OBSAH

1. (E)MOTION - telo a myseľ v spojení v pohybe, zážitkový program 1 5
2. Akademická etika 7
3. Akademická slovenčina pre cudzincov 9
4. Akadémia podnikania 1 11
5. An Introduction to Debate and Reasoning 14
6. Analytické čítanie a písanie 16
7. Anatómia a evolúcia človeka 18
8. Anglický jazyk B2 pre študentov UMB 20
9. Anglický jazyk B2 pre študentov UMB 22
10. Anglický jazyk C1 24
11. Antropologické kuriozity 26
12. Bakalárska práca s obhajobou 29
13. Biodiverzita a jej ohrozenie pre učiteľov 31
14. Biogeografia 34
15. Biologické základy ochrany prírody pre učiteľov 36
16. Chémia naša každodenná 39
17. Cytológia, anatómia a morfológia rastlín 41
18. Cytológia, anatómia a morfológia živočíchov 43
19. Dejiny slovenskej literatúry I (staršia slovenská literatúra) 45
20. Dejiny slovenskej literatúry II (slovenský literárny klasicizmus, romantizmus, realizmus) 48
21. Dejiny slovenskej literatúry III (poetologické koncepty slovenskej literatúry 1. polovice 20. storočia) 51
22. Dejiny slovenskej literatúry IV (poetologické koncepty slovenskej literatúry 2. polovice 20. storočia) 54
23. Dendrológia 56
24. Diachrónna lingvistická slovakistika (vývin slovenského jazyka a dialektológia a dejiny slovenského jazyka) 58
25. Digitálne technológie v škole 60
26. Diplomacia v praxi - odborná exkurzia na veľvyslanectve I 62
27. Diplomacia v praxi - odborná exkurzia v medzinárodnej organizácii I 64
28. Diverzita a fylogenéza živočíchov 1 66
29. Diverzita a fylogenéza živočíchov 2 68
30. Diverzita a fylogenéza protistov, rias a húb 70
31. Diverzita a fylogenéza rastlín 72
32. Duševné vlastníctvo a jeho ochrana 74
33. EMERGE BRIDGE - Active Community Engagement in Practice 77
34. EMERGE Európa a európsky spôsob života 79
35. EMERGE Foreign Language 1 82
36. EMERGE Foreign Language 2 84
37. EMERGE Foreign Language 3 86
38. EMERGE Foreign Language 4 88
39. EMERGE Interkultúrne interakcie 90
40. Efektívna komunikácia 93
41. Environmental law and policy 95
42. Environmentálna výchova pre učiteľov 97
43. Estetika 99
44. Etnolingvistika 101
45. Etológia 103

46. Európska únia - štruktúra, rozhodovacie mechanizmy, členstvo - EMERGE..... 105
47. Filozofia kultúry..... 107
48. Finančná gramotnosť..... 109
49. Francúzština 2..... 111
50. Francúzština 3..... 113
51. Francúzština 4..... 115
52. Frazeológia..... 117
53. Fyzika 1 (okrem kombinácií z fyzikou)..... 119
54. Fyziológia rastlín..... 121
55. Fyziológia živočíchov a človeka..... 123
56. Genetika..... 125
57. Geografické poznávanie Európy..... 127
58. Grécka literatúra..... 129
59. Hra a tanec 1..... 131
60. Informatika pre učiteľov..... 133
61. Informačná bezpečnosť..... 135
62. Inkluzívna pedagogika..... 137
63. Integračné zoskupenia v Európe..... 140
64. Interkultúrna komunikácia..... 143
65. Jazykové cvičenia 2..... 146
66. Keramika a tvorba z prírodných materiálov 1..... 148
67. Knižný klub..... 150
68. Kryptomeny v osobných financiách..... 152
69. Latinský jazyk 1..... 155
70. Latinský jazyk 2..... 157
71. Leadership, podnikavosť a osobný rozvoj v praxi..... 159
72. Literatúra a service learning 1..... 162
73. Literatúra a service learning 2..... 165
74. Literatúra pre deti a mládež a médiá..... 167
75. Literatúry vybraných starovekých kultúr..... 169
76. Literárna exkurzia 1..... 171
77. Literárna exkurzia 2..... 173
78. Logická argumentácia..... 175
79. Mediálna a politická komunikácia..... 177
80. Mikrobiológia..... 179
81. Molekulárna biológia..... 181
82. Myslieť, čítať, reflektovať: kompetencie pre digitálnu éru..... 183
83. Nemecký jazyk 1..... 185
84. Nemecký jazyk 2..... 187
85. Nemecký jazyk 3..... 189
86. Nemecký jazyk 4..... 191
87. Nemecký jazyk 5..... 193
88. Nemecký jazyk 6..... 195
89. Nemčina pre prax..... 197
90. Národné obranné sily..... 199
91. Ochrana inovácií..... 201
92. Odlišnosti psychického vývinu..... 203
93. Orientačná prax..... 205
94. Pedagogika voľného času a metodika záujmovej činnosti..... 208

95. Počítačová grafika....210
96. Poľský jazyk A1 1....212
97. Poľský jazyk A1 2....214
98. Poľský jazyk A2 1....216
99. Poľský jazyk A2 2....218
100. Pracovné právo v kocke....220
101. Praktické aspekty presadzovania ľudských práv....222
102. Praktikum z anatómie rastlín....225
103. Praktikum z mikrobiológie....227
104. Praktikum z ornitológie a teriológie....230
105. Predhistória literatúry u Slovanov....232
106. Profesionálne čítanie....234
107. Príprava na medzinárodný certifikát z nemeckého jazyka....236
108. Psychológia kreativity....238
109. Rod, identita, spoločnosť....240
110. Rodina, príbuzenstvo a intimita....242
111. Rozvojová spolupráca a občianska angažovanosť....244
112. Ruský jazyk pre začiatočníkov 1....246
113. Ruský jazyk pre začiatočníkov 2....248
114. Rímska literatúra....250
115. Seminár k bakalárskej práci (predmet si zapisuje študent iba na tej katedre, kde robí záverečnú prácu)....252
116. Slovenská kultúra a zvyky 1....254
117. Slovenská kultúra a zvyky 2....256
118. Slovenská sociolingvistika....258
119. Slovenčina pre cudzincov L....261
120. Slovenčina pre cudzincov Z....263
121. Sociolekty v komunikácii....265
122. Sociológia: praktické poznanie spoločnosti....267
123. Sociálna psychológia....269
124. Staroslovienčina....271
125. Stručné dejiny práva....273
126. Svetová literatúra 1....275
127. Svetová literatúra 2....277
128. Svetová literatúra pre deti a mládež....279
129. Synchrónna lingvistická slovakistika I (fonetika, fonológia, lexikológia)....281
130. Synchrónna lingvistická slovakistika II (morfosyntax I)....284
131. Synchrónna lingvistická slovakistika III (štylistika)....286
132. Súčasné konflikty vo svete:ekonomické, politické, sociálne a právne dimenzie....289
133. Telesná výchova 1....292
134. Telesná výchova 2....294
135. Telesná výchova 3....296
136. Telesná výchova 4....298
137. Telesná výchova 5....300
138. Terénne cvičenia v zahraničí....302
139. Terénne cvičenia z botaniky a zoológie....304
140. Teória komunikácie a praktické aplikácie....306
141. Teória literatúry....308
142. Turecký jazyk 1....310

143. Turecký jazyk 2 ... 312
144. Turecký jazyk 3 ... 314
145. Turecký jazyk 4 ... 316
146. Tvorba a prezentácia záverečných prác ... 318
147. Univerzitný folklórny súbor 1 ... 320
148. Univerzitný komorný orchester 1 ... 322
149. Univerzitný spevácky zbor 1 ... 324
150. Veda a viera 1 ... 326
151. Verejný odborný prejav ... 328
152. Veľké diela svetovej literatúry I ... 330
153. Vlastné mená v literatúre ... 332
154. Výtvarný ateliér I ... 334
155. Všeobecná a vývinová psychológia ... 336
156. Všeobecná didaktika ... 338
157. Všeobecná didaktika biológie ... 341
158. Zoologická technika a kresba ... 343
159. Zručnosti pre úspech: z univerzity do praxe ... 345
160. Základy a metodológia jazykovedy ... 348
161. Základy edukačných vied ... 350
162. Základy francúzštiny ... 353
163. Základy jazykovej kultúry slovenčiny ... 355
164. Základy latinčiny ... 357
165. Základy nemčiny ... 359
166. Základy organickej chémie a biochémie (okrem kombinácií s chémiou) ... 361
167. Základy poľštiny ... 363
168. Základy ruštiny ... 365
169. Základy slavistiky ... 367
170. Základy sociológie ... 369
171. Základy všeobecnej a anorganickej chémie (okrem kombinácií s chémiou) ... 371
172. Základy španielčiny ... 373
173. Írsky jazyk 1 ... 375
174. Írsky jazyk 1 ... 378
175. Írsky jazyk 2 ... 381
176. Írsky jazyk 3 ... 383
177. Úvod do filozofie ... 386
178. Úvod do filozofie jazyka ... 388
179. Čítanie a počúvanie s porozumením 2 ... 390
180. Španielčina 2 ... 392
181. Štatistické metódy v biológii ... 394
182. Študentská vedecká aktivita Li ... 396
183. Študentská vedecká aktivita Sj ... 397
184. Študentské tútorstvo Sj 1 ... 398
185. Študentské tútorstvo Sj 2 ... 401
186. Štátna skúška Bakalárska práca s obhajobou ... 404
187. Živá literatúra 1 ... 406

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-EPT1-003	**Názov predmetu:** (E)MOTION - telo a myseľ v spojení v pohybe, zážitkový program 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie:
Aktívna účasť – v priebehu semestra musí študent absolvovať 80% kontaktných hodín, ktoré budú
prebiehať zážitkovými formami vyučovania. Študent navrhne a zrealizuje vlastné zážitkové aktivity podľa
dohodnutej štruktúry.
Záverečné hodnotenie:
Študent vypracuje a odovzdá osobnú reflexiu k realizovaných aktivitám. Po splnení uvedených požiadaviek získava hodnotenie: absolvoval.

a) priebežné hodnotenie:
Priebežné hodnotenie:
Aktívna účasť – v priebehu semestra musí študent absolvovať 80% kontaktných hodín, ktoré budú prebiehať zážitkovými formami vyučovania. Študent navrhne a zrealizuje vlastné zážitkové aktivity podľa
dohodnutej štruktúry.
b) záverečné hodnotenie:
Záverečné hodnotenie:
Študent vypracuje a odovzdá osobnú reflexiu k realizovaných aktivitám. Po splnení uvedených požiadaviek získava hodnotenie: absolvoval.

Výsledky vzdelávania:
študent úspešným absolvovaním predmetu:
1. Študent má osvojené poznatky z oblasti psychológie emócií a pôsobenia práce s telom v pohybe vo vzájomných interakciách.
2. Študent chápe pôsobenie priestoru na individuálne psychické procesy, ale aj procesy v rámci skupiny.
3. Študent získava citlivosť pre prejavy neverbálnej komunikácie u seba, ale aj druhých ľudí vo vzájomných interakciách.
4. Študent chápe a dokáže aplikovať techniky na podporu kinestetickej empatie.
5. Študent chápe a dokáže pracovať so svojimi emóciami prostredníctvom improvizácie.

Stručná osnova predmetu:

1. Zásady skupinovej práce pri zážitkovom vyučovaní.
2. Vnímanie a prežívanie tela – vnútorné procesy a procesy v interakciách.
3. Vnímanie priestoru a kinesféry.
4. Teritorialita a jej prežívanie.
5. Neverbálna komunikácia - sebapoznávanie.
6. Neverbálna komunikácia v interakciách.
7. Empatia a kinestetická empatia.
8. Emócie ako súčasť inscenačných metód I.
9. Emócie ako súčasť inscenačných metód II.
10. Improvizácia a emócie I.
11. Improvizácia a emócie II.
12. Vlastné aktivity študentov.
13. Vlastné aktivity študentov a záverečná reflexia.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

Ekman, P. (2012). Odhalené emócie. Bra(i)ngy.
Poláková, M. (2010). Sloboda objavovať tanec. Divadelný ústav.
Poláková, P. (2019). Jak rozvíjet pohyb, emoce a smysly. Grada.
Szabová, M. (2017). Pohyb v terapii – terapia v pohybe. IRIS.
Urban, M. (2015). Hra a tanec. Osveta.

Literatúru aktualizuje vyučujúci v sylabách predmetu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

90 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26
samoštúdium: 24 hodín
osobná reflexia: 10 hodín
reflexia: 10 hodín
príprava vlastných aktivít: 20 hodín

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 233

abs	n	p	v
92.7	7.3	0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fil-034	**Názov predmetu:** Akademická etika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
priebežný test : 0 - 15 bodov
analýza vybraného textu a jeho interpretácia: 0- 15 bodov
prípadová štúdia: 0 - 30 bodov
b) záverečné hodnotenie:
písomná skúška: 0 - 40 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. rozumie podstate a špecifikám súčasnej akademickej etiky ako špecifického typu aplikovanej etiky;
2. rozumie rozlíšeniu medzi etikou, morálkou (má prehľad v zdrojoch morálky a jej zdôvodnenia),
3. je schopný identifikovať analyzovať a s porozumením interpretovať základné problémy akademickej etiky
4. aplikuje získané vedomosti do praktickej sféry (v akademickom prostredí); je schopný posúdiť správnosť a prijateľnosť konania a správania študentov v v kontexte pravidiel a noriem akademickej etiky a etického kódexu študenta a zamestnanca UMB; hodnotí morálnu klímu a etické problémy akademického prostredia svojej univerzity/fakulty.

Stručná osnova predmetu:
Akademická etika ako základ pre skvalitňovanie vzťahov etického prostredia, zvyšovania etickej kultúry študentov a pozitívnej reputácie akademickej inštitúcie. Pojem a podstata a teoretické východiská akademickej etiky ako špeciálneho typu aplikovanej etiky. Princípy a teoretické východiská akademickej etiky. Genéza akademickej etiky vo svete a na Slovensku. Etické problémy na akademickej pôde (najčastejšie problémy akademickej etiky a pertraktované témy v súvislosti s porušovaním akademickej etiky). Legislatívne súradnice akademickej etiky (vzťah morálky a práva, akademické prostredie z právneho aspektu). Preventívna etika – ako zabrániť neetickému správaniu na akademickej pôde? Etický kódex ako vyjadrenie hodnôt vedenia univerzity (tradícia, akademická sloboda, morálna zodpovednosť a jej podmienky). Etický kódex zamestnanca UMB a

Etický kódex študenta UMB a formy riadenia akademickej etiky . Etická komisia ako významný nástroj univerzitnej etickej politiky.

Odporúčaná literatúra:

COOP, D. 2006. The Oxford Handbook of Ethical Theory. Edited by David Copp. Oxford: Oxford University Press (vybrané kapitoly)
GUITCHEVA, G., FOBEL, P., KREMNIČANOVÁ, E., VINCÚR, B. 2011. Akademická etika. Tvorba a implementácia etického kódexu. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Fakulta humanitných vied
HAMILTON, N.W. 2002. Academic. Ethics.Problems and Materials on Professional Conduct and Shared Governance. Prager Publisher: Wesport.
KRÁLIKOVÁ, R. 2009.Zavádzanie pravidiel akademickej etiky na slovenských vysokých školách. Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť, 2009. Dostupné na: http://www.governance.sk/index.php?id=1192

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, český jazyk, anglický jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
časová záťaž študenta 90 hod. z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
príprava na priebežný test: 20 hod.
analýza vybraného textu: 10 hod.
prípadová štúdia: 20 hod.
príprava na skúšku v písomnej forme: 24 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 309

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
26.86	38.19	21.36	4.21	1.29	5.18	2.91	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Andrea Klimková, PhD., PhDr. Daniela Kováčová, PhD., doc. Mgr. Ulrich Wollner, PhD., univ. prof.

Dátum poslednej zmeny: 27.09.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-asc-01	**Názov predmetu:** Akademická slovenčina pre cudzincov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
prezentácia vybranej témy na verejnom vystúpení (0 – 50 bodov),
b) záverečné hodnotenie:
písomná práca (0 – 50 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent pozná rozdiely medzi písaným a hovoreným odborným komunikátom, rozumie špecifikám písaných a ústnych komunikátov, získa vedomosti a zručnosti potrebné pre produkciu komplexných písomných komunikátov, získa poznatky o jazykových štýloch, slohových postupoch a ich žánroch. Rozvoj produktívnych a receptívnych komunikačných zručností na úrovni C. Študent pozná a vie adekvátne použiť odbornú terminológiu. Študent dokáže aplikovať nadobudnuté vedomosti, tak aby jeho písomný a ústny prejav bol zrozumiteľný, argumentačne presvedčivý, terminologicky adekvátny a kultivovaný. Dokáže si obhájiť názorové stanovisko vo formálnej diskusii o zložitých otázkach, pričom nastoľuje zreteľný a presvedčivý argument bez akejkoľvek nevýhody v porovnaní s rodeným hovoriacim. Dokáže ľahko udržiavať diskusiu, dokonca aj na abstraktné, zložité a neznáme témy. Dokáže presvedčivo obhájiť svoju formálnu pozíciu, reagovať na otázky a komentáre a odpovedať na náročné argumenty polemickej diskusie plynulo, spontánne a vhodne.

Stručná osnova predmetu:
Ústna a písomná komunikácia v akademickom prostredí. Neuralgické miesta v akademickej komunikácii. Formy akademického písania. Formálna a obsahová stránka odborného textu. Kritická analýza odborného komunikátu. Žánre rečníckeho prejavu. Príprava verejného rečníckeho prejavu. Príprava písomného odborného textu. Argumentovanie a jeho stratégie, dorozumievacie riziká. Etické aspekty akademickej komunikácie (odkazy, citovanie, citačné normy).

Odporúčaná literatúra:
FINDRA, J.: Stavba a prednes rečníckeho prejavu. Martin : Osveta, 1989.
KATUŠČÁK, D. a kol.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Martin : Enigma, 2007.
KLINCKOVÁ, J.: Neverbálna komunikácia alebo... Banská Bystrica : UMB, 2011.

KLINCKOVÁ, J.: Verbálna komunikácia z pohľadu lingvist(i)ky. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela – Fakulta humanitných vied, 2008.
MEŠKO, D. et al.: Akademická príručka. 2. uprav. a dopln. vyd. Martin : Osveta, 2005.
MISTRÍK, J.: Rétorika. 3. vyd. Bratislava : SPN, 1987.
PATRÁŠ, V.: Pohotové čítanie a myšlienkové spracovanie textu. Banská Bystrica : UMB, 2011.
SLANČOVÁ, D.: Základy praktickej rétoriky. Prešov : Náuka, 2001.
STAROŇOVÁ, K.: Vedecké písanie. Ako písať akademické a vedecké texty. Martin : Osveta, 2011.
ŠKVARENINOVÁ, O.: Rečová komunikácia. 3., rozšír. vyd. Trnava : UCM, 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26 h,
samoštúdium: 26
príprava na verejné vystúpenie:18
príprava na písomný test: 20
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 66

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
6.06	15.15	12.12	15.15	10.61	22.73	18.18	0.0

Vyučujúci: Mgr. Veronika Gondeková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.10.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: D_1_AP1_cupv	**Názov predmetu:** Akadémia podnikania 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Participácia na seminároch, vypracovanie zadaných (skupinových) úloh a záverečná prezentácia nápadu – dobrovoľná aktivita. Podmienkou absolvovania predmetu je vyplnenie a odovzdanie sebareflexie prezentovanej v úvodnom a záverečnom zmapovaní seba rozvoja zručností súvisiacich s podnikavosťou (prezenčnou formou na seminároch). Podmienkou sebareflexie je účasť minimálne na 3 odborných seminároch.

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. Rozvíja kreativitu a inovatívne myslenie na identifikovanie nových podnikateľských príležitostí
2. Pozná metódy a techniky konvergentného a divergentného myslenia, design thinking, učenie sa prostredníctvom kolaboratívneho spracovania problému, projektové učenie a učenie sa prostredníctvom výziev (challenge based learning)
3. Dokáže navrhnúť biznis model canvas pre jeho budúce podnikanie prípadne tím spolupracovníkov
4. Dokáže otestovať životaschopnosť modelu a navrhnúť prípadné zmeny
5. Ohodnotiť jednotlivé zložky biznis modelu, porovnať s konkurenciou, predikovať budúcu hodnotu a prínosy/výnosy podnikania.
6. Efektívne spolupracuje s inovátormi a inými inšpiratívnymi úspešnými podnikateľmi
7. Dokáže aplikovať najnovšie IKT nástroje v práci tímu ako aj vo výslednom spracovaní tímového riešenia (Padlet, Jamboard, Miro, Looka, BioRender, ScreanPal, Genially, Pecha Kucha, Wordwall a iné aplikácie)
8. Preukáže schopnosť tímovo pracovať a jasne prezentovať svoje stanovisko podporené silnými argumentmi.

Stručná osnova predmetu:
• Techniky hľadania podnikateľských nápadov (if matica, crazy 8, pinstagooglenie)
Nájdenie minimálne 3 vlastných podnikateľských nápadov
• K.O. kritéria podnikateľských nápadov
Výber vhodného nápadu s TOP potenciálom, ktorý študent ďalej rozpracuje
• Biznis model Canvas
Vizuálny náčrt vlastného podnikateľského nápadu

• Analýza konkurencie na domácom a zahraničnom trhu
Výber a analýza najrelevantnejších konkurentov, odlíšenie svojho nápadu od konkurencie, definovanie minimálne 2 silných konkurenčných výhod
• Biznis kalkulačka
Základy cenotvorby, náklady, dopyt, objem výroby, zohľadnenie priamych, nepriamych a variabilných nákladov, marža, stanovenie ceny svojho produktu/služby
• Demoslide + vymyslenie a zosúladenie výroby prototypu, prieskum trhu
Vizuál a textácia demoslidu ako prezentačného materiálu pre zákazníka
Tvorba prototypu výrobku/služby, popis, parametre, úžitky, predajné argumenty
Realizácia prieskumu a zapracovanie spätnej väzby od zákazníkov
• Pitchdeck alebo prezentácia pre investora
Hlavné náležitosti prezentácie tohto typu, štruktúra, vizualizácia, prejav, koncipovanie kľúčových myšlienok a akčných krokov ako CTA (Call to action) s cieľom vyvolania záujmu
• Psychológia predaja
Základ predajných zručností, definovanie cieľovej skupiny zákazníkov, rozpoznávanie potrieb zákazníkov, tvorba riešení na mieru a argumentácia, detekcia nákupných signálov pri predaji, techniky doťahovania predaja
• Cesta podnikateľa (osobný príbeh úspešného podnikateľa)
Úspechy, pády, poučenia, zdieľanie know how a osobných skúseností
Zdieľanie konkrétnych odporúčaní pre úspešné podnikanie
• Spôsob a možnosti financovania podnikateľských nápadov
Praktická ukážka a predstavenie konkrétnych možností a postupu získania financií pre začínajúcich podnikateľov
• Súťaž a záverečné prezentácie podnikateľských nápadov.

Odporúčaná literatúra:
Odporúčaná literatúra:
HANESOVÁ, D., THEODOULIDES, L. 2022. Mastering transversal competencies in the higher education environment: through processes of critical thinking and reflection. Banská Bystrica: UMB, Belianum. https://doi.org/10.24040/2022.9788055720159
OSTERWALDER A., PIGNEUR, Y. 2012. Tvorba business modelov. Praha: Bizbooks, 2012, ISBN 9788026500254
THEODOULIDES, L. 2020. Rozvoj kritického myslenia koučovacím prístupom vo vysokoškolskom prostredí. Banská Bystrica: Belianum. e-kniha. https://doi.org/10.24040/2020.9788055717920
TIDD, J., BESSANT, J. 2010. Managing Innovation. Chichester: Wiley and SonsLtd., 2010, ISBN 798-0-470-99810-6

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín - z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26
samoštúdium: 54
príprava čiastkových výstupov: 25
príprava výsledného biznis modelu: 15

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 1			
abs	n	p	v
100.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Ing. Lenka Theodoulides, PhD., MBA			
Dátum poslednej zmeny: 13.05.2026			
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.			

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 12-IDR	**Názov predmetu:** An Introduction to Debate and Reasoning

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 0 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
The student is expected to actively participate in the weekly class debates and the final debate held in the final semester week. Besides, the student will select min. of two out-of-class debates organized by the UMB Debat Club he/she will participate in.

a) priebežné hodnotenie:
active participation in weekly in-class debates
active participation in min. 2 selected debates organized by the UMB Debate Club
b) záverečné hodnotenie:
active participation in the final in-class debate

Výsledky vzdelávania:
Upon completing this course, the student will be able to
- analyze and evaluate arguments and evidence
- identify logical fallacies and cognitive bias in reasoning
- construct and defend arguments on contemporary issues
- respond effectively to opposing viewpoints in a structured debate
- apply principles of rhetoric and public speaking in spoken language
- understand the structure of the British Parliamentary Debate format, and perform the basic skills in this regard
- reflect on their own debating and communication skills

Stručná osnova predmetu:
Principles of academic debate and argumentation. Structure of arguments, claims, evidence, and reasoning. Rules and formats of academic debates. Critical thinking and evaluation of information sources. Logical fallacies and cognitive biases in reasoning and decision-making. Constructing, analyzing, defending, and refuting arguments. Techniques of persuasion and rhetorical strategies. Public speaking, speech delivery, articulation, and presentation skills. Active listening and responding to opposing viewpoints. Ethical principles of a debate and respectful disagreement. Analysis of contemporary social, educational, technological, political, and ethical issues through structured debates. Basics of the British Parliamentary Debate. Reflection on argument quality and debate performance. Continuous development of debating skills – individual and team-based.

Odporúčaná literatúra:
materials will be provided by the teacher
suggested reading (available upon request from the teacher):
MEANY, J. and SHUSTER, K. 2002. Art, Argument, and Advocacy: Mastering Parliamentary Debate. New York: The International Debate Education Association. ISBN 978-0970213077.
HARMIA, C. D., DENISTIA, K. and YUDA, J. P. 2023. British Parliamentary Debate: A Practical Guide. Kota Malang: PT. Literasi Nusantara Abadi Group. ISBN 978-6231141309.
ROY, J. R. and Haney J. 2012. Sharpen Your Debate and Speech Writing Skills. Berkley Heights: Enslow Pub Inc. ISBN 978-0766039049.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
English

Poznámky - časová záťaž študenta
total workload: 90 hours
in-class instruction: 26 hours
preparing for debates: 34
out-of-class debate participation: 10 hours
preparing for the final debate: 20

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

abs	n	p	v
0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Dana Benčiková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 31.08.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fil-014	**Názov predmetu:** Analytické čítanie a písanie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
priebežné cvičné úlohy: 0-40 bodov
b) záverečné hodnotenie:
Vypracovanie záverečnej akademickej eseje/textu: 0-60 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. rozumie špecifikám akademického textu s dôrazom na kritický a analytický aspekt,
2. používa základné stratégie a techniky kritického čítania a písania,
3. vie ako postupovať pri príprave, plánovaní a realizovaní písania akademických textov,
4. dokáže plniť študijné úlohy spojené s akademickým čítaním a písaním.

Stručná osnova predmetu:
1. Autor a čitateľ – učiteľ ako čitateľ, študent ako autor.
2. Logika a argumentácia v písaní a čítaní – konzistentnosť, kontradikcia, kontráne a kontradiktorické tvrdenia, expresívna sila viet.
3. Štruktúra eseje – základné vlastnosti štruktúry.
4. Písanie – ako si vybrať tému, techniky písania, písanie pomocou osnovy, postupné rozpracovanie, pojmové poznámky, výskum a písanie, uhladzovanie textu.
5. Stratégia analytického písania a čítania – definície, rozlíšenia, analýza, dilemy, protipríklady, Reductio ad Absurdum.
6. Kritériá obsahu – hľadanie pravdy, odvolávanie sa na autoritu, bremeno dôkazu.

Odporúčaná literatúra:
ČMEJRKOVÁ, S. – DANEŠ, F. – SVĚTLÁ, J. (1999): Jak napsat odborný text. Praha: Leda.
KATUŠČÁK, D. (2008): Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma.
MARTINICH, A. P. (2005): Philosophical Writing: An Introduction. Oxford: Blackwell Publishing, 3rd Edition.

STARŇOVÁ, K. (2001): Vedecké písanie: Ako písať akademické a vedecké texty. Martin: Osveta.
VYDRA, A. (2010): Akademické písanie. Trnava: Trnavská univerzita v Trnave.
ZOUHAR, M. (2008): Základy logiky pre spoločenskovedné a humanitné odbory. Bratislava: Veda.
SCHMIDT, M.-TALIGA, M.-ŠEDÍK, M: (2018): Ako správne argumentovať, písať a diskutovať. Banská Bystrica: Belianum. dostupné aj na internete: https://www.ff.umb.sk/mschmidt/online-ucebnica-argumentacie-a-kritickeho-myslenia.html
stránka o argumentácii a kritickom myslení: http://argumentacia.umb.sk/

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
celková časová záťaž: 90 hod.
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
vypracovanie priebežných cvičných úloh: 20 hod.
samoštúdium odbornej literatúry v knižnici:15 hod.
vypracovanie záverečnej akademickej eseje: 29 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 418

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
5.26	10.77	22.73	20.33	24.88	7.66	8.37	0.0

Vyučujúci: Mgr. Michal Šedík, PhD., univ. doc., doc. Mgr. Jaroslav Cepko, PhD., doc. Mgr. Miloš Taliga, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.07.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-111	**Názov predmetu:** Anatómia a evolúcia človeka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie / Seminár **Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 26 / 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch, test z celku: oporná sústava - (min. úspešnosť 65%), vypracovanie eseje (vlastnej recenzie) na vybrané knižné dielo s témou „evolúcia človeka“ (odovzdanie na konci semestra). Študent môže absolvovať záverečný test až po úspešnom splnení priebežného hodnotenia. b) záverečné hodnotenie: písomný test s minimálnou úspešnosťou 65% Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 20/ 80	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. získa prehľad v základoch anatómie ľudského tela, naučí sa zloženie a umiestnenie jednotlivých orgánových sústav; 2. získa prehľad o evolúcii človeka, podrobnom vývoji jednotlivých druhov až po súčasnosť, ich spôsobe života a stratégiách, kultúrnej a sociálnej antropológii; 3. je schopný porozumieť základným pojmom a pozná súvislosti medzi pojmami v evolučných teóriách; 4. je schopný riešiť zadania, ktoré si vyžadujú kritické myslenie a vyššie myšlienkové operácie v základných názoroch na evolučné teórie; 5. je schopný diskutovať a argumentovať na tému evolúcie	
Stručná osnova predmetu: Latinské názvoslovie častí ľudského tela. Anatomická stavba jednotlivých orgánových systémov (oporná a pohybová sústava, tráviaca sústava, vylučovacia sústava, pohlavná sústava, hormonálna a nervová sústava, zmyslové orgány, dýchacia sústava, imunitný systém človeka, obehová sústava a srdce, koža a jej deriváty. Vysvetľujúci potenciál evolučnej biológie. Evolučné dôkazy existencie pôvodu človeka od predkov primátov. Vývoj jednotlivých druhov predkov človeka až po H. sapiens – prví ľudia – ich životné stratégie – Afrika a dobývanie sveta. Adaptácie – a evolučné „dedičstvá“. Machiavelli a Leonardo da Vinci – inteligencia ako adaptácia. Etiketa v živote človeka. Sexualita a stratégia reprodukcie	
Odporúčaná literatúra:	

1. Beňuška J. et al. 2003: Anatómia pre medziodborové štúdium I. UK, Bratislava.
2. Dawkins, R. 2002: Slepý hodinář. Ladislav Horáček – Paseka, Praha.
3. Dawkins, R. 2003: Sobecký gén. Mladá Fronta, Praha.
4. Dawkins, R. 2011: Největší show pod sluncem. Argo/Dokořán, Praha..
5. Junker, Th. 2010: Evolúcia človeka. Vydavateľstvo F, Pro mente sana, s.r.o.
6. Machová, J. 2010: Biologie člověka pro učitele. Karolinum, Praha.
7. Malina, R., 2019: Ľudské telo v prierezoch - žena. Scholaris, Banská Bystrica.
8. Malina, R., 2018: Ľudské telo v prierezoch - muž. Scholaris, Banská Bystrica.
9. Malina, R., 2020: Anatómia pohybového aparátu človeka. Scholaris, Banská Bystrica
10. Mellová, Y. Hešková, G., Výbohová, D., Mello, M., Kunertová, L.a Marčeková, M. 2018: Anatómia človeka pre nelekárske študijné programy. Osveta, Martin.
11. Miklošová, M. 2011: Anatómia. UPJŠ, Košice.
12. Palmer D. 2009: Pôvod človeka. Slovart, Bratislava.
13. Rychlík, M. 2022: Dějiny lidí. Pestrost lidstva v 73 kapitolách. Academia Praha.
14. Svoboda, J. A. 2017: Předkové – Evoluce člověka. Academia, Praha

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
študenta:120 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 78 hodín
samoštúdium: 42 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 141

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
19.15	22.7	27.66	13.48	14.18	2.13	0.71

Vyučujúci: doc. RNDr. Roman Alberty, CSc., Mgr. Marcela Adamcová, PhD., prof. Ing. Peter Urban, PhD., Mgr. Michaela Murgašová

Dátum poslednej zmeny: 11.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajmL-316	**Názov predmetu:** Anglický jazyk B2 pre študentov UMB

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Tento výberový predmet je určený pre študentov športovej edukológie, vied o športe a ostatných humanitných a filologických študijných odborov na Filozofickej fakulte UMB v Banskej Bystrici, okrem študijných programov anglický jazyk a kultúra, angličtina pre preklad v hospodárskej praxi a učiteľstvo anglického jazyka a literatúry. V priebehu semestra študenti absolvujú tri písomné testy priebežných vedomostí. Po ukončení
semestra absolvujú písomný záverečný test z prebraného učiva. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za priebežné testy a za záverečný test získa spolu menej ako 65% bodového hodnotenia. Študent má právo na jeden opravný termín písomného priebežného i záverečného testu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).

a) priebežné hodnotenie:
Priebežné hodnotenie:
Tri priebežné písomné testy: 30%
Aktívna účasť na seminároch: 10%
b) záverečné hodnotenie:
Záverečný test: 60%

Výsledky vzdelávania:
Študent 1. rozumie nielen podstatným, ale aj špecifickým informáciám v rozsiahlejších anglických komunikátoch a dohovorí sa aj v náročnejších komunikačných situáciách v pracovnej a súkromnej sfére; 2. ovláda pokročilé jazykové činnosti a stratégie v anglickom jazyku (počúvanie s porozumením, hovorenie, písanie, čítanie s porozumením) 3. ovláda rozdiely medzi formálnou a neformálnou angličtinou pri tvorbe vlastných textov v anglickom jazyku na úrovni B2, 4. je schopný identifikovať prvky náučného štýlu v písomných prejavoch na úrovni B2 ; 5. je schopný prekladať z/do anglického jazyka texty na úrovní B2 6. ovláda techniku sumarizovania podstatných údajov.

Stručná osnova predmetu:
Preberané témy zahŕňajú:
1. Passions and fashions
2. No fear!
3. It depends how you look at it

4. All things high tech
5. Seeing is believing
6. Telling it how it is

Odporúčaná literatúra:
SOARS, Liz - SOARS, John. New Headway Intermediate. 4th Edition. Students Book. Oxford : OUP, 2010.
SOARS, Liz - SOARS, John. New Headway Intermediate. 4th Edition. Work Book. Oxford : OUP, 2010.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
Spolu hodín: 90
Z toho priama výučba: 13
Príprava na priebežné písomné testy: 15
Príprava na záverečný písomný test: 30
Samoštúdium: 32

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 142

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
42.25	17.61	9.15	7.04	10.56	11.27	2.11	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Alena Štulajterová, PhD., M.A. James Ó Conaill, Mgr. Patrícia Kvokačka Hatiarová, Mgr. Richard Gramanich Štromajer, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1d-ajmZ-317	**Názov predmetu:** Anglický jazyk B2 pre študentov UMB

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Tento výberový predmet je určený pre študentov športovej edukológie, vied o športe a ostatných humanitných a filologických študijných odborov na Filozofickej fakulte UMB v Banskej Bystrici, okrem študijných programov anglický jazyk a kultúra, angličtina pre preklad v hospodárskej praxi a učiteľstvo anglického jazyka a literatúry. V priebehu semestra študenti absolvujú tri písomné testy priebežných vedomostí. Po ukončení
semestra absolvujú písomný záverečný test z prebraného učiva. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za priebežné testy a za záverečný test získa spolu menej ako 65% bodového hodnotenia. Študent má právo na jeden opravný termín písomného priebežného i záverečného testu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).

a) priebežné hodnotenie:
Priebežné hodnotenie:
Tri priebežné písomné testy: 30%
Aktívna účasť na seminároch: 10%
b) záverečné hodnotenie:
Záverečný test: 60%

Výsledky vzdelávania:
Študent 1. rozumie nielen podstatným, ale aj špecifickým informáciám v rozsiahlejších anglických komunikátoch a dohovorí sa aj v náročnejších komunikačných situáciách v pracovnej a súkromnej sfére; 2. ovláda pokročilé jazykové činnosti a stratégie v anglickom jazyku (počúvanie s porozumením, hovorenie, písanie, čítanie s porozumením) 3. ovláda rozdiely medzi formálnou a neformálnou angličtinou pri tvorbe vlastných textov v anglickom jazyku na úrovni B2, 4. je schopný identifikovať prvky náučného štýlu v písomných prejavoch na úrovni B2 ; 5. je schopný prekladať z/do anglického jazyka texty na úrovní B2 6. ovláda techniku sumarizovania podstatných údajov.

Stručná osnova predmetu:
Preberané témy zahŕňajú:
1. Passions and fashions
2. No fear!
3. It depends how you look at it

4. All things high tech
5. Seeing is believing
6. Telling it how it is

Odporúčaná literatúra:
SOARS, Liz - SOARS, John. New Headway Intermediate. 4th Edition. Students Book. Oxford : OUP, 2010.
SOARS, Liz - SOARS, John. New Headway Intermediate. 4th Edition. Work Book. Oxford : OUP, 2010.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
anglický, slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
Spolu hodín: 90
Z toho priama výučba: 13
Príprava na priebežné písomné testy: 15
Príprava na záverečný písomný test: 30
Samoštúdium: 32

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 190

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
22.11	14.21	13.68	13.16	16.32	11.58	8.95	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Alena Štulajterová, PhD., doc. Natalia Kovalchuk, PhD., Mgr. Richard Gramanich Štromajer, PhD., M.A. James Ó Conaill, Mgr. Patrícia Kvokačka Hatiarová

Dátum poslednej zmeny: 03.05.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajzak-101	**Názov predmetu:** Anglický jazyk C1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na úspešné absolvovanie predmetu musia študenti pravidelne navštevovať prednášky, vynechať najviac štyri semináre a úspešne splniť dve hodnotené úlohy: ústnu a písomnú. Študenti, ktorí v ktorejkoľvek z hodnotených úloh dosiahnu známku nižšiu ako 65 %, predmet neabsolvujú. V prípade, že konečná známka bude nižšia ako 65 %, budú mať študenti jednu možnosť na opravu akejkoľvek hodnotenej úlohy, v ktorej dosiahli menej ako 65 %. Hodnotenie kurzu zodpovedá štandardnej stupnici A-FX: A (100–94 %), B (93–87 %), C (86–80 %), D (79–73 %), E (72–65 %).
1. aktívna účasť a domáce úlohy: 10 % celkovej známky
2. ústna skúška: 45 % celkovej známky
3. písomná skúška: 45 % celkovej známky
Na úspešné absolvovanie kurzu musia študenti získať aspoň 65 % z každej z týchto jednotlivých úloh.

Výsledky vzdelávania:
Študent bude po absolvovaní schopný:
1. porozumieť dôležitým informáciám a byť schopný plynule komunikovať v akademických situáciách
2. používať základné jazykové zručnosti a stratégie v angličtine (počúvanie s porozumením, hovorenie, písanie, čítanie s porozumením) na úrovni C1
3. rozpoznať a porozumieť prvkom vedeckého štýlu v angličtine
4. zhrnúť a identifikovať hlavnú myšlienku vedeckých textov v angličtine

Stručná osnova predmetu:
Kurz sa bude venovať rôznym témam, ktoré budú stanovené na základe zistených potrieb študentov a akademického zamerania. Primárne budú vychádzať z obsahového zamerania zvolenej učebnice, no budú doplnené o aktualizované materiály a texty.

Odporúčaná literatúra:
HEWINGS, G. 2012. Cambridge Academic English: Upper Intermediate. Student's Book. Cambridge: Cambridge University Press. 176 p. ISBN 978-0521165204.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický B2

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26
príprava na semináre: 52
príprava na písomný test: 12

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 111

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
30.63	31.53	18.92	5.41	2.7	7.21	3.6	0.0

Vyučujúci: Mgr. Michael Eliot Dove

Dátum poslednej zmeny: 31.08.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ark-199	**Názov predmetu:** Antropologické kuriozity

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
• Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 20.
• Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 12 z 20 bodov.
• Povinná účasť v dohodnutom rozsahu na kurze
• Študent má právo na jeden opravný termín záverečného hodnotenia.
b) záverečné hodnotenie:
• Mini antropologický výskum: 0 – 20 bodov
• Oblasť výskumu si študent zvolí podľa tematizovanej problematiky.

Výsledky vzdelávania:
Vedomosti:
Študent/ka sa prostredníctvom príkladov z etnografických výskumov, analýz a štúdia kultúrnych a sociálnych prvkov oboznámi s rôznymi aspektmi ľudského správania a každodenného života. Naučí sa chápať dynamiku kultúrnych tradícií, sviatkov, prechodových rituálov, ale aj vplyv globalizácie na pôvodné spoločnosti.
Zručnosti:
Študent/ka bude schopný/á:
• Realizovať základný etnografický výskum.
• Analyzovať kultúrne fenomény, ako sú sviatky, jedlo, prechodové rituály a subkultúry.
• Porozumieť významu rituálov v rôznych kultúrach a ich dopadu na spoločnosť.
• Aplikovať získané poznatky na konkrétne prípadové štúdie a vytvárať prepojenia medzi teóriou a praxou.
Kompetencie:
Absolvent kurzu bude schopný:
• Identifikovať a interpretovať sociálno-kultúrne rozdiely a podobnosti.
• Použiť antropologické prístupy pri analýze aktuálnych spoločenských fenoménov.
• Kriticky reflektovať rolu kultúrnych hodnôt, rituálov a tradícií v súčasnom svete.
• Spolupracovať na interdisciplinárnych projektoch zameraných na kultúrne porozumenie.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do antropológie: čo sú antropologické kuriozity?
2. Rýchlokurz etnografického výskumu: metódy a prax.
3. Prechodové rituály: narodenie, dospelosť a svadba.
4. Smrť: pohrebné obyčaje a koncepty posmrtného života
5. Mágia a rituál: medzi mystikou a každodennosťou.
6. Sviatky a festivities: od osláv po symboliku.
7. Jedlo ako kultúrny a sociálny fenomén.
8. Žena, telo, sex a láska v rôznych kultúrach.
9. Subkultúry: identita a prejavy odporu.
10. Pôvodní ľudia: dedičstvo a adaptácia na moderný svet.
11. Rómovia: kultúra, tradície a výzvy.
12. India a južná Ázia: kultúrna rozmanitosť a spiritualita.

Odporúčaná literatúra:

Fárek, M. (2023). Indie očima Evropanů. Praha: Karolinum Press.
Feglová, V., & Jakubíková, K. (2000). Rodinné obyčaje. In R. Stoličná (Ed.), Slovensko. Európske kontexty ľudovej kultúry (s. 215–231). Bratislava: VEDA.
Greenwood, S. (2020). Magic, witchcraft and the otherworld: An anthropology. Routledge.
Horváthová, E. (1964). Cigáni na Slovensku. Bratislava: Slovenská akadémia vied.
Jágerová, M. (2008). Posledné zbohom. Súčasné pohrebné obyčaje. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre.
Popelková, K., a kol. (2014). Čo je to sviatok v 21. storočí na Slovensku? Bratislava: Ústav etnológie SAV.
Renzetti, C. M., & Curran, D. J. (2003). Ženy, muži a společnost. Praha: Nakladatelství Karolinum.
Smolík, J. (2017). Subkultury mládeže: sociologické, psychologické, pedagogické aspekty. Brno: Mendelova univerzita v Brně.
Soukup, V. (2011). Antropologie-Teorie člověka a kultury. Praha: Portál.
Šavelková, L., Jetmarová, J., & Boukal, T. (2021). Původní obyvatelé a globalizace. Červený Kostelec: Pavel Mervart.
Stoličná-Mikolajová, R. (2004). Jedlo ako kľúč ku kultúre. Martin: Vydavateľstvo MS.
Stoličná-Mikolajová, R., & Nováková, K. (2012). Kulinárna kultúra regiónov Slovenska. Bratislava: Veda - Vydavateľstvo SAV.
Van Gennep, A. (2018). Přechodové rituály (Pôvodné vydanie 1997). Praha: Portál.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod
príprava na vyučovanie a záverečné hodnotenie 64 hod

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 60

abs	n	p	v
88.33	11.67	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Alexandra Bitušíková, CSc., doc. PhDr. Katarína Koštialová, PhD., PhDr. Kamila Koza Beňová, PhD., doc. PhDr. Ivan Murin, PhD., Mgr. Ivan Souček, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.01.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-115	**Názov predmetu:** Bakalárska práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** **Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 10	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie: Štátna skúška má dve časti: (1) Obhajoba bakalárskej práce. Vedúci bakalárskej práce a oponent vypracujú posudok práce a navrhnú hodnotenie. Komisia pre štátne skúšky komplexne hodnotí kvalitu bakalárskej práce na základe posudkov a študentovej obhajoby práce. (2) Súčasťou štátnej skúšky Bakalárska práca s obhajobou je kolokviálna rozprava (Metodický pokyn ku štátnej skúške, 2022). V kolokviu študent reaguje na formulované otázky a okruhy v podobe širšie koncipovaného problému, súvisiaceho s bakalárskou prácou, ktorého riešenie od študenta vyžaduje znalosť poznatkov uvedených v tézach ku štátnej skúške. Tieto vychádzajú z odborovo-didaktického základu vo väzbe na širšie psychodidaktické súvislosti edukácie. Podmienky získania hodnotenia A až E sú zohľadnením obsahu štátnej skúšky, ktoré udelí komisia pre štátne skúšky, a ktoré sú uvedené v tézach ku štátnej skúške.	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. chápe koncipovanie a spracovanie jednotlivých častí bakalárskej práce. Orientuje sa pri výbere tém záverečných prác, je oboznámený s požiadavkami na bakalársku prácu po obsahovej aj formálnej stránke. 2. je schopný pracovať s odbornými literárnymi prameňmi, vie analyzovať myšlienky jednotlivých autorov, parafrázovať, porovnať a zaujať k nim vlastné stanoviská. 3. hodnotí a analyzuje, utvára myšlienky do logických celkov, koncipuje závery a odporúčania pre prax. 4. vytvorí bakalársku prácu zameranú na danú problematiku, podľa stanovených požiadaviek a vie sa úspešne pripraviť na obhajobu.	
Stručná osnova predmetu: Podľa charakteru a zamerania témy záverečnej práce. Voľba témy v spolupráci s vedúcim bakalárskej práce. Základná orientácia v literatúre – rešerš, štúdium literatúry. Vypracovanie základnej osnovy práce a časového plánu práce. Spracovanie bakalárskej práce. Príprava obhajoby bakalárskej práce na základe posudkov oponenta a konzultanta. Integrácia poznania jednotlivých disciplín absolvovaných v bakalárskom štúdiu, podľa téz ku štátnej skúške. Odborná komunikácia a argumentácia. Práca s literatúrou, bibliografickými a citačnými normami.	

Odporúčaná literatúra:

1. Podľa témy bakalárskej práce.
2. Smernica č. 9/2021 o záverečných, rigoróznych a habilitačných prácach na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Dostupné na: https://www.pdf.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=a&ID=22360
3. STN ISO 690:2012. Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.
4. ISO 7144:1986. Documentation – Presentation of theses and similar documents.
5. Metodické usmernenie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 56/2011 o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, uchovávaní a sprístupňovaní.
6. STN ISO 2145:1997. Dokumentácia. Číslovanie oddielov a pododdielov písaných dokumentov.
7. STN ISO 214:1998. Dokumentácia. Abstrakty (referáty) pre publikácie a dokumentáciu.
8. STN ISO 690:2012. Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.
9. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.
10. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 233/2011 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
11. Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov.
12. Zákon č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. 10. Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.
13. Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
300 hodín, z toho: konzultácie: 20 hodín, samoštúdium: 100 hodín, spracovanie bakalárskej práce: 150 hodín, príprava obhajoby bakalárskej práce: 30 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
48.65	29.73	10.81	8.11	0.0	0.0	2.7

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 13.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-205	**Názov predmetu:** Biodiverzita a jej ohrozenie pre učiteľov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch a absolvovanie 1 písomného testu s úspešnosťou minimálne 65 % (max. 25 bodov), vypracovanie vedeckej eseje z vybraných tém a jej prezentácia (max. 25 bodov)
b) záverečné hodnotenie: ústna skúška s úspešnosťou minimálne 65 % (max. 50 bodov)
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 50/ 50

a) priebežné hodnotenie:
aktívna účasť na seminároch a absolvovanie 1 písomného testu
s úspešnosťou minimálne 65 % (max. 25 bodov), vypracovanie vedeckej eseje z vybraných tém a jej
prezentácia (max. 25 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
ústna skúška s úspešnosťou minimálne 65 % (max. 50 bodov)
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 50/ 50

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. má jasnú predstavu o problematike biodiverzity, rozumie jej základnej terminológii, pozná súvislosti medzi pojmami, ktoré dokáže interpretovať v kontexte prírodných, poloprírodných aj antropogénnych ekosystémov;
2. uvedomuje si interdisciplinárny charakter daného predmetu;
3. orientuje sa v procesoch a hybných silách aktuálneho ohrozenia biodiverzity a má prehľad o jej ochrane na teoretickej i praktickej úrovni;
4. dokáže získané vedomosti využívať pri výučbe;
5. je schopný sledovať aktuálne trendy v problematike ohrozenia a ochrany biodiverzity a prenášať ich do vyučovacieho procesu;
6. chápe prezentovaný odbor ako kontinuálny proces získavania nových poznatkov, tvorby a overovania vedeckých hypotéz s následnou aplikáciou v praxi
7. dokáže si vytvoriť vlastný úsudok o jednotlivých praktických a teoretických problémoch, ako aj modifikovať vlastné názory v kontexte nových informácií.

Stručná osnova predmetu:

Biodiverzita, jej faktory, gradienty a centrá (svet, Európa, SR). Význam a meranie biodiverzity, ekosystémové služby. Makroevolúcia a vymieranie druhov, biodiverzita na ústupe. Ohrozenie druhovej diverzity, červené zoznamy. Vplyvy človeka, procesy úbytku biodiverzity a ohrozené ekosystémy a biotopy na Zemi, v Európe a na Slovensku. Základné procesy, mechanizmy a hybné sily úbytku biodiverzity. Zmeny krajinnej pokrývky, foriem a spôsobov využívania krajiny. Narušenie
biogeoche-mických cyklov. Zmena klímy. Nástup inváznych druhov. Špecifiká ohrozenia a ochrany rastlín, živočíchov a biotopov.Obnova vzťahu človeka k prírode, pohľady do environmentálnej etiky.

Odporúčaná literatúra:

1. Mammola S., Riccardi N., Prié V., Correia R., Cardoso P., Lopes-Lima M. & Sousa R. 2020:
Towards a taxonomically unbiased European Union biodiversity strategy for 2030.
Proceedings of the Royal Society B 287: 1940.
2. Plesník J. 2019: Biologická rozmanitost z pohledu ochrany přírody. Živa 5: 71-73.
3. Plesník J. 2020: Sudoku nevyluštěna: Kolik druhů žije v současnosti na Zemi. Ochrana přírody 1: 36-41.
4. Ulrych L., Guttová A., Urban P., Hindáková A., Kučera J., Kučera V., Šibík J., Mútňanová M. 2019: Biodiversity of Slovakia. In: Pullaiah T. (eds.): Global Biodiversity.
Volume 2: Selected Countries in Europe. Apple Academic Press, Oakville.
5. Urban P., Mezei A., Saxa A., Klaučo M., Balková N. & Švajda J. 2015:
Všeobecné aspekty
ochrany prírody a krajiny. Vydavateľstvo Belianum, Banská Bystrica.
6. Sabo P., Urban P., Turisová I., Považan R. & Herian K. 2011: Ohrozenie a ochrana biodiverzity. Vybrané kapitoly z globálnych problémov. Centrum vedy a výskumu a Fakulta prírodných vied UMB a Centrum etickej a environmentálnej výchovy Živica v spolupráci s o.z. Živá planéta, Banská Bystrica.
7. CBD, 2020. Global Biodiversity Outlook 5. [online], https://www.cbd.int/gbo4/
8. IUCN, 2022. IUCN RedList of Threatened Species. Version 2022.1. Summary statistics. [online], https://www.iucnredlist.org/resources/summary-statistics
9. Meijaard E., Garcia-Ulloa J., Sheil D., Wich S.A., Carlson K.M., Juffe-Bignoli D., Brooks T.M., 2018. Oil palm and biodiversity. [online],
https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/2018-027-En.pdf
10. Pyšek P., 2018. Historie, definice, hypotézy a budoucnost biologických invazí. Živa LXVI (5):
210-213.
11. Chiarucci A., Bacaro G. & Scheiner S.M., 2011. Old and new challenges in using species
diversity for assessing biodiversity. Philosophical Transactions of the Royal Society B, 366: 2426–2437.
12. Web stránky: https://www.cbd.int/, https://www.minzp.sk/, https://www.eea.europa.eu/sk, http://www.sopsr.sk/web/
Vybrané články vo vedeckých a odborných časopisoch, zborníkoch, prípadové štúdie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, konzultácia): 26 hodín

samoštúdium: 25 hodín
príprava a prezentácia vedeckej eseje: 39 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 91

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
51.65	36.26	10.99	0.0	0.0	1.1	0.0

Vyučujúci: prof. Ing. Peter Urban, PhD., Ing. Peter Sabo, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-207	**Názov predmetu:** Biogeografia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: nie je b) záverečné hodnotenie: písomná skúška s dosiahnutím minimálnej úspešnosti 65% bodov. Podiel priebežného / záverečného hodnotenia: 0/ 100	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. má prehľad o základných termínoch biogeografie. 2. pozná typy areálov podľa veľkosti, polohy, tvaru, pozná spôsoby ich zobrazovania. 3. pozná biogeografické členenie Zeme a dokáže charakterizovať fytogeografické a zoogeografické oblasti a typické skupiny/ druhy flóry a fauny. 4. pozná biogeografiu Karpát a floristické a faunistické členenie Slovenska. 5. je schopný aplikovať poznatky z biogeografie v nadväzujúcich predmetoch súvisiacich s ekológiou druhov a ekológiou prostredia.	
Stručná osnova predmetu: Biogeografia ako vedná disciplína, historický vývoj biogeografie. Fylogeografia. Areál: štruktúra areálu, veľkosť, poloha, tvar, spôsob zobrazovania, vývoj areálov. Biogeografické členenie Zeme: fytogeografické a zoogeografické oblasti; fytogeografická oblasť (riša) Holarktis, jej členenie a charakteristiky podoblastí. Zoogeografická Palearktická oblasť, jej členenie a charakteristiky podoblastí a Nearktická oblasť. Fytogeografická a zoogeografická Austrálska oblasť. Fytogeografická a zoogeografická Neotropická oblasť. Fytogeografická a zoogeografická Paleotropická oblasť. Fytogeografická Kapská a Holantarktická oblasť. Biogeografia Karpát a Slovenska; fyto- a zoogeografické členenie Slovenska. Prvky (elementy/ geoelementy) flóry a fauny Slovenska.	
Odporúčaná literatúra: 1. Buchar J. 1983. Zoogeografie. Státní pedagogické nakladatelství, Praha. 2. Hendrych R. 1983. Fytogeografie. Státní pedagogické nakladatelství, Praha. 3. Franc V., Malina R. & Škodová M. 2015: Základy biogeografie a ekológie. Belianum, Banská Bystrica. 4. Kováč Ľ. 2017. Zoogeografia, UPJŠ, Košice.	

5. https://worldofplants.net/geografie/fytogeografie-a-zoogeografie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 26 hodín
samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 23

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
82.61	0.0	0.0	0.0	17.39	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. RNDr. Peter Bitušík, PhD., Mgr. Ivana Heglasova, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 25.08.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-208	**Názov predmetu:** Biologické základy ochrany prírody pre učiteľov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Seminár **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch a terénnej exkurzii, vypracovanie zadaní z exkurzie a vedeckej eseje z vybraných tém a jej prezentácia (max. 40 bodov) b) záverečné hodnotenie: ústna skúška (minimálna úspešnosť 65%) (max. 60 bodov) Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 40 / 60	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. má jasnú predstavu o biológii ochrany prírody, rozumie jej základnej terminológii (obsahový štandard), pozná súvislosti medzi pojmami, ktoré dokáže interpretovať v kontexte na obsah a rozsah týchto pojmov; 2. uvedomuje si interdisciplinárny charakter daného predmetu; 3. orientuje sa v prioritách ochrany prírody a má prehľad o všeobecnej i druhovej ochrane prírody na teoretickej i praktickej úrovni; 4. aplikuje získané vedomosti pri výučbe; 5. je schopný sledovať aktuálne trendy v problematike ochrany prírody a prenášať ich do vyučovacieho procesu; 6. dokáže si vytvoriť vlastný úsudok o jednotlivých praktických a teoretických problémoch, ako aj modifikovať vlastné názory v kontexte nových informácií a využiť ich v procese vzdelávania.	
Stručná osnova predmetu: Biológia ochrany prírody (conservation biology) a jej rozvoj, motívy a história ochrany prírody, historické aspekty ochrany prírody vo svete a na Slovensku. Funkcie ekosystémov a ekosystémové služby. Dynamická ekológia a ochrana prírody, nerovnovážna paradigma, prírodné narušenia (disturbancie) a katastrofy, ekosystémový a integrovaný prístup k ochrane prírody. Všeobecná, druhová a územná ochrana biodiverzity. Stav a vývoj sústav chránených území, manažmentové kategórie chránených území podľa IUCN, účinnosť chránených území. Vymieranie druhov, vymieranie vplyvom človeka, niektoré známe vlny vymierania druhov v holocéne. Problematika malých populácií, strata genet variability, efektívna veľkosť populácie, demografická a environmentálna stochastika, ochranárska genetika.	

Metapopulácie a konektivita biotopov a krajiny. Strata biotopov, ich fragmentácia a degradácia. Nepôvodné invázne druhy. Zmena klímy. Manažment chránených území a nástroje (monitoring, zonácia, legislatíva). Ochrana mimo chránených území (ekosystémový manažment, obnovná ekológia, spolupráca s miestnym obyvateľstvom). Medzinárodné prístupy a finančné nástroje pri ochrane prírody a presadzovaní udržateľnosti.

Odporúčaná literatúra:

1. Cardinale B. J., Primack R. B. & Murdoch J. D. 2020: Conservation biology. Oxford University Press, New York.
2. Černecký J., Gajdoš P. et al. 2020: Hodnota ekosystémov a ich služieb na Slovensku. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica.
3. Gúgh J., Trnka A., Karaska D. & Ridzoň J. 2015: Zásady ochrany európsky významných druhov vtákov a ich biotopov. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica.
4. IUCN 2024: The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2023-1. IUCN Gland, Switzerland. Dostupné na: https://www.iucnredlist.org.
5. IUCN & UNEP 2024: The World Database on Protected Areas. UNEP-WCMC Cambridge, U.K. Dostupné na: https://www.protectedplanet.net/en.
6. Karaska D., Trnka A., Krištín A. & Ridzoň J. 2015: Chránené vtáčie územia Slovenska. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica.
7. Machar I. & Drobilová L. (eds.) 2012: Ochrana přírody a krajiny v České republice. Vybrané aktuální problémy a možnosti jejich řešení. I. a II. díl. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc.
8. Mederly P., Černecký J. et al. 2019: Katalóg ekosystémových služieb Slovenska. Štátna ochrana prírody SR, UKF v Nitre, ÚKE SAV, Banská Bystrica.
9. Primack R. B., Kindlmann P. & Jersáková J. 2011: Úvod do biologie ochrany přírody. Portál, Praha.
10. Sabo P., Urban P., Turisová I., Považan R. & Herian K. 2011: Ohrozenie a ochrana biodiverzity. Vybrané kapitoly z globálnych problémov. Centrum vedy a výskumu a Fakulta prírodných vied UMB a Centrum etickej a environmentálnej výchovy Živica v spolupráci s o.z. Živá planéta, Banská Bystrica.
11. Škodová M. & Urban P. 2015: Národný systém ochrany prírody a krajiny na Slovensku. Belianum, Banská Bystrica.
12. Urban P., Mezei A., Saxa A., Klaučo M., Balková N. & Švajda J. 2015: Všeobecné aspekty ochrany prírody a krajiny. Belianum, Banská Bystrica.
13. Urban P., Škodová M., Mezei A., Saxa A. & Švajda J. 2015: Prípadové štúdie z ochrany prírody a krajiny a starostlivosti o prírodné zdroje. Belianum, Banská Bystrica.
14. Web stránky: https://www.cbd.int/, https://www.minzp.sk/, https://www.eea.europa.eu/sk, http://www.sopsr.sk/web/
Vybrané články vo vedeckých a odborných časopisoch, zborníkoch, prípadové štúdie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 52 hodín
príprava a prezentácia prípadových štúdií: 24 hodín
samoštúdium: 14 hodín

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 29						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
31.03	17.24	17.24	20.69	6.9	6.9	0.0
Vyučujúci: prof. Ing. Peter Urban, PhD., doc. Ing. Juraj Švajda, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 25.08.2024						
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fpv-313	**Názov predmetu:** Chémia naša každodenná
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na prednáškach. **b) záverečné hodnotenie:** Aktívna účasť na prednáškach.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu je študent: - schopný používať chemické pojmy v súvislosti s každodennými situáciami a problémami, - schopný posúdiť a analyzovať rôzne chemické procesy a výrobky z hľadiska ich účinnosti, bezpečnosti, vplyvu na zdravie človeka a životné prostredie, - schopný nadobudnuté vedomosti, závery a úvahy uplatniť v multidisciplinárnych súvislostiach prírodovedných a technických odborov, cez ich prizmu korektne ich interpretovať a reflektovať.	
Stručná osnova predmetu: Chémia v kozmetike. Izolácia účinných látok z prírodných zdrojov. Syntetické alternatívy prírodných látok. Chémia v kuchyni. Chémia čistiacich a dezinfekčných prostriedkov. Chémia a životné prostredie. PCR v analýze DNA. Lieky a ich vedľajšie účinky. Princípy vyhľadávania nových liečiv. Nobelova cena v prírodných vedách.	
Odporúčaná literatúra: 1. BÖHMOVÁ, H. et al. 2009. Odhalování chemie kolem nás: zajímavé chemické experimenty s látkami kolem nás. Project N. 129193-CP-1-2006-1-DE–COMENIUS–C21. 2. KRATOCHVÍL, B. 2016. Patnáct nejžhavějších chemických témat současnosti. Chem. listy 110, 105. 3. REGULI, J. et al. 2018. Chémia a spoločnosť. Trnava : PdF TU. 570s. ISBN 978-80-568-0156-7.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský.	
Poznámky - časová záťaž študenta Časová záťaž študenta: 90 hodín kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 26 hodín	

samoštúdium: 44 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 309

abs	n	p	v
95.15	4.85	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. RNDr. Marek Skoršepa, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-101	**Názov predmetu:** Cytológia, anatómia a morfológia rastlín

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Cvičenie
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na cvičeniach, vypracovanie protokolov z cvičení (15% podiel) a úspešné absolvovanie testu z rastlinnej morfológie (25% podiel).
b) záverečné hodnotenie: písomná skúška a následne ústna skúška (60% podiel).
Dosiahnutie minimálnej úspešnosti 65%.
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. si rozšíri poznatky z rastlinnej cytológie, histológie, anatómie a morfológie;
2. rozumie základným pojmom (obsahový štandard), pozná súvislosti medzi pojmami, ktoré dokáže interpretovať v kontexte na obsah a rozsah týchto pojmov;
3. vie sám determinovať základné anatomické a morfologické štruktúry rastlinných orgánov;
4. si rozvinul praktické zručnosti z mikroskopickej techniky a získané vedomosti sa naučil aplikovať pri realizácii praktických úloh z rastlinnej cytológie a anatómie.

Stručná osnova predmetu:
Predmet štúdia – cytológia, histológia, anatómia a morfológia rastlín. Postavenie týchto disciplín v rámci biológie. Štúdium veľkosti, tvaru, ultraštruktúry a funkcie rastlinnej bunky a jej komponentov, kompartmentácia bunkového priestoru. Charakteristika pletív a ich základné rozdelenie, ich topológia v rastlinných orgánov. Štúdium vnútornej stavby rastlinných orgánov, ich elementárna, primárna a sekundárna stavba. Morfológia vegetatívnych a generatívnych orgánov rastlín a ich metamorfózy.

Odporúčaná literatúra:
1. Curtis J. D., Lersten N. R. & Nowak M. D. 2015: Photographic Atlas of Plant Anatomy. Dostupné na https://botweb.uwsp.edu/Anatomy/
2. Fahn A. 1990: Plant Anatomy. Pergamon Press, Oxford, New York.
3. Gáperová S. & Roth P. 2013: Anatómia a morfológia rastlín (na CD). FPV UMB, Banská Bystrica.
4. Gáperová S., Gáper J. & Trhan P. 2016: Štruktúrna biológia a mykológia. FPV UMB,

Banská Bystrica.
5. Slavíková Z. 2002: Morfologie rostlin. Nakladatelství Karolinum UK, Praha.
6. Votrubová O. 2010: Anatomie rostlin. Nakladatelství Karolinum UK, Praha.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 39 hodín
samoštúdium: 61 hodín
vypracovanie protokolov: 20 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 319

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
17.87	12.54	20.06	22.26	21.32	4.08	1.88

Vyučujúci: doc. RNDr. Svetlana Gáperová, PhD., RNDr. Peter Turis, PhD., RNDr. Terézia Beck, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-103	**Názov predmetu:** Cytológia, anatómia a morfológia živočíchov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie **Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na cvičeniach, plnenie zadaných úloh b) záverečné hodnotenie: písomný test s textom i obrázkami; dosiahnutie minimálnej úspešnosti 65% . Podiel priebežného a záverečného hodnotenia: 10/ 90	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom ukončení štúdia predmetu študent: 1. pozná charakteristické znaky živočíšnej bunky, jej organely a funkcie, 2. má prehľad v histológii živočíšnych tkanív, 3. má prehľad v orgánových sústavách hlavných živočíšnych skupín, 4. rozumie pojmom a súvislostiam z ontogenézy živočíchov: gametogenéza, ryhovanie vajíčka, nepohlavné a pohlavné rozmnožovanie, larválne štádiá a spôsoby metamorfózy	
Stručná osnova predmetu: Živočíšna bunka. Histológia, typy a diferenciácia tkanív. Fylogenéza opornej, spevňovacej a pohybovej sústavy, koordinačné sústavy (nervová a endokrinná). Fylogenéza sústav výmeny látok (tráviaca, obehová, dýchacia a vylučovacia). Ontogenéza: gametogenéza, ryhovanie vajíčka, nepohlavné a pohlavné rozmnožovanie.	
Odporúčaná literatúra: 1. Holecová, M., Schlarmannová, J., Országhová, Z. a Matejovičová, B. Anatómia a morfológia živočíchov. 2. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského, 2020. 416 s. ISBN 978-80-223-4891-1. 2. Kardong, K.V. 2002: Vertebrates. Comparative Anatomy, Function, Evolution. McGraw-Hill, New York. 3. Malina R. 2019: Všeobecná zoológia. Scholaris, Banská Bystrica. 4. Sládeček F. 1986: Rozmnožování a vývoj živočichů. Academia, Praha. 5. Zrzavý, J. 2006: Fylogeneze živočišní říše. Academia, Praha.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín:
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 52 hodín
samoštúdium: 68 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 290

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
10.69	19.66	29.66	22.41	10.69	5.52	1.38

Vyučujúci: prof. RNDr. Peter Bitušík, PhD., Mgr. Marcela Adamcová, PhD., doc. RNDr. Roman Alberty, CSc., Mgr. Tímea Chamutiová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-dsl1-1	**Názov predmetu:** Dejiny slovenskej literatúry I (staršia slovenská literatúra)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: interpretačné výstupy počas semestra z problematiky staršej slovenskej literatúry – maximálny počet bodov 30 bodov
b) záverečné hodnotenie: ústna skúška (2 otázky, preukázanie orientácie vo vybraných tematických okruhoch, určenie vybraného literárneho textu (autor, názov, obdobie, žáner) – maximálny počet bodov 70.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu
b) záverečné hodnotenie:
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu

Výsledky vzdelávania:
Študent získa zodpovedajúci prehľad o literárnom vývoji na Slovensku počas stredoveku, humanizmu a renesancie, baroka; zorientuje sa v odbornej terminológii. Osvojí si základné interpretačné zručnosti potrebné pri práci s literárnym textom uvedených období. Dokáže viesť výskum k zadanej téme, dokáže identifikovať spoľahlivé zdroje, vybrať z nich relevantné informácie a podať ich v jasnej a užitočnej forme iným. Popri usporiadanej sume poznatkov získa i širšie aplikovateľný súbor užitočných návykov, metód, prístupov, kompetencií použiteľných pri interpretovaní literárnych textov iných období.

Stručná osnova predmetu:
Stredoveká literatúra
– špecifické črty staršej slovenskej literatúry a jej periodizácia
– mytologické korene slovesnosti starých Slovanov
– predpísomná kultúra starých Slovanov
– stredoveké rehole, knižnice, školy
– veľkomoravská misia v európskych súvislostiach
– staroslovienska literatúra

– nové konštituovanie stredovekej literatúry, duchovná lyrika, pisárske veršíky, ľúbostná a vagantská lyrika
– legendy, anály, kroniky
– exemplá, anekdoty, facécie, poviedky, zápisy v mestských knihách
– ústna ľudová slovesnosť
Humanistická a renesančná literatúra
– kultúrna situácia Európy a Slovenska
– reformácia v Európe a na Slovensku
– formovanie nového literárneho vedomia
– latinská básnická tvorba (P. Rubigal, J. Sambucus, M. Rakovský, J. Koppay, J. Bocatius, J. Filický, P. Fradelius, V. Benedikt z Nedožier, J. Jakobeus)
– veršovaná epika, historické piesne
– lyrika ľúbostná a duchovná (J. Silván, E. Láni)
– dráma (L. Stöckel, P. Kyrmezer, J. Tesák Mošovský)
– cestovné denníky (J. Dernschwam)
– prírodovedná a jazykovedná próza
– ústna ľudová slovesnosť
Baroková literatúra
– kultúrna situácia Európy a Slovenska
– konfesionálna a jazyková diferenciácia slovenskej literatúry, Trnavská univerzita
– manierizmus
– kancionály (spevníky)
– didakticko-reflexívna lyrika (P. Benický, H. Gavlovič)
– príležitostná lyrika
– sociálna, vojenská a zbojnícka lyrika a epika
– ľúbostná lyrika
– historická veršovaná epika
– denníky, cestovné denníky (J. Kalinka, T. Masník, J. Simonides, J. Láni, D. Krman)
– autobiografie, biografie (Š. Pilárik, S.Fabrícius, S. Hruškovic, D. Speer, M. A. Beňovský)
– národné a jazykové obrany a chvály
– encyklopédie
– vedecká a odborná próza
– Matej Bel a slovenský pietizmus
– ústna ľudová slovesnosť

Odporúčaná literatúra:

1. ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2002. (dostupné na WWW: http://www.litcentrum.sk/dejinyslovliteratury1)
2. MINÁRIK, J.: Dejiny slovenskej literatúry. Zväzok 1. Bratislava : SPN, 1985.
3. MINÁRIK, J. : Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva (I. Stredovek; II. Renesancia a humanizmus; III. Barok - próza, dráma a ústna ľudová slovesnosť). Bratislava : Vydavateľstvo SLOVENSKÝ TATRAN, 1997.
4. MIŠIANIK, J.: Antológia staršej slovenskej literatúry. 2. rozšírené vydanie. Bratislava : Veda, 1981.
5. GOLEMA, M.: Predhistória literatúry u Slovanov. Banská Bystrica : Belianum, 2013. (dostupné na WWW: http://www.ff.umb.sk/katedry/katedra-slovenskej-literatury-a-literarnej-vedy/publikacie/book-17995/predhistoria-literatury-u-slovanov.html)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Poznámky - časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:
prezenčné štúdium: 52 hod.
samoštúdium, príprava seminárnych prác: 98 hod.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 365

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
23.01	16.99	22.19	23.84	8.77	3.29	1.92	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 04.09.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-dsl2-2	**Názov predmetu:** Dejiny slovenskej literatúry II (slovenský literárny klasicizmus, romantizmus, realizmus)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet pozostáva z dvoch organicky prepojených častí: prednášok a seminárov. Obe časti sú hodnotené samostatne. Výsledné hodnotenie je súčtom hodnotení. Hodnotenie seminárnej časti predstavuje 50 % z výsledného hodnotenia, skúška predstavuje 50 %. K postupu na skúšku je potrebné získať 32 bodov z 50. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
priebežné hodnotenie:
interpretačné výstupy počas semestra z problematiky slovenskej klasicistickej, romantickej a realistickej literatúry (0 – 20 bodov, max 20 bodov)
tri písomné previerky v priebehu semestra (3 krát 0 – 10 bodov, max 30 bodov)
spolu (0 – 50 bodov, max 50 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
záverečné hodnotenie:
ústna skúška (0 – 50 bodov, max 50 bodov), preukázanie orientácie vo vybraných tematických okruhoch a určenie vybraného literárneho textu (autor, názov, obdobie, žáner) – súčasť skúšky.

Výsledky vzdelávania:
Študent získa základnú literárnohistorickú orientáciu a schopnosť samostatného literárneho myslenia na základe prehľadu najvýznamnejších osobností a práce s reprezentatívnymi textami daného literárneho obdobia. Predstaviť obdobie slovenského literárneho klasicizmu ako obdobie vzniku národnoobrodeneckých snáh. Prezentovať kľúčové osobnosti a diela tohto obdobia na súčasnej úrovni vedeckého výskumu. Zdôraznenie kontinuity slovenského romantizmu s predchádzajúcim literárnym vývinom; analýza najdôležitejších literárnych diel a schopnosť ich tvorivej interpretácie. Poskytnúť literárnohistorický obraz poézie, prózy a drámy slovenského realizmu poslednej tretiny 19. st. a začiatku 20. storočia v podobách tvorivého prekonávania literárnej tradície, konštituovania znakov realistickej koncepcie umenia a anticipácie moderny. Poznanie zmyslu moderny vo vývinovom rade slovenskej literatúry.

Stručná osnova predmetu:

Kultúrne a spoločenské pomery na Slovensku v období literárneho klasicizmu a preromantizmu. Národné obrodenie v slovenskej literatúre. Teoretické východiská európskej klasicistickej literatúry a špecifické črty prvej fázy slovenského literárneho klasicizmu – osvietenský charakter poézie a prózy. Funkčné zameranie a žánrová skladba literatúry. Ideové a estetické hodnoty diel J. Fándlyho, J. I. Bajzu. Teoretické východiská a prejavy preromantizmu v druhej fáze slovenského literárneho klasicizmu – vrcholní predstavitelia (J. Kollár, J. Hollý), idea slovanskej vzájomnosti. Biedermeier v slovenskom klasicizme. Počiatky slovenskej dramatickej tvorby (J. Chalupka). Teoretické východiská európskeho romantizmu a špecifické znaky slovenskej romantickej literatúry, vzťah literatúry a ľudovej slovesnosti. Spoločenský, politický a estetický program slovenskej romantickej generácie. Typologické osobitosti jednotlivých predstaviteľov slovenskej romantickej poézie a prózy. Špecifiká prechodného obdobia od romantizmu k realizmu. Základné vývinové tendencie slovenského literárneho realizmu na pozadí spoločenskej situácie poslednej tretiny 19. storočia. Romantická literárna tradícia a zakladateľská generácia realistov (S. H. Vajanský, P. O. Hviezdoslav, M. Kukučín, E. M. Šoltésová, T. Vansová). Literatúra ako výraz moderného rozporu jednotlivca a sociálnych tlakov. Subjektivizácia a smerovanie k moderne u mladšej generácie realistov (próza B. S. Timravy, próza a dráma J. G. Tajovského, poézia Ľ. Podjavorinskej).

Odporúčaná literatúra:

1. ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry. I. Bratislava, 1997.
2. ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry. II. Bratislava, 1999.
3. VOJTECH, M.: Od baroka k romantizmu. Bratislava, 2003.
4. ZAJAC, P. – SCHMARCOVÁ, Ľ. (eds.): Slovenský romantizmus. Praha, 2019.
5. KRAUS, C.: Slovenský literárny romantizmus. Martin, 1999.
6. MIKULOVÁ, M. – MIKULA, V.: Kapitoly zo slovenského realizmu. Bratislava, 2010.
7. MIKULOVÁ, M. – TARANENKOVÁ, I.: Reálna podoba slovenského realizmu. Bratislava, 2011.
8. ČEPAN, O.: Próza slovenského realizmu. Bratislava, 2001.
9. GÁFRIK, M.: Poézia slovenskej moderny. Bratislava, 1965.
10. TATÁR, J.: Básnická medzigenerácia (od realizmu k moderne). Banská Bystrica, 2002.

Literatúra viažuca sa k vybraným autorom a autorkám a ich tvorba.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 52
samoštúdium: 98
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 282

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
23.76	17.38	24.11	19.15	13.12	1.42	1.06	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD., univ. doc., Mgr. Eva Urbanová Šimková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.09.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-dsl3-3	**Názov predmetu:** Dejiny slovenskej literatúry III (poetologické koncepty slovenskej literatúry 1. polovice 20. storočia)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie:
interpretačné výstupy počas semestra z problematiky slovenskej medzivojnovej prózy a poézie – 40 bodov, min. počet ku skúške 24 bodov
b) záverečné hodnotenie:
ústna skúška pozostávajúca z 2 otázok (2 x 30 bodov) teoretickej a interpretačnej časti.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
interpretačné výstupy počas semestra z problematiky slovenskej medzivojnovej prózy a poézie – 40 bodov, min. počet ku skúške 24 bodov
b) záverečné hodnotenie:
ústna skúška pozostávajúca z 2 otázok (2 x 30 bodov) teoretickej a interpretačnej časti. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent pozná históriu literatúry v medzivojnovom období ako výsledok synchrónneho pôsobenia vnútorných vývinových zákonitostí a vonkajších historicko-spoločenských činiteľov. V uvedenom kontexte je schopný identifikovať jednotlivé poetologické modely poézie a prózy a pri týchto operáciách aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky. Pri práci s textom používa interpretačné rastre, umožňujúce určiť autorskú poetiku a posúdiť estetickú hodnotu diela. V literárnovedných znalostiach je schopný rozpoznať prejavy interdisciplinarity a prostredníctvom takéhoto vedomostného vybavenia posúdiť estetickú hodnotu diela.

Stručná osnova predmetu:
Mimoliterárna podmienenosť literárneho procesu v rokoch 1918 – 1945. Generačná diferencovanosť medzivojnovej literatúry ako jeden z predpokladov jej umeleckej mnohotvárnosti. Kontakty slovenskej literatúry so svetovým (európskym) umením. Podnety európskych umeleckých avantgárd (futurizmus, dadaizmus, expresionizmus, poetizmus, konštruktivizmus, surrealizmus atď.).

Poetologické koncepty slovenskej medzivojnovej poézie. Tvorba predstaviteľov básnickej medzigenerácie (Š. Krčméry, M. Rázus). Neosymbolistická orientácia v slovenskej poézii 20. – 40. rokov (E. B. Lukáč, J. Smrek, V. Beniak a i.). Vitalistický a civilistický koncept (J. Smrek, L. Novomeský). Podoby poetizmu v slovenskej poézii (L. Novomeský, J. Smrek, V. Beniak, F. Kráľ). Poetologické a umelecké aspekty tvorby davistov. Katolícka moderna v kontexte medzivojnovej poézie (R. Dilong, A. Žarnov, J. Silan a ďalší). Nadrealizmus v slovenskej poézii – špecifiká slovenskej surrealistickej iniciatívy (R. Fabry, V. Reisel, Š. Žáry, P. Bunčák, J. Brezina, J. Rak, J. Lenko). Slovenské poetky medzivojnového obdobia (M. Haľamová, H. Fiebigová, S. Manicová a i.). Prejavy ruralizmu v poézii (Ľ. Ondrejov, J. Nižnánsky, F. Hečko). Slovenská poézia 40. rokov – generácia 44.
Varianty realizmus v medzivojnovej próze (Jégé, jesenský, Rázus). Noetika a poetika modernej prózy. Genéza medzivojnovej prózy v otike výskumov J. Števčeka a O. Čepana. Lyrizmus ako príznakový parameter modernej prózy, vývinové podoby prozaickéh lyrizmu. Expresionistický podklad modernej prózy 20. rokov (J. Hrušovský, T. J. Gašpar, G. Vámoš, J. Cíger-Hronský, M. Urban, P. Jilemnický, I. Horváth). Modely sociálnej prózy prvej polovice 30. rokov. Vplyv inonárodných literatúr na slovenskú medzivojnovú prózu. Próza naturizmu – noetika, poetika (Ľ. Ondrejov, D. Chrobák, M. Figuli, F. Švantner). Tvorba básnikov sujetu (D. Tatarka, P. Karvaš, J. Červeň, J. Barč-Ivan).
Dráma a divadlo v medzivojnovom období. Tvorba I. Stodolu, P. Zvona a J. Barča-Ivana. Literárna veda v 20. – 40. rokoch.

Odporúčaná literatúra:

1. KASÁČ, Z. 1984. Poézia. In: Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava : Veda, 1984, s. 487 – 579.
2. ŠMATLÁK, S. 1999. Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Národné literárne centrum, 1999.
3. HAMADA, M. 2006. Nadrealizmus. Avantgarda 38. Bratislava : Kalligram, 2006.
4. PAŠTEKA, J. 2002. Tvár a tvorba slovenskej katolíckej moderny. Bratislava : Lúč, 2002.
5. BOKNÍKOVÁ, A. 2001. Slovenské poetky 1895 1945 v mozaike interpretácií. In: Studia Academica Slovaca 30. Bratislava : FF UK, 2001.
6. TATÁR, J. 2013. Z poézie troch storočí. Banská Bystrica : Belianum, 2013.
7. ČEPAN, O. 1984. Stimuly realizmu. Bratislava : Tatran, 1984.
8. ČEPAN, O. 1977. Kontúry naturizmu. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1977.
9. ŠTEVČEK, J. 1974. Lyrizovaná próza. Bratislava : Tatran, 1974.
10. ŠTEVČEK, J. 1989. Dejiny slovenského románu. Bratislava : Tatran, 1989.
11. HABAJ, M. 2019. Druhá moderna. Bratislava : LIC, 2019.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 52 hodín (P, S)
samoštúdium: 68 hodín
iné: príprava 2 seminárnych prác: 30 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 282

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
7.8	19.5	18.44	21.63	21.28	3.9	7.45	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., doc. Ivan Jančovič, PhD., Mgr. Eva Urbanová Šimková, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 04.09.2025
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-dsl4-022	**Názov predmetu:** Dejiny slovenskej literatúry IV (poetologické koncepty slovenskej literatúry 2. polovice 20. storočia)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Seminár **Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: interpretačné výstupy počas semestra z problematiky slovenskej povojnovej prózy a poézie – 40 bodov, min. počet ku skúške 24 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška pozostávajúca z 2 otázok (2 x 30 bodov) teoretickej a interpretačnej časti. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent pozná históriu literatúry po r. 1945 (druhá polovica 20. storočia) ako výsledok synchrónneho pôsobenia vnútorných vývinových zákonitostí a vonkajších historicko-spoločenských činiteľov. V uvedenom kontexte je schopný identifikovať jednotlivé poetologické modely poézie a prózy a pri týchto operáciách aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky. Pri práci s textom používa interpretačné rastre, umožňujúce určiť autorskú poetiku a posúdiť estetickú hodnotu diela. V literárnovedných znalostiach je schopný rozpoznať prejavy interdisciplinarity a prostredníctvom takéhoto vedomostného vybavenia posúdiť estetickú hodnotu diela. Problematiku národnej literatúry vie posudzovať v širšom kontexte súdobého kultúrno-politického a spoločensko-historického diania.	
Stručná osnova predmetu: Determinanty literárneho vývinu po roku 1945, vzťah politických a literárnych dejín. Situácia literatúry v 2. polovici 40. rokov. Téma druhej svetovej vojny a SNP ako činiteľ ideovo-estetických vlastností literatúry. Literatúra 1. polovice 50. rokov – model socialistického realizmu (noetika a poetika) a jeho funkcie. Povstalecká próza – pojem, metodologické aspekty výskumu, paradigmatické vyjadrenie koexistujúcich modelov, predstavitelia (V. Mináč, F. Hečko, D. Tatarka, A. Bednár, R. Jašík, L. Mňačko, L. Ťažký). Povstalecká generácia verzus politická moc: metamorfózy tvorby D. Tatarku, P. Karvaša, L. Mňačka a V. Mináča. Situácia literatúry v druhej polovici 50. rokov – generácia Mladej tvorby (umelecká diferenciácia literatúry, axiologická, etická a tematická inovácia tvorby), prejavy v básnickej a prozaickej tvorbe (M. Rúfus, M. Válek, V. Turčány, A. Hykisch, J. Johanides, A. Chudoba a i.). Liberalizácia literatúry v 60. rokoch (vplyvy zahraničných filozofických a poetologických konceptov): básnický konkretizmus (Ľ. Feldek, J.	

Stacho, J. Mihalkovič, J. Ondruš), Osamelí bežci (I. Štrpka, P. Repka, I. Laučík), modelová próza (epické experimentátorstvo v tvorbe R. Slobodu, P. Vilikovského, D. Kužela, P. Jaroša, P. Hrúza, V. Šikulu, L. Balleka). Politická normalizácia a jej dôsledky na život literatúry 70. a 80. rokov – generačná štruktúra, žánrová rozmanitosť a estetický charakter tvorby. Samizdatová literatúra.

Odporúčaná literatúra:

1. MARČOK, V. 2004. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava : Národné literárne centrum, 2004.
2. KUSÝ, I. 1974. Premeny povstaleckej prózy. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1974.
3. ŠMATLÁK, S. 1979. Dve storočia slovenskej lyriky. Bratislava : Tatran, 1979.
4. ŠTEVČEK, J. 1989. Dejiny slovenského románu. Bratislava : Tatran, 1989.
5. KRNOVÁ, K. 2009. Kapitoly z dejín slovenskej literatúry druhej polovice 20. storočia. Banská Bystrica : FHV UMB, 2009.
6. KRNOVÁ, K. Poetika nonkonformnej vojnovej/povstaleckej prózy (K problematike historickej poetiky). Banská Bystrica : FHV UMB, 2009.
7. KRNOVÁ, K. 2009. Mladá próza 70. rokov. (Antológia poviedkovej a novelistickej tvorby). Banská Bystrica : FHV UMB, 2009 (CD). http://www.fhv.umb.sk/app/index.php?ID=652 8. NOGE, J. 1980. Hľadanie epickej syntézy. Bratislava : Tatran, 1980.
9. FELDEK, Ľ. 2007. Prekliata trnavská skupina. Bratislava : Columbus, 2007.
10. KASARDA, M. 1996. Osamelí bežci. Správy z ľudského vnútra. Levice : L. C. A., 1996.
11. BARBORÍK, V. 2014. Hľadanie rozprávača. Prózy Vincenta Šikulu.
12. PETRÍK, V. – BARBORÍK, V. 2018. Pohyb k nehybnosti. (Literárny život od začiatku 60. rokov...). Bratislava : LIC, 2018.
13. ZAMBOR, J. 2013. Niečo ako láska, niečo ako soľ. Miroslav Válek v interpretáciách. Bratislava : LIC, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 52 hod.
samoštúdium: 88 hod.
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné: príprava seminárnej práce: 10 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 202

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
16.34	22.77	20.3	14.85	21.29	2.97	1.49	0.0

Vyučujúci: doc. Ivan Jančovič, PhD., PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Eva Urbanová Šimková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 04.09.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-206	**Názov predmetu:** Dendrológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: vypracovanie protokolu zo stanovenia spoločenskej hodnoty drevín na vybranej lokalite (v blízkosti bydliska, fakulty a pod.), resp. stanovenie aktuálnej spoločenskej hodnoty vybraných chránených stromov (10 % hodnotenia). Praktické poznávanie vybraných drevín (30 % hodnotenia).
b) záverečné hodnotenie: písomný test – úspešnosť min. 65 %.
Podiel priebežného/záverečného hodnotenia: 40/ 60

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. rozumie základným pojmom z dendrológie,
2. pozná význam drevín v lesníckej, poľnohospodárskej a urbánnej krajine,
3. ovláda legislatívu SR spojenú s ochranou drevín,
4. rozpoznáva základné domáce a introdukované dreviny na Slovensku a ich zastúpenie v jednotlivých vegetačných stupňoch na Slovensku,
5. je schopný samostatne stanoviť spoločenskú hodnotu drevín.

Stručná osnova predmetu:
Charakteristika vedného odboru a rozdelenie dendrológie, terminológia v odbore. Sekundárne hrubnutie (lignifikácia), opad listov. Funkcie drevín a ich spoločenstiev v krajine a význam vybraných drevín pre človeka. Ochrana drevín v SR (chránené taxóny, chránené stromy), stanovovanie spoločenskej hodnoty drevín. Morfologické znaky nahosemenných a krytosemenných drevín. Rozširujúce poznatky o dominantných drevinách (s ich charakteristikami) v jednotlivých vegetačných stupňoch Slovenska. Introdukované a invázne dreviny. Exkurzia do vybraného arboréta (Borová hora, resp. Kysihýbel alebo Tesárske Mlyňany).

Odporúčaná literatúra:
1. Benčať T. 2014: Dendrológia a ekológia drevín. Vydavateľstvo TU vo Zvolene, Zvolen.
2. Koblížek J. 2006: Jehličnaté a listnaté dřeviny našich zahrad a parků. Sursum, Tišnov
3. Krištof M. 2014: Obce a ochrana drevín : Odborno-metodická príručka. 3. aktualizované vyd. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky v Banskej Bystrici, Banská Bystrica.

4. Sabo P. & Turisová I. 2018: Lesy a pralesy; Ohrozenie, monitoring a starostlivosť o lesy; Ochrana drevín rastúcich mimo lesa. In Životné prostredie pre všetkých (1. časť). MŽP SR a SAŽP, Bratislava, Banská Bystrica. Dostupné na https://www.enviroportal.sk/uploads/report/9181.pdf.
5. Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny s aktuálnou vyhláškou.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 39 hodín
samoštúdium: 51 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 135

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
20.74	31.85	29.63	9.63	5.19	2.22	0.74

Vyučujúci: RNDr. Peter Turis, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-dls-21	**Názov predmetu:** Diachrónna lingvistická slovakistika (vývin slovenského jazyka a dialektológia a dejiny slovenského jazyka)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 39 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 8

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: semestrálna práca z dialektológie (20 bodov), priebežný test z vývinu jazyka a dialektológie (80 bodov)
b) z dejín slovenského jazyka študent vypracuje a odprezentuje seminárnu prácu v rozsahu 20 bodov,
c) záverečné hodnotenie: záverečný test z vývinu jazyka (100 bodov), záverečný test z dejín slovenského jazyka (80 bodov)
Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 287 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 274 bodov, na hodnotenie C najmenej 260 bodov, na hodnotenie D najmenej 246 bodov a na hodnotenie E najmenej 230 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa menej ako 65% bodového hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:
študent:
1. pozná základné vývinové tendencie fonologického a morfologického systému slovenského jazyka, ako aj periodizáciu vývinu spisovnej slovenčiny,
2. ovláda základnú charakteristiku nárečových makroareálov a rozdelenie slovenských nárečí a kodifikačné zásady spisovnej slovenčiny v jednotlivých periodických medzníkoch,
3. dokáže identifikovať nárečie na základe charakteristických prvkov textu a základné zmeny v spisovnom jazyku 20. storočia,
4. je schopný interpretovať a zhodnotiť vývinové zmeny na vybraných nárečových javoch, interpretovať a identifikovať pravopisné zásady na dobových textoch,
5. ovláda základné kompetencie a zručnosti v oblasti zberu nárečového materiálu a jeho spracovaní,
6. dokáže zhodnotiť adekvátnosť použitia nárečových foriem v príslušnej komunikačnej situácii.

Stručná osnova predmetu:
Samohlásková sústava praslovančiny, palatalizácia velár. Gramatická stavba praslovančiny. Teórie o pôvode slovenčiny. Hlavné zmeny v praslovanskom základe slovenčiny v 10. storočí, fonologický vývin, vznik párovej mäkkostnej korelácie, vývin vokalizmu, vývin konsonantizmu. Morfologický vývin slovenčiny.
Rozdelenie slovenských nárečí na základe historického vývinu nárečových makroareálov a základných areálov; základy získavania nárečových materiálov, fonetická transkripcia –

druhy, použitie; spracovanie nárečových materiálov; slovenské nárečia a umelecká literatúra, postavenie nárečí v súčasnom spisovnom jazyku.
Charakteristika spisovného jazyka a jeho postavenie v rámci národného jazyka, vzťah k nárečiam a iným formám jazyka. Veľkomoravské obdobie, obdobie 10. – 14. storočia, obdobie 15. storočia, kultúrne jazyky v slovenskej národnosti v 16. – 18. storočí, bernolákovské obdobie, štúrovské obdobie, matičné a martinské obdobie, obdobie od roku 1918 po súčasnosť.

Odporúčaná literatúra:

1. KRAJČOVIČ, R.: Vývin slovenského jazyka a dialektológia. Bratislava : SPN, 1988.
2. PAULÍNY, E.: Fonologický vývin slovenčiny. Bratislava : SAV, 1963.
3. PAULÍNY, E.: Vývin slovenskej deklinácie. Bratislava : Veda, 1990.
4. PUKANEC, M.: Svätoplukovo kniežatstvo a stará slovenčina. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, Filozofická fakulta, 2013. 116 s.
5. PALKOVIČ, K. Slovenské nárečia. Príručka pre terénny výskum. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Krajského osvetového strediska, 1981.
6. RIPKA, I. Aspekty slovenskej dialektológie. Prešov : Prešovská univerzita, FHPV, 2002.
7. ŠTOLC, J. Slovenská dialektológia. Bratislava : Veda, 1994.
8. Sociolingvistika a areálová lingvistika (zborník referátov). Zost. S. Ondrejovič. Bratislava : Veda.
9. MÚCSKOVÁ, G. – MUZIKOVÁ, K. – WAMBACH, V.: Praktická dialektológia (Vysokoškolská príručka na nárečovú interpretáciu). Wien : Facultas Verlags- & Buchhandels AG Wien. 2012.
10. Atlas slovenského jazyka, 4 zv. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1968 – 1984
11. KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P.: Dejiny spisovnej slovenčiny. Bratislava : Univerzita Komenského 2002. 249 s.
12. KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P.: Príručka k dejinám spisovnej slovenčiny. Bratislava : UK, 1999
13. KRALČÁK, Ľ.: Bernolákovská spisovná slovenčina. Nitra : Publica Nitra, 2009.
14. PAULINY, E.: Dejiny spisovnej slovenčiny. Bratislava : SPN, 1983.
15. MATEJČÍK, J.: Kapitoly z dejín spisovného jazyka. Banská Bystrica : PF, 1971.
16. DORUĽA, J.: Slováci v dejinách jazykových vzťahov. Bratislava : Veda, 1977.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
240 h, z toho: prezenčné štúdium (P, S, K): 65 h, práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 55 h, samoštúdium: 65 h, terénny výskum a spracovanie výskumu: 40 h, vypracovanie semestrálnej práce z dialektológie a z dejín spisovnej slovenčiny: 15 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 148

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
39.19	15.54	13.51	14.19	12.84	2.03	2.7	0.0

Vyučujúci: prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD., Mgr. Gabriel Rožai, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 20.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-che-607	**Názov predmetu:** Digitálne technológie v škole
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie / Seminár / Laboratórne cvičenie **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 0 / 26 / 0 / 0 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na vyučovaní, odovzdanie všetkých zadaní. Klasifikačná stupnica použitá pri hodnotení je v súlade so Študijným poriadkom UMB. Požiadavky a odporúčaná literatúra sa aktualizujú každoročne v sylabách predmetu.	
a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na vyučovaní, odovzdanie všetkých zadaní **b) záverečné hodnotenie:** -	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. je schopný pracovať s programom MS PowerPoint a dokáže získané vedomosti využiť pri príprave výučbovej prezentácie 2. je schopný samostatnej aplikácie získaných vedomosti a zručností na prípravu prezentačných (grafických) objektov vhodne podporujúcich proces vyučovania, 3. je schopný pracovať s interaktívnou tabuľou a dostupným softvérom a dokáže vytvoriť jednoduchú aplikáciu pre interaktívnu tabuľu 4. aplikuje získané vedomosti na budovanie vlastného prehľadu o možnostiach (najmä) voľne dostupného softvéru využiteľného vo vyučovaní na základných a stredných školách, softvéru vhodného na podporu dištančného/online vyučovania 5. je schopný samostatne pracovať s rôznymi softvérmi pri manažovaní online výučby.	
Stručná osnova predmetu: MS PowerPoint – úvod do programu, tvorba prezentácie s použitím šablóny, farebná schéma, manipulácia s grafickými objektmi a vkladanie objektov z iných aplikácií, nastavenie efektov prechodu snímku a efektov animácie, tvorba vlastnej výučbovej prezentácie. Interaktívna tabuľa – oboznámenie sa s interaktívnou tabuľou a softvérom, príprava aplikácie pre interaktívnu tabuľu. Výučbový softvér - rôzne druhy výučbových softvérov, softvérov na realizáciu online vyučovania (MS Teams, Zoom, Google meeting a pod.), softvér na podporu dištančného/online vyučovania.	
Odporúčaná literatúra:	

1. KRÁĽ, M.. 2013: PowerPoint 2013. Praha : Grada. ISBN 978-80-247-8687-2.
2. ANDRÝSKOVÁ, J. 2010: Microsoft PowerPoint 2010 (Podrobná uživatelská příručka). Brno: Computer Press,ISBN 978-80-251-3076-6.
3. Interactive Whiteboards in Education. [online] Dostupné na internete:< http://www.jisc.ac.uk/ uploaded_ documents/ Interactivewhiteboards.pdf>.
4. internetové zdroje, časopisecká literatúra

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, C, L, konzultácia): 26 hodín, príprava zadaní: 20 hodín, samoštúdium: 44 hodín.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. RNDr. Marek Skoršepa, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.04.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1-OEV1	**Názov predmetu:** Diplomacia v praxi - odborná exkurzia na veľvyslanectve I.

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 0 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
nie je
b) záverečné hodnotenie:
Podmienkou absolvovania predmetu je:
1. Riadne absolvovanie celého programu odbornej exkurzie.
Pod riadnym absolvovaním programu odbornej exkurzie sa rozumie najmä:
- absolvovanie všetkých aktivít a všetkých bodov programu odbornej exkurzie v súlade s programom a časovým harmonogramom odbornej exkurzie, ktorý stanoví vyučujúci
- dodržanie časového harmonogramu odbornej exkurzie, stanoveného vyučujúcim (vrátane dostavenia sa v stanovenom čase na miesto odjazdu alebo stretnutia účastníkov odbornej exkurzie)
- splnenie resp. dodržanie organizačných, legislatívnych, protokolárnych a iných náležitostí a podmienok, ktoré stanoví vyučujúci (najmä podpísanie prezenčnej listiny odbornej exkurzie v čase a mieste určenom vyučujúcim), a tiež tých náležitostí a podmienok, ktoré vyplývajú z relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov, interných predpisov UMB a záväzných pravidiel hostiteľskej inštitúcie, v ktorej sa odborná exkurzia realizuje (najmä bezpečnostné predpisy, dress code a pod.)
2. Riadne splnenie všetkých podmienok účasti na odbornej exkurzii.
Podmienkou účasti na odbornej exkurzii je najmä:
- včasné nahlásenie osobných údajov vyučujúcemu v stanovenom termíne a spôsobom podľa pokynov vyučujúceho, a to v rozsahu, v ktorom sú tieto údaje nevyhnutne potrebné za účelom umožnenia vstupu do priestorov hostiteľskej inštitúcie alebo/a dopravy (ak hostiteľská inštitúcia a/alebo dopravca takéto údaje vyžaduje);
- včasné udelenie súhlasu so spracovaním osobných údajov v požadovanom rozsahu (v prípade, že sa nahlásenie osobných údajov požaduje a ak je takýto súhlas podľa zákona potrebný);
- včasné uhradenie poplatku za dopravu, príp. iných poplatkov, ak sú tieto potrebné na úhradu nákladov v súvislosti s realizáciou odbornej exkurzie. O výške týchto poplatkov (v prípade, že sú aplikovateľné) informuje študentov vyučujúci.
- včasné a úplné oboznámenie sa s programom a časovým harmonogramom odbornej exkurzie a tiež so všetkými podmienkami účasti na odbornej exkurzii a podmienkami absolvovania odbornej

exkurzie; za týmto účelom sa študentom odporúča zúčastniť sa na informačnom brífingu pred odbornou exkurziou, ktorého miesto a čas konania oznámi vyučujúci.
Poznámka: S účasťou študenta na tomto voliteľnom predmete sú spojené náklady, ktoré si musí v plnej výške hradiť samotný študent. Výška týchto nákladov sa môže každý semester meniť, pretože sa odvíja od miesta, termínu a dĺžky konania exkurzie, odborného programu exkurzie, ale aj ďalších premenných faktorov. Orientačná výška týchto nákladov je 50 -250 eur (táto suma zahŕňa náklady na dopravu a vstupné, a, naopak, nezahŕňa iné náklady spojené s účasťou na exkurzii, ako napr. náklady na stravovanie, poistenie a pod.). O presnej výške nákladov informuje študentov vyučujúci pred konaním exkurzie.

Výsledky vzdelávania:
Študent po absolvovaní predmetu získa vedomosti o jednotlivých diplomatických aktivitách, vykonávaných diplomatmi na veľvyslanectve, ako aj o praktickej organizácii a fungovaní veľvyslanectva, ako jedného z diplomatických orgánov štátu. Na základe toho študent nadobudne vedomosti o praktickom výkone bilaterálnej diplomacie, ako jednej z dimenzii diplomacie štátu.

Stručná osnova predmetu:
Realizácia odbornej exkurzie na vybranom veľvyslanectve, zahŕňajúca spravidla:
- interaktívnu diskusiu s mimoriadnym a splnomocneným veľvyslancom a ostatnými diplomatmi veľvyslanectva
- komentovanú prehliadku priestorov veľvyslanectva a/alebo ďalších diplomatických inštitúcií v mieste sídla veľvyslanectva

Odporúčaná literatúra:
nie je

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
Denná forma štúdia:
Celková časová záťaž študenta: 90 hodín
z toho:
- absolvovanie odborného programu exkurzie: 25 hodín
- príprava na odbornú exkurziu (informačný brífing, štúdium podkladov,...): 65 hodín
Externá forma štúdia:
Celková časová záťaž študenta: 90 hodín
z toho:
- absolvovanie odborného programu exkurzie: 25 hodín
- príprava na odbornú exkurziu (informačný brífing, štúdium podkladov,...): 65 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 400

abs	n	p	v
88.75	11.25	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Erik Pajtinka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1-OEMO1	**Názov predmetu:** Diplomacia v praxi - odborná exkurzia v medzinárodnej organizácii I.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 0 / 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu:	

a) priebežné hodnotenie:
nie je
b) záverečné hodnotenie:
Podmienkou absolvovania predmetu je:
1. Riadne absolvovanie celého programu odbornej exkurzie.
Pod riadnym absolvovaním programu odbornej exkurzie sa rozumie najmä:
- absolvovanie všetkých aktivít a všetkých bodov programu odbornej exkurzie v súlade s programom a časovým harmonogramom odbornej exkurzie, ktorý stanoví vyučujúci
- dodržanie časového harmonogramu odbornej exkurzie, stanoveného vyučujúcim (vrátane dostavenia sa v stanovenom čase na miesto odjazdu alebo stretnutia účastníkov odbornej exkurzie)
- splnenie resp. dodržanie organizačných, legislatívnych, protokolárnych a iných náležitostí a podmienok, ktoré stanoví vyučujúci (najmä podpísanie prezenčnej listiny odbornej exkurzie v čase a mieste určenom vyučujúcim), a tiež tých náležitostí a podmienok, ktoré vyplývajú z relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov, interných predpisov UMB a záväzných pravidiel hostiteľskej inštitúcie, v ktorej sa odborná exkurzia realizuje (najmä bezpečnostné predpisy, dress code a pod.)
2. Riadne splnenie všetkých podmienok účasti na odbornej exkurzii.
Podmienkou účasti na odbornej exkurzii je najmä:
- včasné nahlásenie osobných údajov vyučujúcemu v stanovenom termíne a spôsobom podľa pokynov vyučujúceho, a to v rozsahu, v ktorom sú tieto údaje nevyhnutne potrebné za účelom umožnenia vstupu do priestorov hostiteľskej inštitúcie alebo/a dopravy (ak hostiteľská inštitúcia a/alebo dopravca takéto údaje vyžaduje);
- včasné udelenie súhlasu so spracovaním osobných údajov v požadovanom rozsahu (v prípade, že sa nahlásenie osobných údajov požaduje a ak je takýto súhlas podľa zákona potrebný);
- včasné uhradenie poplatku za dopravu, príp. iných poplatkov, ak sú tieto potrebné na úhradu nákladov v súvislosti s realizáciou odbornej exkurzie. O výške týchto poplatkov (v prípade, že sú aplikovateľné) informuje študentov vyučujúci.
- včasné a úplné oboznámenie sa s programom a časovým harmonogramom odbornej exkurzie a tiež so všetkými podmienkami účasti na odbornej exkurzii a podmienkami absolvovania odbornej

exkurzie; za týmto účelom sa študentom odporúča zúčastniť sa na informačnom brífingu pred odbornou exkurziou, ktorého miesto a čas konania oznámi vyučujúci.
Poznámka: S účasťou študenta na tomto voliteľnom predmete sú spojené náklady, ktoré si musí v plnej výške hradiť samotný študent. Výška týchto nákladov sa môže každý semester meniť, pretože sa odvíja od miesta, termínu a dĺžky konania exkurzie, odborného programu exkurzie, ale aj ďalších premenných faktorov. Orientačná výška týchto nákladov je 50 -250 eur (táto suma zahŕňa náklady na dopravu a vstupné, a, naopak, nezahŕňa iné náklady spojené s účasťou na exkurzii, ako napr. náklady na stravovanie, poistenie a pod.). O presnej výške nákladov informuje študentov vyučujúci pred konaním exkurzie.

Výsledky vzdelávania:
Študent po absolvovaní predmetu získa vedomosti o jednotlivých diplomatických aktivitách, vykonávaných diplomatmi v rámci medzinárodnej organizácie, ako aj o praktickom fungovaní a úlohách stálej misie pri medzinárodnej organizácii, ako jedného z diplomatických orgánov štátu. Na základe toho študent nadobudne vedomosti o praktickom výkone multilaterálnej diplomacie, ako jednej z dimenzii diplomacie štátu.

Stručná osnova predmetu:
Realizácia odbornej exkurzie vo vybranej medzinárodnej organizácii (OSN, OBSE alebo EÚ) zahŕňajúca spravidla:
- interaktívnu diskusiu s predstaviteľom danej medzinárodnej organizácie
- interaktívnu diskusiu s diplomatmi, pôsobiacimi na stálej misii pri danej medzinárodnej organizácii
- komentovanú prehliadku priestorov danej medzinárodnej organizácie a/alebo stálej misie

Odporúčaná literatúra:
nie je

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
Denná forma štúdia:
Celková časová záťaž študenta: 90 hodín
z toho:
- absolvovanie odborného programu exkurzie: 25 hodín
- príprava na odbornú exkurziu (informačný brífing, štúdium podkladov,...): 65 hodín
Externá forma štúdia:
Celková časová záťaž študenta: 90 hodín
z toho:
- absolvovanie odborného programu exkurzie: 25 hodín
- príprava na odbornú exkurziu (informačný brífing, štúdium podkladov,...): 65 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 298

abs	n	p	v
98.99	1.01	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Erik Pajtinka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-107	**Názov predmetu:** Diverzita a fylogenéza živočíchov 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie **Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KBaES FPV/1d-biu-103/22	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na cvičeniach, vypracovanie úloh z cvičení, praktické poznávanie živočíchov v poslednom týždni semestra (podmienka k absolvovaniu skúšky) b) záverečné hodnotenie: písomná skúška na preukázanie požadovanej úrovne vedomostí z odprednášaných tém a samoštúdia (dosiahnutie minimálnej úspešnosti 65 %) Podiel priebežného / záverečného hodnotenia: 0/ 100	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. rozumie základným pojmom zoológie, ovláda terminológiu spojenú s taxonómiou a fylogenézou, orientuje sa v najnovších zoologických systémoch; 2. je schopný opísať morfológiu a základy anatómie jednotlivých skupín živočíchov; 3. pozná súvislosti medzi výskytom živočíchov (druhov, rodov a vyšších taxonomických jednotiek) a ich biotopom spojené s ich hlavnými charakteristikami, ekologickými nárokmi a adaptáciami; 4. je schopný samostatne determinovať druhy, rody, resp. vyššie taxóny živočíchov a určiť typ biotopu s jeho hlavnými charakteristikami, na ktorý je daný taxón viazaný.	
Stručná osnova predmetu: Fylogenéza eukaryotických organizmov a postavenie Metazoa v súčasnom systéme ríší. Prehľad doterajších prístupov k taxonomickému členeniu, fylogenetika, zoologická nomenklatúra. Štruktúra fauny Slovenska a strednej Európy, história a súčasnosť výskumu fauny Slovenska. Anatomicko-morfologická charakteristika, fylogenetické vzťahy a rozšírenie hlavných (resp. významných nižších) taxonomických skupín s dôrazom na faunu Slovenska, resp. strednej Európy: „Porifera“, Cnidaria, Platyhelminthes, Gastrotricha, Rotifera, Acanthocephala, Bryozoa, Entoprocta, Nemertini, Mollusca, Annelida, Nematoda, Nematomorpha, Tardigrada, Arthropoda.	
Odporúčaná literatúra: 1. Smrž,J. 2013. Základy biologie, ekologie a systému bezobratlých živočichů. Karolinum, Praha.	

2. Zrzavý J. 2006: Fylogeneze živočišné říše. Scientia, Praha.
3. Matis D. 1997: Zoológia bezchordátov I. PriF UK, Bratislava.
4. Matis D. et al. 2003: Zoológia bezchordátov II. Faunima. Bratislava.
5. Bitušík P., Tirjaková E. & Stašiov S. 1997: Návody na cvičenia zo zoológie (Bezstavovce I). Technická univerzita vo Zvolene, Zvolen.
6. Gaisler J. & Zima J. 2007: Zoologie obratlovců. Academia, Praha.
7. Korbel L. & Krejča J. 1993: Veľká kniha živočíchov. Príroda, Bratislava

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 52 hodín
samoštúdium: 98 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 213

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
9.86	16.43	19.72	21.6	10.33	3.76	18.31

Vyučujúci: prof. RNDr. Peter Bitušík, PhD., Mgr. Tímea Chamutiová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-108	**Názov predmetu:** Diverzita a fylogenéza živočíchov 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie **Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KBaES FPV/1d-biu-103/22	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na cvičeniach a absolvovanie krátkych priebežných písomných testov (determinácia živočíchov) zadávaných v priebehu semestra (dosiahnutie minimálnej úspešnosti 65% k absolvovaniu záverečnej skúšky) b) záverečné hodnotenie: písomná časť skúšky (dosiahnutie minimálnej úspešnosti 65 %), a následná ústna časť skúšky na preukázanie požadovanej úrovne vedomostí z odprednášaných tém a samoštúdia (dosiahnutie minimálnej úspešnosti 65 %) Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 0/ 100	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. rozumie základným pojmom zoológie, ovláda terminológiu spojenú s taxonómiou a fylogenézou, orientuje sa v najnovších systémoch druhoústych živočíchov (Deuterostomia); 2. je schopný opísať morfológiu a základné anatomické znaky jednotlivých skupín druhoústych živočíchov (Deuterostomia); 3. pozná procesy evolúcie jednotlivých skupín živočíchov, súvislosti medzi ich výskytom, ekologickými nárokmi a adaptáciami na konkrétny biotop; 4. je schopný samostatne determinovať druhy, rody, resp. vyššie taxóny živočíchov a následne všetky svoje získané vedomosti aplikovať do pedagogického procesu.	
Stručná osnova predmetu: Všeobecná charakteristika druhoústych živočíchov (Deuterostomia): Hemichordata, Echinodermata, Chordata. Charakteristika Chordata: Urochordata, Cephalochordata, Vertebrata. Morfológia, anatómia, fylogenetické vzťahy, evolúcia a ekológia jednotlivých skupín Vertebrata s dôrazom na taxóny, ktoré sú súčasťou fauny Slovenska, resp. strednej Európy.	
Odporúčaná literatúra: 1. Gaisler, J. & Zima, J. 2007, resp. 2018: Zoologie obratlovců. Academia, Praha. 2. Zrzavý, J. 2006: Fylogeneze živočišní říše. Academia, Praha. 3. Dungel, J. & Řehák, Z. 2002: Atlas savců České a Slovenské republiky. Academia, Praha.	

4. Dungel, J. & Řehák, Z. 2005: Atlas ryb, obojživelníků a plazů České a Slovenské republiky. Academia, Praha.
5. Dungel, J., & Hudec, K. 2011: Atlas ptaků České a Slovenské republiky. Academia, Praha.
6. Korbel, L. & Krejča, J. 2019: Veľká kniha živočíchov. Príroda, Bratislava.
7. Kardong, K.V. 2002: Vertebrates. Comparative Anatomy, Function, Evolution. McGraw-Hill, New York.
8. Shubin, N. 2009: Ryba v nás. Paseka, Praha.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 52 hodín
samoštúdium: 98 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 206

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
11.65	18.93	19.42	16.02	11.65	16.02	6.31

Vyučujúci: Mgr. Marcela Adamcová, PhD., prof. RNDr. Peter Bitušík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 25.08.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-113	**Názov predmetu:** Diverzita a fylogenéza protistov, rias a húb
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie **Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na cvičeniach, vypracovanie protokolov z laboratórnych cvičení (10 bodov) a úspešné absolvovanie dvoch písomných testov z cvičení (10 bodov). Dosiahnutie minimálnej úspešnosti 65 %. b) záverečné hodnotenie: úspešné vykonanie skúšky (80 bodov) vo forme testu, prípadne eseje (možnosť rozdelenia skúšky na dve časti a absolvovania skúšky z rias už počas semestra po odprednášaní tejto časti) s dosiahnutím minimálnej úspešnosti 65 %. Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 20/ 80	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. si osvojí a rozumie základným pojmom zo systematiky, fylogenézy a ekológie protistov, rias a húb; 2. sa naučí poznávať vybraných zástupcov protistov, rias a húb; 3. dokáže aplikovať získané teoretické vedomosti pri riešení praktických úloh na laboratórnych cvičeniach.	
Stručná osnova predmetu: Systém, fylogenéza a ekológia protistov, rias a húb. Ich klasifikácia, štruktúra, tvar, veľkosť, chemické zloženie, pohyb, rozmnožovanie, evolúcia a význam. V rámci praktických cvičení sa naučiť mikroskopicky pozorovať a determinovať vybraných zástupcov protistov, rias a húb.	
Odporúčaná literatúra: 1. Gáperová S., Gáper J. & Trhan P. 2016: Štruktúrna botanika a mykológia. FPV UMB, Banská Bystrica. 2. Gáperová S., Gáper J., Michalíková A. & Beck T. 2019: Elektronické praktikum z mykológie, FPV UMB, Banská Bystrica. 3. Holec J., Bielich A. & Beran M. 2012: Přehled hub Střední Europy. Academia, Praha. 4. McLaughlin D., Spatafora, J. W.(eds) 2014: The Mycota. VII Systematics and evolution Part A. Springer-Verlag, Berlin Heidelberg. 5. McLaughlin D., Spatafora, J. W.(eds) 2015: The Mycota. VII Systematics and evolution	

Part B. Springer-Verlag, Berlin Heidelberg.
6. Vesteg M., Ihradská D., Jelenčíková D., Kapitáň M., Kobušová S., Kostolanská B., Kvasnica J., Lihanová D., Majkútová K., Trniková M., Zajacová K. & Lukáčová A. 2020: Základy mikrobiológie, protistológie a algológie. Belianum. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela, Banská Bystrica.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 39 hodín
samoštúdium: 71 hodín
vypracovanie protokolov: 10 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 139

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
14.39	17.99	28.06	31.65	7.19	0.72	0.0

Vyučujúci: RNDr. Terézia Beck, PhD., doc. RNDr. Svetlana Gáperová, PhD., doc. Mgr. Matej Vesteg, PhD., Mgr. Michaela Murgašová

Dátum poslednej zmeny: 08.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-109	**Názov predmetu:** Diverzita a fylogenéza rastlín

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Cvičenie
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: dva priebežné testy z teoretických vedomostí (prvý po ukončení výtrusných rastlín, druhý po ukončení magnóliidovej vývojovej vetvy krytosemenných rastlín) – absolvovanie každého na min. 65 % úspešnosť (oprava možná počas skúškového obdobia). Priebežné skúšanie z poznávania rastlín preberaných v rámci cvičení (3 skúšania) – absolvovanie každého na min. 65 % úspešnosť (oprava možná priebežne počas semestra).
b) záverečné hodnotenie: tretí test z teoretickej časti učiva (vývojová vetva jednoklíčnolistové a pravé dvojklíčnolistové krytosemenné rastliny) – úspešnosť min. 65 %, záverečné poznávanie rastlín (pravé dvojklíčnolistové – Asteridy) – úspešnosť min. 65 %. Záverečné hodnotenie sa stanoví na základe percentuálnej úspešnosti sumy získaných bodov zo všetkých úspešne absolvovaných (čo je podmienka záverečného hodnotenia) čiastkových skúšaní (z teórie a poznávania rastlín).
Podiel priebežného/záverečného hodnotenia: 70/ 30

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. rozumie jednotlivým princípom triedenia organizmov do systému uplatneným v doterajších prístupoch;
2. ovláda botanickú nomenklatúru v zmysle najnovších poznatkov;
3. je schopný špecifikovať hlavné znaky významných čeľadí a vyšších taxonomických skupín;
4. aplikuje všeobecné teoretické vedomosti a prácu s determinačným kľúčom pri určovaní neznámych druhov;
5. je spôsobilý rozpoznávať čeľade a druhy zastúpené vo flóre Slovenska;
6. pamätá si ekologicky, ekonomicky a sozologicky významné skupiny a druhy.

Stručná osnova predmetu:
Všeobecná charakteristika a nomenklatúra suchozemských rastlín (Embryophyta). História vývoja a predmet štúdia systematickej botaniky. Botanická nomenklatúra. Prístupy ku klasifikácii rastlín s dôrazom na aktuálnu kladistickú systematiku. Charakteristické znaky vývojových vetiev, ich vybraných čeľadí a druhov. Význam Bryophyta, Rhyniophyta, Lycopodiophyta, Monilophyta (prútovky, hadivky, prasličky, eusporangiátne a

leptosporangiátne paprade) a Spermatophyta (Gymnospermae, Angiospermae).
Priblížiť predovšetkým autochtónnych zástupcov flóry na úrovni druhu (prípadne rodu).
Determinácia vybraných taxónov pomocou určovacích kľúčov a hlavných odlišovacích znakov, zásady spracovania a označenia herbárových položiek.

Odporúčaná literatúra:

1. Angiosperm Phylogeny Webside (htpp://www.mobot.org/MOBOT/research/APweb)
2. Turisová I. 2020: Systém vyšších rastlín [e-kurz]. UMB, Banská Bystrica.
3. Mártonfi P. 2022: Systematika cievnatých rastlín, 5. vyd. Univerzita P. J. Šafárika, Košice.
4. Baranec T., Ikrényi I., Štrba P., Eliáš P. & Ďurišová L. 2018: Botanika. 2. nezmenené SPU, Nitra.
5. Dostál J. & Červenka M. 1991 - 1992: Veľký kľúč na určovanie vyšších rastlín I., II. SPN, Bratislava.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 52 hodín
samoštúdium: 98 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 200

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
19.0	25.0	29.5	15.0	5.5	1.0	5.0

Vyučujúci: doc. RNDr. Ingrid Turisová, PhD., univ. prof., RNDr. Peter Turis, PhD., doc. RNDr. Svetlana Gáperová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: D_1_DVaJO_cuvp	**Názov predmetu:** Duševné vlastníctvo a jeho ochrana

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
účasť na prednáškach

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. chápe významu duševného vlastníctva pri podnikaní,
2. rozumie základnému rámcu práva duševného vlastníctva v SR, EÚ a na regionálnej/ medzinárodnej úrovni, ako aj nákladom na jeho ochranu,
3. vie identifikovať vznik DV v podniku a nastaviť základné procesy na jeho ochranu,
4. dokáže zvoliť optimálnu stratégiu ochrany DV s ohľadom na typ produktu/služby,
5. vie aplikovať základné princípy komercializácie duševného vlastníctva,
6. vie identifikovať a predchádzať porušeniu práv DV iných subjektov.

Stručná osnova predmetu:
Cieľom predmetu je získanie teoreticko-praktických poznatkov o duševnom vlastníctve a význame jeho ochrany v podnikateľskej praxi. Predmet sa zameriava na vznik duševného vlastníctva v podniku, stratégie jeho ochrany a možnosti jeho efektívneho využívania a komercializácie. Zaoberá sa významom a výhodami vyplývajúcimi z ochrany duševného vlastníctva pre súčasných aj budúcich podnikateľov, ako aj príkladmi dobrej praxe.
Odborníci z oblasti duševného vlastníctva a priemyselnej ochrany predstavia študentom možnosti ochrany značiek, nápadov, inovácií, dizajnov, patentov či autorských diel vrátane počítačových programov a softvéru. Študenti získajú poznatky o tom, kedy a akými spôsobmi je vhodné chrániť duševné vlastníctvo na Slovensku aj v zahraničí, ako ho komercializovať a ako uplatňovať, vymáhať a rešpektovať práva duševného vlastníctva v podnikaní.
Súčasťou predmetu budú aj praktické príklady a analýza sporov týkajúcich sa patentov, ochranných známok, dizajnov a softvéru z praxe Úradu priemyselného vlastníctva SR. Na prednáškach sa podieľajú odborníci z Úradu priemyselného vlastníctva SR.

Odporúčaná literatúra:
Domáca literatúra:
1. VOJČÍK, Peter a kol. Právo duševného vlastníctva. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, s. r. o. 2014. 496 s. ISBN 978-80-7380-527-2.

2. ADAMOVÁ, Zuzana. Právo duševného vlastníctva. Bratislava: TINCT, 2020. ISBN 978-80-973544-0-4.
3. BAČÁROVÁ Renáta a kol. Ochrana ľudských hodnôt v súkromnom práve. TypoPress, 2023. 229 s. ISBN 978-80-8129-144-9.
4. MEDVEC, Matúš a kol. Označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov. Bratislava: C. H. Beck, s.r.o., organizačná zložka, 2024. 208 s. ISBN 978-80-8232-048-3.
5. SVAČINA, Pavel; BOHÁČEK, Martin; BAČÁROVÁ, Renáta; RÝDLOVÁ, Barbora. Odměňování zaměstnaneckých (podnikových) vynálezů a jeho přiměřenost – právní a ekonomické aspekty. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020, 376 s. ISBN 97880766760189
6. FARKAŠOVÁ, Elena; PETRÁNSKY, Ľudovít. Design teória a metodológia 1. Vydavateľstvo Technickej univerzity vo Zvolene, 1. vyd. 2020, 201 s. ISBN 978-80-228-3219-9.
7. FARKAŠOVÁ, Elena; PETRÁNSKY, Ľudovít. Design teória a metodológia 2. Vydavateľstvo Technickej univerzity vo Zvolene, 1. vyd. 2020, 183 s. ISBN 978-80-228-3243-4.
8. BABIAKOVÁ, Barbora, LALÍKOVÁ, Lucia. Ochrana duševného vlastníctva. Banská Bystrica:
Vydavateľstvo UMB, 2011. ISBN 978-80-557-0179-0. 2.
Zahraničná literatúra a internetové zdroje:
9. POLTORAK, A. I., & LERNER, P. J. (2013). Essentials of licensing intellectual property. John Wiley & Sons.
10. STIM, R. (2026). Patent, copyright & trademark: An intellectual property desk reference (19th ed.). Nolo.
11. BAINBRIDGE, D. I. (2021). Intellectual property (11th ed.). Pearson Education.
12. CORNISH, W., LLEWELYN, D., & APLIN, T. (2022). Intellectual property: Patents, copyright, trademarks and allied rights (10th ed.). Sweet & Maxwell.
13. KRUSPIG, S., & SCHWARZ, C. (2019). Legal protection for computer-implemented inventions: A practical guide. Wolters Kluwer.
14. European Commission. (2023). Your guide to IP commercialisation. European IP Helpdesk. https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu
15. Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky. (2024). Duševné vlastníctvo v podnikaní. Banská Bystrica: ÚPV SR. https://www.indprop.gov.sk
16. World Intellectual Property Organization. (2022). Intellectual property for business series. Geneva: WIPO. https://www.wipo.int/sme/en
17. OECD. (2022). Intellectual property rights and innovation in SMEs. OECD Publishing. https://www.oecd.org
18. Časopis Duševné vlastníctvo (vychádza 2x ročne)
Súvisiaca legislatíva:
Zákon č. 435/2001 Z.z. o patentoch dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon),
Zákon č. 517/2007 Z.z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
Zákon č. 444/2002 Z.z. o dizajnoch,
Zákon č. 506/2009 Z.z. o ochranných známkach,
Zákon č. 469/2003 Z.z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
priama výučba: 26 hodín

samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 276

abs	n	p	v
81.88	18.12	0.0	0.0

Vyučujúci: Ing. Barbora Mazúrová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 21.05.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: e1-BACEP	**Názov predmetu:** EMERGE BRIDGE - Active Community Engagement in Practice
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26s **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I., P	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: The course is assessed on a pass/fail basis. Requirements: • completion of all online modules (mandatory) • participation in preparatory sessions • active participation during the placement • structured reflection (e.g., reflective journal) • final evaluation output (report / presentation / portfolio) Failure to complete preparation may result in exclusion.	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu:	
Odporúčaná literatúra: Boyte, H. C. (2008). Everyday politics: Reconnecting citizens and public life. University of Pennsylvania Press. Council of Europe. (2018). Reference framework of competences for democratic culture. Council of Europe Publishing. Ekman, J., & Amnå, E. (2012). Political participation and civic engagement: Towards a new typology. Human Affairs, 22(3), 283–300. https://doi.org/10.2478/s13374-012-0024-1 Freire, P. (1970). Pedagogy of the oppressed. Continuum. Jacoby, B. (2015). Service-learning essentials: Questions, answers, and lessons learned. Jossey-Bass. Mitchell, T. D. (2008). Traditional vs. critical service-learning: Engaging the literature to differentiate two models. Michigan Journal of Community Service Learning, 14(2), 50–65. Putnam, R. D. (2000). Bowling alone: The collapse and revival of American community. Simon & Schuster. Rawls, J. (1971). A theory of justice. Harvard University Press. United Nations. (2015). Transforming our world: The 2030 agenda for sustainable development. United Nations. Weick, K. E. (1995). Sensemaking in organizations. Sage Publications.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský, anglický			
Poznámky - časová záťaž študenta			
Hodnotenie predmetov Nový predmet			
abs	n	p	v
0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD., Mgr. Anna Slatinská, PhD., univ. doc.			
Dátum poslednej zmeny: 08.06.2026			
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.			

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: e1-ESZ	**Názov predmetu:** EMERGE Európa a európsky spôsob života

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
a) priebežné hodnotenie (50 %):
vypracovanie (samostatne alebo v malých tímoch) prezentácií na vybranú tému, odovzdanie predbežnej verzie a zapracovanie pripomienok od vyučujúcich
b) záverečné hodnotenie:
b) záverečné hodnotenie (50 %):
aktívna účasť na záverečnom kolokviu - prezentácia finálnych verzií prezentácií, aktívna účasť na diskusii k prezentovaným témam

Výsledky vzdelávania:
Študent je po absolvovaní predmetu schopný:
• analyzovať kľúčové a aktuálne témy európskej integrácie s dôrazom na presadzovanie európskeho spôsobu života a európskych hodnôt,
• pochopiť príčiny a dôsledky rozdielnosti postojov k európskej integrácii a zaujať k nim vlastný postoj.
• rozumieť viacrozmernému vnímaniu Európskej únie očami jej občanov, so zameraním na jej hodnoty,
• určiť najdôležitejšie faktory vplyvu európskej integrácie na euroobčanov a v EÚ a identifikovať faktory európskej identity,
• poznať rôzne varianty regionálneho členenia Európy; vymedziť jadrové a periférne regióny Európy; poznať problémy perifférnych regiónov Európy.
• pochopiť metodiku výskumu európskych hodnôt, interpretovať jeho výsledky a poznať možnosti ich využitia v praxi.
• poznať jazykovú politiku Európskej únie a jej uplatňovanie v jazykovom vzdelávaní. Rozlišovať medzi plurilingvizmom a multilingvizmom. Pochopiť teoretický rámec interkomprehenzie.

Stručná osnova predmetu:
1. Historické korene a súčasné podoby spoločného európskeho projektu
Európa sa predstavuje ako historicky formovaný projekt, ktorý vznikol z potreby mieru a spolupráce po druhej svetovej vojne a postupne sa rozvinul do dnešnej podoby komplexného politického

a spoločenského usporiadania. Pozornosť sa venuje prepojeniu medzi historickým vývojom európskej integrácie a jej súčasnými výzvami.
2. Európa ako diferencovaný priestor: regióny, ekonomické a sociálne rozdiely
Európa sa skúma ako priestor regionálnych, ekonomických a sociálnych rozdielov. Diskutuje sa vymedzenie európskeho priestoru, modely členenia a napätie medzi centrom a periférioru.
3. Hodnotové základy európskeho spolužitia: normatívne princípy Európskej únie
Tento blok sa zameriava na hodnoty a princípy, na ktorých je EÚ postavená – demokracia, právny štát, ochrana základných práv – a ich význam pre súčasné fungovanie európskeho projektu.
4. Hodnotové základy európskeho spolužitia: výskum európskych hodnôt
Tento blok sa zameriava na metodiku a výsledky výskumu európskych hodnôt
5. Európa v kontexte globálnych politických a bezpečnostných výziev
Európa je analyzovaná ako aktér vo vnútornom a medzinárodnom prostredí. Pozornosť sa venuje jej schopnosti formovať normy, reagovať na globálne výzvy a vytvárať vlastnú politickú identitu.
6. Kohézia a ekonomické fungovanie Európskej únie
Blok sa zameriava na ekonomické fungovanie Európskej únie – rozpočet, redistribučné mechanizmy a kohéznu politiku. Diskutuje sa vzťah medzi hospodárskou integráciou, solidaritou. Osobitná pozornosť je venovaná spoločnej mene ako zhmotneniu európskej identity
7. Právo, bezpečnosť a dôvera v európskom priestore
Téma sa sústreďuje na Európsku úniu ako priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, fungovanie právnych rámcov a princíp vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi.
8. Jazyková a kultúrna rozmanitosť Európy
Príbuzenské vzťahy medzi jazykmi a základné charakteristiky jazykových skupín; úradné, regionálne, menšinové a dedičné jazyky v Európe; viacjazyčnosť a viackultúrnosť európskych regiónov ako súčasť európskeho kultúrneho priestoru.
9. Jazyková politika a komunikácia v európskom verejnom priestore
Tento blok analyzuje jazykovú politiku EÚ a úlohu komunikácie v multilingválnom prostredí, vrátane jej významu pre participáciu, porozumenie a vytváranie európskeho verejného priestoru.
10. Aktuálne výzvy európskeho spôsobu života.

Odporúčaná literatúra:

1. BALDWIN, R., WYPLOSZ, CH. The Economics of European Integration. 2015. London: McGraw-Hill companies, ISBN 978007716965
2. FUNTA, R. kol. Európske právo. 3., doplnené a rozšírené vydanie. Bratislava : Wolters Kluwer SR s.r.o., 2024.
3. GAJDOŠ, A., MAZÚREK, J., TOLMÁČI, L., HOUDKOVÁ, Z., BAAR, V., MADLEŇÁK, T., LACIKA, J. Regionálna geografia Európy. Bratislava: VEDA. 2013. ISBN 978-80-224-1304-6
4. JÁNOŠÍKOVÁ, M.: Repetitórium práva Európskej únie, 3. vydanie, Iuris Libri, Bratislava, 2024
5. LIPKOVÁ, Ľ. A kol. Európska únia. 2011. Bratislava: Sprint dva. ISBN 9788089393336
6. RADIČOVÁ, I. Byť alebo nebyť : Európska únia. Centrum pre otvorené politiku. 2016. ISBN 9788097253608
7. SOMERS F.J.L. et al.. European Business Environmnet. New York: Routledge, 2015. ISBN 978-9-0017-6891-1
8. SUDER, G., LINDEQUE, J. Doing Business in Europe. London: SAGE. 2018. ISBN 978-1-5264-2073-2
9. www.atlasofeuropeanvalues.eu
10. www.aktualneproblemyeuropy.sk
11. Webové sídla európskych inštitúcií a agentúr

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský, anglický
Poznámky - časová záťaž študenta
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 7

abs	n	p	v
100.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: RNDr. Tibor Madleňák, PhD., doc. PaedDr. Mária Huraj Rošteková, PhD., prof. PhDr. Katarína Chovancová, PhD., JUDr. Elena Júdová, PhD., Mgr. Janka Kubeková, PhD., Ing. Žaneta Lacová, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 08.06.2026
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: e1-FL1	**Názov predmetu:** EMERGE Foreign Language 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
aktívna participácia na výučbe (50 b.), záverečný písomný test (50 b.)
Kredity a hodnotenie absolvoval sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 60 zo 100 bodov.

b) záverečné hodnotenie:
test

Výsledky vzdelávania:
Po úspešnom absolvovaní predmetu študent:
• ovláda základné komunikačné stratégie na úrovni A0–A1.1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky;
• vie sa predstaviť a poskytnúť základné osobné informácie;
• vie porozumieť jednoduchým pokynom a každodenným výrazom;
• vie komunikovať v jednoduchých situáciách týkajúcich sa osobných údajov, rodiny, štúdia a voľného času;
• disponuje základnou slovnou zásobou a elementárnymi gramatickými štruktúrami;
• pozná základné prvky kultúry spoločenstva používajúceho cieľový jazyk;
• pozná základné typologické a genealogické charakteristiky cieľového jazyka.

Stručná osnova predmetu:
Predmet je určený pre úplných začiatočníkov. Študent si osvojuje základy výslovnosti, pravopisu, základnú slovnú zásobu a jednoduché gramatické štruktúry. Tematické okruhy zahŕňajú predstavovanie, osobné údaje, rodinu, národnosti, štúdium, čísla, čas, dátum, každodenné činnosti, orientáciu v meste a základnú spoločenskú komunikáciu. Výučba rozvíja všetky jazykové zručnosti s dôrazom na jednoduchú komunikáciu v bežných situáciách.
Cieľom je rozšíriť si všeobecné jazykové povedomie, poznanie európskych jazykov a prehĺbiť individuálnu receptívnu i produktívnu komunikačnú kompetenciu v novom jazyku. Ponuka cudzích jazykov zahŕňa vybrané jazyky členských štátov EÚ, ale aj niektoré menšinové a regionálne jazyky používané v Európe a jazyky partnerských krajín mimo EÚ. Predmet je určený pre záujemcov o ponuku štúdia Európskej univerzitnej aliancie EMERGE.

Odporúčaná literatúra:

1. Materiály a texty, distribuované na hodinách

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
francúzsky, nemecký, španielsky, taliansky, poľský, ukrajinský, ruský, írsky, turecký, slovenský (ak ste cudzinec)

Poznámky - časová záťaž študenta
26 h – jazykové cvičenia, 20 h – samoštúdium, 2 h – konzultácie, 2 h – záverečné hodnotenie

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 12

abs	n	p	v
75.0	25.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Katarína Chovancová, PhD., doc. PhDr. Jana Pecníková, PhD., Mgr. Eva Reichwalderová, PhD., univ. doc., Mgr. Gabriel Rožai, PhD., univ. doc., Mgr. Igor Cintula, PhD., Mgr. Jana Štefaňáková, PhD., univ. doc., Svitlana Shekhavtsova, PhD., M.A. James Ó Conaill, doc. Mgr. Gabriela Olchowa, PhD., Dr. İsmail Aydo#du

Dátum poslednej zmeny: 09.06.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: e1-FL2	**Názov predmetu:** EMERGE Foreign Language 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Cvičenie **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26s **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.	
Stupeň štúdia: I., P	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: aktívna participácia na výučbe (50 b.), záverečný písomný test (50 b.) Kredity a hodnotenie absolvoval sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 60 zo 100 bodov. **b) záverečné hodnotenie:** test	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: • dosahuje jazykovú úroveň A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky; • vie komunikovať v jednoduchých každodenných situáciách; • vie hovoriť o svojom bývaní, záujmoch, cestovaní a každodenných aktivitách; • vie porozumieť jednoduchým textom a krátkym hovoreným prejavom; • vie vytvoriť krátke písomné texty na známe témy; • rozširuje si slovnú zásobu a upevňuje základné gramatické štruktúry; • pozná vybrané kultúrne a spoločenské reálie krajín cieľového jazyka	
Stručná osnova predmetu: Predmet voľne nadväzuje na Foreign Language 1 a rozvíja jazykové kompetencie smerom k úrovni A1. Tematické okruhy zahŕňajú bývanie, jedlo, nakupovanie, zdravie, počasie, cestovanie, voľný čas a každodenný život. Študent si osvojuje ďalšie gramatické štruktúry vrátane základných spôsobov vyjadrenia minulosti a rozvíja schopnosť viesť jednoduchý rozhovor v známych komunikačných situáciách. Cieľom je rozšíriť si všeobecné jazykové povedomie, poznanie európskych jazykov a prehĺbiť individuálnu receptívnu i produktívnu komunikačnú kompetenciu v novom cudzom jazyku. Ponuka cudzích jazykov zahŕňa vybrané jazyky členských štátov EÚ, ale aj niektoré menšinové a regionálne jazyky používané v Európe a jazyky partnerských krajín mimo EÚ. Predmet je určený pre záujemcov o ponuku štúdia Európskej univerzitnej aliancie EMERGE.	
Odporúčaná literatúra: 1. Materiály a texty, distribuované na hodinách	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:	

francúzsky, nemecký, španielsky, taliansky, poľský, ukrajinský, ruský, írsky, turecký, slovenský (ak ste cudzinec)

Poznámky - časová záťaž študenta
26 h – jazykové cvičenia, 20 h – samoštúdium, 2 h – konzultácie, 2 h – záverečné hodnotenie

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 11

abs	n	p	v
90.91	9.09	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Katarína Chovancová, PhD., doc. PhDr. Jana Pecníková, PhD., Mgr. Eva Reichwalderová, PhD., univ. doc., Mgr. Gabriel Rožai, PhD., univ. doc., Mgr. Jana Štefaňáková, PhD., univ. doc., Svitlana Shekhavtsova, PhD., M.A. James Ó Conaill, Dr. Ismail Aydo#du, Mgr. Igor Cintula, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.06.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: e1-FL3	**Názov predmetu:** EMERGE Foreign Language 3
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Cvičenie **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26s **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I., P	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: aktívna participácia na výučbe (50 b.), záverečný písomný test (50 b.) Kredity a hodnotenie absolvoval sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 60 zo 100 bodov. **b) záverečné hodnotenie:** test	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: • dosahuje jazykovú úroveň A2.1; • vie komunikovať v širšom okruhu každodenných a študijných situácií; • vie opísať svoje skúsenosti, plány a budúce zámery; • vie porozumieť jednoduchým autentickým textom a hovoreným prejavom; • vie vyjadriť svoje preferencie a jednoduché názory; • dokáže vytvárať súvislejšie ústne a písomné prejavy; • rozvíja interkultúrne a plurilingválne kompetencie.	
Stručná osnova predmetu: Predmet nadväzuje na úroveň A1 a smeruje k úrovni A2. Tematické okruhy zahŕňajú vzdelanie, prácu, médiá, kultúru, služby, cestovanie a medziľudské vzťahy. Pozornosť sa venuje rozširovaniu slovnej zásoby, vyjadrovaniu minulosti, budúcnosti a plánov, porovnávaniu javov a formulovaniu jednoduchých názorov. Dôraz sa kladie na rozvoj samostatnej komunikácie a porozumenia textom primeranej náročnosti. Cieľom je rozšíriť si všeobecné jazykové povedomie, poznanie európskych jazykov a prehĺbiť individuálnu receptívnu i produktívnu komunikačnú kompetenciu v cudzom jazyku. Ponuka cudzích jazykov zahŕňa vybrané jazyky členských štátov EÚ, ale aj niektoré menšinové a regionálne jazyky používané v Európe a jazyky partnerských krajín mimo EÚ. Predmet je určený pre záujemcov o ponuku štúdia Európskej univerzitnej aliancie EMERGE.	
Odporúčaná literatúra: 1. Materiály a texty, distribuované na hodinách	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:	

francúzsky, nemecký, španielsky, taliansky, ruský, írsky, turecký, slovenský (ak ste cudzinec)

Poznámky - časová záťaž študenta
26 h – jazykové cvičenia, 20 h – samoštúdium, 2 h – konzultácie, 2 h – záverečné hodnotenie

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

abs	n	p	v
0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Katarína Chovancová, PhD., doc. PhDr. Jana Pecníková, PhD., Mgr. Eva Reichwalderová, PhD., univ. doc., Mgr. Gabriel Rožai, PhD., univ. doc., Mgr. Bc. Vera Liudogovskaia, Palina Lissitsyna, M.A. James Ó Conaill, Dr. İsmail Aydo#du

Dátum poslednej zmeny: 09.06.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: e1-FL4	**Názov predmetu:** EMERGE Foreign Language 4
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Cvičenie **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 338 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.	
Stupeň štúdia: I., P	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: aktívna participácia na výučbe (50 b.), záverečný písomný test (50 b.) Kredity a hodnotenie absolvoval sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 60 zo 100 bodov. **b) záverečné hodnotenie:** test	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: • dosahuje jazykovú úroveň A2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky; • rozumie často používaným výrazom a vetám vzťahujúcim sa na oblasti osobného, študijného a pracovného života; • dokáže komunikovať v rutinných situáciách vyžadujúcich jednoduchú výmenu informácií; • vie opísať svoje skúsenosti, potreby, plány a názory; • vie vytvoriť jednoduché súvislé ústne a písomné prejavy; • disponuje jazykovými a interkultúrnymi kompetenciami zodpovedajúcimi úrovni A2; • pozná základné kultúrne, spoločenské a jazykové špecifiká prostredia cieľového jazyka.	
Stručná osnova predmetu: Predmet predstavuje zavŕšenie jazykovej prípravy na úrovni A2. Tematické okruhy zahŕňajú prácu a kariéru, cestovanie, kultúru, spoločnosť, zdravý životný štýl, životné prostredie a každodenné riešenie problémov. Študent si upevňuje a integruje jazykové vedomosti získané v rámci úrovne A1, rozvíja schopnosť samostatnej komunikácie v bežných situáciách a prehlbuje poznanie kultúrnych reálií krajín používajúcich cieľový jazyk. Cieľom je rozšíriť si všeobecné jazykové povedomie, poznanie európskych jazykov a prehĺbiť individuálnu receptívnu i produktívnu komunikačnú kompetenciu v cudzom jazyku. Ponuka cudzích jazykov zahŕňa vybrané jazyky členských štátov EÚ, ale aj niektoré menšinové a regionálne jazyky používané v Európe a jazyky partnerských krajín mimo EÚ. Predmet je určený pre záujemcov o ponuku štúdia Európskej univerzitnej aliancie EMERGE.	
Odporúčaná literatúra: 1. Materiály a texty, distribuované na hodinách	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: francúzsky, nemecký, španielsky, taliansky, ruský, írsky, turecký, slovenský (ak ste cudzinec)
Poznámky - časová záťaž študenta 26 h – jazykové cvičenia, 20 h – samoštúdium, 2 h – konzultácie, 2 h – záverečné hodnotenie
Hodnotenie predmetov Nový predmet

abs	n	p	v
0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Katarína Chovancová, PhD., doc. PhDr. Jana Pecníková, PhD., Mgr. Eva Reichwalderová, PhD., univ. doc., Mgr. Gabriel Rožai, PhD., univ. doc., Mgr. Bc. Vera Liudogovskaia, Palina Lissitsyna, M.A. James Ó Conaill, Dr. İsmail Aydo#du
Dátum poslednej zmeny: 09.06.2026
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: e1-IINT	**Názov predmetu:** EMERGE Interkultúrne interakcie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet bude vyučovaný a hodnotený v dvoch oblastiach:
1. V oblasti teoretického zázemia pre interkultúrne štúdiá a ich aplikáciu v Service Learningu (komunitne zameranej pomoci, službe): priebežné hodnotenie: test (50 %):
2. V oblasti praktickej aplikácie teoretických poznatkov pri realizácii vlastného, na komunitu zameraného Service-Learningového projektu: tímový návrh, odkonzultovanie a realizáciu zvoleného Service-Learningového projektu, napríklad v týchto oblastiach:
• Dobrovoľnícke projekty v multikultúrnych komunitách (pomoc migrantom, podpora jazykového vzdelávania, kultúrne výmenné programy)
• Zážitkové workshopy o interkultúrnej komunikácii a citlivosti (napr. pre základné a vyššie vzdelávanie)
• Spoločné tvorivé dielne (umelecké, kulinárske, hudobné) na podporu kultúrnej výmeny
• Diskusné fóra a storytellingové večery s členmi rôznych kultúrnych komunít
• Tieniace programy (shadowing) v organizáciách podporujúcich interkultúrny dialóg
• Terénne výskumy a komunitné mapovanie s cieľom pochopiť potreby rôznych kultúrnych skupín
b) záverečné hodnotenie (50 %): súčasťou záverečného hodnotenia bude aktívna účasť na záverečnom kolokviu - prezentácia finálnych verzií prezentácií o realizovanom projekte a aktívna účasť na diskusii k prezentovaným témam (záverečná reflexia).

a) priebežné hodnotenie:
test (50 %)
b) záverečné hodnotenie:
Záverečné hodnotenie (50 %): súčasťou záverečného hodnotenia bude aktívna účasť na záverečnom kolokviu - prezentácia finálnych verzií prezentácií o realizovanom projekte a aktívna účasť na diskusii k prezentovaným témam (záverečná reflexia).

Výsledky vzdelávania:
Výsledky vzdelávania:
Študenti po absolvovaní predmetu nadobudnú
vedomosti

• vedia vymedziť pojem kultúra a porozumieť diferencovaniu kultúr podľa dominantných kulturologických teórií a modelov (Hofstede, Trompenaars, Lewis, ai.),
• poznajú princípy a teoretické zázemie Service Learningu.
zručnosti
• dokážu aplikovať teoretické poznatky na definovanie vlastnej kultúrnej identity,
• dokážu interpretovať a vysvetliť kultúrne hodnoty, ktoré majú vplyv na interakciu v komunite a s komunitou,
• dokážu porozumieť kultúrnym rozdielom v komunite, ich príčinám a prevencii negatív,
• nadobudnú schopnosť predvídať kultúrne konfliktné situácie a navrhnúť spôsoby, ako sa im vyhnúť,
• dokážu navrhnúť a zdôvodniť spôsoby riešenia kultúrne problematických situácií,
• zvládnu rozlišovať výhody a nevýhody kultúrnej diverzity v komunite a navrhnúť spôsoby ako predchádzať diskriminácii,
kompetencie
• dokážu pracovať v tíme a kolaboratívnym spôsobom,
• dokážu realizovať SWAT analýzu, manažovať postupy práce, riešiť problémy,
• dokážu kriticky myslieť a mediovať interpersonálne situácie a konflikty,
• dokážu realizovať vlastný projekt od počiatku až po hodnotiacu správu,
• nadobudnú schopnosť realistického sebahodnotenia.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:
Predmet vychádza z etických, spoločenských a pedagogických princípov metodiky service-learningu s nasledovnými charakteristikami:
• service learningové aktivity reagujú na autentické potreby komunity a sú realizované s komunitou, nie pre komunitu;
• študenti a študentky sú angažovaní do plánovania, prípravy aj hodnotenia samotnej service learningovej aktivity, sú lídrami a líderkami;
• service learning je začlenený do akademického kurikula, t.j. sú explicitne definované akademické ciele, ktoré sú prepojené s cieľmi služby;
• súčasťou predmetu je priebežná a záverečná reflexia;
• cieľom service learningu je rozvíjať okrem akademických vedomostí a zručností aj občiansku angažovanosť.
Na základe týchto východísk predmet obsiahne:
- vymedzenie pojmu a základné poznatky o interkultúrnej komunikácii
- typológia kultúr, kultúrne hodnoty, kultúrna identita, komunikačné štýly v jednotlivých kultúrach
- porovnanie iných kultúrnych spoločenstiev so svojou národnou kultúrnou identitou
- multikultúrna spoločnosť
- kultúrna diverzita v komunite a jej manažovanie
- riešenie interkultúrnych rozdielov v komunite
- riešenie interkultúrnych konfliktov a predchádzanie diskriminácii v komunite
- možnosti Service Learningu pri interkultúrnych intervenciách a interakciách
- projektové plánovanie, manažment a monitorovanie progresu
- plánovanie vlastného tímového Service Learningového projektu
- prezentácia výsledkov projektu, hodnotenie

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:
1. LEWIS, R.L. When cultures collide: Leading across cultures. 2006. Boston - London: Nicholas Brealey International 2006. 3rd ed. ISBN-13: 978-1-904838-02-9

2. TROMPENAARS, F. – HAMPDEN-TURNER, Ch. 1998. Riding the Waves of Culture. Understanding Cultural Diversity in Business. London : Nicolas Brealy Publ.,1998. ISBN 1-85788-176-1.
3. HOFSTEDE, G., MINKOV, M. 2010. Cultures and Organisations. Software of the Mind. New York, McGraw Hill 2010. ISBN 978-07-166418-9.
4. BROZMANOVÁ GREGOROVÁ, A. et al. 2014. Service learning. Inovatívna stratégia učenia (sa). Banská Bystrica: Belianom, 2014. ISBN 978-80-557-0829-4
5. BENČIKOVÁ, D., MINÁROVÁ, M., POLČICOVÁ, M. 2009. Slovensko-anglicko-nemecký výkladový slovník interkultúrnej komunikácie. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta, 2009. 86 s. ISBN 978-80-8083-918-5
6. OLEJÁROVÁ M. a kol. 2007. Charakteristika vybraných krajín z pohľadu interkultúrnej komunikácie. Banská Bystrica, UMB, 2007.
7. MEYER, Erin. 2015. The Culture Map. Decoding how people think, lead, and get things done across cultures. New York: Public Affairs. ISBN 978-1-61039-276-1.
8. https://www.hofstede-insights.com/country-comparison/
9. https://www.thtconsulting.com/models/7-dimensions-of-culture/
10. https://www.crossculture.com/the-lewis-model-dimensions-of-behaviour/
11. Materiály a texty, distribuované na hodinách

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
90 h

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 9

abs	n	p	v
55.56	44.44	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Javorčíková, PhD., univ. prof., doc. PhDr. Jana Pecníková, PhD., Mgr. Petra Strnádová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.01.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-eko-22	**Názov predmetu:** Efektívna komunikácia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: **a) priebežné hodnotenie:** a) priebežné hodnotenie: seminárna práca/prezentácia (40b), **b) záverečné hodnotenie:** b) záverečné hodnotenie: písomný test (60 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. ovláda modely jazykového správania a princípy efektívnej komunikácie; 2. uvedomuje si vzťah verbálnej a neverbálnej komunikácie v komunikačnej stratégii, pri dosahovaní komunikačných zámerov a napĺňaní cieľov; 3. je schopný logicky a primerane poskytovať informácie a odôvodniť relevantnosť a vhodnosť neverbálnych signálov v komunikácii; 4. dokáže aplikovať konverzačné maximy a maximy zdvorilosti v simulovaných i v reálnych komunikačných situáciách; 5. je kompetentný vhodne a primerane využívať neverbálne prostriedky v efektívnej komunikácii, nadobúda zručnosti na identifikáciu ich významu a funkcie v špecifických komunikačných situáciách (rozhodovanie, presviedčanie, konflikty a i.).	
Stručná osnova predmetu: Pojmy, modely, schémy. Jazykový kód, kódovanie, dekódovanie; denotácia a konotácia. Komunikačné sféry, komunikačné situácie. Komunikačný šum, komunikačné bariéry a problémy v komunikácii, komunikačné zlozvyky. Komunikačné funkcie. Konverzačné maximy a maximy zdvorilosti. Princípy efektívnej komunikácie. Počúvanie. Otázky. Odpovede. Spätná väzba a hodnotenie. Kultúra jazykového prejavu. Bežný hovorený prejav. Funkcie neverbálnych prostriedkov v komunikácii. Rodové špecifiká a interkultúrne rozdiely. Fonika. Vizika. Mimika. Gestika. Haptika. Posturika. Kinetika. Proxemika (teritorialita). Kolorika. Grafika. Netiketa. Olfaktorika.	

Odporúčaná literatúra:

1. ADAIR, J.: Efektivní komunikace. Praha: Alfa Publishing, 2004.
2. ŠKVARENINOVÁ, O.: Rečová komunikácia, Trnava : UCM,2014
3. PEASE A. - PEASE, B.: Veľká kniha reči tela. Ako čítať myšlienky podľa gest. Bratislava : Ikar, 2010.
4. HIERHOLD, E. Rétorika a prezentace. Praha : Grada Publishing, 2005.
5. KLINCKOVÁ, J. Verbálna komunikácia z pohľadu lingvist(i)ky. Banská Bystrica : FHV UMB, 2008.
6. KLINCKOVÁ, J. Neverbálna komunikácia alebo komunikujeme nielen slovami. Banská Bystrica : UMB, 2011.
7. LEWIS, D. Tajná řeč těla. Praha : Victoria Publishing, 1995.
8. PETERS–KUEHLINGER, G. – FRIEDEL, J. Komunikační a jiné „měkké“ dovednosti. Praha : Grada Publishing, 2007.
9. SCHARLAU/ová, Ch. Trénink úspěšné komunikace. Praha: Grada Publishing, 2010.
10. ĎURIGOVÁ, Natália. Medzikultúrna komunikácia. Aktuálne problémy a možnosti riešenia. Acta Culturologica, zv. č. 14, FF UK Bratislava. 2004.
11. HOFSTEDE, G. - HOFSTEDE, G. J.: Kultury a organizace. Sofware lidské mysli. Praha : Linde, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 h, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 h
samoštúdium: 26 h
príprava na písomné testy: 38 h
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 417

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
49.88	24.7	15.11	4.32	3.84	1.92	0.24	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Anita Huťková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-uELP	**Názov predmetu:** Environmental law and policy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predpokladom pre absolvovanie predmetu je účasť na min. 90% vyučovania a aktívna participácia študentov na hodine. Hodnotenie je v súlade s klasifikačnou stupnicou podľa Študijného poriadku UMB.
a) priebežné hodnotenie:
Priebežné hodnotenie sa nevykonáva.
b) záverečné hodnotenie:
Podkladom pre udelenie záverečného hodnotenia je preukázanie osvojenia si vedomostí z prednášanej matérie, ktoré preukáže pri aktívnom dialógu s vyučujúcim v rámci výučby predmetu.

Výsledky vzdelávania:
Absolvent predmetu rozumie teoretickým a hodnotovým východiskám ochrany a rozvoja životného prostredia vrátane antropocentrického a ekocentrického prístupu a ich vzťahu k ochrane ľudských práv. Orientuje sa v systéme štátnej a samosprávnej environmentálnej politiky a pozná základné princípy právnej regulácie a rozhodovania vo veciach životného prostredia. Dokáže analyzovať právne problémy v oblasti ochrany prírody, krajiny, vôd, lesov, územného plánovania a stavebného práva ako nástrojov ochrany a budovania životného prostredia. Chápe význam zelenej infraštruktúry ako nástroja udržateľného a ekonomického rozvoja územia a rozumie procesom SEA a EIA. Je schopný identifikovať konflikty medzi verejným záujmom a individuálnymi právami a formulovať odborné právne stanoviská podporujúce princíp trvalo udržateľného rozvoja.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do ochrany a rozvoja životného prostredia: Antropocentrický a ekocentrický prístup
2. Životné prostredie a ľudské práva
3. Environmentálna politika štátu a samosprávy
4. Právna regulácia a rozhodovanie v záležitostiach životného prostredia
5. Trvalo udržateľný rozvoj
6. Ochrana prírody a krajiny
7. Ochrana vôd a lesov
8. Územné plánovanie a stavebné právo ako nástroje ochrany a rozvoja životného prostredia
9. Zelená infraštruktúra – Úvod do konceptu

10. Zelená infraštruktúra ako ekonomický nástroj územného rozvoja
11. Procesy SEA a EIA – Úvod
12. Susedské vzťahy

Odporúčaná literatúra:

1. AUSTIN, Gary. Green infrastructure for landscape planning: integrating human and natural systems. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2014. ISBN 978-0-415-84353-9.
2. MARK A. BENEDICT; EDWARD T. MCMAHON a MARK A. THE CONSERVATION FUND. Green Infrastructure: Linking Landscapes and Communities. Island Press, 2012. ISBN 9781597267649.
3. PÍRY, Martin. Zelená infraštruktúra – Samosprávne metódy podpory a rozvoja. Banská Bystrica: Belianum, 2023. ISBN 9788055720517.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, K): 26 hodín
samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

abs	n	p	v
0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: JUDr. Martin Píry, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.03.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-204	**Názov predmetu:** Environmentálna výchova pre učiteľov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch, spracovanie praktického interaktívneho výstupu využiteľného pri environmentálnom vzdelávaní rôznych cieľových skupín podľa požiadaviek praxe. b) záverečné hodnotenie: ústna skúška zameraná na preukázanie požadovanej úrovne vedomostí, absolvovaných seminárov a samoštúdia (dosiahnutie minimálnej úspešnosti 65%). Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 30/ 70	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. použije vhodný pojmový aparát v oblasti environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvety (EVVO) pri identifikácii environmentálnych problémov; 2. je schopný vytvárať pozitívne vzdelávacie prostredie a pracovať efektívne v tíme; 3. je schopný orientovať sa medzi subjektami podieľajúcimi sa na EVVO; 4. aplikuje získané teoretické poznatky a nadobudnuté skúsenosti na realizáciu vlastného programu EVVO; 5. posúdi aplikáciu metód vzdelávania v EVVO pre rôzne cieľové skupiny; 6. hodnotí, rozvíja a implementuje viaceré edukačné metodické postupy na dosiahnutie cieľov EVVO v prostredí formálneho a neformálneho vzdelávania; 7. vytvorí vzdelávací program aplikuje adekvátne vzdelávacie techniky na podporu environmentálnej gramotnosti vybraných cieľových skupín.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do EVVO a vymedzenie základných pojmov a odborných termínov. Východiská a ciele EVVO v intenciách aktuálnych strategických medzinárodných a národných trendov a dokumentov. Analýza národnej úrovne EVVO v rozsahu pôsobnosti rezortných organizácií MŠVVŠ SR, MŽP SR, MPRV SR, MK SR a mimovládnych organizácií s prepojením na prax. Identifikácia cieľových skupín, metódy, nástroje a techniky na podporu tvorivosti, komunikácie a efektívnej práce (praktická ukážka a nácvik v rámci seminárov). Cieľom seminárov je aj oboznámenie sa s rôznymi formami EVVO návštevou vybraných školských zariadení (ZŠ, SŠ) a organizácií zabezpečujúcich neformálnu EVVO (SAŽP,	

Správa NAPANT, Štátne lesy SR a pod.).

Odporúčaná literatúra:

1. Andreotti V., Burjan V., Činčera J., Gallayová Z., Hipš J., Huba M., Kagawa F., Krajhanzl J., Labašová Z., Máchal A., Medel R., Piláriková M. & Selby D. 2015: Environmentálna výchova v súvislostiach. TU vo Zvolene, CEEV Živica, Zvolen.
2. Fryková E. 2012: Environmentálna výchova v edukačnom procese. Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, Bratislava.
3. Haas M., Ondrová E. & Švajda J. 2008: Environmentálna výchova. VÚVB Žilinská univerzita, Žilina.
4. Ivanegová B. (ed.) 2020: Sprievodca neformálnou environmentálnou výchovou a vzdelávaním pre udržateľný rozvoj na Slovensku. Inšpirácie pre učiteľov a pracovníkov s mládežou. MŽP SR, Bratislava.
5. MŽP SR a jeho rezortné organizácie 2015: Rezortná koncepcia environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvety do roku 2025. MŽP SR, Bratislava.
6. Ramírez F. & Santana J. 2019: Environmental Education and Ecotourism. Springer Nature Switzerland, Cham.
7. Publikácie a materiály z https://www.ewobox.sk/ a https://daphne.sk/sk/vzdelavanie/publikacie/.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (S, konzultácia): 26 hodín
príprava a prezentácia projektu: 24 hodín
samoštúdium: 40 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 82

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
41.46	29.27	15.85	10.98	2.44	0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 11.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fil-005	**Názov predmetu:** Estetika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Maximálny celkový počet bodov 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov

a) priebežné hodnotenie:
test 1 ..... 0 - 30 bodov
test 2 ..... 0 - 30 bodov
b) záverečné hodnotenie:
písomná práca ..... 40 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. vie vymedziť predmet skúmania estetiky a filozofie umenia
2. pozná základné problémy v oblasti a aktuálny stav ich možných riešení.
3. je schopný zhodnotiť navrhované riešenia z hľadiska ich silných a slabých stránok a urobiť si vlastný, argumentmi podložený záver.
4. Je schopný aplikovať získané poznatky pri interpretácii konkrétneho umeleckého diela.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do základných okruhov problémov estetiky a filozofie umenia. Kritická analýza a interpretácia kľúčových textov k jednotlivým problémom.
1. úvod do estetiky a filozofie umenia
2. estetika (estetická skúsenosť, estetická hodnota, estetické vlastnosti)
3. filozofia umenia (problém definície umenia, umelecké dielo, reprezentácia, expresia, interpretácia)

Odporúčaná literatúra:
BELTING, H. (2000): Konec dějin umění. Praha : Mladá fronta.
CARROLL, N. (1999): Philosophy of Art. A Contemporary Introduction. London, N.Y. : Routledge.
DANTO, A. (2008) : Zneužitie krásy. Bratislava : Kalligram.
GOODMAN, N. (2007): Jazyky umění. Nástin teorie symbolů. Praha : Academia.
GRAHAM, G.(2000): Filosofie umění. Brno : Barrister and Principal, 2000.

PERNIOLA, M. (2000): Estetika 20. století. Praha : Karolinum.
SCHNEIDER, N. (2002): Dejiny estetiky od osvietenstva po postmodernu. Bratislava : Kalligram.
SOŠKOVÁ, J.(ed) (1994): Dejiny estetiky 1, II: Antológia. Prešov : UPJŠ.
ŠEDÍK, M. (2014): Filozofia umenia: Analytická tradícia. Banská Bystrica : Belianum.
TATARKIEWICZ, W. (1985): Dejiny estetiky I., II., III. Bratislava : Tatran,.
ZUSKA, V. (2001): Estetika - Úvod do současnosti tradiční disciplíny. Praha : Triton,.
ZUSKA, V. (ed.) (2003): Umění, krása, šeredno. Texty z estetiky 20. století. Praha : Karolinum.
ZAHRÁDKA, P. (ed.) (2010): Estetika na přelomu milénia. Vybrané problémy současné estetiky. Brno : Barrister & Principal,

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): .....26 hod.
Príprava na vyučovanie - čítanie textov .....26 hod.
Príprava na test 1.....24 hod.
Písomná práca - interpretácia umeleckého diela vo vzťahu k vybranému textu .....50 hod.
príprava na test 2 .....24hod

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 100

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
13.0	13.0	12.0	18.0	30.0	5.0	9.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Michal Šedík, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 07.07.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-etn-01	**Názov predmetu:** Etnolingvistika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: vypracovanie a prezentácia seminárnej práce (0 – 50 bodov)
b) záverečné hodnotenie: písomná skúška – záverečný test (0 – 50 bodov)
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100.
Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 32 bodov a za písomný test menej ako 33 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent si osvojí základy kultúrne orientovanej kognitívnej lingvistiky a chápe východiská slovanskej etnolingvistiky. Vie kriticky uvažovať o kategóriách jazyka a národa a synergii jazyka a kultúry. Orientuje sa v základnej literatúre, dokáže aplikovať znalosti pri etnolingvistickej analýze a dospieť k interpretácii vzťahu jazyk – človek – kultúra.

Stručná osnova predmetu:
Jazyk v kontexte kultúry. Kognitívna lingvistika, kultúrno-kognitívna lingvistika, lingvistická antropológia, lingvokulturológia a etnolingvistika. Historické súvislosti formovania etnolingvistických škôl a slovanská etnolingvistika. Jazykový obraz sveta. Antropocentrizmus ako perspektíva jazykového obrazu sveta. Kategorizácia a sémantika. Prototyp, stereotyp a konotácie v lingvistických súvislostiach. Metafora a metaforickosť v lingvistike. Frazeológia a frazeosémantika. Profilovanie pojmov. Etnolingvistické slovníky.

Odporúčaná literatúra:
BARTMIŃSKI, Jerzy: Jazyk v kontextu kultury. Dvanáct statí z lublinské konitivní etnolingvistiky. Ed. I. Vaňková. Praha : Univerzita Karlova v Praze, 2016.
DOLNÍK, Juraj: Jazyk – človek – kultúra. Bratislava : Kalligram, 2010.
CHRISTOU, Anna: Žena v českém tradičním obrazu světa. Etnolingvistická studie. Praha : Univerzita Karlova v Praze, 2020.
LAKOFF, George – JOHNSON, Mark: Metafory, kterými žijeme. Brno : Host, 2002.
LAKOFF, George: Ženy, oheň a nebezpečné věci. Praha : Triáda, 2006.

Slovo a smysl. – Word & Sense. Časopis pro meziodborová bohemistická studia. 2007, roč. IV., č. 8.
TOLSTOJ, Nikita Iljič: Magie slova a textu. Moskevská etnolingvistická škola. Praha : Univerzita Karlova v Praze, 2016.
VAŇKOVÁ, Irena – NEBESKÁ, Iva – Saicová Římalová, Lucie – Šlédrová, Jasňa: Co na srdci, to na jazyku. Praha : Univerzita Karlova v Praze, 2005.
VAŇKOVÁ, Irena: Nádoba plná řeči. (Člověk, řeč a přirozený svět). Praha : Univerzita Karlova v Praze, 2007.
VAŇKOVÁ, Irena – VODRÁŽKOVÁ, Veronika – ZBOŘILOVÁ, Radka, eds.: Horizonty kognitivně-kulturní lingvistiky. Schémata a stereotypy v mluvených a znakových jazycích. Praha : Univerzita Karlova v Praze, 2017.
VAŇKOVÁ, Irena – ŠŤASTNÁ, Lucie, eds.: Horizonty kognitivně-kulturní lingvistiky II. Metafory, stereotypy a kulturní rozrůzněnost jazyků jako obrazů světa. Praha : Univerzita Karlova v Praze, 2018.
ŽEŇUCHOVÁ, Katarína – KITANOVA, Maria – ŽEŇUCH, Peter, eds.: Jazyk a kultúra v slovanských súvislostiach. Zo slovanskej etnolingvistiky. Bratislava – Sofia : Veda, 2017.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26 h
samoštúdium: 34 h
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné: práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20 h,
vypracovanie seminárnej práce, príprava prezentácie: 30 h,
príprava na záverečné hodnotenie: 40 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 76

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
36.84	25.0	17.11	7.89	3.95	2.63	6.58	0.0

Vyučujúci: Mgr. Anna Gálisová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ebi-214	**Názov predmetu:** Etológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: vypracovanie protokolov a práca na cvičeniach – 10 %
b) záverečné hodnotenie: Písomný test – 65 %, vypracovanie eseje z knihy s etologickou tematikou – 25 %
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 10/ 90

a) priebežné hodnotenie:
vypracovanie protokolov a práca na cvičeniach – 10 %
b) záverečné hodnotenie:
Písomný test – 65 %, vypracovanie eseje z knihy s etologickou tematikou – 25 %

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. rozumie základným pojmom a poznať súvislosti medzi pojmami v etológii;
2. aplikuje získané vedomosti pri praktických laboratórnych experimentoch so zvieratami (test labyrintu, otvoreného poľa...);
3. je schopný porozumieť mnohým sledovaným prejavom v správaní medzi živočíchmi a vedieť ich vysvetliť a odôvodniť.

Stručná osnova predmetu:
Základné prvky správania sa, vzťahy medzi podnetmi a reakciami. Pohybové prejavy: reflexie, modálne prejavy, taxie. Motivácia: vnútorné a vonkajšie podnety. Spúšťacie mechanizmy: kľúčové podnety, medzidruhové a nadnormálne spúšťače. Konfliktné správanie: ambivalentné, preorientované, preskokové správanie. Druhy učenia a pamäť, habituácia, klasické podmieňovanie I.P. Pavlova, inštrumentálne podmieňovanie, napodobňovanie, používanie nástrojov, učenie vhľadom. Komunikácia živočíchov: signály, dotyková komunikácia, optická komunikácia, zvuková komunikácia.

Odporúčaná literatúra:
1. Goodalová J. 1970: Nevinné beštie. Mladá fronta, Praha.
2. Goodalová J. 1976: Desať rokov medzi šimpanzami. Obzor, Bratislava.
3. Harmata W. et al.1981: Ćwiczenia z etologii doświadczalnej. Uniwersytet Jagielloński, Kraków.

4. Lorenz K. 1993: Základy etológie. Academia. Praha.
5. Novacký M. & Czako M. 1987: Základy etológie. SPN, Bratislava.
6. Veselovský Z. 2005: Etologie. Biologie chování zvířat. Academia, Praha.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 26 hodín
samoštúdium, vypracovanie protokolov: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 41

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
24.39	39.02	14.63	9.76	7.32	4.88	0.0

Vyučujúci: Mgr. Marcela Adamcová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 21.08.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: U-1-EUŠRMČ	**Názov predmetu:** Európska únia - štruktúra, rozhodovacie mechanizmy, členstvo - EMERGE

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Záverečné hodnotenie:
Diskusia k vybraným témam aktuálneho vývoja európskej integrácie - 100 %

b) záverečné hodnotenie:
Záverečné kolokvium na tému "Pozícia Slovenskej republiky v Európskej únii - súčasný stav a budúce perspektívy z pohľadu politického, hospodárskeho a sociálno-ekonomického vývoja" - 100 %

Výsledky vzdelávania:
Študent si osvojí základný terminologický aparát súvisiaci s oblasťou európskej integrácie a je schopný ho efektívne vyžívať v odbornej diskusii i pri spracovaní odborných textov a štúdií so zameraním na vybrané aspekty predmetnej problematiky. Študent vie vytvoriť základnú časovú os/líniu vývoja európskeho integračného procesu, pozná jeho základné vývojové medzníky, ako aj špecifické faktory a okolnosti, ktoré ovplyvňovali dynamiku postupu integračného procesu do vyšších a komplexnejších vývojových fáz. Študent pozná špecifiká a mechanizmy prostredníctvom ktorých dochádza k udržiavaniu funkčnosti a napĺňaniu základných kompetencií Európskej únie z pohľadu činnosti a rozhodovacích mechanizmov uplatňovaných v rámci kľúčových inštitúcií Európskej únie. Študent správne chápe a vie vyhodnotiť mieru a úroveň medziinštitucionálnych vzťahov a vie identifikovať možné problémové oblasti funkčnosti vybraných modelov týchto vzťahov. Študent sa oboznámi so špecifikami, vplyvmi a faktormi (politické, ekonomické, sociálne, kultúrne) tak vnútorného i vonkajšieho priestoru Európskej únie, ktoré v súčasnosti najvýraznejšie determinujú jej súčasný a budúci vývoj.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do štúdia európskej integrácie.
2. Európska integrácia - hlavné vývojové medzníky a ich význam a vplyv na dynamiku integračného procesu.
3. Inštitúcie Európskej únie I. - pozícia v inštitucionálnej štruktúre, kompetencie, vzájomné vzťahy, mechanizmus prijímania rozhodnutí a ich implementácia.
4. Inštitúcie Európskej únie II. - pozícia v inštitucionálnej štruktúre, kompetencie, vzájomné vzťahy, mechanizmus prijímania rozhodnutí a ich implementácia.
5. Transformačný proces krajín strednej a východnej Európy a jeho špecifická.

6. Transformačný proces Slovenskej republiky - okolnosti, situácia, kľúčové medzníky, špecifiká.
7. Proces začleňovania Slovenskej republiky do Európskej únie - etapy procesu začleňovania.
8. Výhody vyplývajúce z členstva Slovenskej republiky v EÚ.
9. Európska únia a globálna finančná kríza - dosah globálnej finančnej krízy na európsky integračný priestor a hľadania možností ich riešenia.
10. Stratégia Európa 2020 a jej implementácia v podmienkach Slovenskej republiky.
11. Dosahy pandémie Covid-19 na európsky integračný priestor.
12. Energetická kríza EÚ.
13. Nástroj NextGenerationEÚ v kontexte úsilia o hospodársku obnovu a posilnenie stability a odolnosti.
14. Plán hospodárskej obnovy a odolnosti a jeho implementácia v podmienkach SR - hlavné míľniky a ich plnenie.

Odporúčaná literatúra:

1. NUGENT, N. 2017. The Government and Politics of the European Union (8th Edition). Londýn: Palgrave Macmillan, 2017, ISBN: 9781137454089 2. CINI, Michelle a Nieves Pérez SOLÓRZANO BORRAGÁN, 2022. European Union Politics. New York, NY: Oxford University Press, USA. 7th edition. ISBN 978-0-19-886223-9. 3. Kratochvíl, P.: Teorie evropské integrace. Praha: Portál 2008 4. Wiener, A., Diez, T. (Eds.): European Integration Theory. Oxford: Oxford University Press 2004 Elistrup-Sangiovanni, M. (Ed.): Debates on European Integration: A Reader. Basingstoke Palgrave Macmillan 2006, 5. Nelsen, B. F. – Stubb, A. (Eds.): The European Union: Readings on Theory and Practice of European Integration. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003, 6. Rosamond, B.: Theories of European Integration. Basingstoke: Palgrave Macmillan 2000, 7. Rýsová, L., Štulajter, M., Slobodníková, I., Olejárová, B.: Introduction to European Integration. Banská Bystrica, FPVaMV UMB, 2018, ISBN 978-80-557-1398-4., 8. Rýsová, L., Dobrík, M.: Analýza vybraných náhľadov na proces európskej integrácie In Evropa 21. století: rozmanitost a soudržnost? / zost. Marta Goňcová a kol. Brno:Masarykova univerzita, Centrum pro evropská studia, 2008. - ISBN 978-80-210-4766-2. s. 73-96, 9. Rýsová, L.: Koncepcia neofunkcionalizmu In Interpolis '06 : zborník príspevkov z 3. vedeckej konferencie doktorandov v Banskej Bystrici, 23. novembra 2006 / zost. Dagmar Hoscheková, Rastislav Kazanský. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 2006. ISBN 978-80-8083-375-6. s. 142-150, 8. Dušek, J., Pána, L. a kol.: Udržitelný rozvoj v evropských regionech 1. vyd. - České Budějovice:Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. - 400 s. - ISBN 978-80-86708-90-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 301

abs	n	p	v
99.67	0.33	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Vladimír Müller, PhD., doc. PhDr. Lucia Rýsová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 20.02.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fil-004	**Názov predmetu:** Filozofia kultúry

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Maximálny celkový počet bodov 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
podpora prezentácie v programe MS Powerpoint: ..... 0-35 bodov
prezentovanie vybraného problému na kolokviu k predmetu: ..... 0-35 bodov
b) záverečné hodnotenie:
záverečný test: ..... 0-30 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. dokáže vymedziť kultúru ako filozofický problém.
2. pozná základné problémy a ich riešenia v oblasti filozofie kultúry.
3. dokáže na požadovanej úrovni prezentovať vlastnú analýzu vybraného problému z oblasti.

Stručná osnova predmetu:
1. problém definície kultúry
2. kultúra ako interdisciplinárny problém (sociológia, antropológia, kulturológia, filozofia, axiológia)
3. kultúra vs. príroda
4. kultúra, jazyk, intrerpretácia
5. kultúra a indivíduum (identita)
6. kultúra, národ, civilizácia,
7. kultúrny relativizmus (multikulturalizmus)
8. vysoká kultúra vs. popkultúra (umenie, zábava, kultúra)
9. vizuálna kultúra

Odporúčaná literatúra:
BARKER, C. (ed.) (2006): Slovník kulturálních studií. Praha : Portál.
BARTHES, R. (2004): Mytologie. Praha : Dokořán.
BAUDRILLARD, J. (2001): Dokonalý zločin. Praha :Periplum.
CASSIRER, E. (1977): Esej o človeku. Bratislava : Pravda.

FAY, B. (2002): Současná filosofie sociálních věd. Praha : SLON.
GEERTZ, C. (2000): Interpretace kultur. Praha : SLON.
HRUŠOVSKÝ, I. (1975): Dialektika bytia a kultúry. Bratislava : Tatran.
LYOTARD, J. F. (1991): Postmoderní situace. Praha.
SCHELER M. (1968): Místo člověka v kosmu. Praha : Academia.
SIMMEL, G. (2003): O podstate kultúry. Bratislava : Kalligram.
SKOVAJSA, M. (2013): Struktury významu. Kultura a jednání v současné sociální teorii. Praha : SLON.
SOUKUP, V. (2000): Přehled antropologických teorií kultury. Praha : Portál.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hod., z toho:
kombinované štúdium (P, S, K):..... 26 hod.
príprava na vyučovanie ..... 13 hod.
tvorba prezentácia ppt (15 min): 5 -10 snímok .... 67 hod.
príprava na test..... 44 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 97

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
17.53	17.53	27.84	20.62	9.28	2.06	5.15	0.0

Vyučujúci: Mgr. Michal Šedík, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 07.07.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fpv-133	**Názov predmetu:** Finančná gramotnosť

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na seminároch (prebieha v 4 blokoch), vypracovanie krátkeho osobného projektu - "Môj bohatý život" Na záver: účasť na hre Finančná sloboda – počas 1,5 hodinovej hry, získa študent 30 ročné skúsenosti s produktami na slovenskom finančnom trhu v praxi.
Prvý blok začne 14.10.2026 podľa rozvrhu.

Výsledky vzdelávania:
Študent pri aktívnej účasti získa:
- nástroje ako správne nájsť, vyhodnotiť a použiť informácie z finančného sveta
- základné princípy rodinného rozpočtu – ako tvoriť finančnú nezávislosť v praxi
- informácie o hlavných benefitoch a rizikách pri sporení, investovaní, zadlžovaní sa atď. ....
- pochopenie otázky bohatstva a chudoby - psychológia peňazí - životné hodnoty verzus vzťah k peniazom
- techniky ako nachádzať vnútorné motívy a schopnosti pre rozvinutie vlastného potenciálu –tvorba a druhy príjmu .

Na záver študent zažije súťaživú atmosféru počas jedinečnej akreditovanej hry na slovenskom trhu - Finančná pohoda – kde si získané informácie otestuje v praxi.

Stručná osnova predmetu:
Peniaze ako nevyhnutný prostriedok na dosiahnutie cieľov. Základné pojmy vo svete financií z praktickej roviny. Myšlienkové postoje k peniazom. Ako ovládať peniaze, aby nás neovládali. Základné pojmy a princípy rozloženia osobných financií. Modelové príklady a situácie ako efektívne využívať produkty na finančnom trhu. Ako dosiahnuť finančnú slobodu – doživotná renta. Praktické informácie z oblasti dôchodkového systému SR (2. a 3. dôchodkový pilier). Základné princípy investovania (riziko vs. výnos). Úverové produkty v praxi a iné témy ktoré budú pre študentov zaujímavé.

Odporúčaná literatúra:
1. NAJBOHATŠÍ MUŽ V BABYLONE (George S. Clason. Citadela, 2013)
2. MYSLI A ZBOHATNI (Napoleon Hill)
3. PSYCHOLÓGIA PEŇAZÍ (Morgan Housel)

Odporúčané weby:

https://financnagramotnost.sk/o-financnej-gramotnosti/
https://5penazi.sk/pre-skoly/materialy-pre-verejnost/

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín záťaže
prezenčne (priama výučba): 26 hodín
samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 99

abs	n	p	v
94.95	5.05	0.0	0.0

Vyučujúci: Ing. Jana Crmanová

Dátum poslednej zmeny: 21.09.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fj-001	**Názov predmetu:** Francúzština 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra študent absolvuje dva krátke písomné testy. Po ukončení semestra absolvuje písomný záverečný test (ústne porozumenie, písomné porozumenie, písomný prejav, gramatika) a ústnu skúšku (ústny prejav). Študent má právo na jeden opravný písomný záverečný test. Maximálny celkový počet bodov získaných za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87%), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
účasť a aktivity na hodinách (0-20 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
záverečný test (0-80 bodov)

Výsledky vzdelávania:
Študent 1. používa základné jazykové znalosti z francúzštiny, 2. je schopný porozprávať o svojich záujmoch a o svojich plánoch do budúcnosti. 3. dokáže napísať e-mail, kde o niečo žiada. 4. vie hovoriť o dejoch, ktoré sa odohrali v minulosti.

Stručná osnova predmetu:
1.Pochopiť záujmy a preferencie na základe nahrávok a následne vedieť porozprávať o svojich. 2.Víkendové plány. 3. Opis domu / bytu a ich zariadenia. 4. Gastronómia vo Francúzsku a na Slovensku. 5. Časovanie nepravidelných slovies. 6.Voľný čas.

Odporúčaná literatúra:
LOISEAU, Y. - MERIEUX, R. 2009. Latitudes 1. Paris: Didier
Pecníková, J. - Ráčková, L. 2023. Základy francúzštiny. Belianum, BB.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
francúzsky jazyk A1

Poznámky - časová záťaž študenta

Kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod. Príprava na diktát: 14 hod. Príprava na záverečnú skúšku v písomnej podobe : 25 hod. Samoštúdium: 25 hod. Celková záťaž : 90 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 39

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
51.28	20.51	17.95	2.56	0.0	7.69	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Jana Pecníková, PhD., Gautier Quentin Crept

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fj-029	**Názov predmetu:** Francúzština 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Po ukončení semestra absolvuje písomný záverečný test (ústne porozumenie, písomné porozumenie, písomný prejav, gramatika)
a ústnu skúšku (ústny prejav) počas výučby. Študent má právo na jeden opravný písomný záverečný test.
Maximálny celkový počet bodov získaných za priebežné a záverečné hodnotenie je 100.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87%), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
účasť a aktivity na hodinách (0-20 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
záverečný test (0-80 bodov)

b) záverečné hodnotenie:
test

Výsledky vzdelávania:
Študent 1. používa základné jazykové znalosti z francúzštiny, 2. je schopný porozprávať o svojich záujmoch a o svojich plánoch do budúcnosti. 3. dokáže napísať e-mail, kde o niečo žiada. 4. vie hovoriť o dejoch, ktoré sa odohrali v minulosti.

Stručná osnova predmetu:
1. Lire/Ecouter divers documents
2. Discussions simples sur des thèmes relatifs à la vie quotidienne
3. Exercices de grammaire
4. Travail sur le vocabulaire

Odporúčaná literatúra:
1. Abou-Samra, M., Pinson, C., Perrard, M., & Heu, E. (2018). Edito A1.
2. Berthet, A. (2011). Alter ego 1 : méthode de français.
3. Chahi, F., Denyer, M., Gloanec, A., Briet, G., Collige-Neuenschwander, V., & Fouillet, R. (2019). Défi 1, A1, méthode de français : Livre de l'élève.

4. Hirschsprung, N., & Tricot, T. (2017). Cosmopolite A1 : Méthode de français. Hachette Français Langue Etrangère.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
francúzsky A1-A2

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín: 26 hodín výučba a 64 hodín príprava na skúšku a test

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Jana Pecníková, PhD., Elsa Manon Pachoud Janody

Dátum poslednej zmeny: 26.06.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fj-030	**Názov predmetu:** Francúzština 4

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Po ukončení semestra absolvuje písomný záverečný test (ústne porozumenie, písomné porozumenie, písomný prejav, gramatika)
a ústnu skúšku (ústny prejav) počas výučby. Študent má právo na jeden opravný písomný záverečný test.
Maximálny celkový počet bodov získaných za priebežné a záverečné hodnotenie je 100.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87%), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
účasť a aktivity na hodinách (0-20 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
záverečný test (0-80 bodov)

b) záverečné hodnotenie:
test

Výsledky vzdelávania:
Študent 1. používa základné jazykové znalosti z francúzštiny, 2. je schopný porozprávať o svojich záujmoch a o svojich plánoch do budúcnosti. 3. dokáže napísať e-mail, kde o niečo žiada. 4. vie hovoriť o dejoch, ktoré sa odohrali v minulosti.

Stručná osnova predmetu:
1. Lire/Ecouter divers documents
2. Discussions simples sur des thèmes relatifs à la vie quotidienne
3. Exercices de grammaire
4. Travail sur le vocabulaire

Odporúčaná literatúra:
1. Abou-Samra, M., Pinson, C., Perrard, M., & Heu, E. (2018). Edito A1.
2. Berthet, A. (2011). Alter ego 1 : méthode de français.
3. Chahi, F., Denyer, M., Gloanec, A., Briet, G., Collige-Neuenschwander, V., & Fouillet, R. (2019). Défi 1, A1, méthode de français : Livre de l'élève.

4. Hirschsprung, N., & Tricot, T. (2017). Cosmopolite A1 : Méthode de français. Hachette Français Langue Etrangère.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
francúzsky A1-A2

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín: 26 hodín výučba a 64 hodín príprava na skúšku a test

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Jana Pecníková, PhD., Elsa Manon Pachoud Janody

Dátum poslednej zmeny: 26.06.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fra-29	**Názov predmetu:** Frazeológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Seminár **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: vypracovanie semestrálnej práce (0 – 50 bodov) b) záverečné hodnotenie: písomná skúška – finálny test (0 – 50 bodov) Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 94 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 87 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 73 bodov a na hodnotenie E najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: študent: 1. je schopný charakterizovať základné termíny z frazeológie, 2. dokáže zhodnotiť frazeologické jednotky z hľadiska ich uplatnenia v komunikácii, 3. rozumie základnej charakteristike a vlastnostiam frazeologizmu, 4. vie primerane interpretovať a identifikovať rozličné druhy frazeologických jednotiek.	
Stručná osnova predmetu: Frazeológia – vymedzenie v systéme ostatných jazykovedných disciplín, základná frazeologická jednotka, triedenie frazeologických jednotiek, varianty frazeologizmov, osobitné skupiny frazeologizmov.	
Odporúčaná literatúra: 1. MLACEK, J.: Slovenská frazeológia. 2. doplnené vydanie. Bratislava : SPN, 1984. 2. MLACEK, J.: Zo syntaxe frazeologických jednotiek. Bratislava : SPN, 1972. 3. MLACEK, J.: Tvary a a tváre frazém v slovenčine. Bratislava : Stimul, 2007. 4. MLACEK, J. – BALÁKOVÁ, D. – KOVÁČOVÁ, V.: Vývin súčasnej frazeológie: východiská, podoby, akceptácia, uplatňovanie. Ružomberok : Katolícka univerzita, Filozofická fakulta, 2009. 5. K aktuálnym otázkam frazeológie. Zost. E. Krošláková a Ľ. Kralčák. Nitra : FF UKF, 2001. 6. Frazeologické štúdie V. Zost. D. Baláková a P. Ďurčo. Ružomberok : Katolícka univerzita, Filozofická fakulta, 2007.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	

Poznámky - časová záťaž študenta
prezenčné štúdium (P, S, K) 26 h, práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 60 h, samoštúdium: 20 h, vypracovanie semestrálnej práce: 40 h, príprava prezentácie semestrálnej práce: 3 h, prezentácia semestrálnej práce: 1 h

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 73

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
12.33	31.51	31.51	12.33	6.85	2.74	2.74	0.0

Vyučujúci: prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD., Mgr. Anna Gálisová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fyz-501	**Názov predmetu:** Fyzika 1 (okrem kombinácií z fyzikou)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na seminároch a úspešné absolvovanie dvoch kontrolných písomiek (min. 65 %).
Záverečné hodnotenie: Úspešné absolvovanie písomnej skúšky (min. 65 %)
Záverečné hodnotenie (podiel priebežného a záverečného hodnotenia na celkovej známke): P - 70%, S - 30%. Hodnotenie písomných prác (A-FX) je v súlade so Študijným poriadkom FPV UMB.

a) priebežné hodnotenie:
Aktívna účasť na seminároch a úspešné absolvovanie dvoch kontrolných písomiek (min. 65 %).
b) záverečné hodnotenie:
Úspešné absolvovanie písomnej skúšky (min. 65 %)
Záverečné hodnotenie (podiel priebežného a záverečného hodnotenia na celkovej známke): P - 70%, S - 30%. Hodnotenie písomných prác (A-FX) je v súlade so Študijným poriadkom FPV UMB.

Výsledky vzdelávania:
Študent po úspešnom ukončení štúdia predmetu:
- získa prehľad o všeobecných zákonoch, princípoch a teóriách z vybraných oborov fyziky,
- aplikuje získané vedomosti pri riešení fyzikálnych úloh s rôznym stupňom náročnosti,
- je schopný analyzovať problémové úlohy a identifikovať problém na riešenie,
- dokáže komunikovať a obhájiť riešenie daného problému.

Stručná osnova predmetu:
Predmet, metódy a rozdelenie fyziky. Fyzikálne veličiny. Jednotky fyzikálnych veličín. Medzinárodná sústava jednotiek SI. Látka a pole. Fyzikálne systémy. Základné vzťahy z vektorovej algebry. Kinematika hmotného bodu, základné veličiny charakterizujúce pohyb, klasifikácia pohybov. Sila a hybnosť. Newtonove zákony dynamiky, impulz sily, práca, výkon, kinetická a potenciálna energia, zákon zachovania mechanickej energie a hybnosti. Moment zotrvačnosti, moment sily a moment hybnosti. Newtonov gravitačný zákon. Mechanické kmity, harmonický oscilátor. Základné druhy mechanického vlnenia. Vlnová funkcia a vlnová rovnica, odraz a lom vlnenia, skladanie vĺn, interferencia, stojaté vlny, Dopplerov jav. Mechanika ideálnych tekutín, hydrostatika ideálnej kvapaliny, hydrodynamika ideálnej tekutiny. Základy molekulovej

fyziky a termodynamiky, stredná kvadratická rýchlosť, stredná kinetická energia molekuly plynu. Elektrostatické pole, elektrický náboj, Coulombov zákon, intenzita a potenciál elektrického poľa, elektrický dipól. Elektrický prúd, vedenie elektrického prúdu v kvapalinách. Ohmov zákon. Magnetické pole, magnetická indukcia.

Odporúčaná literatúra:

1. HOFMANN, J., URBANOVÁ, M. 2011: Fyzika I. Praha: VŠCHT.
2. HOFMANN, J. et al. 2008: Sbírka příkladů z fyziky. Praha: VŠCHT.
3. HALLIDAY, D., RESNICK, R., WALKER, J. 2000.: Fyzika. Brno Praha: VUTIUM: Prometheus.
4. KREMPASKÝ, J. 1982: Fyzika. Bratislava: ALFA.
5. HAJKO, V. et al. 1983: Fyzika v príkladoch. Bratislava : ALFA.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín
DFŠ
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 52 hodín
samoštúdium: 68 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 163

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
22.7	23.93	15.95	13.5	14.11	4.29	5.52

Vyučujúci: doc. PaedDr. Miriam Spodniaková Pfefferová, PhD., Mgr. Martin Hruška, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 03.02.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-105	**Názov predmetu:** Fyziológia rastlín

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Cvičenie
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch a cvičeniach, vypracovanie seminárnej práce (10% podiel), protokolov z cvičení (10% podiel) a absolvovanie jedného písomného testu (10% podiel).
b) záverečné hodnotenie: písomná skúška (70% podiel).
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 30/ 70

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. je schopný používať základné pojmy z fyziológie rastlín a popísať jednotlivé životné procesy v rastline;
2. vytvorí vzájomné súvislosti medzi jednotlivými fyziologickými procesmi, vie uviesť príklady;
3. aplikuje získané teoretické poznatky z fyziológie rastlín na praktických úlohách, vie pripraviť a zrealizovať pokus, interpretovať výsledky a zovšeobecniť závery.

Stručná osnova predmetu:
Predmet štúdia a história poznania vo fyziológii rastlín. Vodný režim – príjem vody do bunky, difúzia, osmóza, transport vody do bunky, vedenie vody a výdaj vody. Príjem živín. Minerálna výživa. Obsah minerálnych látok v rastlinách. Fotosyntéza. Vplyv faktorov prostredia na intenzitu fotosyntézy. Dýchanie. Vplyv vonkajších faktorov na rýchlosť dýchania. Metabolizmus. Pletivové kultúry. Heterotrofná výživa – saprofytizmus, parazitizmus, mixotrofia. Rast a vývin rastlín. Vplyv faktorov prostredia na rast rastlín. Pohyby rastlín. Celistvosť rastliny – podstata a prejavy celistvosti. Rastové korelácie, regenerácie a polarita. Fyziologické procesy rastlín v strese.

Odporúčaná literatúra:
1. Erdelská O., Švubová R., Martonfiová L. & Lux A. 2017: Embryológia krytosemenných rastlín. VEDA, Bratislava.
2. Masarovičová E. & Repčák M. 2008: Fyziológia rastlín. Vydavateľstvo UK, Bratislava.
3. Procházka S., Macháčková I., Krekule J. & Šebánek J. 1998: Fyziologie rostlin,

Academia, Praha.
4. Repčák M., Bačkor M., Paľove-Balang P. & Gajdošová S. 2015: Návody na cvičenia z fyziológie rastlín. Vydavateľstvo UPJŠ, Košice.
5. Slováková Ľ. & Mistrík I. 2007: Fyziologické procesy rastlín v podmienkach stresu. Vydavateľstvo UK, Bratislava.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 39 hodín
vypracovanie protokolov: 10 hodín
vypracovanie seminárnej práce: 10 hodín
samoštúdium: 31 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 282

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
21.63	20.57	22.7	20.57	7.8	4.96	1.77

Vyučujúci: doc. RNDr. Svetlana Gáperová, PhD., RNDr. Terézia Beck, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-112	**Názov predmetu:** Fyziológia živočíchov a človeka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie **Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KBaES FPV/1d-biu-103/22	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie (n/a): aktívna účasť na cvičeniach, vypracovanie zadaných úloh a protokolov; b) záverečné hodnotenie: písomný test (0 – 30 bodov) Podiel priebežného/záverečného hodnotenia: 0/100	
Výsledky vzdelávania: Poznatky 1. rozumie fyziologickým procesom v rámci ich príspevku k homeostáze organizmov; 2. rozumie procesom fyziologickej adaptácie v zmenenom prostredí; 3. pozná fyziológiu bunky a mechanizmy vnútrobunkovej a medzibunkovej komunikácie; 4. dokáže analyzovať funkcie jednotlivých orgánových sústav ako aj ich vzájomnú integráciu do funkčného celku Zručnosti 1. je schopný riešiť zadania, ktoré si vyžadujú kritické myslenie a vyššie myšlienkové operácie z oblasti humánnej a živočíšnej fyziológie; 2. je schopný posúdiť pravdivosť rôznych tvrdení týkajúcich sa ľudskej fyziológie; najmä výrokov o ľudskom zdraví, ktoré sa objavujú v masovokomunikačných prostriedkoch; 3. aplikuje získané vedomosti v praktickom živote, pri starostlivosti o vlastné zdravie.	
Stručná osnova predmetu: Fyziológia bunky a homeostáza – Voda a telesné tekutiny – Prenos látok – Premena látok a energií – Metabolizmus – Výživa živočíchov – Príjem a spracovanie živín – Respiračný systém – Kardio-vaskulárny systém – Vylučovanie látok a osmoregulácia – Funkcie nervových sústav – Pohybová sústava a svaly – Hormóny a endokrinný systém – Reprodukcia živočíchov.	
Odporúčaná literatúra: 1. Janský L., Novotný I. 1981. Fyziologie živočichů a člověka. Avicenum, Praha. 2. Paulov Š. 1980. Fyziológia živočíchov a človeka. SPN, Bratislava.	

3. Drábeková J. et al. 2003. Praktické cvičenia z fyziológie živočíchov a človeka. UKF, Nitra.
4. Vácha M et al. 2002. Srovnávací fyziologie živočichů. MU, Brno.
5. Čalkovská A. et al. 2010. Fyziológia človeka pre nelekárske študijné odbory. Osveta, Martin.
6. Silbernagel S., Despopoulos A. 2016. Atlas fyziologie člověka. Grada Publishing, Praha.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín
kombinované štúdium: 52 hodín
samoštúdium: 68 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 140

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
12.86	19.29	24.29	16.43	22.14	2.14	2.86

Vyučujúci: doc. RNDr. Roman Alberty, CSc., prof. Ing. Peter Urban, PhD., Mgr. Michaela Murgašová

Dátum poslednej zmeny: 08.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-106	**Názov predmetu:** Genetika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie **Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KBaES FPV/1d-biu-104/22	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: genetické výpočty (n/a) b) záverečné hodnotenie: písomná skúška (0 – 30 bodov) Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 0/100	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. rozumie a ovláda základnú genetickú terminológiu, procesné bunkové a molekulové základy dedičnosti; 2. pozná vzorce a typy dedičnosti na úrovni jedinca a populácie; 3. vie zhodnotiť úlohu genetických faktorov v biológii zdravia a vo vzťahu k environmentálnym podmienkam; 4. rozumie genetickému prístupu pri manažovaní a ochrane prírodných ekosystémov; 5. vie zostaviť minimálne 3-generačný rodokmeň, rozpoznať vzorce dedičnosti a zvládnuť výpočty genetických rizík; 6. dokáže interpretovať výsledky genetických šetrení; 7. je schopný efektívne využívať informačné technológie na získanie nových informácií z genetiky; 8. vie kriticky vyhodnotiť informačné zdroje zo študovaného odboru.	
Stručná osnova predmetu: História a základné pojmy. Mendelove zákony a jeho pokusná metodika. Vzorce a typy dedičnosti. Mnohopočetné alely, pleiotropia a letálne gény. Analýza humánnych rodokmeňov. Typy chromozómov. Štruktúrne zmeny a zmeny v počte chromozómov. Väzba génov a genetické mapovanie. Genetika populácií a Hardyho-Weinbergov zákon. Inbríding, migrácia, genetický drift a mutácie. Kvantitatívne znaky. Cytoplazmová dedičnosť.	
Odporúčaná literatúra: Odporúčaná literatúra: 1. Alberty R. 1998: Výkladový slovník genetiky. Vydavateľstvo UMB, Banská Bystrica. 2. Ferák V. & Sršeň Š.1990: Genetika človeka. SPN, Bratislava. 3. Gálová E., Ševčovičová A., Miklovičová M. & Švec M. 2004: Vybrané texty a príklady k cvičeniam z genetiky. Vydavateľstvo UK, Bratislava.	

4. Ringo J. 2010: Fundamental genetics. Belianum, Banská Bystrica (preklad Alberty R.).
Snustad P.D. & Simmons M.J. 2017: Genetika. MUNIPRESS, Brno.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín
kombinované štúdium (P, C/L, konzultácia): 39 hodín
samoštúdium: 81 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 197

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
4.57	7.11	24.37	29.95	26.9	2.03	5.08

Vyučujúci: doc. RNDr. Roman Alberty, CSc., doc. Mgr. Matej Vesteg, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 20.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fpv-107	**Názov predmetu:** Geografické poznávanie Európy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I., P	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Povinná 100 % účasť na prezentovaných seminároch Priebežné hodnotenie: stav účasti Výsledné hodnotenie: kvantitatívne zhodnotenie účasti, aktívne zapájanie sa do prezentovanej témy **a) priebežné hodnotenie:** stav účasti **b) záverečné hodnotenie:** kvantitatívne zhodnotenie účasti, aktívne zapájanie sa do prezentovanej témy	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu je študent schopný: 1. identifikovať geografické priestory a štáty Európy a Stredomoria 2. osvojiť si prezentovaný geografický priestor tak, aby mal základné znalosti o geografických fenoménoch, 3. je schopný poznať a aktívne využívať doterajšie základné zdroje informácií, kriticky ich hodnotiť a čiastočne syntetizovať v podobe aktuálnej diskusie, 4. aplikovať teoretické poznatky a vlastné skúsenosti pri hodnotení prezentovaného územia. 5. analyzovať spoločensko-politické podmienky určeného geografického priestoru Európy	
Stručná osnova predmetu: -stredná Európa (priestory: alpský, karpatský, baltský, severomorský, porýnsky, podunajský), -západná Európa (priestory: rýnska delta, Veľký Paríž, Veľký Londýn, britské ostrovy), -juhozápadná Európa (priestory: iberský, apeninský, ostrovný), -juhovýchodná Európa (priestory: jadranský, dinársky, helénsky, čiernomorský), -východná Európa (priestory: karpatský, Polesie, podneprie, krymský, európska časť Ruska), -severná Európa (priestory: škandinávsky, jutský, baltský, ostrovný),	
Odporúčaná literatúra: GAJDOŠ, A. a kol., 2014. Regionálna geografia Európy. Bratislava: VEDA. 592 s. ISBN 978-80-224- 1304-6	

GAJDOŠ, A., MADLEŇÁK, T., 2020: Geografia regiónov Európy. Južná Európa. 1.vyd. Banská Bystrica
: Fakulta prírodných vied Univerzity Mateja Bela, 2020, 127 s. ISBN 978-80-557-1796-8. VI
GAJDOŠ, A., MADLEŇÁK, T., 2022: Geografia regiónov Európy : Juhovýchodná Európa 1. časť. - 1.
vyd. - Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2022, 73 s. ISBN 978-80-557-
2013-5. Dostupné na: https://www.fpv.umb.sk/katedry/katedra-geografie-a-geologie/veda-a-vyskum/publikacie/book-19586/geografia-regionov-europy-juhovychodna-europa-1-cast.html

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
Poznámky - časová záťaž študenta: 26 hodín
kombinované štúdium (P, C/L, konzultácia): 26 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1610

abs	n	p	v
90.06	9.94	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. RNDr. Alfonz Gajdoš, PhD., RNDr. Tibor Madleňák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.04.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-gli-022	**Názov predmetu:** Grécka literatúra

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: seminárna práca 0 – 40 bodov
b) záverečné hodnotenie: písomný test 0 – 60 bodov.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100.
Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 27 bodov a za písomný test menej ako 38 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. použije odporučenú študijnú literatúru a poznatky rozvinuté v rámci kombinovanej výučby;
2. je schopný orientovať sa v dejinách starogréckej literatúry, pozná jej najvýznamnejších predstaviteľov a prečíta vybrané reprezentatívne texty;
3. aplikuje poznatky zo štúdia odbornej literatúry na konkrétne umelecké texty v rámci oboznámenia sa s dobovými recepčnými horizontmi a v rámci súčasného interpretačného porozumenia;
4. pochopí základné súvislosti medzi starogréckou kultúrou a vývinom európskej kultúry; Strana: 77 5. vytvorí seminárnu prácu preukazujúcu naplnenie uvedených výkonových štandardov.

Stručná osnova predmetu:
Používanie písma v egejskej oblasti, vytvorenie gréckeho písma. Krétska a mykénska kultúra. Starogrécka mytológia. Predattické obdobie gréckej literatúry – homérske eposy, Hesiodos; starogrécke podoby lyriky, filozofická a historická próza. Attická dráma; fenomén gréckeho divadla, žáner tragédie, komédie a ich hlavní predstavitelia. Dejepisectvo, rečníctvo a filozofia v attickom období. Grécka literatúra v helenistickom období.

Odporúčaná literatúra:
1. CANFORA, L.: Dějiny řecké literatury. Praha : Koniasch Latin Press, 2001.
2. TRONSKIJ, I. M.: Dějiny antické literatury. I. díl. Řecká literatura. Praha : Nakladatelství ČSAV, 1955.

3. MARTIN, R. a i.: Slovník řecko-římské mytologie a kultury. Praha : EWA Edition, 1993.
4. ELIADE, M.: Dejiny náboženských predstáv a ideí. I. diel. Bratislava : Agora, 1995.
5. AUERBACH, E.: Mimesis. Praha : Mladá fronta 1968.
6. BROCKETT, O.: Dějiny divadla. Praha : Nakladatelství Lidové noviny; Divadelní ústav, 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
lektúra primárnych literárnych textov: 40 hod.
samoštúdium (analýza odborných textov): 30 hod.
seminárna práca: 30 hod.
príprava na písomný test: 24 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 173

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
47.98	30.06	10.98	1.16	5.78	1.73	2.31	0.0

Vyučujúci: doc. Ivan Jančovič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.10.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-HAT1-003	**Názov predmetu:** Hra a tanec 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie / Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: cvičenie s pravidelnou periodicitou
b) záverečné hodnotenie: realizácia tanečno-pohybovej etudy / metodická príprava vyučovacej hodiny s témou využitia didaktických pohybových hier

a) priebežné hodnotenie:
priebežné hodnotenie: cvičenie s pravidelnou periodicitou
b) záverečné hodnotenie:
záverečné hodnotenie: realizácia tanečno-pohybovej etudy / metodická príprava vyučovacej hodiny s témou využitia didaktických pohybových hier

Výsledky vzdelávania:
a) priebežné hodnotenie: cvičenie s pravidelnou periodicitou (40, minimum 26)
b) záverečné hodnotenie: realizácia tanečno-pohybovej etudy / metodická príprava vyučovacej hodiny s témou využitia didaktických pohybových hier

Stručná osnova predmetu:
Vlastný pohybový stereotyp – spoznaj sám seba a svoje pohybové dispozície. Embodiment – uvedomenie seba a vlastného tela. Nauč sa hrať, spoznaj tradičné hry a širší repertoár hudobno-tanečných a tanečno-pohybových hier a metodík. Základy techniky tanca a ich aplikácia do vzdelávacieho procesu. Ako zaujať deti hrou, pohybom a tancom a ich prostredníctvom ich celostne rozvíjať.

Odporúčaná literatúra:
2. Baranová, E. (1997). Pohybové činnosti v HV procese a ich vplyv na rozvoj hudobnosti žiakov.
3. Felix, B. & Langsteinová, E. (2008). Učebnice hudobnej výchovy pre 1.-4. ročník ZŠ. Bratislava. SPN.
4. Mázorová, M. a kol. (1991). Slovenské ľudové tance. Bratislava: SPN-Mladé letá. 383 s.
5. Medvecká, E. (1997). Detské hry a tance. Bratislava: ASCO Art&Science. 234 s.
6. Mitchel, D.(2012). Learning through movement and music: exercise your smarts.
7. Mizerák, K. (2014). Tanečno-pohybová výchova hravými metódami, zbierka tanečných a pohybových hier založených na dramapedagogike. In. Metodická príručka ROS Levice.

8. Olsen, A., McHoseo K. (2022) Príbehy tela, sprievodca skúsenostnou anatómiou. Bratislava: Verbunk
9. Payne, H. (2011). Kreativní pohyb a tanec. Praha: Portál.
10. Poláková, M.(2010). Sloboda objavovať tanec. Divadelný ústav, Bratislava
11. Shotwell, R. (1984). Rhythm and movement activities for early childhood
12. Šimoneková, H.(2000). Hudobno pohybová- rytmika. Bratislava: AT Publishing.164 s.
13. Trunečková, E. (2005). Hudobno - pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica. PDF UMB.
14. Urban, M. (2019). Hra v tanci. Nadlac - Vydavateľstvo Ivan Krasko. 208 s.
15. Urban, M. (2012). Iniciačné hry ako prostriedok rozvoja kompetencií interpretov. Banská Bystrica: PDF UMB.
16. Urban, M. & Žitniaková-Gurgová, B. (2020). (E)motion alebo cez pohyb a tanec k zážitku - základné teoretické východiská. Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae : Universitas Catholica Ružomberok. Verbum - vydavateľstvo KU.
17. Urban, M.(2021). Using the elements of traditional culture in the teaching process from the perspective of ethnopedagogy and ethnology. [et al.]. In Journal of education culture and society. - Wrocław : Foundation Pro Scientia Publica.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho: semináre: 26 hodín, konzultácie: 30 hodín, samoštúdium: 33 hodín, záverečný výstup: 1 hodina.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 46

abs	n	p	v
100.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. art. Martin Urban, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fyz-507	**Názov predmetu:** Informatika pre učiteľov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Cvičenie / Seminár / Laboratórne cvičenie
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 0 / 26 / 0 / 0
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na cvičeniach, úspešné absolvovanie dvoch priebežných písomných testov (MS Word, MS Excel) – minimálna hranica úspešnosti v priemere 65 %.
Klasifikačná stupnica použitá pri hodnotení je v súlade so Študijným poriadkom UMB.
Požiadavky a odporúčaná literatúra sa aktualizujú každoročne v sylabách predmetu.

a) priebežné hodnotenie:
Dva priebežné testy (MS Word, MS Excel) – minimálna hranica úspešnosti v priemere 65 %.
b) záverečné hodnotenie:
-

Výsledky vzdelávania:
Študent:
- vie pracovať s textom – editovať, formátovať, upraviť text do finálnej podoby podľa formálnych požiadaviek kladených na textové materiály/dokumenty,
- pozná spôsob spracovania obrazového materiálu v MS Word,
- je schopný vytvoriť a upraviť tabuľku v programoch MS Word a MS Excel,
- vie získané vedomosti aplikovať pri spracovaní a analýze väčšieho objemu dát v programe MS Excel,
- vie vytvoriť jednoduchý obrázok v programe Skicár a použiť ho v iných programoch.

Stručná osnova predmetu:
Textový editor MS Word – práca s textom (editovanie, formátovanie a finálna úprava textu), práca s obrázkami v programe, tvorba a úprava tabuliek, vkladanie rovníc, použitie štýlov, generovanie automatického obsahu. Program Skicár – tvorba obrázkov, vkladanie obrázkov do textu. Tabuľkový procesor MS Excel – tvorba tabuliek, vytváranie a editovanie vzorcov, absolútne a relatívne adresovanie, vytváranie grafov, štatistické spracovanie dát.

Odporúčaná literatúra:
1. GUBALOVÁ, J.: Spracovanie textových dokumentov. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2011. ISBN 978-80-557-0174-5.

2. TIRPÁKOVÁ, A., MALÁ, D.: Základy štatistiky pre pedagógov, psychológov a sociológov s popisom postupu práce v programe Excel. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2007. ISBN 978-80-8094-220-5.
3. Pecinovský, J.: Word 2013: Podrobná užívateľská příručka. Praha: Computer Press, 2013.
4. PECINOVSKÝ, J. Excel v příkladech – řešené úlohy. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0030-1.
5. PECINOVSKÝ, J.: Office2013 – podrobná užívateľská príručka. Praha: Grada Publishing, 2004. 227 s. ISBN 978-80-251-4102-1.
6. ČÍHAŘ, J.: 1001 tipů a triků pro Microsoft Excel 2007/2010. Praha: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2587-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovensky

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 26 hodín
samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 498

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
65.66	14.06	9.44	3.41	3.82	1.41	2.21	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Miriam Spodniaková Pfefferová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.06.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fpv-504	**Názov predmetu:** Informačná bezpečnosť
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I., P	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na prednáškach. Vypracovanie všetkých úloh na úrovniach Laik a Začiatočník v Kyberbezpečnostnej hre – Fakt alebo Mýtus dostupnej na stránke Vládnej jednotky CSIRT.SK a časti Phishingový test v CTF hre dostupnej tiež na stránke Vládnej jednotky CSIRT.SK. Súčasťou ukončenia predmetu je záverečná retrospektíva zameraná na dopad preberaných tém na život študentov, priebeh riešenia úloh, identifikované problémy, získané poznatky a možnosti zlepšenia. Bez uvedenia dôvodu možno vymeškať najviac tri vyučovacie hodiny. Za každú ďalšiu vymeškanú hodinu je študent povinný vyriešiť úlohy v spomínanej CTF hre v hodnote najmenej 100 bodov. Úlohy z časti Phishingový test sa do tejto náhrady nezapočítavajú. Študent musí riešenie preukázať a vedieť vysvetliť použitý postup.	
Výsledky vzdelávania: Študent chápe základné pojmy z oblasti kybernetickej bezpečnosti. Študent dokáže identifikovať bezpečnostné riziká. Ovláda základné postupy predchádzania kybernetickým útokom a incidentom. Dokáže adekvátne reagovať na vzniknutý kybernetický incident. Je oboznámený so základným legislatívnym rámcom kybernetickej bezpečnosti. Dokáže sa aktívne chrániť pred kybernetickými útokmi na úrovni používateľa IT (sociálne siete, mobilné zariadenia, elektronická komunikácia, atď.).	
Stručná osnova predmetu: V predmete sa študenti zoznámia s problematikou kybernetickej bezpečnosti, obsahom jednotlivých prednášok budú teoretické, historické, konceptuálne a technické aspekty kybernetickej bezpečnosti, akými sú: úvod do kybernetickej bezpečnosti, prípadová štúdia priebehu kybernetického útoku, riešenia krízovej situácie, jeho dopad na chod organizácie a zotavovanie sa z neho, základné pojmy z kybernetickej bezpečnosti, bezpečnosť prevádzky IT a komunikačných sietí, internet a bezpečnosť, digitálna identita, základy kryptografie, personálna bezpečnosť, bezpečné heslo, bezpečný e-mail, škodlivý kód, sociálne inžinierstvo a ochrana pred sociálnymi inžinierstvom, bezpečnosť mobilných zariadení, riadenie hrozieb a rizík, riešenie bezpečnostných incidentov, digitálna forenzná analýza, právne aspekty kybernetickej bezpečnosti, GDPR, ochrana informácií.	
Odporúčaná literatúra:	

ZEMAN, M., BLŠÁK, M., OSTER, J., CHROMEK, D.: Učebnica Informačnej bezpečnosti pre stredné odborné školy a gymnáziá. Prvá časť. , OZ Preventista, Nitra 2021, ISBN 978-80-972100-4-5
CHROMEK, D., ZEMAN, M., BLŠÁK, M., OSTER, J.: Učebnica Informačnej bezpečnosti pre stredné odborné školy a gymnáziá. Druhá časť. , OZ Preventista, Nitra 2022, ISBN 978-80-974436-0-3
Kybernetická bezpečnosť. Dostupné online: https://mirri.gov.sk/sekcie/informatizacia/kyberneticka-bezpecnost/
Preventista.sk Spoločne proti IT kriminalite. Dostupné online: https://preventista.sk/info/
VLÁDNA JEDNOTKA CSIRT.SK. Kyberbezpečnostná hra – Fakt alebo Mýtus [online]. [cit. 28. 8. 2026]. Dostupné na: https://csirt.sk/kyberbezpecnostna-hra.html
VLÁDNA JEDNOTKA CSIRT.SK. CTF portál VJ CSIRT [online]. [cit. 28. 8. 2026]. Dostupné na: https://ctf.kyberakademia.sk/

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, konzultácia): 26 hodín
samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 277

abs	n	p	v
89.53	10.47	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Ing. Ľudovít Trajteľ, PhD., PaedDr. Mgr. Vladimír Siládi, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.08.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-IPG-221	**Názov predmetu:** Inkluzívna pedagogika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie: Študent vypracuje seminárnu prácu s prezentáciou PW a verbálnou prezentáciou (max.50 bodov) tematicky zameranú na problematiku IVVP žiakov ZŠ a SŠ a vlastným prínosom do tvorby aktivít využiteľných vo výchovno-vzdelávacom procese so žiakmi so ŠVVP.
Záverečné hodnotenie: Študent preukáže ústne, alebo v teste vedomosti z teoretických poznatkov v rámci obsahovej osnovy predmetu (max. 50 bodov).
Záverečné hodnotenie pozostáva zo súčtu získaných bodov v priebežnom hodnotení a v záverečnom hodnotení. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100-94% (výborne), na hodnotenie B 93-87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80% (dobre), na hodnotenie D 79-73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72-65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

a) priebežné hodnotenie:
Študent vypracuje seminárnu prácu s prezentáciou PW a verbálnou prezentáciou (max.50 bodov) tematicky zameranú na problematiku IVVP žiakov ZŠ a SŠ a vlastným prínosom do tvorby aktivít využiteľných vo výchovno-vzdelávacom procese so žiakmi so ŠVVP.
b) záverečné hodnotenie:
Študent preukáže ústne, alebo v teste vedomosti z teoretických poznatkov v rámci obsahovej osnovy predmetu (max. 50 bodov).

Výsledky vzdelávania:
1. Študent si osvojí a vie vysvetliť a použiť terminologické pojmy z oblasti inkluzívnej pedagogiky týkajúcich sa jednotlivých špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb..
2. Chápe fakty a zákonitosti súvisiace s výchovou a vzdelávaním detí, mládeže a dospelých so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v podmienkach bežných vzdelávacích inštitúcií.
3. Je schopný voliť vhodné a primerané prostriedky vo výchovno-vzdelávacom procese v práci so žiakmi so ŠVVP.
4. Dokáže aplikovať vhodné prístupy k žiakom podľa jednotlivých špeciálnych potrieb.
5. Prejavuje záujem o prácu so žiakmi so ŠVVP.

Stručná osnova predmetu:
1. Špeciálna pedagogika – cieľ, obsah, metódy.

2. Základná terminológia (norma, subnorma, postihnutie, narušenie, ohrozenie, nadanie).
3. Žiak so ŠVVP, konkretizácia druhov ŠVVP.
4. Charakteristika druhov ŠVVP.
5. Prístupy k žiakom so ŠVVP v bežných školách vo vzťahu k možnostiam vzdelávania.
6. Individuálna integrácia – pedagogické a organizačné opatrenia integrovaného vzdelávania.
7. Od segregácie k integrácii a inklúzii.
8. Inkluzívna pedagogika – vymedzenie pojmu.
9. Inkluzívna pedagogika ako edukačný koncept.
10. Legislatíva inkluzívneho vzdelávania..
11. Poradenské zariadenia, poradenská pomoc v edukácii.
12. Špeciálne didaktické pomôcky a kompenzačné pomôcky, ich využívanie pri práci s deťmi, mládežou a dospelými v edukácii.
13. Prezentácia prác študentstva.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

1. Belková,V. (2010). Školská integrácia – špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby v podmienkach bežných škôl. PF UMB.
2. Belková,V. (2013) Vybrané kapitoly zo špeciálnej pedagogiky. PF UMB.
3. Belková,V. a kol. (2020). Pedagogický asistent v praxi. Belianum.
4. Booth, T. & Ainscow, M. (2002). Ukazovatel inkluze. CSIE, UK. V českej verzii prekladu Čechová, H. & Zítková, D. (2007). Ukazovatel inkluze. Rytmus. http://www.csie.org.uk/resources/translations/IndexCzech.pdf
5. Bullock, S., Brestovanský, M., Lenčo, P., & Ride. Inklúzia, rôznorodosť a rovnosť v práci s mládežou. Princípy a prístupy. Dostupné: rideproject.eu/media/ride-the-principles-approaches-sk.pdf
6. Kucharská, A., Mráziková, J., Wolfová, R. & Tomická, V. (2013). Školní speciální pedagog. Portál.
7. Lechta, V. et al. (2010). Základy inkluzivní pedagogiky: dítě s postižením, narušením a ohroženim ve škole. Portál.
8. Vančíková, A. et al. (2010). Základy integratívnej pedagogiky. Iris.
9. Vančíková, K., Sabo, R. & et.al. (2018). Inkluzívne vzdelávanie – skúsenosti slovenských škôl. Belianum.
10. Európska agentúra pre rozvoj špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania (2014). Organizácia opatrení na podporu inkluzívneho vzdelávania – súhrnná správa. Odense, Dánsko: Európska agentúra pre rozvoj špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania. https://www.european-agency.org/Sloven%C4%8Dina/publications
11. Európska agentúra pre rozvoj špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania (2014). Päť kľúčových myšlienok pre inkluzívne vzdelávanie. Uvedenie teórie do praxe. Odense, Dánsko: Európska agentúra pre rozvoj špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania. https://www.european-agency.org/Sloven%C4%8Dina/publications
12. Kol. autorov. (2014). Výskum školských vzdelávacích programov a pedagogickej praxe na školách s vysokým zastúpením žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia so zameraním na princípy inkluzívneho vzdelávania [online]. Bratislava: IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže. https://www.iuventa.sk/files/documents/7.../vyskum_svvp_verzia_tlac.pdf
13. Körnerová, I. et al. Smerom k inkluzívnemu vzdelávaniu. Úspešné príklady inkluzívneho vzdelávania v praxi. [online]. Inclusion Europe s podporou Európskej komisie. www.zpmpvsr.sk › dokumenty › Inkluzivne_vzdelavanie_preklad
14. OECD, 2010. Educating Teachers for Diversity. Meeting the Challenge. Paris: OECD CERI. http://www.oecd.org/document/38/0,3343,en_2649_35845581_44572006_1_1_1_1,00.html

Last accessed 30/03/2010. http://www.oecd.org/edu/ceri/educatingteachersfordiversitymeetingthechallenge.htm

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín, z toho: prednášky: 26 hodín, semináre: 26 hodín, seminárna práca s prezentáciou 10 hodín, mapovanie v teréne s analýzou a prezentáciou 20 hodín, samoštúdium 38. hodín.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 126

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
3.17	7.14	25.4	25.4	20.63	16.67	1.59	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Mariana Cabanová, PhD., PhDr. Patrícia Zólyomiová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-geu-205	**Názov predmetu:** Integračné zoskupenia v Európe

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
priebežné hodnotenie:
Prezentácia referátu a aktívna účasť na seminároch (40 %).
b) záverečné hodnotenie:
Písomná skúška (60 %).
Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať min. 65% v rámci každej časti hodnotenia.
Záverečné hodnotenie (podiel priebežného a záverečného hodnotenia na výslednom hodnotení predmetu): P – 40 %, Z – 60 %.

Výsledky vzdelávania:
Po ukončení štúdia predmetu študent:
1. definuje základné pojmy ako integrácia a medzinárodné organizácie,
2. vie uviesť príčiny a ciele integračných procesov,
3. zhodnotí výhody a nevýhody medzinárodnej integrácie,
4. uvedie príklady integračných zoskupení v Európe a vo svete,
5. charakterizuje vznik a vývoj integračných procesov v Európe po druhej svetovej vojne,
6. dokáže uviesť najdôležitejšie medzníky európskej integrácie,
7. opíše jednotlivé vlny rozširovania Európskych spoločenstiev resp. EÚ až po jej súčasnú podobu,
8. vymenuje kandidátske krajiny a zhodnotí ich šance na vstup do EÚ,
9. uvedie najdôležitejšie inštitúcie EÚ, opíše ich postavenie a fungovanie,
10. zhodnotí postavenie EÚ v súčasnom svete, uvedie priority jej zahraničnej a bezpečnostnej politiky,
11. dokáže zaujať stanovisko k aktuálnym problémom menovej, poľnohospodárskej a regionálnej politiky EÚ,
12. diskutuje o dôležitých výzvach pre súčasnú Európu akými sú napr. migračná kríza, nárast populizmu a extrémizmu, environmentálne problémy, vyľudňovanie vidieka, starnutie obyvateľstva či udržateľnosť sociálneho štátu,
13. zhodnotí postavenie Slovenska v rámci EÚ a ďalších integračných zoskupení,
14. dokáže diskutovať o výhodách a nevýhodách členstva Slovenska v EÚ.

Stručná osnova predmetu:

1. Definícia pojmu integrácia, druhy a stupne integrácie, príklady existujúcich integračných zoskupení vo svete, význam integrácie (výhody a nevýhody).
2. Rôzne koncepcie a pokusy o integráciu v Európe v minulosti (pred r. 1945), integračné zoskupenia v západnej a východnej Európe v období studenej vojny (Euratom, Montánna únia, EHS vs. RVHP).
3. Cesta k vzniku Európskej únie a jednotlivé vlny jej rozširovania až do súčasnej podoby; možné scenáre ďalšieho rozširovania EÚ.
4. Najdôležitejšie inštitúcie EÚ.
5. Súčasná diskusia o charaktere a reforme EÚ, rôzne pohľady na jej vnútornú podobu a usporiadanie, na jej ďalšie smerovanie.
6. Postavenie EÚ v rámci súčasného svetového mocenského usporiadania; zahraničná a bezpečnostná politika EÚ.
7. Menová politika EÚ.
8. Poľnohospodárska politika EÚ.
9. Regionálne rozdiely a regionálna politika EÚ.
10. Európa regiónov, euroregióny.
11. Ostatné integračné zoskupenia v súčasnej Európe, ich charakter a význam (EZVO, ZEÚ, OBSE, SEI, CEFTA, V4, Benelux a iné).
12. Proces integrácie Slovenska, jeho postavenie v EÚ, výhody a nevýhody členstva v EÚ.
13. Členstvo a postavenie Slovenska v iných integračných zoskupeniach.

Odporúčaná literatúra:

1. ASH, T. G. 2006. Svobodný svět. Amerika, Evropa a budoucnost Západu. Praha: Paseka, 2006, 240 s. ISBN 80-7185-707-6.
2. DEFARGES, P. M. 2002. Evropské instituce. Praha: Karolinum, 2002, 221 s. ISBN 80-246-008-62.
3. GEISTLINGER, M. a kol. 2000. Európska integrácia. Bratislava: Eurounion, 2000, 341 s. ISBN 80-88984-13-0.
4. GERBET, P. 2004. Budování Evropy. Praha: Karolinum, 2004, 450 s. ISBN 80-246-0111-7.
5. KOŽIAK, T. 2003. Federálna únia a britské projekty európskej integrácie do r. 1945. Prešov, 2003. 145 s. ISBN 80-88876-11-7.
6. LACINA, L., STREJČEK, P., BLÍŽKOVSKÝ, P. 2016. Učebnice evropské integrace. Brno: Barrister & Principal, 2016, 359 s. ISBN 978-80-7485-104-9.
7. PLECHANOVOVÁ, B. 2004. Institucionální vývoj Evropské unie od Maastrichtské smlouvy k východnímu rozšíření. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0800-6.
8. ŠÍBL, D. a kol. 2001. Európska únia. Bratislava: Ekonóm, 2001, 221 s. ISBN 80-225-1376-8.
9. ŠÍBL, D. a kol. 2004. Postavenie Slovenska v Európskej únii. Bratislava: Ekonóm, 2004, 250 s. ISBN 80-225-1864-4.
10. VEBER, V. 2012. Dějiny sjednocené Evropy. Praha: Lidové noviny, 2004, 832 s. ISBN 978-80-742-21-83-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (S, konzultácia): 26 hodín
príprava referátu: 20 hodín
priebežná príprava na semináre: 13 hodín
samoštúdium a príprava na skúšku: 31 hodín

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 42							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
73.81	16.67	0.0	0.0	0.0	7.14	0.0	2.38
Vyučujúci: RNDr. Tibor Madleňák, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 17.02.2026							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-iko-001	**Názov predmetu:** Interkultúrna komunikácia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra študenti vypracujú seminárnu prácu na určenú tému seminára. Po ukončení semestra študenti absolvujú písomnú záverečnú skúšku. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomnej záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť a vypracovanie seminárnej práce s prezentáciou b) záverečné hodnotenie: písomná skúška

a) priebežné hodnotenie:
aktívna účasť a vypracovanie seminárnej práce a ppt - max. 40 bodov
b) záverečné hodnotenie:
písomná skúška - max. 60 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. použije vyžadované fakty a základné koncepty učiva
2. je schopný definovať, vysvetliť a použiť vyžadované fakty a základné koncepty učiva
3. je schopný aplikovať (aplikuje) osvojené učivo v rôznych situáciách
4. posúdi na základe dostupných informácií študované udalosti a javy
5. hodnotí myšlienky, výroky, fakty a materiály, v hodnotení integruje svoje poznatky
6. vytvorí nový kompaktný významový celok informácií a súvislostí na základe nadobudnutých poznatkov zo štúdia predmetu

Stručná osnova predmetu:
1. Kultúra, globálna kultúra a kultúrna identita
2. Interkultúrne dimenzie
3. Interkulturalita a interkultúrna komunikácia (v bežnom živote, v profesionálnej sfére)
4. Kompetencie v interkultúrnej komunikácii
5. Bariéry v interkultúrnej komunikácii
6. Interkultúrna identita

7. Interkulturalita a multikulturalizmus – podobnosti a rozdiely
8. Interkultúrne vzdelávanie (formy)
9. Inakosť a interkultúrna komunikácia
10. Kultúrna inteligencia

Odporúčaná literatúra:

1. DOLINSKÁ, V. 2004. Prieniky kultúr v globálnom priestore. Banská Bystrica : Ekonomická fakulta UMB, s. 62. ISBN 80-8055-929-5.
2. DOLINSKÁ, V. 2016. Akulturačné štúdie pre ekonómov. Kultúrne odlišnosti medzinárodného pracovného prostredia. Bratislava: Wolters Kluwer. 90 s. ISBN 978-80-8168-324-4.
3. FRIEDOVÁ, A. 2004. Interkultúrne hodnoty v anglicky hovoriacich krajinách a na Slovensku. In :Acta oeconomica N° 17. Banská Bystrica : Ekonomická fakulta UMB, 2004, s. 169 – 171. ISBN 80-8055-989-1.
4. GIBSON, R. 2000. Intercultural Business Communication. New York: OUP, 2000. ISBN 0-19-442180-5, 111 s.
5. HABIŇÁKOVÁ, E. 2013. Kultúrne obsahy v interkultúrnej komunikácii. Trnava: FMK, 2013. 122 s. ISBN 978-80-8105-504-1.
6. HOFSTEDE, G. et al. 2005. Culture and organisations: Software of the mind. Intercultural Cooperation and its Importance for Survival. London: McGraw Hill. 2005. ISBN 0-07-143959-5. (český preklad: Kultury a organizace. Software lidské mysli. Praha: Linde. 2007. ISBN 80-86131-70-X.
7. OLEJÁROVÁ, M. a kol. Charakteristika vybraných krajín z pohľadu interkultúrnej komunikácie. Banská Bystrica :UMB EF, 2007, s. 29 – 39. ISBN 978-8083-507-1.
8. PECNÍKOVÁ, J. et al. 2018. Interkultúrne kompetencie v politike súdržnosti na európskej a regionálnej úrovni. Banská Bystrica: Belianum, 2018. 100 s. ISBN 978-80-557-1472-1.
9. PECNÍKOVÁ, J. 2020. Úvod do štúdia kultúr(y). Banská Bystrica: Dali BB, 2020. 79 s. ISBN 978-80-8141-241-7.
10. POLIAK, P.2015. Interkultúrne rozdiely v manažmente organizácií. Banská Bystrica: Belianum. 141 s. ISBN 978-80-557-1029-7.
11. PONDELÍKOVA, I. 2020. Úvod do medzinárodných kultúrnych vzťahov a interkultúrnej komunikácie. Banská Bystrica: DALI BB, 2020. 95 s. ISBN 978-80-8141-243-1.
12. PRŮCHA, Jan: Interkulturní komunikace. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-3069-1.
13. ZELENKOVÁ, A. 2010. Interkultúrne vzdelávanie v cudzích jazykoch na vysokej škole. Banská Bystrica: UMB, 2010. 188 s. ISBN 978-80-557-0014-4.
14. ZELENKOVÁ, A. 2014. Interkultúrna kompetencia v kontexte vysokoškolského vzdelávania. Ekonómia, manažment a cestovný ruch. Banská Bystrica : Belianum. 178 s. ISBN 978-80-557-0817-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
časová záťaž študenta:
90 hodín
z toho:
Kombinované štúdium (P, S, C): 26 hodín
Príprava prezentácie: 14 hodín
Príprava seminárnej práce: 15 hodín
Príprava na písomný test: 25 hodín
Lektúra primárnej odbornej literatúry: 10 hodín

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 73							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
69.86	19.18	5.48	0.0	0.0	5.48	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. PhDr. Jana Pecníková, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 02.06.2024							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-rus-217	**Názov predmetu:** Jazykové cvičenia 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Cvičenie **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent absolvuje priebežný test. Po ukončení semestra absolvuje záverečnú písomnú skúšku. Maximálny celkový počet bodov získaných za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Študent má právo na 1 opravný termín záverečnej skúšky. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). **a) priebežné hodnotenie:** Plnenie úloh v priebehu semestra – 20 bodov Priebežný test – 30 bodov **b) záverečné hodnotenie:** Záverečný test – 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent je schopný orientovať sa v základných rečových zručnostiach v ruskom jazyku a aplikovať ich na úrovni A2 – B1. Rozumie a dokáže prerozprávať a interpretovať stredne náročné čítané a počúvané texty. Študent rozumie zložitejším komunikačným situáciám, výrazne rozširuje svoju slovnú zásobu, zdokonaľuje jej pasívne a aktívne používanie. Zvláda a aplikuje gramatické kategórie, je schopný rozlíšiť štylistické rozdiely v textoch. Je schopný prekladať jednoduché texty v rámci daných tematických celkov.	
Stručná osnova predmetu: Orientuje sa a je schopný používať pomerne bohatú slovnú zásobu v rámci tematických okruhov: • Zovňajšok človeka – práca s literárnym textom (charakteristika postáv). • Vlastnosti človeka – práca s literárnym textom (charakteristika postáv). • Zdravie a choroby, systém zdravotníctva. • Oblečenie – tradičné ľudové ruské oblečenie a súčasné oblečenie. • Voľný čas – záujmy, šport, významné športové a kultúrne podujatia. • Počasie – klimatické osobitosti Ruska. • Bývanie – zariadenie domu (bytu), prestavba a rekonštrukcia, sťahovanie sa. • Hotel – služby, zariadenie hotela.	

Odporúčaná literatúra:

1. LIZOŇ, M. – BREUSOVÁ, E.: Jazykové cvičenia z ruského jazyka 1. Banská Bystrica: Belianum
Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela 2018.
2. LIZOŇ, M. – BREUSOVÁ, E.: Jazykové cvičenia z ruského jazyka 2. Banská Bystrica: Belianum
Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela 2019.
3. ARKADIEVA, E. V. – GORBANEVSKAJA, G. V. – KIRSANOVA, N. D. – MARČUK, I. B.: Kogda ne pomagajut slovari... časť 1. Moskva: Flinta 2011.
4. ARKADIEVA, E. V. – GORBANEVSKAJA, G. V. – KIRSANOVA, N. D. – MARČUK, I. B.: Kogda ne pomagajut slovari... časť 2. Moskva: Flinta, Nauka 2011.
5. BITECHINA, G. A. a kol.: 26 urokov po razvitiu reči. Moskva: Russkij jazyk 1975.
6. DEKANOVÁ, E. – ONDREJČEKOVÁ, E.: Да! Ruština, Učebnica a cvičebnica. ENIGMA 2008.
7. KAPITANOVA, T. I. a kol.: Testy, testy, testy... Sankt-Peterburg: Zlatoust 2010.
8. KOVÁČIKOVÁ, T.: Ruština pre samoukov. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo 2009.
9. NEKOLOVÁ, V. – CAMUTALIOVÁ, I. – VASILJEVOVÁ, A.: Ruština nejen pro samouky. Praha: Leda 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, ruský A2

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (S, K): 26 h.
samoštúdium: 64 h.
vypracovanie pribežných úloh: 30 h.
príprava na skúšku: 30 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 66

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
45.45	19.7	16.67	9.09	6.06	1.52	1.52	0.0

Vyučujúci: Mgr. Martin Lizoň, PhD., univ. doc., Mgr. Anton Repoň, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-KTPM1-003	**Názov predmetu:** Keramika a tvorba z prírodných materiálov 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Cvičenie **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: Portfólio vlastných výtvarných prác s reflexiou z pedagogického pohľadu, priebežné plnenie aktivít na seminároch a v LMS Moodle. Záverečné hodnotenie: prezentácia portfólia **a) priebežné hodnotenie:** Portfólio vlastných výtvarných prác s reflexiou z pedagogického pohľadu, priebežné plnenie aktivít na seminároch a v LMS Moodle. **b) záverečné hodnotenie:** prezentácia portfólia	
Výsledky vzdelávania: V predmete sú dva možné plány plnenia podmienok: Základný plán formou teoretickej (zdroje v LMS Moodle) a praktickej prípravy (v modelovni PF UMB). Študent: 2. ovláda zásady bezpečnosti pri práci v dielni, 3. pozná pôvod modelárskej hliny, charakterizuje jej vlastnosti a vie si zvoliť vhodný materiál, 4. chápe princíp recyklácie a vie pripraviť hlinu na modelovanie, 5. vie pripraviť pracovné prostredie, starať sa o nástroje a udržiavať hlinu, 6. vyskúša základné postupy pri práci s hlinou (modeluje z plátu, ...) 7. rozozná niektoré povrchové úpravy keramiky, 8. prezentuje zvolený druh keramiky z dejín umenia, 9. dokumentuje a reflektuje svoje tvorivé postupy a dospeje k vlastnému riešeniu zvoleného zadania. Rozšírený plán - formou service-learningovej participácie na vedení krúžku Keramiky a tvorby z prírodných materiálov pre deti (6 – 13). Študent dosiahne okrem základných výsledkov (1.-8.) naviac tieto výsledky: 10. je schopný sprevádzať deti tvorbou z hliny, spolupracovať a reflektovať tvorivý proces z pedagogického nadhľadu, 11. posúdi vhodnosť a zvládnuteľnosť výtvarného postupu pre zvolený vek dieťaťa, náročnosť na prípravu učiteľa a tvorivý potenciál aktivity, 12. vytvorí si portfólio výtvarných aktivít realizovateľných v rámci záujmovej činnosti detí.	

Stručná osnova predmetu:
1. Zásady bezpečnosti pri práci.
2. Tvorenie z materiálov Zeme.
3. Postupy tvorby z hliny.
4. Keramika v dejinách umenia.

Odporúčaná literatúra:
Pondelíkokvá, R. (2020). Plánujeme, realizujeme a hodnotíme procesy výtvarnej výchovy : pedagogická prax študentov učiteľstva výtvarného umenia a učiteľstva výtvarnej výchovy. Banská Bystrica : Univerzita Mateja
Rada, P. (2007). Keramika. Aventinum
Slavík, J. (1997). Od výrazu k dialogu ve výchově : Artefiletika. Karolinum.
Placáková, E a ko. (2004) Keramika bez hrnčířského kruhu, Grada.
Digmanová, K. (2019) Flórin prírodný ateliér. TATRAN

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho: P prednášky 0 hodín, C cvičenia 26 hodín,
Samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 318

abs	n	p	v
82.7	17.3	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Lenka Lipárová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.04.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajs-326	**Názov predmetu:** Knižný klub
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Po skončení semestra študent vypracuje záverečnú prezentáciu. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní 13-týždňového čitateľského programu budú účastníci schopní identifikovať a porovnávať charakteristické znaky rôznych literárnych žánrov, analyzovať literárne texty z hľadiska témy, naratívnych postupov a štýlu, interpretovať významy textu v širšom kultúrnom, historickom a spoločenskom kontexte, kriticky reflektovať prečítané diela a formulovať vlastné argumenty podložené textovými dôkazmi, diskutovať o literatúre kultivovaným a vecným spôsobom v skupinovom prostredí, rozvíjať svoju čitateľskú gramotnosť a schopnosť pracovať s rôznymi typmi textov a zároveň preukázať otvorenosť voči rozmanitým literárnym formám, perspektívam a interpretáciám.	
Stručná osnova predmetu: Týždeň 1 - úvod Týždeň 2, 3 – Súčasná beletria Týždeň 4, 5 – Detektívka / Triler Týždeň 6, 7 – Memoáre / Biografia Týždeň 8, 9 – Sci-fi / Fantasy Týždeň 10, 11 – Klasická literatúra Týždeň 12, 13 – Vlastná voľba	
Odporúčaná literatúra: McMahon, Susan I., Ed.; Raphael, Taffy E., Ed.: The Book Club Connection: Literacy Learning and Classroom Talk. Language and Literacy Series.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: Slovenský C1	

Poznámky - časová záťaž študenta
účasť na seminároch: 13 hodín
práca na zadaných úlohách (čítanie kníh): 39 hodín
príprava záverečnej prezentácie: 38 hodín
Celková časová náročnosť práce študenta: 90 hodín

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Barbora Vinczeová, PhD., Mgr. Veronika Gondeková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.04.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: D_1_KvOF_cuvp	**Názov predmetu:** Kryptomeny v osobných financiách

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie – aktívna participácia 50 bodov;
b) záverečné hodnotenie - prezentácia aktuálnych tém 50 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. Bude vedieť opísať čo sú to kryptomeny a technológia blockchain, t.j. kryptografické funkcie (hash), proces ťažby a emisie novej meny, rôzne mechanizmy konsenzu vrátane Proof-of-Work a Proof-of Stake používaného v blockchaine Bitcoinu a Etherea.
2. Pochopí ako fungujú kryptomeny, rozlíši základné charakteristiky a kľúčové metriky Bitcoinu a altcoinov, ako sú Ethereum, Tether, XRP, BNB Cardano, Dogecoin, atď.
3. Identifikuje výhody kryptomien, rozlíši medzi rôznymi typmi a vlastnosťami centralizovaných, decentralizovaných a hybridných blockchainov a vhodne posúdi, ktorý z nich je vhodný na aké účely.
4. Vyhodnotí ako sa dajú kryptomeny uchovávať, vyhľadávať a analyzovať skutočné transakcie v otvorených blockchainových sieťach.
5. Preskúma ako sa dajú kryptomeny zabezpečiť, identifikuje vybrané riziká vrátane právnych, regulačných a daňových aspektov
6. Identifikujte vybrané použitia kryptomien v osobných financiách, ako je platobný prostriedok, obchodovanie, investovanie alebo hedging.
7. Pochopí pokročilejšie využitie blockchainu, ako sú smart kontrakty, digitálne aktíva, tokenizácia, CBDC, DeFi a iné.

Stručná osnova predmetu:
Kurz poskytuje úvodné pochopenie kryptomien ako je bitcoin či ethereum a technológie blockchain v kontexte osobných financií. Kurz bude:
- skúmať teóriu a princípy fungovania digitálnych mien;
- poskytne praktické príklady základných transakcií a operácií blockchainu alebo systémov založených na distribuovanej účtovnej knihe;
- preskúma súčasnú a budúcu interakciu digitálnych mien s bankovými, finančnými, právnymi a regulačnými systémami;

- pomôže študentom pochopiť disruptívny potenciál blockchainu a ako možno tento ekosystém vnímať ako inováciu;
- diskutovať o najnovšom vývoji (napríklad tokenizácia, DeFi a CBDC).

Kurz bude pozostávať z okruhov tém:

1. Teoretický úvod do kryptomien a ich história. Decentralizovaný konsenzus proof-of-work a proof-of-stake, prehľad kryptomien.
2. Praktický úvod do kryptomien. Praktické cvičenia pri využívaní a vytváraní transakcií s digitálnymi menami. Práca s digitálnou peňaženkou, kryptoburzy, kryptobankomaty.
3. Príklady využitia kryptomien. Domáce a zahraničné platby. Obchodovanie a investovanie. Hedging a predikčné trhy. Tokenizácia. DeFi. CBDC.
4. Dane, regulácie a riziká kryptomien.

Odporúčaná literatúra:

1. AMMOUS, S. 2018. The Bitcoin standard. Hoboken, New Jersey : John Wiley & Sons, 286 p. ISBN 978-1-119-47386-2.
2. AZHAR, A. 2021. Exponential. London : Cornerstone, 384 p. ISBN 978-1847942913.HOSP, J. 2018. Kryptomeny. Bratislava : Tatran, 172 s. ISBN 978-80-222-0945-8.
3. HARARI, Y., N. 2018. Money. London : Vintage Books, 133 p. ISBN 978-1-78487-402-5.
4. HAYEK, F. A. 1990. Denationalisation of Money The Argument Refined An Analysis of the Theory and Practice of Concurrent Currencies (3rd ed.). London, UK: The Institute of Economic Affairs.
5. CHOVANCULIAK, R. 2019. Pokrok bez povolenia. Bratislava : INESS, 288 s. ISBN 978-8-089-82007-8.
6. KRAVCHENKO, P., SKRIABIN, B., DUBININA, O. 2019. Blockchain And Decentralized Systems. Київ, Ukraine: Distibuted Lab.
7. NAKAMOTO, S. 2008. Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System. Retrieved from https://bitcoin.org/bitcoin.pdf
8. NARAYANAN, A., BONNEAU, J., FELTEN, E., MILLER, A., GOLDFELDER, S. 2016. Bitcoin and Cryptocurrency Technologies: A Comprehensive Introduction. Princeton, NJ: Princeton University Press.
9. SHRIER, D., L. 2020. Basic blockchain. London : Robinson, 182 p. ISBN 978-1-4721-4483-6.
10. TAPSCOTT, D., TAPSCOTT, A. 2018. Blockchain revolution. New York : Portfolio/Penguin, 358 p. ISBN 978-0-241-23786-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): S – 26 h.
Samoštúdium: 50 h.
Príprava prezentácie: 14 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 133

abs	n	p	v
66.92	32.33	0.0	0.75

Vyučujúci: Ing. Ivan Sedliačik, PhD., doc. Ing. Ján Huňady, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-his-119	**Názov predmetu:** Latinský jazyk 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 39
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra si študenti napíšu dva písomné testy po 50 bodov (spolu 100 bodov). Študent má právo na jeden opravný termín z písomného testu 1 a jeden opravný termín z písomného testu 2.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94%), B (93 – 87%), C (86 – 80%), D (79 – 73%), E (72 – 65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za splnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
písomný test 1 (0 - 50 bodov);
písomný test 2 (0 - 50 bodov).

Výsledky vzdelávania:
1. Študent získa prehľad o základných gramatických javoch, terminológii a výslovnosti latinského jazyka.
2. Aktívnou prácou na seminároch a samoštúdiom si prehĺbi zručnosť čítania a porozumenia latinským vetám.
3. Je schopný plynule čítať latinské texty, rozpoznať v nich základné gramatické pravidlá a prekladať ich pomocou slovníka.
4. Nadobudnuté poznatky aplikuje pri práci s latinskými epigrafickými a písomnými prameňmi.
5. Posúdi a hodnotí historický význam latinčiny a jej súčasné využitie tak v oblasti historiografie, ako aj na pôde ďalších humanitných odborov.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do vývoja latinského jazyka. Prehľad a výslovnosť latinských hlások. Morfológia a syntax latinského jazyka (terminológia). Skloňovanie substantív a adjektív v latinčine. Časovanie slovies v prítomnom čase a tvary nepravidelného slovesa "esse". Pasívum a jeho tvorba. Prehľad latinských predložiek, opytovacích a privlastňovacích zámen. Osobité gramatické fenomény (prospechový datív, časový ablatív).

Odporúčaná literatúra:
KEPARTOVÁ, Jana: Římané a Evropa. Praha : Karolinum, 2005.

NAGY, Imrich: Učebný materiál pre vzdelávací kurz Latinčina. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 2011.
ŠPAŇÁR, Július - HORECKÝ, Ján: Latinská gramatika. Bratislava : SPN, 1994.
ŠPAŇÁR, Július - HRABOVSKÝ, Jozef: Latinsko-slovenský a slovensko-latinský slovník.Bratislava: SPN - Mladé letá, 2012.
ZACHOVÁ, Jana: Latina pro historiky a archiváře. Praha : ISV nakladatelství, 1994.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, latinský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
Časová záťaž študenta: 150 hodín z toho
kombinované štúdium: 39 hod. (0/3),
úlohy na samostatnú prácu: 21 hod.,
príprava na písomný test 1: 30 hod.,
príprava na písomný test 2: 60 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 80

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
26.25	17.5	17.5	7.5	22.5	5.0	3.75	0.0

Vyučujúci: Mgr. Alica Kurhajcová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-his-120	**Názov predmetu:** Latinský jazyk 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 39
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: KHI-FF/1d-his-119/22

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra si študenti napíšu dva písomné testy po 50 bodov (spolu 100 bodov). Študent má právo na jeden opravný termín z písomného testu 1 a jeden opravný termín z písomného testu 2.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94%), B (93 – 87%), C (86 – 80%), D (79 – 73%), E (72 – 65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za splnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
písomný test 1 (0 - 50 bodov);
písomný test 2 (0 - 50 bodov).

Výsledky vzdelávania:
1. Študent získa prehľad o ďalších gramatických pravidlách latinského jazyka.
2. Prehĺbi si tým vedomosti získané absolvovaním podmieňujúceho predmetu Latinský jazyk 1.
3. Je schopný plynule čítať latinské pramene a prekladať ich pomocou slovníka.
4. Aplikuje nadobudnuté poznatky z gramatiky pri práci s latinským prameňmi písomného a epigrafického charakteru.
5. Hodnotí historický význam latinského jazyka a vytvára si zároveň obraz o jeho súčasnom využití v oblasti historiografie a v pomocných vedách historických.

Stručná osnova predmetu:
Zopakovanie gramatiky Latinského jazyka 1. Prehľad substantív a adjektív v latinčine na základe ďalších vzorov skloňovaní. Časovanie slovies v minulom (nedokonavom) a budúcom čase. Tvorba aktívnych a pasívnych viet. Prehľad osobných a zvratných zámen v latinskom jazyku. Osobité gramatické javy (napr. privlastňovací datív, partitívny genitív).

Odporúčaná literatúra:
KEPARTOVÁ, Jana: Římané a Evropa. Praha : Karolinum, 2005.
NAGY, Imrich: Učebný materiál pre vzdelávací kurz Latinčina. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 2011.
ŠPAŇÁR, Július - HORECKÝ, Ján: Latinská gramatika. Bratislava : SPN, 1994.

ŠPAŇÁR, Július - HRABOVSKÝ, Jozef: Latinsko-slovenský a slovensko-latinský slovník.Bratislava: SPN - Mladé letá, 2012.
ZACHOVÁ, Jana: Latina pro historiky a archiváře. Praha : ISV nakladatelství, 1994.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, latinský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
Časová záťaž študenta: 150 hodín z toho
kombinované štúdium: 39 hod. (0/3),
úlohy na samostatnú prácu: 21 hod.,
príprava na písomný test 1: 30 hod.,
príprava na písomný test 2: 60 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 52

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
15.38	7.69	17.31	25.0	21.15	5.77	7.69	0.0

Vyučujúci: Mgr. Alica Kurhajcová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: D_1_LPORP_cupv	**Názov predmetu:** Leadership, podnikavosť a osobný rozvoj v praxi
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie – "Ideathon" 50 bodov; b) záverečné hodnotenie – aktívna participácia 50 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu študent: 1. formuluje vlastnú víziu a prekladá ju do konkrétneho projektového zámeru v oblasti biznisu, verejných služieb alebo neziskového sektora, 2. aplikuje kreatívne techniky generovania nápadov a vyberá riešenia reagujúce na reálne spoločenské alebo trhové potreby, 3. identifikuje problémy cieľových skupín a overuje ich prostredníctvom rozhovorov, spätnej väzby a rýchleho testovania, 4. navrhuje riešenie počas tímového Ideathonu a transformuje nápad do základného konceptu projektu (biznis plánu), 5. vytvára jednoduchý koncept produktu, služby alebo iniciatívy a iteratívne ho zlepšuje na základe spätnej väzby od mentorov, 6. spolupracuje v tíme, preberá líderskú rolu a efektívne koordinuje prácu pri riešení projektovej výzvy, 7. robí rozhodnutia v podmienkach časového tlaku a neistoty typických pre Ideathon a projektovú prácu, 8. navrhuje základný model realizácie projektu vrátane hodnoty pre používateľa (value proposition) a očakávaného dopadu, 9. efektívne komunikuje riešenie a prezentuje projekt formou krátkeho pitchu pred odbornou porotou, 10. reflektuje vlastný proces učenia, analyzuje chyby a rozvíja psychologickú odolnosť a podnikavé myslenie, 11. buduje sebadôveru, autentické vystupovanie a schopnosť prijímať konštruktívnu spätnú väzbu.	
Stručná osnova predmetu: Kurz je rozdelený do 12 tém, ktoré zabezpečujú interní vyučujúci a externí odborníci z praxe: 1. Úvod do leadershipu, podnikavosti a osobného rozvoja. Sebadiagnostika cez Gallup metodiku (identifikácia talentov). Ciele predmetu a podmienky ukončenia.	

2. Vision board. Tvorba vízie, stanovovanie cieľov, hodnoty a osobné smerovanie. Koučing. Tímová práca.
3. Leadership v tíme: manažérske zručnosti, roly v tíme, koordinácia, riešenie konfliktov. Projektový manažment. Strategické rozhodovanie a plánovanie projektu – biznis model, plán realizácie, meranie dopadu.
4. Líder v praxi 1: Change management ako efektívny nástroj.
5. Líder v praxi 2: Vedenie inštitúcie alebo projektu.
6. Identifikácia potrieb a problémov, prepojenie s talentami. Práca s cieľovou skupinou, mapovanie stakeholderov, validácia problému.
7. Tvorba konceptu produktu/služby (zostavenie tímov).
8. Value proposition (1.Cieľový zákazník, 2.Problém/Potreba, 3.Riešenie/Výhoda, 4.Diferenciácia)
9. Ideathon s podporou mentorov a využitím nástrojov AI (Tvorba biznis plánu). Kreatívne myslenie a generovanie nápadov – techniky ideácie v oblastiach biznisu, verejných služieb a neziskového sektora.
10. Vyhodnotenie ideathonu (argumentácia a prezentácia pre potenciálnych investorov). Komunikácia, pitching a networking – prezentácia riešení, storytelling, práca s publikom.
11. Príbeh podnikateľa (inšpiratívna prednáška).
12. Záverečná reflexia a hodnotenie. Spätná väzba.

Odporúčaná literatúra:

1. Blank, S., & Dorf, B. (2012). The startup owner's manual: The step-by-step guide for building a great company. K&S Ranch.
2. Brown, B. (2025). Strong ground: The lessons of daring leadership, the tenacity of paradox, and the wisdom of the human spirit. Random House.
3. Brown, T. (2009). Change by design: How design thinking transforms organizations and inspires innovation. Harper Business.
4. Collins, J., & Lazier, B. (2020). Beyond entrepreneurship 2.0: Turning your business into an enduring great company. Random House.
5. Covey, S. R. (2014). 7 návyků skutečně efektivních lidí. Management Press.
6. Dees, J. G., Emerson, J., & Economy, P. (2002). Strategic tools for social entrepreneurs: Enhancing the performance of your enterprising nonprofit. John Wiley & Sons.
7. Drucker, P. F. (2007). Inovace a podnikavost: Praxe a principy. Management Press.
8. Kotter, J. P. (2012). Leading change (Rev. ed.). Harvard Business Review Press.
9. Knapp, J., Zeratsky, J., & Kowitz, B. (2016). Sprint: How to solve big problems and test new ideas in just five days. Simon & Schuster.
10. Mulgan, G. (2019). Social innovation: How societies find the power to change. Policy Press.
11. Osterwalder, A., & Pigneur, Y. (2010). Business model generation: A handbook for visionaries, game changers, and challengers. John Wiley & Sons.
12. Ries, E. (2011). The lean startup: How today's entrepreneurs use continuous innovation to create radically successful businesses. Crown Business.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): P – 26 h.
Samoštúdium: 30 h.
Príprava a realizácia ideathonu: 30 h.
Zber dát: 4 h.

Hodnotenie predmetov Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Ing. Ivan Sedliačik, PhD., Ing. Michal Mešťan, PhD., MBA							
Dátum poslednej zmeny: 11.05.2026							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-lsl1-01	**Názov predmetu:** Literatúra a service learning 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent/študentka absolvuje teoretickú prípravu zameranú na vysvetlenie podstaty stratégie service learning a rozvoj viacerých kompetencií (práca v tíme, plánovanie, propagácia, hodnotenie...). Aktívne sa zúčastní mapovania potrieb v komunite a prezentuje vo forme prezentácie zistené výsledky. Na základe identifikovaných potrieb komunity a vlastných potrieb sformuluje východiskovú situáciu vlastnej service learningovej aktivity, ktorú skonzultuje s vyučujúcimi. Následne vypracuje plán service learningového projektu, ktorý obsahuje okrem východiskovej situácie aj ciele služby a vzdelávania, plán realizácie a časový harmonogram, informácie o partneroch, propagácii, financovaní aktivity a spôsoboch jej vyhodnotenia. Plán aktivity opätovne skonzultuje s vyučujúcimi.
Pri voľbe cieľovej skupiny a plánovaní projektu zohľadňuje svoj študijný odbor a volí taký typ aktivít, aby sa rozvíjali jeho kompetencie s prácou s textom.

a) priebežné hodnotenie:
(10) Aktívna účasť na blokovom vyučovaní k predmetu (3 vyučovacie bloky)
(10) Účasť na konzultáciách k service learningovému projektu
(10) Flexibilnosť a primeranosť komunikácie
(20) Kvalita realizovaného mapovania potrieb v komunite a sformulovaného cieľa
(20) Kvalita spracovania plánu projektu service learningovej aktivity (formulár plán)
b) záverečné hodnotenie:
Na základe priebežného hodnotenia (70 %), na základe sebahodnotenia (15 %) a na základe hodnotenia skupiny (15 %).
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý z každej aktivity získa najmenej 65 % alebo v ich súčte získa najmenej 65 %.

Výsledky vzdelávania:
Študent/študentka po úspešnom absolvovaní predmetu:
1. Vie vysvetliť, v čom spočíva podstata service learningu.
2. Je schopný/schopná pracovať ako člen/členka tímu a primerane komunikovať.
3. Vie analyzovať vlastné potreby a potreby komunity.

4. Vie na základe analýzy potrieb sformulovať cieľ service learningovej aktivity smerom k sebe a smerom ku komunite.
5. Dokáže na základe analýzy potrieb a stanovených cieľov pripraviť service learningový projekt reagujúci na zistené potreby a smerujúci k naplneniu cieľov.
6. Reflektuje význam osobnej a sociálnej zodpovednosti a občianskej angažovanosti.

Stručná osnova predmetu:
1. Vysvetlenie podstaty service learningu
2. Rozvoj kompetencií na prácu v tíme a komunikačných kompetencií
3. Spôsoby mapovania potrieb v komunite
4. Čo je cieľ služby a cieľ vzdelávania a ako ich nastaviť
5. Rozvoj kompetencií v oblasti plánovania aktivity, význam plánovania, základné kroky plánovania
6. Rozvoj kompetencií na plánovanie v čase, význam a zásady time manažmentu
7. Rozvoj kompetencií v oblasti propagácie aktivít pred akciou a po nej
8. Rozvoj kompetencií v oblasti hodnotenia aktivít
9. Príprava projektu service learningovej aktivity
10. Hodnotenie projektu service learningovej aktivity

Odporúčaná literatúra:
1. BROZMANOVÁ GREGOROVÁ, Alžbeta – BARIAKOVÁ, Zuzana – HEINZOVÁ, Zuzana – CHOVANCOVÁ, Katarína – KOMPÁN, Jaroslav – KUBEALAKOVÁ, Martina – NEMCOVÁ, Lívia – ROVŇANOVÁ, Lenka – ŠOLCOVÁ, Jana – TOKOVSKÁ, Miroslava. 2014. Service learning. Inovatívna stratégia učenia (sa) (vysokoškolská učebnica). 1. vyd. – Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, 2014. – 200 s. ISBN 978-80-557-0829-4
2. Brozmanová Gregorová, Alžbeta – Bariaková, Zuzana – Chovancová, Katarína – Kubealaková, Martina – Šolcová, Jana. 2014. Experiences With Implementation of Service-learning at Matej Bel University in Banská Bystrica. In: European researcher, Vol. 77, 2014, No. 6-2, pp. 1182 – 1188, ISSN 2219-8229. E-ISSN 2224-0136.
3. BARIAKOVÁ, Zuzana – KUBEALAKOVÁ, Martina. 2015. Umelecká literatúra medzi ľudí prostredníctvom service learningu. In: Edukácia. Vedecko-odborný časopis, ročník 1, 2015, č. 1, s. 12 – 19. ISSN 1339-8725
4. BARIAKOVÁ, Zuzana – KUBEALAKOVÁ, Martina. 2013. Tvorivá aplikácia vedomostí a zručností zo slovenského jazyka a literatúry v stratégii service learning. In: Tvorivosť v škole – škola tvorivosti. [Marta Germušková – Martina Petríková (ed.)]. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2013, s. 8 – 17. ISBN 978-80-555-0967-9
5. BROZMANOVÁ Gregorová, Alžbeta – BARIAKOVÁ, Zuzana – HEINZOVÁ, Zuzana – KUBEALAKOVÁ, Martina – NEMCOVÁ, Lívia – ROVŇANOVÁ, Lenka – ŠOLCOVÁ, Jana. [10 %]. 2014. Service learning – priestor pre spojenie formálneho a neformálneho vzdelávania. In: Mládež a spoločnosť, roč. XX, 2014, č. 2, s. 19 – 30. ISSN 1335-1109

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta
Časová záťaž spolu: 90 hodín
kombinované štúdium: 26
samoštúdium: 10
príprava plánov service learningových aktivít: 40
individuálne konzultácie: 7
konzultácia plánu service learningovej aktivity: 7

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 34							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
88.24	0.0	0.0	0.0	0.0	11.76	0.0	0.0
Vyučujúci: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD., univ. doc.							
Dátum poslednej zmeny: 14.10.2022							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-lsl2-02	**Názov predmetu:** Literatúra a service learning 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent/študentka realizuje service learningový projekt, ktorý si buď naplánoval v zimnom semestri (predmet literatúra a service learning I), alebo rozvíja dlhodobé service learningové projekty (napríklad Univerzitná noc literatúry, Čítanie ako terapia). Realizáciou sa myslí aktívne vykonávanie naplánovaných úloh, schopnosť primerane reagovať na vzniknuté situácie, propagácia projektu (napr. formou tlačových správ, článkov uverejnených v tlačovinách či weboch, rozhovory v médiách atď.) a spracovanie záverečnej správy o zrealizovanej service learningovej aktivite (obsahujúcej kritickú reflexiu plánu projektu po jeho realizácii).

a) priebežné hodnotenie:
(5) Flexibilnosť a primeranosť komunikácie
(20) Participácia na realizácii service learningového projektu, schopnosť reagovať na zmeny potrieb (pružnosť zmien v pláne projektu), efektívnosť a primeranosť práce v tíme
(5) Schopnosť kritickej sebareflexie a reflexie priebehu a výsledkov service learningovej aktivity
(5) Aktívna účasť na záverečnom hodnotiacom bloku
(10) Kvalita prezentácie service learningovej aktivity
(15) Kvalita spracovania záverečnej správy a zrealizovanej service learningovej aktivite
b) záverečné hodnotenie:
Na základe priebežného hodnotenia (60 %), na základe sebahodnotenia (20 %) a na základe hodnotenia skupiny (20 %).
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získa najmenej 65 %.

Výsledky vzdelávania:
Študent/študentka po úspešnom absolvovaní predmetu:
1. Je schopný/schopná pracovať ako člen/členka tímu a primerane komunikovať.
2. Dokáže zrealizovať service learningový projekt reagujúci na problémy/potreby komunity a stanovené ciele.
3. Dokáže vyhodnotiť realizáciu service learningového projektu.
4. Dokáže prezentovať výsledky aktivít.
5. Je schopný/schopná osobne a sociálne zodpovedne konať a angažovať sa pri riešení problémov.

Stručná osnova predmetu:

1. Aktívna realizácia service learningového projektu
2. Aktívna účasť na tímových stretnutiach
3. Aktívna účasť na tímových stretnutiach s tútorom/tútorkou projektu
4. Flexibilná komunikácia mimo stretnutí
5. Korekcie service learningového projektu v praxi
6. Spracovanie záverečnej správy service learningového projektu
7. Prezentácia projektu service learningovej aktivity na skupinovom bloku
8. Vyhodnotenie projektu

Odporúčaná literatúra:

1. BROZMANOVÁ GREGOROVÁ, Alžbeta – BARIAKOVÁ, Zuzana – HEINZOVÁ, Zuzana – CHOVANCOVÁ, Katarína – KOMPÁN, Jaroslav – KUBEALAKOVÁ, Martina – NEMCOVÁ, Lívia – ROVŇANOVÁ, Lenka – ŠOLCOVÁ, Jana – TOKOVSKÁ, Miroslava. 2014. Service learning. Inovatívna stratégia učenia (sa) (vysokoškolská učebnica). 1. vyd. – Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, 2014. – 200 s. ISBN 978-80-557-0829-4
2. Brozmanová Gregorová, Alžbeta – Bariaková, Zuzana – Chovancová, Katarína – Kubealaková, Martina – Šolcová, Jana. 2014. Experiences With Implementation of Service-learning at Matej Bel University in Banská Bystrica. In: European researcher, Vol. 77, 2014, No. 6-2, pp. 1182 – 1188, ISSN 2219-8229. E-ISSN 2224-0136.
3. BARIAKOVÁ, Zuzana – KUBEALAKOVÁ, Martina. 2015. Umelecká literatúra medzi ľudí prostredníctvom service learningu. In: Edukácia. Vedecko-odborný časopis, ročník 1, 2015, č. 1, s. 12 – 19. ISSN 1339-8725
4. BARIAKOVÁ, Zuzana – KUBEALAKOVÁ, Martina. 2013. Tvorivá aplikácia vedomostí a zručností zo slovenského jazyka a literatúry v stratégii service learning. In: Tvorivosť v škole – škola tvorivosti. [Marta Germušková – Martina Petríková (ed.)]. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2013, s. 8 – 17. ISBN 978-80-555-0967-9
5. BROZMANOVÁ Gregorová, Alžbeta – BARIAKOVÁ, Zuzana – HEINZOVÁ, Zuzana – KUBEALAKOVÁ, Martina – NEMCOVÁ, Lívia – ROVŇANOVÁ, Lenka – ŠOLCOVÁ, Jana. [10 %]. 2014. Service learning – priestor pre spojenie formálneho a neformálneho vzdelávania. In: Mládež a spoločnosť, roč. XX, 2014, č. 2, s. 19 – 30. ISSN 1335-1109

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž spolu: 90 hodín
realizácia service learningových aktivít: 75
individuálne konzultácie: 5
konzultácia záverečnej správy service learningovej aktivity: 10

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 52

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
92.31	0.0	5.77	0.0	0.0	1.92	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 14.10.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-dmm-022	**Názov predmetu:** Literatúra pre deti a mládež a médiá

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra študent/ka vypracuje projekt v písomnej forme v rozsahu 6 – 8 strán strán a vytvorí prezentáciu k vystúpeniu na seminári (20 - 40 minút). Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie: seminárna práca (0 – 50 bodov) prezentácia (0 – 40 bodov) hodnotiace zručnosti (0 – 10) spolu 0 – 100 bodov
b) záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Študent/ka:
1. je schopný/á efektívne absorbovať a vyhodnocovať metodologické osobitosti prístupu k štúdiu a poznávaniu literatúry pre deti a mládež a literatúry s výnimočnými hodnotami, zaradenej do čítania detí a mládež,
2. dokáže argumentačne zdôvodňovať a teoreticky produktívne zvažovať možnosti literárnovedného myslenia pre zovšeobecňujúce odborné uvažovanie,
3. je schopný/á osvojiť si špecializované pojmovo-terminologické inštrumentárium a na vzťahovo-poznatkovej úrovni primerane spracovať problematiku vybraných problémov literatúry pre deti a mládež a médií,
4. aplikuje teoretické vedomosti so zámerom efektívne vykonávať analýzy textov rozmanitej proveniencie a uvádzať ich do širších vzťahových súvislostí,
5. dokáže transformovať poznatky do projektového prezentovania spojenia literatúry a iných druhov umení ako médií a
6. je schopný/ná kriticky reflektovať vlastnú prácu a hodnotiť práce iných na základe zvolených kritérií.

Stručná osnova predmetu:
Z teórie literatúry pre deti a mládež. Detský aspekt. Žánre literatúry pre deti a mládež. Interpretácia v literatúre. Literatúra v iných druhoch umenia, literatúra a iné druhy umení. Adaptačné procesy. Film, divadlo, televízia, rozhlas, tanec, výtvarné umenie, hudba a príbeh.

Ľudová slovesnosť, folklórna rozprávka, moderná rozprávka, fantasy, dobrodružná literatúra, historická literatúra, literatúra faktu, sci-fi a iné žánre v literatúre pre deti a mládež ako zdroje v dramatických umeniach. Interpretácia textov dominantných autorov a autoriek. Literatúra pre deti a mládež a médiá. Využitie médií v škole a iných vzdelávacích inštitúciách. Literatúra v médiách ako motivačný faktor v kultúre vzdelávania.

Odporúčaná literatúra:

JURČO, M. (1997.) Dotyky a prieniky nad textami diel literatúry pre deti a mládež. Banská Bystrica.
KOPÁL, J. (1997). Próza a poézia pre mládež. Teória/poetológia. Nitra : Enigma.
NOGE, J. (1988). Literatúra v literatúre. Bratislava : Mladé letá.
PAVELKA, J. (2004). Kultura, média a literatura. Brno.
POLIAK, J. (1978). Rozhovory o literatúre pre mládež. Bratislava : Mladé letá.
PRŠOVÁ, E. (2015). Obraz domova a rodiny v literatúre pre deti a mládež. Banská Bystrica.
RUSŇÁK, R. (2009). Svetová literatúra pre deti a mládež v didaktickej komunikácii. Prešov.
SLIACKY, O. – STANISLAVOVÁ, Z. (2002). Kontúry slovenskej literatúry pre deti a mládež v rokoch 1945 – 2002. Prešov.
VYSKOČILOVÁ, Z. (2013). Literatúra a média. Brno. Vyd. Tomáš Halama.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26 hodín
samoštúdium: 50 hodín
lektúra primárnych zdrojov: 30 hodín
analýza a príprava materiálov: 14 hodín
príprava prezentácie: 10 hodín
seminárna práca: 20 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 75

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
76.0	16.0	5.33	0.0	0.0	2.67	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Eva Pršová, PhD., prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.10.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-lvsk-022	**Názov predmetu:** Literatúry vybraných starovekých kultúr

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: krátke interpretácie textov: 0 – 20 bodov (4 x 5=20 bodov)
seminárne práce: 0 – 60 bodov (3 x 20 = 60 bodov)
b) záverečné hodnotenie: písomné preverenie vedomostí a kompetencií, preukázanie orientácie vo vybraných tematických okruhoch: 0 – 20 bodov
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu
b) záverečné hodnotenie:
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu

Výsledky vzdelávania:
Študent získa zodpovedajúci prehľad o vzniku a fungovaní vybraných literárnych pamiatok z viacerých starovekých civilizačných okruhov; zdokonalí sa v odbornej terminológii. Osvojí si špecifické interpretačné zručnosti potrebné pri práci s literárnym textom ukotveným v radikálne odlišnom kultúrnom prostredí, posilní si tým toleranciu voči kultúrnym rozdielom i vôľu rešpektovať právo na odlišnosť. Dokáže viesť výskum k zadanej téme, dokáže identifikovať spoľahlivé zdroje, vybrať z nich relevantné informácie a podať ich v jasnej a užitočnej forme iným. Popri usporiadanej sume poznatkov získa i širšie aplikovateľný súbor užitočných návykov, metód, prístupov, kompetencií použiteľných pri interpretovaní (nielen) literárnych textov iných dôb a kultúrnych okruhov.

Stručná osnova predmetu:
Prvé systémy písania. Literatúra starovekej Mezopotámie. Sumerská literatúra, sumersko-akkadská syntéza v literatúre. Staroegyptská literatúra – literárne pamiatky z obdobia starej ríše, prvého prechodného obdobia, strednej a novej ríše. Staročínska liter; základné konfuciánske a taoistické texty, stará čínska poézia. Staroindická literatúra – písomné pamiatky z doby védskej a tzv. historického obdobia, staroindické eposy. Hebrejská (starožidovská literatúra). Staroarabská literatúra; poézia predislamskej doby, korán ako literárna pamiatka.

Odporúčaná literatúra:

1. MACURA, V. a kol.: Slovník světových literárních děl 1. – 2. Praha : Odeon, 1989.
2. ELIADE, M.: Dejiny náboženských predstáv a ideí 1. – 3. Bratislava : Agora, 1995, 1997, 1997.
3. Velké postavy východního myšlení: slovník myslitelů . Uspořádal Ian P. McGreal. Praha : Prostor 1998.
4. ASSMANN, J.: Kultura a paměť. Písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutýcc kulturách starověku. Praha : PROSTOR, 2001.
5. Duchovní prameny života: stvoření světa ve starých mýtech a náboženstvích. Praha :Vyšehrad, 1997.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hod. , z toho
kombinované štúdium (P, S, K): 39
samoštúdium: 111

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
60.0	20.0	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.10.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-liex-77	**Názov predmetu:** Literárna exkurzia 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Vypracovanie sprievodcovského slova v podobe referátu na zadanú tému, ktorá korešponduje s programom navštívených miest. Ústna prezentácia sprievodcovského slova počas exkurzie. Účasť na exkurzii. (0 až 100 bodov). **a) priebežné hodnotenie:** Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. **b) záverečné hodnotenie:** Na základe priebežného hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: Študent/študentka: - je schopný/schopná spracovať referát v podobe sprievodcovského slova, zamerať sa na zaujímavosti a zvoliť adekvátnu formu ich prezentovania, - dokáže plynulo a zaujímavo predniesť sprievodcovské slovo, - spozná atraktívnou formou exkurzie zaujímavé miesta Slovenska či okolitých krajín, ktoré súvisia s históriou, kultúrou a umením.	
Stručná osnova predmetu: Zadanie tém sprievodcovských slov a realizácia exkurzie.	
Odporúčaná literatúra: V korešpondencii ku krajine a miestam, ku ktorým sa viaže aktuálny plán exkurzie.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	
Poznámky - časová záťaž študenta Za absolvovanie exkurzie môže študent/študentka získať 4 kredity, čo zodpovedá časovej záťaži 60 hodín. Tento čas je venovaný príprave na exkurziu vrátane práce na sprievodcovskom slove a jej prezentácie počas exkurzie. Dĺžka trvania samotnej exkurzie nie je v tejto časovej záťaži započítaná.	

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 58							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 07.10.2022							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-liex-78	**Názov predmetu:** Literárna exkurzia 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Vypracovanie sprievodcovského slova v podobe referátu na zadanú tému, ktorá korešponduje s programom navštívených miest. Ústna prezentácia sprievodcovského slova počas exkurzie. Účasť na exkurzii. (0 až 100 bodov). **a) priebežné hodnotenie:** Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. **b) záverečné hodnotenie:** Na základe priebežného hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: Študent/študentka: - je schopný/schopná spracovať referát v podobe sprievodcovského slova, zamerať sa na zaujímavosti a zvoliť adekvátnu formu ich prezentovania, - dokáže plynulo a zaujímavo predniesť sprievodcovské slovo, - spozná atraktívnou formou exkurzie zaujímavé miesta Slovenska či okolitých krajín, ktoré súvisia s históriou, kultúrou a umením.	
Stručná osnova predmetu: Zadanie tém sprievodcovských slov a realizácia exkurzie.	
Odporúčaná literatúra: V korešpondencii ku krajine a miestam, ku ktorým sa viaže aktuálny plán exkurzie.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	
Poznámky - časová záťaž študenta Za absolvovanie exkurzie môže študent/študentka získať 4 kredity, čo zodpovedá časovej záťaži 60 hodín. Tento čas je venovaný príprave na exkurziu vrátane práce na sprievodcovskom slove a jej prezentácie počas exkurzie. Dĺžka trvania samotnej exkurzie nie je v tejto časovej záťaži započítaná.	

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 14							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 07.10.2022							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fil-013	**Názov predmetu:** Logická argumentácia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: **a) priebežné hodnotenie:** Test k tematickým okruhom č. 1- 4.: 0-30 bodov Test k tematickým okruhom č. 5- 8..: 0-30 bodov **b) záverečné hodnotenie:** Rekonštrukcia argumentácie odborného textu ..: 0-40 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. je schopný identifikovať argument a jeho formu, 2. dokáže identifikovať logickú formu výrokov slovenského jazyka, 3. pozná a dokáže aplikovať základné odvodzovacie pravidlá a stratégie výrokovej logiky, 4. pozná a používa základné techniky a pravidlá logickej sémantiky.	
Stručná osnova predmetu: 1. Ako myslieť logicky – správnosť argumentácie, dedukcia a indukcia, význam logického „musí“, formálna logika a formálna správnosť, identifikácia logickej formy, nesprávnosť, hodnota logiky. 2. Ako dokázať, že argumentujete logicky I. – formálny jazyk pre formálnu logiku, formálny jazyk výrokovej logiky, argumenty a odvodzovacie schémy, dôkaz a pravidlá prirodzenej dedukcie, definovanie dôkazu vo výrokovej logike. 3. Zavedenie a odstránenie konjunkcie, negácia a dvojitá negácia. 4. Kondicionály – Modus Ponens, kondicionálny dôkaz, bikondicionál, Modus Tolens. 5. Zavedenie disjunkcie, disjunktívny dôkaz. 6. Ako konštruovať dôkazy – základné stratégie, dôkaz a poddôkaz, Reductio ad Absurdum, odvodené pravidlá. 7. Formálna logika a sémantika – syntax a sémantika, princíp bivalencie, pravdivostné funkcie, tabuľky a logické spojky, tvorba pravdivostných tabuliek. 8. Tautológie, kontradikcie a výroky s neutrálnou formou, sémantický dôkaz, sémantická ekvivalencia.	
Odporúčaná literatúra: CMOREJ, P. (2001): Úvod do logickej syntaxe a sémantiky. Iris, Bratislava.	

GAHÉR (2003): Logika pre každého. Iris, Bratislava.
ZOUHAR, M. (2008): Základy logiky pre spoločenskovedné a humanitné odbory. Veda, Bratislava.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
celková časová záťaž: 90 hod.
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
práca v knižnici:10 hod.
vypracovanie rekonštrukcie argumentu v odbornom texte: 24 hod.
príprava ne testy: 30 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 238

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
35.29	26.05	18.49	10.08	4.62	0.0	5.46	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Schmidt, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.07.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-mpk-38	**Názov predmetu:** Mediálna a politická komunikácia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
prezentácia prípadovej štúdie (0 – 30 bodov), diskusné postoje k prípadovým štúdiám (0 – 20 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
kolokvium (0 – 50 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
študent:
1. rozumie zásadným kognitívno-komunikačným vzťahom a súvislostiam v mediálnych prostrediach,
2. je schopný určiť podstatu, efektívne nadobudnúť nosné pojmovo-terminologické inštrumentárium a kognitívne spracovať problematiku mediálnej komunikácie,
3. zaujíma kritické postoje ku komunikácii v médiách, k štruktúre médií a ich programovej ponuke,
4. dokáže zvážiť odborné a spoločenské osobitosti porovnávacieho prístupu k štúdiu médií a k mediálnej komunikácii.

Stručná osnova predmetu:
Medziľudská komunikácia a jej kontexty. (Mediálna) komunikácia a mediácia ako viackódové záležitosti. Dnešné masové médiá – poslanie a mediálny produkt. Žáner, mediálne žánre – dynamika a „konzumenti“. Štruktúra mediálneho komunikátu a jej osobitosti. E-ziny a (we)blogománia – úpadok printovej komunikácie? Model politickej komunikácie. Rečovo-komunikačné techniky v politickej komunikácii. Humor v politickej komunikácii. Predvolebná tlač politických strán. Medzi propagáciou a manipuláciou – politická predvolebná reklama. Populizmus ako koordináta súčasnej politickej komunikácie. Tzv. politická korektnosť – jazykovo-komunikačné črty, prejavy a dôsledky. Mediálna krajina a jej ne/možnosti – komunikačný náčrt a sociokultúrne trendy.

Odporúčaná literatúra:
1. BEDNÁŘ, V.: Internetová publicistika. Praha : Grada Publishing, 2011.
2. BORČIN, E. (ed.): Veda, médiá a politika. Bratislava : Veda, 2008.

3. BURNS, L. S.: Žurnalistika. Praha : Portál, 2007.
4. ČMEJRKOVÁ, S. – HOFFMANNOVÁ, J. (eds.): Jazyk, média, politika. Praha : Academia, 2003.
5. HALLIN, D. C. – MANCINI, P.: Systémy médií v postmoderním světě. Praha : Portál, 2008.
6. HVÍŽĎALA, K.: Restaurování slov. Praha : Portál, 2011.
7. HVÍŽĎALA, K.: Mardata – Vzpoury v žurnalistice. Praha : Portál, 2011.
8. IŁOWIECKI, M. – ZASĘPA, T.: Moc a nemoc médií. Trnava : Typi + Veda, 2003.
9. JABŁOŃSKI, A. a kol.: Politický marketing. Brno : Barrister & Principal, 2006.
10. McNAIR, B.: Sociologie žurnalistiky. Praha : Portál, 2007.
11. McLUHAN, H. M.: Člověk, média a elektronická kultura. Brno : Jota, 2000.
12. McQUAIL, D.: Úvod do teorie masové komunikace. Praha : Portál, 2007.
13. MICHALEWSKI, K. (ed.): Język nowych mediów. Łódź : Primum Verbum, 2012.
14. PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná : OPF SU, 2009.
15. RAMONET, I.: Tyranie médií. Praha : Mladá fronta, 2003.
16. RONČÁKOVÁ, T.: Môže cirkev komunikovať mediálnym jazykom? Praha : Paulínky, 2010.
17. RUSNÁK, J. – BOČÁK, M. (eds.): Médiá a text. Prešov : PU, 2005.
18. RUSNÁK, J. a kol.: Texty elektronických médií. Stručný výkladový slovník. Prešov : FF PU, 2010.
19. RUSNÁK, J.: Homo popularis: homo medialis? Popkultúra v elektronických médiách. Prešov : FF PU, 2013.
20. RUSS-MOHL, S. – BAKIČOVÁ, H.: Žurnalistika. Praha : Grada, 2005.
21. STADTRUCKER, I.: Teória masmediálnej (dis)komunikácie. Bratislava : SSS, 2007.
22. TRAMPOTA, T.: Zpravodajství. Praha : Portál, 2007.
23. TUŠER, A.: Praktikum mediálnej tvorby. Bratislava : Eurokódex, 2010.
24. VYBÍRAL, Z.: Psychologie komunikace. Praha : Portál, 2005.
25. ZASURSKIJ, I.: Mass-medija vtoroj respubliki. Moskva 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky - časová záťaž študenta
150 h
prezenčné štúdium (P, S, K): 26
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 40
e-learning: 30
prípadové štúdie: 30
príprava na záverečné hodnotenie: 24

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
16.67	41.67	16.67	0.0	16.67	0.0	8.33	0.0

Vyučujúci: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-102	**Názov predmetu:** Mikrobiológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Cvičenie
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: odovzdanie protokolov z cvičení a absolvovanie dvoch krátkych písomiek (min. na 65 %) – 30%
b) záverečné hodnotenie: záverečná skúška (test, ústna odpoveď, prípadne esej) – 70%
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 30/ 70

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. má vedomosti o základných štruktúrnych a molekulárnych rozdieloch medzi prokaryotickými a eukaryotickými mikroorganizmami;
2. pozná súvislosti životných cyklov mikroorganizmov;
3. rozumie aktuálnej klasifikácii mikroorganizmov;
4. má vedomosti o význame mikroorganizmov pre človeka a pre fungovanie ekosystémov;
5. nadobudne zručnosti v základných mikrobiologických postupoch ako pipetovanie a práca s mikrobiálnymi kultúrami.

Stručná osnova predmetu:
Mikrobiológia ako vedná disciplína, história mikrobiológie, základy virológie, chemické zloženie mikroorganizmov, cytologické rozdiely medzi prokaryotickými a eukaryotickými mikroorganizmami, tri domény života (baktérie, archeóny a eukaryoty), endosymbióza a pôvod eukaryotickej bunky, základy molekulovej biológie mikroorganizmov (základné rozdiely v organizácii genómov a v expresii génov prokaryotických a eukaryotických mikroorganizmov), energetický metabolizmus mikroorganizmov, úloha mikroorganizmov v kolobehu látok v prírode, trofické vzťahy medzi mikroorganizmami (a makroorganizmami), mikrobiálna ekológia, reprodukcia mikroorganizmov a ich životné cykly (vrátane vírusov), základy fylogenetiky mikroorganizmov, diverzita a klasifikácia baktérií a archeónov, endosymbióza fototrofných mikroorganizmov a diverzita a systematika eukaryotických mikroorganizmov (Archaeplastida, Opisthokonta, Amoebozoa, SAR, Excavata a incertae sedis), patogénne mikroorganizmy, príóny, antibiotiká, probiotiká, základné mikrobiologické metódy.

Odporúčaná literatúra:

1. Obernauerová M. & Gbelská Y. 2008: Cvičenia z mikrobiológie. UK, Bratislava.
2. Vesteg M., Ihradská D., Jelenčíková D., Kapitáň M., Kobušová S., Kostolanská B., Kvasnica J., Lihanová D., Majkútová K., Trniková M., Zajacová K. & Lukáčová A. 2020: Základy mikrobiológie, protistológie a algológie. Belianum. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela, Banská Bystrica. (online)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín
kombinované štúdium (P, C, konzultácia): 39 hodín
samoštúdium: 81 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 311

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
6.43	15.11	19.29	18.65	34.73	0.64	5.14

Vyučujúci: doc. Mgr. Matej Vesteg, PhD., RNDr. Terézia Beck, PhD., Mgr. Diana Lihanová Bugajdová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-104	**Názov predmetu:** Molekulárna biológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie **Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: protokoly z laboratórnych cvičení (n/a) b) záverečné hodnotenie: písomná skúška (0 – 30 bodov) Podiel priebežného/záverečného hodnotenia: 0/100	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. ovláda základnú terminológiu a bunkové procesy; 2. rozumie diverzite života na Zemi; 3. pozná tok látok a energií v biologických systémoch; 4. dokáže zhodnotiť mieru podobnosti medzi živými organizmami; 5. rozumie procesom a výsledkom evolúcie; 6. chápe princípy dedičnosti a realizáciu genetickej informácie; 7. vie izolovať a analyzovať DNA, RNA a proteíny; 8. vie navrhnúť, riadiť a interpretovať jednoduchý vedecký experiment; 9. je schopný efektívne využívať laboratórne a informačné technológie; 10. vie kriticky vyhodnotiť informačné zdroje zo študovaného odboru.	
Stručná osnova predmetu: História, základné pojmy a koncepcia odboru. Živé formy a ich pôvod. Nukleové kyseliny a proteíny: zloženie, štruktúra a funkcia. Zloženie a štruktúra genómov. Replikácia a opravné mechanizmy DNA. Syntéza RNA: transkripcia, post-transkripčné úpravy, regulácia. Syntéza proteínov. DNA/RNA technológie a ich využitie.	
Odporúčaná literatúra: 1. Alberts B., Bray D., Johnson A. & Lewis J. 2003: Základy bunečné biologie. Espero, Ústí n. Labem. 2. Alberty R. 1998: Výkladový slovník genetiky. Vydavateľstvo UMB, Banská Bystrica. 3. Ringo J. 2010: Fundamental genetics. Vydavateľstvo UMB Belianum, Banská Bystrica. 4. Rosypal S. 2006: Úvod do molekulární biologie I. Molekulární biologie prokaryotické bunky. Stanislav Rosypal, Brno.	

5. Rosypal S. 1999: Úvod do molekulární biologie II. Molekulární biologie eukaryot. Stanislav Rosypal, Brno.
6. Sepšiová R. 2018: Laboratórne cvičenia z genetiky a molekulárnej biológie. Vydavateľstvo UK, Bratislava.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, C/L, konzultácia): 39 hodín
samoštúdium: 51 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 282

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
7.8	13.12	24.82	19.5	23.76	3.9	7.09

Vyučujúci: doc. RNDr. Roman Alberty, CSc., doc. Mgr. Matej Vesteg, PhD., RNDr. Terézia Beck, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 05.09.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-mcr	**Názov predmetu:** Myslieť, čítať, reflektovať: kompetencie pre digitálnu éru

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Vypracovanie eseje na tému Ako sa zmenilo moje myslenie – max 50 bodov. Vypracovanie analýzy textu z odboru s použitím dvoch rôznych čitateľských stratégií – max 50 bodov. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent si osvojí základy diskurzívnej analýzy, rozumie kognitívnym procesom myslenia, rozumie pojmu metakognícia a jej významu vo vzťahu k sebe ako učiacej sa bytosti, pozná viaceré čitateľské stratégie a vie ich efektívne využívať pri práci s rôznymi typmi textov s ohľadom na cieľ tejto práce, osvojí si základné princípy tvorivého čítania a písania, vie vysvetliť, čo je to AI, a kriticky ju používať.

Stručná osnova predmetu:
1. Text ako nástroj myslenia a základy diskurzívnej analýzy
2. Text ako reprezentácia reality, konštruovanie významu
3. Ako myslíme pri čítaní? Kognitívne procesy myslenia
4. Ako myslíme pri učení sa? Metakognícia
5. Ako čítať s porozumením? Čitateľské stratégie a metakognícia
6. Čitateľská gramotnosť a čítanie beletrie
7. Tvorivé čítanie a písanie ako experiment myslenia
8. Umelá inteligencia ako rozšírená kognícia
9. AI pre rôzne predmety, kritické myslenie a kreativitu
10. Základy chatbotov a AI asistentov

Odporúčaná literatúra:

1. ADLER, J. M.: How to Read a Book? The Classic Guide to Intelligent Reading, 1972.
2. CINGEROVÁ, N. – MOTYKOVÁ, K.: Úvod do diskurzívnej analýzy. Bratislava, 2017.
3. FIŠER, Z.: Tvůrčí psaní : malá učebnice technik tvůrčího psaní. Brno, 2001.
4. FURZE, L.: AI ve škole prakticky. Praha, 2025.
5. GERMUŠKOVÁ, M.: Literárny text v didaktickej komunikácii. Prešov, 1995.

6. GRUPAČ, M.: Efektívne a tvorivé písanie II. (Metóda tvorivej sebareflexie, vytvárania komunikačných platforiem a literárnej kompetencie). 2015. Dostupné na: https://fhv.uniza.sk/mkd_revue/04_2015/04_2015_grupac.pdf
7. HARARI, Y. N.: Nexus. Bratislava, 2025.
8. HELDOVÁ, D. a kol.: Metakognitívne stratégie rozvíjajúce procesy učenia sa žiakov. Bratislava, 2011.
9. https://hyperlexikon.sav.sk/pojem/392/diskurzna-analyza
10. Jednoducho umelá inteligencia. Bratislava, 2024.
11. KLIMOVIČ, M.: Tvorivé písanie v mladšom školskom veku. Prešov, 2010.
12. LIPTÁKOVÁ, Ľ. a kol.: Výskum porozumenia textu v mladšom školskom veku. Prešov, 2024.
13. ROBB, L.: Reading Strategies That Work: Teaching Your Students To Become Better Readers, 1995.
14. SERRAVALLO, J.: The Reading Strategies Book. Heinemann, 2023.
15. ŠUCHA, V.: Keď začnú stroje myslieť. Bratislava, 2025.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26
samoštúdium: 39
vypracovanie eseje: 10
vypracovanie textových analýz: 15

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., doc. Ivan Jančovič, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD., PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD., univ. doc., Mgr. Eva Urbanová Šimková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.03.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-nj-001	**Názov predmetu:** Nemecký jazyk 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminári – 0-40 bodov riešenie zadaných úloh a cvičení – 0-20 bodov Záverečné hodnotenie: písomná skúška – 0-40 bodov Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí základné pravidlá výslovnosti, ortografie a gramatiky nemeckého jazyka a naučí sa slovnú zásobu používanú v základných komunikačných situáciách na úrovni A1.	
Stručná osnova predmetu: Seminár je zameraný na osvojovanie základných ortoepických, ortografických a gramatických pravidiel a slovnej zásoby na jazykovej úrovni A1. Na výučbu sa využívajú texty z učebnice nemeckého jazyka, autentické texty, gramatické a lexikálne cvičenia z učebných materiálov v tlačenej a elektronickej forme. 1. Gramatika - časovanie pomocných, slabých a silných slovies, modálne slovesá, skloňovanie člena a podstatných mien v 1. a 4. páde, osobné zámená, zápor, slovosled v oznamovacích, opytovacích a zvolacích vetách 2. Témy: nemčina v základných komunikačných situáciách: predstavovanie, zoznamovanie, cestovanie, rodina, bývanie atď. 3. Precvičovanie receptívnych a produktívnych jazykových zručností - stupeň A1	
Odporúčaná literatúra: 1. ALBRECHT, U. – DANE, D. – FANDRYCH, CH.: Passwort Deutsch neu 1 – Kurs/ Übungsbuch + CD. Stuttgart : Klett Verlag, 2014. ISBN 9783126764100 2. WITZLINGER, H: Deutsch. Aber Hallo! Grundstufe I A1. Online: www.deutschkurse-passau.de. 3. KRENN, W. – PUCHTA, H.: Ideen 1. Deutsch ales Fremdsprache. Kursbuch. München : Hueber-Verlag, 2008. ISBN 978-3-19-001823-9 4. KRENN, W. – PUCHTA, H.: Ideen 1. Deutsch ales Fremdsprache. Arbeitsbuch. München : Hueber-Verlag, 2008. ISBN 9783190118236	

www.mein-deutschbuch.de
www.lingolia.de
www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/a1_uebungen_index_z.htm (on-line cvičenia na slovnú zásobu a gramatiku, úrovne A1 – A2)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 125

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
33.6	32.8	10.4	4.8	7.2	11.2	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jana Štefaňáková, PhD., univ. doc., Mgr. Adriána Tarajová

Dátum poslednej zmeny: 26.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-nj-002	**Názov predmetu:** Nemecký jazyk 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminári: 0-40 bodov riešenie zadaných úloh a cvičení: 0-20 bodov Záverečné hodnotenie: písomná skúška – 0-40 bodov Maximálny počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom ukončení vzdelávania bude študent: 1. ovládať gramatiku na úrovni A1-A2 2. poznať lexiku používanú v komunikačných situáciách na úrovni A1-A2 3. schopný čítať, počúvať a písať texty k vybraných témam na úrovni A1-A2 4. vedieť hovoriť na jazykovej úrovni A1-A2	
Stručná osnova predmetu: Seminár je zameraný na osvojovanie a precvičovanie gramatiky a lexiky nemeckého jazyka na jazykovej úrovni A1-A2. 1. Gramatika: privlastňovacie zámená, predložky s 3. a 4. pádom, prídavné mená, priraďovacie spojky, zvratné slovesá, sloveso „werden“ a budúci čas, préteritum a perfektum slabých slovies 2. Témy: režim dňa, sociálne vzťahy, obliekanie, bývanie, orientácia v meste, hobby 3. Rozvíjanie receptívnych a produktívnych jazykových zručností prostredníctvom zadaných úloh a textov k vybraným témam na úrovni A1-A2.	
Odporúčaná literatúra: 1. ALBRECHT, U. – DANE, D. – FANDRYCH, CH.: Passwort Deutsch neu 1 – Kurs/ Übungsbuch + CD. Stuttgart : Klett Verlag, 2014. ISBN 9783126764100 2. WITZLINGER, H: Deutsch. Aber Hallo! A2. Online: www.deutschkurse-passau.de. 3. KRENN, W. – PUCHTA, H.: Ideen 1. Deutsch ales Fremdsprache. Kursbuch. München : Hueber-Verlag, 2008. ISBN 978-3-19-001823-9 4. KRENN, W. – PUCHTA, H.: Ideen 1. Deutsch ales Fremdsprache. Arbeitsbuch. München : Hueber-Verlag, 2008. ISBN 9783190118236	

www.mein-deutschbuch.de
www.lingolia.de

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
nemecký jazyk úroveň A1, slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 79

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
65.82	25.32	3.8	0.0	1.27	3.8	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jana Štefaňáková, PhD., univ. doc., Mgr. Adriána Tarajová

Dátum poslednej zmeny: 26.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-nj-003	**Názov predmetu:** Nemecký jazyk 3
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: **a) priebežné hodnotenie:** vypracovanie súboru cvičení a krátkych textov: 40 **b) záverečné hodnotenie:** písomná skúška: 60 bodov Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí základy gramatického systému nemeckého jazyka na úrovni A2 - B1, slovnú zásobu podľa vybraných tém a je schopný ich použiť v bežných komunikačných situáciách, vytvárať vlastné komunikáty v písomnej aj ústnej forme.	
Stručná osnova predmetu: Seminár je zameraný na zdokonalenie komunikačnej kompetencie na vybrané témy, na osvojovanie gramatických pravidiel nemčiny a ich správnej aplikácie v písomnej aj ústnej forme. Je využívaný systém komunikačných a gramatických cvičení upevňujúcich asociácie medzi jazykovými formami a ich významami.	
Odporúčaná literatúra: H. Funk a kol. STUDIO d A2. Plzeň: Fraus, 2006. ISBN 80-7238-580-1 L.M. Brand. Die Schöne ist angekommen..München:Klett, 1999. ISBN 3-12-675318-3 http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/a1_uebungen_index_z.htm (on-line cvičenia na slovnú zásobu a gramatiku)	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: nemecký jazyk úroveň A2 - B1, slovenský jazyk	
Poznámky - časová záťaž študenta	

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 11							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
36.36	63.64	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Palina Lissitsyna							
Dátum poslednej zmeny: 26.03.2023							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-nj-004	**Názov predmetu:** Nemecký jazyk 4
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: **a) priebežné hodnotenie:** aktívna účasť na seminári : 20 bodov referát: 20 bodov **b) záverečné hodnotenie:** ústna skúška: 60 bodov Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí základy gramatického systému nemeckého jazyka na úrovni A2 - B1, slovnú zásobu podľa vybraných tém a je schopný ich použiť v bežných komunikačných situáciách, vytvárať vlastné komunikáty v písomnej aj ústnej forme.	
Stručná osnova predmetu: Seminár je zameraný na zdokonalenie komunikačnej kompetencie na vybrané témy, na osvojovanie gramatických pravidiel nemčiny a ich správnej aplikácie v písomnej aj ústnej forme. Je využívaný systém komunikačných a gramatických cvičení upevňujúcich asociácie medzi jazykovými formami a ich významami.	
Odporúčaná literatúra: H. Funk a kol. STUDIO d A2. Plzeň: Fraus, 2006. ISBN 80-7238-580-1 L.M. Brand. Die Schöne ist angekommen..München:Klett, 1999. ISBN 3-12-675318-3 http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/a1_uebungen_index_z.htm (on-line cvičenia na slovnú zásobu a gramatiku, úrovne A2 – B1)	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: nemecký jazyk úroveň A2 - B1, slovenský jazyk	
Poznámky - časová záťaž študenta	

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 13							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
69.23	23.08	7.69	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Palina Lissitsyna							
Dátum poslednej zmeny: 26.03.2023							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-nj-005	**Názov predmetu:** Nemecký jazyk 5
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: **a) priebežné hodnotenie:** vypracovanie súboru cvičení a krátkych textov: 40 **b) záverečné hodnotenie:** písomná skúška: 60 bodov Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí základy gramatického systému nemeckého jazyka na úrovni B1 - B2, slovnú zásobu podľa vybraných tém a je schopný ich použiť v bežných komunikačných situáciách, vytvárať vlastné komunikáty v písomnej aj ústnej forme.	
Stručná osnova predmetu: Seminár je zameraný na zdokonalenie komunikačnej kompetencie na vybrané témy, na osvojovanie gramatických pravidiel nemčiny a ich správnej aplikácie v písomnej aj ústnej forme. Je využívaný systém komunikačných a gramatických cvičení upevňujúcich asociácie medzi jazykovými formami a ich významami.	
Odporúčaná literatúra: H. Funk a kol. STUDIO d B1. Plzeň: Fraus, 2006. ISBN 80-7238-580-1 L.M. Brand. Die Schöne ist angekommen..München:Klett, 1999. ISBN 3-12-675318-3 http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_b1/b1_uebungen_index_z.htm (on-line cvičenia na slovnú zásobu a gramatiku, úrovne B1 – B2)	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: nemecký jazyk úroveň B1 - B2, slovenský jazyk	
Poznámky - časová záťaž študenta	

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 6							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
83.33	16.67	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Palina Lissitsyna							
Dátum poslednej zmeny: 21.11.2022							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-nj-006	**Názov predmetu:** Nemecký jazyk 6
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: **a) priebežné hodnotenie:** vypracovanie súboru cvičení a krátkych textov: 40 **b) záverečné hodnotenie:** písomná skúška: 60 bodov Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí základy gramatického systému nemeckého jazyka na úrovni B1 - B2, slovnú zásobu podľa vybraných tém a je schopný ich použiť v bežných komunikačných situáciách, vytvárať vlastné komunikáty v písomnej aj ústnej forme.	
Stručná osnova predmetu: Seminár je zameraný na zdokonalenie komunikačnej kompetencie na vybrané témy, na osvojovanie gramatických pravidiel nemčiny a ich správnej aplikácie v písomnej aj ústnej forme. Je využívaný systém komunikačných a gramatických cvičení upevňujúcich asociácie medzi jazykovými formami a ich významami.	
Odporúčaná literatúra: H. Funk a kol. STUDIO d B1. Plzeň: Fraus, 2006. ISBN 80-7238-580-1 L.M. Brand. Die Schöne ist angekommen..München:Klett, 1999. ISBN 3-12-675318-3 http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_b1/b1_uebungen_index_z.htm (on-line cvičenia na slovnú zásobu a gramatiku, úrovne B1 - B2)	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: nemecký jazyk úroveň B1 - B2, slovenský jazyk	
Poznámky - časová záťaž študenta	

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 2							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Palina Lissitsyna							
Dátum poslednej zmeny: 21.11.2022							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zaknj-002	**Názov predmetu:** Nemčina pre prax

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie:
aktívna účasť na seminároch: 0-40b,
vypracovanie súboru úloh a cvičení: 0-20b
Záverečné hodnotenie
absolvovanie záverečného písomného testu: 0-40b
Celkové hodnotenie študent získa na základe zohľadnenia aktívnej účasti na seminári, vypracovania súboru úloh a cvičení a absolvovania záverečného písomného testu.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent pozná gramatiku a je schopný porozumieť text a komunikovať v nemeckom jazyku ústnou a písomnou formou vo vybraných oblastiach komunikácie na úrovni A2-B1. Pozná lexiku a frázy používané v komunikácii vo vybraných oblastiach a orientuje sa v spoločenskej realite nemecky hovoriacej jazykovej oblasti.

Stručná osnova predmetu:
Seminár je zameraný na rozvíjanie jazykovej kompetencie vo vybraných oblastiach na vybrané témy, na osvojovanie gramatických pravidiel nemčiny a ich správnej aplikácie v písomnej aj ústnej forme komunikácie na úrovni A2–B1
1. Gramatika - časovanie slovies, modálne slovesá, skloňovanie podstatných mien, osobných a privlastňovacích zámen, budúci čas, minulý čas: Präteritum, Perfektum, trpný rod
2. Témy: Nemčina v základných komunikačných situáciách: práca, rodina, bývanie, cestovanie, aktivity voľného času atď. (stupeň A2-B1)
3. Oblasti: bývanie a cestovanie, šport, technika, kultúra, umenie, opatrovateľstvo a i.
4. Nácvik receptívnych a produktívnych jazykových zručností na jazykovom stupni A2-B1

Odporúčaná literatúra:
1. KRENN, W. – PUCHTA, H. 2008. Ideen 1, 2. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch. München: Hueber-Verlag.

2. KRENN, W. – PUCHTA, H. 2008. Ideen 1, 2. Deutsch ales Fremdsprache. Arbeitsbuch. München: Hueber-Verlag.
3. KANISOVÁ, Z. – RICHTER, M. 2005. Sprache im Alltag. Ein Konversationsbuch für Fortgeschrittene. Nové prepracované vydanie, Bratislava, Remedium.
4. MACHALOVÁ, M. 2005. Praktická cvičebnica nemčiny. Bratislava, Sprint.
5. HILPERT, S. - SCHÜMANN, A. - GOTTSTEIN-SCHRAMM, B. - KALENDER, S. – ROBERT, A. -SPECHT, F. 2008. Schritte international 1, 2. München : Hueber-Verlag.
6. WITZLINGER, H: Deutsch. Aber Hallo! Grundstufe I A1. Online: www.deutschkurse-passau.de.
7. www.mein-deutschbuch.de
8. www.lingolia.dehttp://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/a1_uebungen_index_z.htm 1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, nemecký jazyk (stupeň A1)

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín;
kombinované štúdium (S, K): 26 hodín,
vypracovanie zadaných úloh a cvičení, štúdium odporúčanej literatúry: 34 hodín,
príprava na záverečnú skúšku v písomnej podobe: 30 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 50

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
86.0	12.0	0.0	0.0	0.0	2.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jana Štefaňáková, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 25.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-2d-umb-301	**Názov predmetu:** Národné obranné sily

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 14d / 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou účasti na praktickej časti je splnenie zákonných podmienok na zaradenie do branných záloh Národných obranných síl. Povinná je účasť na 4-hodinovej teoretickej príprave (seminár) a absolvovanie celého 14-dňového praktického výcviku.
Priebežné hodnotenie: absolvovanie primárneho výcviku (100 %)
Predmet je hodnotený hodnotením „absolvoval“ alebo „neabsolvoval“.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Predmet môže študent absolvovať iba jedenkrát počas vysokoškolského štúdia, bez ohľadu na stupeň štúdia, v ktorom si ho zapíše. Absolvovanie predmetu v bakalárskom stupni vylučuje jeho opätovné absolvovanie v magisterskom stupni.

Výsledky vzdelávania:
A) Vedomosti:
Študent má základné vedomosti o postavení, účele a úlohách Národných obranných síl v systéme obrany Slovenskej republiky. Pozná základné kategórie záloh, princípy ich fungovania a základný rámec brannej povinnosti a prípravy občanov na obranu štátu. Rozumie zásadám vojenskej disciplíny, bezpečnosti a organizácie vojenského výcviku.
B) Zručnosti:
Študent uplatňuje základné postupy vojenskej prípravy, najmä v oblasti orientácie v teréne, spojovacej, zdravotnej, ženijnej, streleckej a taktickej prípravy. Bezpečne manipuluje so zbraňou a muníciou a podľa pokynov plní základné úlohy v modelových situáciách. Dokáže prepájať získané vedomosti s praktickými činnosťami a spolupracovať pri plnení úloh v tíme.
C) Zodpovednosť a samostatnosť:
Študent koná zodpovedne s ohľadom na zásady bezpečnosti, disciplíny a tímovej spolupráce. Je schopný primerane reagovať na situácie vznikajúce počas výcviku, plniť pridelené úlohy a vyhodnocovať vlastné konanie. Získané vedomosti a zručnosti dokáže uplatniť v komplexnom cvičení zameranom na základné úlohy súvisiace s obranou a krízovými situáciami.

Stručná osnova predmetu:
1. Obrana štátu a branná povinnosť (zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky)

2. Ozbrojené sily Slovenskej republiky (zákon č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky a zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)
3. Právna úprava Národných obranných síl v Slovenskej republike, najmä podľa zákona č. 150/2025 Z. z. o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti SR v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
4. Právne aspekty bezpečnosti štátu v krízových situáciách (Ústavný zákon č. 227/2002 Z. Z.)
5. Žandársky zbor, ako osobitná forma činnosti príslušníkov Národných obranných síl – postavenie, úlohy a oprávnenia
6. Podmienky a spôsob vedenia výcviku príslušníkov Národných obranných síl (základy vojenskej prípravy, disciplíny, orientácie v prostredí).
7. Plnenie úloh v modelových krízových situáciách

Odporúčaná literatúra:
1. MINISTERSTVO OBRANY SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Národné obranné sily [online]. Dostupné na: https://www.noska.sk/ [cit. 17. 8. 2026].
2. Zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky
3. Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov
4. Zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky.
5. Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov.
6. Zákon č. 150/2025 Z. z. o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
7. Zákon č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
8. Obranná stratégia SR 2021.
9. Bezpečnostná stratégia SR 2021
10. Výcvikové a metodické materiály Ozbrojených síl Slovenskej republiky poskytnuté účastníkom v priebehu výcviku.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, S, konzultácia): S – 4 hodiny
praktický výcvik: 14 kalendárnych dní (podľa kapacitných možností MO SR v mesiacoch september až jún a mimo fakultných priestorov)

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

abs	n	p	v
0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Miriam Spodniaková Pfefferová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.09.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-uOI	**Názov predmetu:** Ochrana inovácií

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predpokladom pre absolvovanie predmetu je účasť na min. 90% vyučovania a aktívna participácia študentov na hodine. Hodnotenie je v súlade s klasifikačnou stupnicou podľa Študijného poriadku UMB.

a) priebežné hodnotenie:
Priebežné hodnotenie sa nevykonáva.
b) záverečné hodnotenie:
Podkladom pre udelenie záverečného hodnotenia je preukázanie osvojenia si vedomostí z prednášanej matérie, ktoré preukáže pri aktívnom dialógu s vyučujúcim v rámci výučby predmetu.

Výsledky vzdelávania:
Nadobudnutie poznatkov a oboznámenie sa so základmi normatívnej regulácie a teórie normatívnej regulácie problematiky technických inovácií a ich ochrany. Osvojenie si právnickej terminológie z príslušnej oblasti práva. Schopnosť študenta za pomoci právnickej terminológie formulovať vlastné názory. Získanie základných poznatkov medzinárodnej právnej úpravy jednotlivých oblastí priemyselného práva s dôrazom na technické inovácie a ich ochranu.

Stručná osnova predmetu:
Všeobecne o práve nehmotných statkov - právo nehmotných statkov, pojem, systém. Systém priemyselných práv; Právna ochrana vynálezov; Ochrana topografií polovodičových výrobkov; Zlepšovacie návrhy a ich ochrana; Ochrana práv k novým odrodám rastlín a plemien zvierat; Výrobno-technické a iné poznatky (know-how); Technické inovácie a ich ochrana; Ochrana technických inovácií prostredníctvom obchodných tajomstiev; Mediálne právo; Právo výkonných umelcov - predmet ochrany, subjekty; Právo výrobcov zvukových záznamov a zvukovo-obrazových záznamov; Základy autorského práva; Tvorba a použitie autorských diel vytvorených v pracovnom pomere; Právo príbuzné autorskému právu a práva súvisiace s autorským právom; Praktické aspekty registrácie práv v oblasti technických inovácií. Príklady a dôsledky zanedbania ochrany inovácií.

Odporúčaná literatúra:
ADAMOVÁ, Z. 2020. Právo duševného vlastníctva. Bratislava: TINCT, 2020. ISBN 9788097354404.

BABIAKOVÁ, B., LALÍKOVÁ, L. 2011. Ochrana duševného vlastníctva. Banská Bystrica: Vydavateľstvo UMB, 2011. ISBN 9788055701790.
KROPAJ, M. Právnofilozofické východiská práva duševného vlastníctva. 2014. Bratislava: Vydavateľstvo SAV VEDA.
KROPAJ, M., BARTALSKÁ, K., HOLUB, D. 2017. Základy práva duševného vlastníctva pre ekonómov. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 9788081687068.
LAZÍKOVÁ, J. 2012. Základy práva duševného vlastníctva. Bratislava: Iura Edition spol. s.r.o.,2012. ISBN 9788080784768.
ŠVIDROŇ, J., ADAMOVÁ, Z., NÁVRAT, M., ŠKREKO, A. Právo duševného vlastníctva v informačnej spoločnosti a v systéme práva. Bratislava: Vydavateľstvo SAV VEDA. 2009. ISBN 9788022410335.
TELEC, I. 2015. Právo duševního vlastníctví v informační společnosti. Praha: Leges, 2015. ISBN 9788075020611.
VOJČÍK, P. a kol. 2014. Právo duševného vlastníctva. 2. upravené vydanie. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2014. ISBN 9788073805272.
Časopis Duševné vlastníctvo, Úrad priemyselného vlastníctva, Banská Bystrica.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín kombinované štúdium (P, K): 26 hodín samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 227

abs	n	p	v
86.78	13.22	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. JUDr. Juraj Takáč, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-POR-402	**Názov predmetu:** Odlišnosti psychického vývinu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Záverečné hodnotenie: Záverečné hodnotenie pozostáva z počtu získaných bodov na základe písomného vedomostného testu s maximálnym počtom 40 bodov. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100-94% (výborne), na hodnotenie B 93-87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80% (dobre), na hodnotenie D 79-73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72-65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

Výsledky vzdelávania:
1. Študent má osvojené základné poznatky z odlišností psychického vývinu a rozumie jednotlivým odborným výrazom.
2. Študent je schopný diferencovať v teoretickej rovine základné rozdelenie psychických porúch a odlišností u detí a mladistvých.
3. Študent dokáže aplikovať vhodné stratégie u detí a mladistvých v edukačnom prostredí, vie sa orientovať v možnostiach odbornej pomoci.

Stručná osnova predmetu:
1. Definícia základných pojmov a disciplín.
2. Možnosti a formy psychologickej pomoci u detí a mladistvých.
3. Príčiny a faktory determinujúce optimálny vývin.
4. Psychická norma a normalita.
5. Kategorizácia psychických porúch v detstve a v dospievaní podľa WHO.
6. Odlišnosti psychického vývinu v detstve a dospievaní – špecifické poruchy vývinu školských zručností a pervazívne vývinové poruchy (F 81)
7. Hyperkinetické poruchy (F 90)
8. Poruchy správania – nesocializovaná a socializovaná forma.
9. Emočné poruchy – separačná úzkostná porucha, elektívny mutizmus.
10. Poruchy a osobitosti intelektu .
11. Psychické poruchy spojené so somatickými problémami – poruchy vylučovania, poruchy v príjme potravy.
12. Závislosti – druhy a formy.
13. Žiaci so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími ťažkosťami v zmysle Školského zákona.

Odporúčaná literatúra:

1. Heretik, A.,st., & Heretik, A.,ml. a kol. (2016). Klinická psychológia. Psychoprof.
2. Kariková, S. (2015). Vybrané kapitoly z porúch psychického vývinu. OZ PF UMB.
3. Oravcová.J., & Kariková, S. (2011). Psychológia v edukácii. PF UMB.
4. Říčan, P, & Křejčírová, D. (2006). Dětská klinická psychologie. Portál.
5. Vágnerová, M. (2006). Psychopatologie pro pomáhajíci profese. Portál.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho: prednášky: 26 hodín, samoštúdium: 64 hodín.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 384

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
55.99	22.92	9.11	5.73	2.08	3.13	1.04	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Jana Stehlíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.06.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-OPX-102	**Názov predmetu:** Orientačná prax

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby:
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
Študent vypracuje protokoly z pedagogického pozorovania obsahujúce analýzu výkonu činnosti vychovávateľa a pedagogického asistenta vo väzbe na ich kompetenčné profily v školskom zariadení (max. 80 bodov) a spätnú väzbu na pozorovanú edukačnú realitu a činnosť vychovávateľa a pedagogického asistenta s návrhmi a odporúčaniami pre vlastnú prax (max. 20 bodov). Pedagogické pozorovanie bude zamerané na:
- pedagogické pozorovanie v škole (celú edukačnú realitu)
- pedagogické pozorovanie v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach (výkon činnosti vychovávateľa)
- pedagogické pozorovanie (výkon činnosti pedagogického asistenta).

Podrobné rozloženie pedagogického pozorovania v jednotlivých zariadeniach sa bude každý rok aktualizovať v sylabách predmetu.

b) záverečné hodnotenie:
Záverečné hodnotenie vychádza zo súčtu súčastí priebežného hodnotenia. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100-94% (výborne), na hodnotenie B 93-87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80% (dobre), na hodnotenie D 79-73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72-65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

Výsledky vzdelávania:
1. Študent vie analyzovať výkon činnosti vychovávateľa vo väzbe na jeho kompetenčný profil.
2. Študent vie analyzovať výkon činnosti pedagogického asistenta vo väzbe na jeho kompetenčný profil.
3. Študent vie hodnotiť edukačnú realitu školského zariadenia v kontexte jeho poslania a výchovného programu.
4. Študent vie navrhnúť odporúčania pre prácu pozorovaného pedagogického asistenta, vychovávateľa a na pozorovanú edukačnú realitu v nadväznosti na spracované analýzy pozorovania činnosti a hodnotenia edukačnej reality.

Stručná osnova predmetu:
Počas pedagogického pozorovania študentov na odbornej praxi sa odporúča sledovať:

1. Systém práce so žiakmi so ŠVVP, úlohy pedagogického asistenta počas výučby, a vo výchove mimo vyučovania. Špecifiká práce so žiakmi so ŠVVP v dištančnom a hybridnom vzdelávaní. Bezbariérovosť prostredia. Prístup ku športoviskám.
2. Prepojenosť činnosti ŠKD a vyučovania. Úlohy a náplň práce vychovávateľa v ŠKD. Špecifiká práce vychovávateľa v dištančnom a hybridnom vzdelávaní.
3. Prejavy osobnosti učiteľa/vychovávateľa/asistenta učiteľa vo vzájomnej interakcii a pri práci so žiakmi (komunikatívnosť, objektívnosť, náročnosť, rešpektovanie žiackych požiadaviek a osobnostných možností, gestikulácia a mimika, jeho upravenosť, pohyb učiteľa/vychovávateľa po triede, reakcie na nepredvídané podnety z triedy, jeho temperament, hlasitosť reči a pod.).
4. Riadenie, organizáciu a evaluáciu vyučovacej a výchovnej činnosti, ktorá zahŕňa: pedagogickú komunikáciu, komunikačné štruktúry, obsah a transformáciu učiva, navodzovanie činnosti žiakov, motivačné aspekty, jasnosť a zrozumiteľnosť inštrukcií k úlohám, realizácia individualizovaného vyučovania, vytváranie podmienok na spoluprácu, vytváranie priestoru na sebahodnotenie, kontrolu a hodnotenie.
5. Štátne a školské výchovné programy. Záujmová činnosť v škole/školskom zariadení..
6. Procesy súvisiace s riadením školy/školského zariadenia a kultúrou školy aj mimo priamej vyučovacej činnosti.
7. Systém práce s internými dokumentmi v škole/školskom zariadení.
8. Systém spolupráce s pedagogickými zamestnancami školy, s rodičmi žiakov a s odbornou verejnosťou.
9. Vzájomná spolupráca a systém činnosti v škole/školskom zariadení podporného personálu – odborní zamestnanci školy, školského zariadenia.
10. Prácu s nástrojmi podporujúcimi digitalizáciu vyučovacieho a výchovného procesu a organizácie vyučovania (napr. elektronická žiacka knižka, elektronická triedna kniha, tvorba rozvrhu, platformy pre dištančné a hybridné vzdelávanie).
11. Činnosť vychovávateľov a pedagogických asistentov počas prestávok.
12. Pripravenosť prostredia pre vzdelávaciu a výchovnú činnosť (čistota triedy/záujmového krúžku, príchod vyučujúceho/vychovávateľa na vyučovanie/výchovnú činnosť, pripravenosť učebných pomôcok a technických prostriedkov a ich využitie vo vyučovacom čase aj v čase mimo vyučovania a pod.).

Odporúčaná literatúra:

1. Podľa aprobácie ŠP.
2. Čapek, R. (2015). Moderní didaktika. Praha.
3. Inovovaný štátny vzdelávací program pre ISCED 2, 3. (aktuálna verzia dostupná na internete
4. Kalhoust, Z., & Obst, O. (2002). Školní didaktika. Praha.
5. Kožuchová, M., Obdržálek, Z., Porubská, E., & Kánik, R. (2000). Didaktika pre učiteľov základnej a strednej školy. Bratislava.
6. László, K., & Osvaldová, Z. (2014). Didaktika. Banská Bystrica.
7. Mertin, V. (2012). Metody a postupy poznávaní žáka. Pedagogická diagnostika. Praha.
8. Petlák, E. (2012). Inovácie v didaktike. Dubnica nad Váhom.
9. Petlák, E. (2000). Pedagogicko-didaktická práca učiteľa. Bratislava
10. Petty, G. (2013). Moderní vyučování. Praha.
11. Prúcha, J. (2017). Moderní pedagogika. 6. vyd. Praha.
12. Rovňanová, L. (2015). Profesijné kompetencie učiteľov. Banská Bystrica.
13. Rovňanová, L. (2015). Učebné štýly žiakov a vyučovacie štýly učiteľov. Bratislava.
14. Sieglová, D. (2019). Konec školní nudy: didaktické metody pro 21.století. Praha.
15. Sitná, D. (2013). Metody aktivního vyučování. Praha..
16. Obdržálek, Z. (2003). Didaktika pre študentov učiteľstva základnej školy. Bratislava.
17. Turek, I. (2014). Didaktika. 3. prepr. vyd. Bratislava.

18. Zormanová, L. (2012). Výukové metody v pedagogice. Praha.
19. Odborné časopisy a noviny, aj v e-podobe.
20. Odkazy na e-zdroje v Moodli
21. Internetový portál rezortu školstva a s ním súvisiace web stránky relevantných inštitúcií: www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.nucem.sk, www.casopisdobraskola.sk

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
90hodín, z toho:
účasť na priamej vzdelávacej alebo výchovnej činnosti a konzultácie: 26 hodín,
tvorba pozorovacích protokolov: 30 hodín,
samoštúdium: 34 hodín.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 88

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
81.82	3.41	3.41	0.0	3.41	7.95	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Patrícia Zólyomiová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.02.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-PVC-102	**Názov predmetu:** Pedagogika voľného času a metodika záujmovej činnosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
Študent/študentka vypracuje a odprezentuje ročný plán záujmového krúžku s viazanosťou na jeden aprobačný predmet spolu s propagačným plagátom (max. 30 bodov), projekt príležitostnej akcie/ programu do voľného času s propagačným plagátom (max. 30 bodov) a pripraví, odprezentuje a zrealizuje jednoduchú aktivitu do voľného času (max. 30 bodov). Minimálny počet bodov z priebežného hodnotenia, ktorý umožňuje študentovi, aby bol klasifikovaný v záverečnom hodnotení je 55 bodov. Maximálny počet bodov za priebežné hodnotenie je 90.
b) záverečné hodnotenie:
Študent ústne prezentuje vlastné projektové aktivity (max. 10 bodov). Záverečné hodnotenie pozostáva zo súčtu získaných bodov v priebežnom hodnotení a v záverečnom hodnotení. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100-94% (výborne), na hodnotenie B 93-87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80% (dobre), na hodnotenie D 79-73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72-65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

Výsledky vzdelávania:
1. Študent rozumie základnej terminológii.
2. Študent je schopný tvoriť projektové úlohy, zvoliť vhodné stratégie a prezentovať ich.
3. Študent vie aplikovať teoretické poznatky do tvorby, organizácie a realizácie voľnočasových aktivít.
4. Študent vie metodicky vhodne realizovať jednotlivé záujmové činnosti.

Stručná osnova predmetu:
1. Pedagogika voľného času. História a súčasné chápanie voľného času.
2. Výchova mimo vyučovania a organizačný systém výchovy mimo vyučovania.
3. Prostriedky realizácie výchovy mimo vyučovania.
4. Zážitková pedagogika.
5. Metodika výchovy mimo vyučovania v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach (výchovný program).
6. Záujmy a záujmová činnosti.
7. Plánovanie záujmovej činnosti (prípravy, plánovanie činnosti, projekty)
8. Spoločensko-vedná záujmová činnosť.

9. Prírodovedno-environmentálna záujmová činnosť.
10. Pracovno-technická a esteticko-výchovná záujmová činnosť.
11. Telovýchovno- športová záujmová činnosť.
12. Tvorba a organizácia jednorazového podujatia vo voľnom čase.
13. Osobnosť pedagóga voľného času.

Odporúčaná literatúra:

1. Betnárovává, R. (2002). Metodika prírodovednej záujmovej činnosti. MPC.
2. Grofčíková, S. (2016). Teória a metodika záujmovej činnosti a záujmového vzdelávania. PF UKF v Nitre.
3. Hanuliaková, J. (2020). Metodika záujmovej činnosti v pregraduálnej príprave študentov učiteľských študijných programov. VŠ DTI.
4. Hospodárová, G. (2014). Tvorivé výchovno-vzdelávacie aktivity v ŠKD. MPC.
5. Chomová, S., & Krystoň, M. (2011). Záujmové vzdelávanie, teória, metodika a prax. Národné osvetové centrum v spolupráci s Katedrou andragogiky PF UMB v Banskej Bystrici.
6. Kouteková, M., & Nemcová, L. a kol. (2013). Pedagogika voľného času v teórii a praxi. 1. diel. PF UMB.
7. Kouteková, M., & Nemcová, L. a kol. (2014). Pedagogika voľného času v teórii a praxi. 2. diel. PF UMB.
8. Kratochvílová, E. (2010). Pedagogika voľného času. Výchova v čase mimo vyučovania v pedagogickej teórii a v praxi. Bratislava : VEDA.
9. Nemcová, L. & Dulovics Sámelová, S. (2021). Voľnočasové aktivity stredoškolskej mládeže. Belianum.
10. Nemcová, L., & Šolcová, J. (2020). Neformálne vzdelávanie detí a mládeže. Belianum.
11. Šídlová, M., & Brhelová, V. (2011). Realizácia výchovného programu v školských zariadeniach 1. časť. MPC.
12. Šídlová, M., & Brhelová, V. (2011). Realizácia výchovného programu v školských zariadeniach 2. časť. MPC.
13. Verešová, J. (2015). Aktivity v jednotlivých oblastiach výchovy vo voľnom čase. MPC.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
prednášky: 13 hodín,
semináre: 13 hodín,
tvorba seminárnej úlohy: 20 hodín,
tvorba seminárnej úlohy II.: 20 hodín,
príprava záverečnej štruktúrovanej prezentácie: 6 hodín,
samoštúdium: 18 hodín.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 299

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
47.49	22.07	9.03	6.35	5.69	4.68	4.68	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Lívia Nemcová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: D_1_PG_cuvp	**Názov predmetu:** Počítačová grafika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Celkové hodnotenie je určené súčtom bodov za plnenie priebežných úloh, testu a záverečného projektu.

a) priebežné hodnotenie:
priebežné úlohy 0-40 bodov, písomný test: 0-20 bodov
b) záverečné hodnotenie:
projekt: 0-40 bodov

Výsledky vzdelávania:
študent
1. použije získané znalosti dizajnu a grafických formátov pri riešení prakticky orientovaných úloh na seminároch zameraných na tvorbu a využitie grafiky v ekonomickej praxi,
2. je schopný vytvoriť grafický návrh loga, plagátu, brožúry, a pod.,
3. aplikuje vedomosti týkajúce sa dizajnu,
4. posúdi jednotlivé grafické editory, ktoré sú v tejto oblasti používané a bude schopný porovnať vhodnosť ich použitia pre konkrétne požiadavky, vrátane ekonomickej náročnosti,
5. hodnotí jednotlivé grafické návrhy z hľadiska ich dizajnu, ako aj vhodnosti použitého formátu,
6. vytvorí v praxi využiteľnú grafiku, na ktorej preukáže svoju znalosť základných zásad dizajnu, ako aj praktické zručnosti pri práci s grafickými editormi.

Stručná osnova predmetu:
Základy dizajnu – zásady tvorby grafických návrhov. Aplikácie pre tvorbu počítačovej grafiky. Grafické formáty. Vektorové grafické editory: Inkscape a iné. Tvorba a úpravy grafických objektov, práca s textom, vlastnosti objektov, farebné modely, pracovné prostredie aplikácie, vrstvy a štýly. Import a export medzi jednotlivými grafickými formátmi. Aplikácie pre úpravu rastrovej grafiky. Využitie počítačovej grafiky pri návrhu grafických produktov a tvorbe klasických aj elektronických publikácií a publikovanie na internete.

Odporúčaná literatúra:
1. LACO, P., ŠAMÍK, I. 2010. Počítačová grafika pre ekonómov. Banská Bystrica: EF UMB, 2010. ISBN 978-80-557-0026-7.

2. WILLIAMS, R. 2008. The Non-Designer's Design Book. Berkeley : Peachpit Press, 3rd edition, 2008. ISBN 978-0321534040.
3. WILLIAMS, R. 2002. Grafická úprava pod vedením profesionálů. Praha : Mobil Media, 2002. ISBN 80-86593-32-0.
4. Grafické štandardy internetu definované konzorciom World Wide Web: www.w3c.org.
5. On line tutoriály a dokumentácia k Inkscape: https://inkscape.org/en/learn/

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium: S: 26
samoštúdium: 64

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
66.67	0.0	0.0	0.0	33.33	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Ing. Peter Laco, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.04.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-pol-201	**Názov predmetu:** Poľský jazyk A1 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra bude študent priebežne odovzdávať vypracované cvičenia, ktoré si pripraví doma. V poslednom týždni semestra študent absolvuje písomný test a po ukončení semestra záverečnú ústnu skúšku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za vypracované cvičenia získa menej ako 19,5 boda, za písomný test získa menej ako 22,5 boda a za ústnu skúšku získa tiež menej ako 22,5 boda. Študent má právo na 1 opravný termín každej zo súčastí záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
vypracovanie zadaných cvičení : 0 - 30 bodov
Písomný test v 13. vyučovacom týždni – 35 bodov
b) záverečné hodnotenie:
Ústna skúška v skúškovom období – 35 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent rozumie najdôležitejšiemu obsahu a intenciám písaných textov a ústnych výpovedí, ktoré sa týkajú tém spojených s každodenným životom. Plynulo a spontánne používa poľský jazyk. Má komunikačnú kompetenciu rozvinutú na takej úrovni, že dokáže komunikovať s nositeľmi poľského jazyka vo väčšine bežných situácií.

Stručná osnova predmetu:
Poľská abeceda. Výslovnosť samohlások a spoluhlások. Pozdravy v oficiálnom a neoficiálnom kontakte. Predstavenie sa. Základné zdvorilostné konštrukcie. Poľské mená a priezviská. Osobné údaje. Názvy štátov a ich obyvateľov. Farby. V triede. Sebaprezentácia. Opis osoby – vzhľad a vlastnosti. Záľuby. Hobby. Šport. Povolania. Vyjadrovanie posesívnosti. Číslovky 0 – 100. Pomenovania ovocia a zeleniny. Nakupovanie v stánku, supermarkete, na trhovisku, v obchodnom centre. Potraviny. Jedlá. V kaviarni a reštaurácii. Vyjadrovanie preferencií. Rodina a jej členovia. Rodostrom. Časti dňa a ročné obdobia. Pomenovania mesiacov a dní v týždni. Reálie Poľska.

Odporúčaná literatúra:
1.STEMPEK, I. – STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A1. Podręcznik. Kraków :

Glossa, 2011.
2. STEMPEK, I. – STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A1. Zeszyt ćwiczeń. Kraków : Glossa, 2011.
3. MAŁOLEPSZA, M., SZYMKIEWICZ, A. 2020. Hurra. Po polsku. Część 1. Podręcznik studenta. Kraków : Prolog, 2020.
4. MAŁOLEPSZA, M., SZYMKIEWICZ, A. 2020. Hurra. Po polsku 1. Zeszyt ćwiczeń. Kraków : Prolog, 2020.
5. MADELSKA, L., WARCHOŁ-SCHLOTTMANN, M. 2013. Hurra! Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego. Kraków : Prolog, 2013.
6. MACHOWSKA, J. 2022. Gramatyka? Dlaczego nie?!. Ćwiczenia gramatyczne dla poziomu A!. Kraków : Universitas, 2022.
7. GARNCAREK, P. 2022. Czas na czasownik. Kraków : Universitas, 2022.
8. LIPIŃSKA, E. 2022. Nie ma róży bez kolców. Ćwiczenia ortograficzne dla cudzoziemców. Kraków : Universitas, 2022.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, poľský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
Prezenčné, Kombinované štúdium (P, S, K): 26 h.
samoštúdium: 14 h.
vypracovanie zadaných cvičení: 15 h.
príprava na písomný test: 15 h.
príprava na ústnu skúšku: 20 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 57

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
28.07	21.05	12.28	19.3	3.51	7.02	8.77	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Gabriela Olchowa, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 16.02.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-pol-202	**Názov predmetu:** Poľský jazyk A1 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra bude študent priebežne odovzdávať vypracované cvičenia, ktoré si pripraví doma. V poslednom týždni semestra študent absolvuje písomný test a po ukončení semestra záverečnú ústnu skúšku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za vypracované cvičenia získa menej ako 19,5 boda, za písomný test získa menej ako 22,5 boda a za ústnu skúšku získa tiež menej ako 22,5 boda. Študent má právo na 1 opravný termín každej zo súčastí záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
Vypracovanie zadaných cvičení : 0 - 30 bodov
Písomný test v 13. vyučovacom týždni – 35 bodov
b) záverečné hodnotenie:
Ústna skúška v skúškovom období – 35 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent rozumie najdôležitejšiemu obsahu a intenciám písaných textov a ústnych výpovedí, ktoré sa týkajú tém spojených s každodenným životom. Plynulo a spontánne používa poľský jazyk. Má komunikačnú kompetenciu rozvinutú na takej úrovni, že dokáže komunikovať s nositeľmi poľského jazyka vo väčšine bežných situácií.

Stručná osnova predmetu:
Trávenie voľného času. Vyjadrovanie časových relácií. Komunikačné prostriedky. Zisťovanie informácií: stanica, letisko, hotel, cestovná kancelária. Cestovanie. Stretnutie. Pozvanie. Pozitívne a negatívne reakcie na návrhy. Nakupovanie. Názvy mier, váh a odevov. Vyjadrovanie prosby, pocitov, komplimentov a názorov. Plány do budúcnosti. Predpoveď počasia.
Zariadenie a vybavenie bytu. Typy miestností. Prenájom. Vyjadrovanie priestorových vzťahov. Písanie inzerátov.
Poznatky o Poľsku: fyzická geografia, demografické údaje.
Turistické atrakcie Poľska. Plány na víkend a na prázdniny.
Rodinné oslavy. Blahoželania. Jazyková etiketa. Savoir-vivre.
Známi Poliaci – biografia.

Časti tela, symptómy chorôb. Návšteva u lekára a u zubára.
Poskytovanie rád, vyjadrovanie spokojnosti a nespokojnosti. Písanie reklamácií.
Policajná kronika – automobilová nehoda, krádež, strata osobného majetku, požiar.

Odporúčaná literatúra:

1.STEMPEK, I. – STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A1. Podręcznik. Kraków : Glossa, 2011.
2. STEMPEK, I. – STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A1. Zeszyt ćwiczeń. Kraków : Glossa, 2011.
3. MAŁOLEPSZA, M., SZYMKIEWICZ, A. 2020. Hurra. Po polsku. Część 1. Podręcznik studenta. Kraków : Prolog, 2020.
4. MAŁOLEPSZA, M., SZYMKIEWICZ, A. 2020. Hurra. Po polsku 1. Zeszyt ćwiczeń. Kraków : Prolog, 2020.
5. MADELSKA, L., WARCHOŁ-SCHLOTTMANN, M. 2013. Hurra! Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego. Kraków : Prolog, 2013.
6. SZELC-MAYS, M. 2022. Coś Wam powiem... Ćwiczenia komunikacyjne. Kraków : Universitas, 2022.
7. GARNCAREK, P. 2022. Czas na czasownik. Kraków : Universitas, 2022.
8. LIPIŃSKA, E. 2022. Z polskim na Ty. Kraków : Universitas, 2022.
9. PYZIK, J. 2022. Przygoda z gramatyką. Kraków : Universitas, 2022.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, poľský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (S, K): 26 h.
samoštúdium: 14 h.
vypracovanie zadaných cvičení: 10 h.
príprava na písomný test: 20 h.
príprava na ústnu skúšku: 20 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 54

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
61.11	14.81	7.41	3.7	0.0	12.96	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Gabriela Olchowa, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 16.02.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-pol-203	**Názov predmetu:** Poľský jazyk A2 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra bude študent priebežne odovzdávať vypracované cvičenia a predstaví prezentáciu na vybranú tému. Po ukončení semestra absolvuje študent záverečnú skúšku skladajúcu sa z písomnej časti (test) a ústnej časti. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za vypracované cvičenia aj prezentovanú prezentáciu získa menej ako 19,5 bodu, za písomnú časť záverečnej skúšky získa menej ako 22,5 bodu a za ústnu časť záverečnej skúšky získa tiež menej ako 22,5 bodu. Študent má právo na 1 opravný termín každej zo súčastí záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
vypracovanie zadaných cvičení : 0 - 15 bodov
predstavenie prezentácií: 0 - 15 bodov
b) záverečné hodnotenie:
písomná časť záverečnej skúšky (test): 0 - 35 bodov ústna časť záverečnej skúšky: 0 - 35 bodov
spolu záverečná skúška: 0 – 70 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent rozumie najdôležitejšiemu obsahu a intenciám písaných textov a ústnych výpovedí, ktoré sa týkajú všeobecných, konkrétnych a abstraktných tém. Plynulo a spontánne používa poľský jazyk. Má rozvinuté komunikačné kompetencie, ktoré mu umožňujú bez zábran komunikovať s nositeľmi poľského jazyka. Je schopný vyjadrovať široko svoj názor na témy, ktoré ho zaujímajú, zaujať postoj k udalostiam z minulosti, aktívne vystupovať v diskusii, aj na oficiálnej úrovni.

Stručná osnova predmetu:
Správy o udalostiach – kataklizmy. Zhrnutie. Obľúbený film – porovnávanie. Vyjadrovanie prosby, návrhu, rozkazu. Vyjadrovanie názoru. Adjektíva opisujúce ľudí. Stavba definícií. Počítač a internet – priateľ človeka. Rozprávanie o vzdelávaní a vzdelaní. Stretnutie triedy. Práca a zamestnanie. Pohovor. Typy podnikov Rozprávanie o pracovných problémoch. Písanie e-mailov. Životopis a motivačný list. Pôvod – rozhovor. Príkazy, zákazy, odporúčania. Cestovanie – balenie, letisko. Dovolenka v Poľsku – turistické atrakcie. Listy, e-maily, sms. Víkendy v horách – slovesá pohybu.

Odporúčaná literatúra:

1. STEMPEK, I. – STELMACH, A. i in. 2020. Polski. Krok po kroku A2. Kraków : Glossa, 2020.
2. BURKAT, A. – JASIŃSKA, A. 2020. Hurra! Po polsku cz.2. Kraków : Prolog, 2020.
3. SZELC-MAYS, M. 2022. Coś Wam powiem... Ćwiczenia komunikacyjne. Kraków : Universiatas, 2022.
4. BURKAT, A. – JASIŃSKA, A. 2020. Hurra! Po polsku cz.2. Zeszyt ćwiczeń. Kraków : Prolog, 2020.
5. STEMPEK, I. – STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A2. Zeszyt ćwiczeń. Kraków : Glossa, 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, poľský jazyk A1

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
Prezenčné, Kombinované štúdium (P, S, K): 26 h.
samoštúdium: 14 h.
vypracovanie zadaných cvičení a príprava prezentácií: 20 h.
príprava na písomný test: 15 h.
príprava na ústnu skúšku: 15 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
71.43	28.57	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Gabriela Olchowa, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 16.02.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-pol-204	**Názov predmetu:** Poľský jazyk A2 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra bude študent priebežne odovzdávať vypracované cvičenia a predstavi prezentáciu na vybranú temu. Po ukončení semestra absolvuje študent záverečnú skúšku skladajúcu sa z písomnej časti (test) a ústnej časti. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za vypracované cvičenia aj prezentovanu prezentáciu získa menej ako 19,5 boda, za písomnú časť záverečnej skúšky získa menej ako 22,5 boda a za ústnu časť záverečnej skúšky získa tiež menej ako 22,5 boda. Študent má právo na 1 opravný termín každej zo súčastí záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
vypracovanie zadaných cvičení : 0 - 15 bodov
predstavenie prezentácií: 0 - 15 bodov
b) záverečné hodnotenie:
písomná časť záverečnej skúšky (test): 0 - 35 bodov
ústna časť záverečnej skúšky: 0 - 35 bodov
spolu záverečná skúška: 0 – 70 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent rozumie najdôležitejšiemu obsahu a intenciám písaných textov a ústnych výpovedí, ktoré sa týkajú všeobecných, konkrétnych a abstraktných tém. Plynulo a spontánne používa poľský jazyk. Má rozvinuté komunikačné kompetencie, ktoré mu umožňujú bez zábran komunikovať s nositeľmi poľského jazyka. Je schopný vyjadrovať široko svoj názor na témy, ktoré ho zaujímajú, zaujať postoj k udalostiam z minulosti, aktívne vystupovať v diskusii, aj na oficiálnej úrovni.

Stručná osnova predmetu:
V cestnej premávke. Rozprávanie o životných problémoch: nezamestnanosť, alkoholizmus, násilie, diskriminácia, depresia. Osudové životné situácie, medziľudské vzťahy. Činnosť nadácií, dobrovoľníctvo. Vyjadrovanie nespokojnosti a rozhorčenia. Najnovšie dejiny Poľska – opis udalostí, rozprávanie o historických faktoch. Poľské sviatky. Veľká noc a veľkonočné tradície. Opis situácií. Vyjadrovanie časových súvislostí. Rozprávanie o minulosti – významné dátumy, Solidarita, stanné právo. Poznatky o Poľsku a poľskej spoločnosti. Svet politiky. Moc v Poľsku. Poľský

parlament, politické strany, voľby. Kráľovstvo zvierat. Ekológia a ochrana životného prostredia. Poľský spotrebiteľ. Zisťovanie názorov a vyjadrovanie názorov. Porovnávanie. Rozhovory o filme a divadle. Vyjadrovanie emócií. Diskusia – argumenty za a proti. V múzeu, na výstave – diskusia o umení. Vyjadrovanie obdivu, uznania a kritického postoja.

Odporúčaná literatúra:

1. STEMPEK, I. – STELMACH, A. i in. 2020. Polski. Krok po kroku A2. Kraków : Glossa, 2020.
2. BURKAT, A. – JASIŃSKA, A. 2020. Hurra! Po polsku cz.2. Kraków : Prolog, 2020.
3. SZELC-MAYS, M. 2022. Coś Wam powiem... Ćwiczenia komunikacyjne. Kraków : Universiatas, 2022.
4. BURKAT, A. – JASIŃSKA, A. 2020. Hurra! Po polsku cz.2. Zeszyt ćwiczeń. Kraków : Prolog, 2020.
5. STEMPEK, I. – STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A2. Zeszyt ćwiczeń. Kraków : Glossa, 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, poľský jazyk A1

Poznámky - časová záťaž študenta

90 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (S, K): 26 h.
samoštúdium: 14 h.
vypracovanie zadaných cvičení a príprava prezentácií: 20 h.
príprava na písomný test: 15 h.
príprava na ústnu skúšku: 15 h.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
64.29	28.57	0.0	0.0	7.14	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Gabriela Olchowa, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 16.02.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-uPPvK	**Názov predmetu:** Pracovné právo v kocke

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predpokladom pre absolvovanie predmetu je účasť na min. 90% vyučovania a aktívna participácia študentov na hodine. Hodnotenie je v súlade s klasifikačnou stupnicou podľa Študijného poriadku UMB.

a) priebežné hodnotenie:
Priebežné hodnotenie sa nevykonáva.
b) záverečné hodnotenie:
Podkladom pre udelenie záverečného hodnotenia je preukázanie osvojenia si vedomostí z prednášanej matérie, ktoré preukáže pri aktívnom dialógu s vyučujúcim v rámci výučby predmetu.

Výsledky vzdelávania:
Absolvent bude mať vedomosť o základných princípoch a funkciách pracovného práva, bude zorientovaný v základných ustanoveniach Zákonníka práce, mal by ich dokázať aplikovať na individuálne a kolektívne pracovnoprávne vzťahy v praktickom živote.

Stručná osnova predmetu:
1. Pojem a predmet pracovného práva. Základné zásady pracovného práva.
2. Subjekty pracovného práva, pracovnoprávna subjektivita. Predzmluvné vzťahy.
3. Pracovná zmluva (podstatné náležitosti, ďalšie dojednania). Skúšobná doba.
4. Druhy pracovného pomeru. Pracovný pomer na dobu určitú. Spôsoby skončenia pracovného pomeru.
5. Dohoda o skončení pracovného pomeru (subjekty, forma, dôvody). Výpoveď z pracovného pomeru (subjekty, forma, dôvody).
6. Okamžité skončenie pracovného pomeru (subjekty, forma, dôvody). Odstupné, odchodné. Zákaz konkurenčnej činnosti počas trvania pracovného pomeru a po skončení pracovného pomeru.
7. Pracovný čas (rozvrhnutie, dĺžka). Doby odpočinku.
8. Práca nadčas, pracovná pohotovosť. Druhy dovoleniek (stručná charakteristika).
9. Mzda (stručná charakteristika). Materská dovolenka, rodičovská dovolenka.
10. Prekážky v práci na strane zamestnanca. Prekážky v práci na strane zamestnávateľa.
11. Predpoklady zodpovednosti za škodu. Zodpovednosť zamestnanca za škodu.
12. Zodpovednosť zamestnávateľa za škodu. Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (stručná charakteristika).

Odporúčaná literatúra:
TKÁČ, V. - ŠVEC, M. - PETRÍKOVÁ, L. - POLÁČEK TUREKOVÁ, Z. - SLIVKA BEDLOVIČOVÁ, J. 2021. Pracovné právo. 1. vyd. Banská Bystrica: Belianum, 2021, 405 s. ISBN 978-80-557-1855-2.
PETRÍKOVÁ, L. 2021. Nové trendy v pracovnom práve. 1. vyd. Banská Bystrica: Belianum, 2021, 114 s. ISBN 978-80-557-1830-9. PODHOREC, I. - POLÁČEK TUREKOVÁ, Z. - PETRÍKOVÁ, L. 2016. Repetitórium pracovného práva. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer s. r. o., 2016, 95 s. Aktuálne znenie - z.č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, K): 26 hodín
samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 491

abs	n	p	v
91.85	8.15	0.0	0.0

Vyučujúci: JUDr. Lucia Petríková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.05.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1-PAPĽP	**Názov predmetu:** Praktické aspekty presadzovania ľudských práv

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 0
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
Aktívna účasť na výučbe (80%)
Plnenie priebežných zadaní:
- Spracovanie vybranej ľudskoprávnej témy do podoby statusu na sociálne siete (individuálna práca)
- Príprava a prezentácia stručnej prezentácie k jednej z troch nasledovných možností: o vybranej knihe s ľudskoprávnou tematikou alebo o aktuálnom ľudskoprávnom probléme alebo o ľudskoprávne zameranom podujatí či aktivite (individuálna práca)
- Príprava a realizácia 30 min. diskusie na jednu z tém predmetu (skupinová práca)

b) záverečné hodnotenie:
aktívna účasť na záverečnom kolokviu

Výsledky vzdelávania:
Absolventi a absolventky kurzu si osvojili základné poznatky o dodržiavaní ľudských práv v spoločnosti a naučili sa analyzovať tieto témy v širšom kontexte. Počas štúdia si rozvinuli schopnosť kriticky posudzovať konkrétne prípady porušovania ľudských práv, skúmať ich príčiny a dôsledky a hodnotiť, aké právne a advokačné nástroje môžu prispieť k ich riešeniu. Získali aj praktické zručnosti v oblasti zapájania sa do aktivít, ktoré prispievajú k zlepšovaniu ľudskoprávnej situácie skupín, ktoré sú vystavené ich porušovaniu. Absolventi sú pripravení zapojiť sa do projektov a iniciatív zameraných na pozitívne zmeny v ľudskoprávnej sfére vo svojom okolí, pričom si zachovávajú otvorenosť novým perspektívam a riešeniam porušovania ľudských práv.

Stručná osnova predmetu:
Univerzálnosť a diverzita ľudských práv: Teoretické prístupy a ich aplikácia
Mimovládne organizácie v ľudskoprávnom ekosystéme: Aktéri, vývoj a vplyv
Právo na protest: Sloboda, regulácie a autoritatívne praktiky
Obrankyne a obrancovia ľudských práv: Medzi uznaním a perzekúciou
Rasizmus v 21. storočí: Štrukturálna diskriminácia, privilégiá a marginalizácia
Bývanie, chudoba a nerovnosť: Hospodárske a sociálne práva v ohrození
Vzdelávanie k ľudským právam ako nástroj zmeny: poznanie, hodnoty a občianska angažovanosť
Bezpečný priestor pre všetkých: Prevencia sexualizovaného násilia cez vzdelávanie

Pestovanie a kultivovanie ľudskoprávnej nádeje: Spoločenská, aktivistická a umelecká prax
Ľudské práva v#digitálnom svete
Lokálny a komunitný rozmer ochrany ľudských práv

Odporúčaná literatúra:

DEMBOUR, Marie-Bénédicte, 2010. What Are Human Rights? Four Schools of Thought. In: Human Rights Quarterly [online]. Johns Hopkins University Press, 32(1), 2-20 [cit. 2024-05-03]. ISSN 1085-794X. Dostupné na: https://doi.org/10.1353/hrq.0.0130.
DONNELLY, Jack, 2003. Universal Human Rights in Theory and Practice. Ithaca: Cornell University Press. 290 p. ISBN 978-0-8014-8776-7.
MOYN, Samuel, 2022. Poslední utopie. Lidská práva v dějinách. Praha: Rybka Publishers. 387 s. ISBN 978-80-87950-92-0.
SLIWINSKI, Sharon, 2009. The Aesthetics of Human Rights. In: Culture, Theory & Critique [online]. Taylor & Francis, 50(1), 23-39 [cit. 2024-02-01]. ISSN 1473-5776. Dostupné na: https://www.researchgate.net/publication/263415538_The_Aesthetics_of_Human_Rights
MADDEN, David; MARCUSE, Peter, 2020. Na obranu bydlení. Praha: Neklid. 166 s. ISBN 9788090756229
AMNESTY INTERNATIONAL, 2024. Nedosiahnuteľná potreba bývať - Výskum o práve na bývanie a dostupnosti verejného nájomného bývania na Slovensku. Amnesty International. 325 s. EUR 72/8641/2024
Relevantné ľudskoprávne online kurzy od Amnesty International (academy.amnesty.org, eduworkout.org)
CUSHMAN, Thomas ed. Handbook of Human Rights. New York: Routledge, s. 7-21. ISBN: 978-0-203-88703-5.
hooks, bell, 2023. Feminismus je pro všechny. Politika vášně. Olomouc: Broken Books. 155 s. ISBN 978-80-906307-3-4.
ISHAY, Micheline R., 2023. The Human Rights Reader. New York: Routledge. 693 p. ISBN: 978-1-003-12140-4.
GRAEBER, David a David WENGROW, 2023. Počiatok všetkého. Nová história ľudstva. Bratislava: Tatran. 671 s. ISBN 978-80-222-1402-5.
GREAR, Anna, 2020. Embrancing vulnerability. Notes towards human rights for a more-than-human world. In: BEDFORD, Daniel a Jonathan HERRING, eds. Embrancing vulnerability: The challenges and implication for law. New York: Routledge, pp. 153-174. ISBN: 978-1-351-10570-5.
AGHA, Peter, 2018. Lidská práva v mezikulturních perspektivách. Praha: Nakladatelství Academia, ISBN 978-80-200-2958-4.
GONZALES-SALZBERG, Damian A. a Loveday HODSON, 2020. Research methods for international human rights law. New York: Routledge. ISBN 978-0-429-46897-1.
SMITH, Rhona a Lee McCNNEL, 2018. Research Methods in Human Rights. New York: Routledge. ISBN 978-1-315-67263-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický, slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
Časová záťaž študenta:
celková záťaž študenta: 90 hodín
- z#toho:
prezenčné štúdium: 39 hodín
príprava zadaní: 30 hodín
samoštúdium a#príprava na záverečné kolokvium: 21 hodín

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 26			
abs	n	p	v
92.31	7.69	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. PhDr. Martina Bolečeková, PhD.			
Dátum poslednej zmeny: 31.08.2026			
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.			

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-202	**Názov predmetu:** Praktikum z anatómie rastlín

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: KBaES FPV/1d-biu-101/22

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na cvičeniach, vypracovanie protokolu z cvičení (40% podiel).
b) záverečné hodnotenie: písomná skúška (60% podiel).
Dosiahnutie minimálnej úspešnosti 65%.
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 40/ 60

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. vie vysvetliť všetky základné pojmy z anatómie rastlín (obsahový štandard);
2. získal zručnosti v príprave rastlinných anatomických preparátov a zdokonalil sa v mikroskopovaní;
3. vie interpretovať výsledky svojich mikroskopických pozorovaní;
4. vie prakticky determinovať základné štruktúry rastlinných orgánov.

Stručná osnova predmetu:
Základné rozdelenie a charakteristika pletív. Pozorovanie pletív delených podľa tvaru buniek a veľkosti intercelulár. Pozorovanie funkčných pletív – meristematické, krycie, asimilačné, mechanické, zásobné, vylučovacie a vodivé. Lokalizácia pletív v rastlinných orgánoch.

Odporúčaná literatúra:
1. Erdelská O., Švubová R., Martonfiová L. & Lux A. 2017: Embryológia krytosemenných rastlín. VEDA, Bratislava.
2. Gáperová S. & Roth P. 2013: Anatómia a morfológia rastlín (na CD). FPV UMB, Banská Bystrica.
3. Gáperová S., Gáper J. & Trhan P. 2016: Štruktúrna biológia a mykológia. FPV UMB, Banská Bystrica.
4. Fahn A. 1990: Plant Anatomy. Pergamon Press, Oxford, New York.
5. Lux A. & Erdelská O. 2009: Praktikum z anatómie rastlín. Univerzita Komenského, Bratislava.
6. Votrubová O. 2010: Anatomie rostlin. Nakladatelství Karolinum UK, Praha.
7. Votrubová O. & Pazourek J. 1997: Atlas anatomie rostlin. PERES, Praha.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 26 hodín
samoštúdium: 44 hodín
vypracovanie protokolov: 20 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 94

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
39.36	25.53	15.96	12.77	4.26	2.13	0.0

Vyučujúci: doc. RNDr. Svetlana Gáperová, PhD., Mgr. Janka Kureková

Dátum poslednej zmeny: 10.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-302	**Názov predmetu:** Praktikum z mikrobiológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: KBaES FPV/1d-biu-102/22

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na laboratórnych cvičeniach
b) záverečné hodnotenie: vyhodnotenie výsledkov laboratórnych cvičení a vypracovanie prezentácie zo 4 vybraných tém cvičení
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 0/100

a) priebežné hodnotenie:
aktívna účasť na laboratórnych cvičeniach
b) záverečné hodnotenie:
vyhodnotenie výsledkov laboratórnych cvičení a vypracovanie prezentácie zo 4 vybraných tém cvičení

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. ovláda metódy sterilnej práce v laboratóriu
2. ovláda základné mikrobiologické postupy (príprava živných médií, izolácia, očkovanie a kultivácia rôznych mikroorganizmov, príprava mikroskopických preparátov a práca s mikroskopom, stanovenie počtu mikroorganizmov)
3. dokáže zistiť enzymatickú aktivitu baktérií a antimikrobiálnu účinnosť vybraných látok pomocou klasických mikrobiologických testov
4. dokáže vyhotoviť rastovú krivku mikroorganizmov a sledovať utilizáciu redukujúcich sacharidov pomocou UV-VIS spektrofotometrie
5. dokáže vyhotoviť kalibračný graf potrebný na výpočty utilizácie redukujúcich sacharidov a vyhodnotí namerané dáta pomocou MS Excel
6. ovláda postupy stanovenia celkových počtov mikroorganizmov v rámci minimálnej analýzy kvality pitnej vody pre mikrobiologické a biologické ukazovatele, dokáže vyhodnotiť a interpretovať výsledky v zmysle platnej vyhlášky a navrhnúť opatrenia na nápravu zhoršenej kvality pri individuálnom zásobovaní pitnou vodou
7. dokáže spektrofotometricky stanoviť hodnoty chlorofylu a vo vodách na kúpanie podľa STN a interpretovať výsledky v zmysle platnej vyhlášky

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod, zásady bezpečnej a aseptickej práce v mikrobiologickom laboratóriu. 2. Príprava živných médií, sterilizačné postupy, zneškodnenie biologického odpadu. 3. Príprava a analýza mikroskopických preparátov pomocou svetelnej mikroskopie. Teoretické a praktické zvládnutie prípravy mikroskopických preparátov (natívne, fixované, visiaca kvapka), základné farbiace techniky mikroorganizmov, svetelná mikroskopia pri pozorovaní a meraní mikrobiálnych objektov vrátane vyhotovenia mikroskopickej dokumentácie. 4. Nepriame stanovenie počtu životaschopných baktérií platňovou metódou 5. Izolácia baktérií z mliečnych produktov a ich identifikácia pomocou MALDI-TOF MS. 6. Stanovenie antimikrobiálnej aktivity vybraných látok. 7. Dôkazy enzymatickej aktivity vybraných baktérií pomocou klasických mikrobiologických metód. 8. Základné princípy biotechnologických kultivácií kvasiniek. 9. Monitorovanie metabolizmu uhlíkových zdrojov pomocou spektrofotometrických metód, 10. Minimálna analýza kvality pitnej vody pre mikrobiologické a biologické ukazovatele. Metóda membránovej filtrácie. Stanovenie chlorofylu a vo vodách na kúpanie. 11. Izolácia mikroskopických húb z rôznych prostredí. Pozorovanie mikroskopických a makroskopických znakov, identifikácia vybraných húb.

Odporúčaná literatúra:

1. Chmelová, D. & Ondrejovič, M. 2015: Príručka mikrobiologických metód pre fermentačné technológie. Univerzita sv. Cyrila a Metoda, Fakulta prírodných vied, Trnava.
2. Kopecká, J. & Rotková, G. 2017: Skripta ke cvičení z obecné mikrobiologie, cytologie a morfologie bakterií. 1. vyd. Masarykova univerzita, Brno.
3. Obernauerová, M. & Gbelská, Y. 2008: Cvičenia z mikrobiológie, Univerzita Komenského, Bratislava.
4. Rulík, M., Baudišová, D., Růžička, J. & Šimek, K. 2013: Mikrobiální ekologie vod. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc.
5. STN ISO 10260 Kvalita vody. Meranie biochemických parametrov. Spektrofotometrické stanovenie koncentrácie chlorofylu a (75 7380)
6. Vesteg, M., Ihradská, D., Jelenčíková, D., Kapitáň, M., Kobušová, S., Kostolanská, B., Kvasnica, J., Lihanová, D., Majkútová, K., Trniková, M., Zajacová, K. & Lukáčová, A. 2020: Základy mikrobiológie, protistológie a algológie. Belianum. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela, Banská Bystrica.
7. Víglaský, V., Krafčíková, P. & Demkovičová, E. 2017: Pokročilé praktikum z biochémie a molekulovej biológie. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Prírodovedecká fakulta, Košice.
8. Vyhláška č. 91/2023 Z. z. MZ SR, ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov
9. Vyhláška MZ SR č. 309/2012 Z. z., o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie.
10. Wood, I. P., Elliston, A., Ryden, P., Bancroft, I., Roberts, I. N., & Waldron, K. W. 2012: Rapid quantification of reducing sugars in biomass hydrolysates: Improving the speed and precision of the dinitrosalicylic acid assay. Biomass and Bioenergy, 44, 117–121. https://doi.org/10.1016/j.biombioe.2012.05.003

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 26 hodín
samoštúdium: 25
príprava prezentácií: 39 hodín

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 4						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
50.0	50.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: RNDr. Terézia Beck, PhD., Ing. Katarína Trnková, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 30.06.2025						
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ebi-207	**Názov predmetu:** Praktikum z ornitológie a teriológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KBaES FPV/1d-ebi-103/21 a KBaES FPV/1d-biu-108/22	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch, vypracovanie a prezentácia referátov b) záverečné hodnotenie: seminárna práca Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 40/ 60	
a) priebežné hodnotenie: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch, vypracovanie a prezentácia referátov **b) záverečné hodnotenie:** b) záverečné hodnotenie: seminárna práca Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 40/ 60	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. rozumie základným pojmom a pozná súvislosti medzi pojmami vo fylogenéze, ekológii a systéme Aves a Mammalia; 2. je schopný získané vedomosti využiť a aplikovať pri praktickom poznávaní druhov Aves a Mammalia.	
Stručná osnova predmetu: Morfológia, fylogenetické a ekologické vzťahy Aves a Mammalia – evolučné stratégie, adaptácie na biotopy, špecifické vnútrodruhové aj mimodruhové vzťahy.	
Odporúčaná literatúra: 1. Burnie D. 2002: Zviera, obrazová encyklopédia živočíšnej ríše. Ikar, Bratislava. 2. Dungel J. & Gaisler, J. 2002: Atlas savců České a Slovenské republiky. Academia, Praha 3. Dungel J. & Hudec K. 2011: Atlas ptaků České a Slovenské republiky. Academia, Praha. 4. Šťastný K. & Krištín A. 2021: Ottov obrazový atlas. Vtáky Česka a Slovenska. Ottovo nakladatelství, Praha. 5. Korbel L. & Krejča, L. 1997: Veľká kniha živočíchov. Príroda a.s., Bratislava.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	
Poznámky - časová záťaž študenta	

90 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 26 hodín
samoštúdium, príprava záverečnej seminárnej práce: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 57

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
31.58	36.84	21.05	7.02	0.0	1.75	1.75

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-pls-022	**Názov predmetu:** Predhistória literatúry u Slovanov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: krátke interpretácie textov: 0 – 20 bodov (4 x 5=20 bodov)
seminárne práce: 0 – 60 bodov (3 x 20 = 60 bodov)
b) záverečné hodnotenie: písomné preverenie vedomostí a kompetencií, preukázanie orientácie vo vybraných tematických okruhoch (písomná skúška): 0 – 20 bodov
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu
b) záverečné hodnotenie:
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu

Výsledky vzdelávania:
Študent získa zodpovedajúci prehľad o počiatkoch, pôvode, predstupňoch a prípravných fázach fenoménu literatúry u Slovanov, v širšom zmysle aj o archeológii literárnej komunikácie skúmajúcej dejiny textu pred epochou literatúry. Zoznámi sa v rámci témy s využitím interdisciplinárnych prístupov, zdokonalí sa v odbornej terminológii. Osvojí si špecifické interpretačné zručnosti potrebné pri práci s literárnym textami (textovými súbormi), ktorých pôvod siaha do praslovanského či indoeurópskeho dávnoveku. Dokáže viesť výskum k zadanej téme, dokáže identifikovať spoľahlivé zdroje, vybrať z nich relevantné informácie a podať ich v jasnej a užitočnej forme iným. Popri usporiadanej sume poznatkov získa i širšie aplikovateľný súbor užitočných návykov, metód, prístupov, kompetencií použiteľných pri interpretovaní (nielen) literárnych textov iných dôb a kultúrnych okruhov.

Stručná osnova predmetu:
Teoretické a metodologické východiská predhistórie literatúry u Slovanov: teória abdukcie; teória mémov; teória intertextuality; kultúrne štúdiá; interpretatívna paradigma vo vedách o kultúre; od hľadania kontextu k „rámovaniu“ znaku; náboženstvo a mýtus ako anachrónna štruktúra; nová porovnávacia mytológia G. Dumézila a jeho školy; archeológia literárnej komunikácie ako pokus o dejiny textu pred epochou literatúry; od dejín literatúry k dejinám kultúry: semiotika kultúry tartusko-moskovskej školy; kreatívna hermeneutika Mirceu Eliadea; predhistória literatúry

u Slovanov – nedokončený projekt V. N. Toporova. Interpretačné sondy do textov (textových súborov),, ktorých pôvod siaha do indoeurópskeho či praslovanského dávnoveku.

Odporúčaná literatúra:

1. GOLEMA, M.: Predhistória literatúry u Slovanov. Banská Bystrica : Belianum, 2013. (http://www.ff.umb.sk/katedry/katedra-slovenskej-literatury-a-literarnej-vedy/publikacie/book-17995/predhistoria-literatury-u-slovanov.html)
2. PUHVEL, J.: Srovnávací mythologie. Praha: NLN, 1997.
3. DUMÉZIL, G.: Mýtus a epos I. Trojfunkční ideologie v eposech indoevropských národů. Praha : OIKOYMENH, 2001.
4. TOPOROV, V. N. (ТОПОРОВ, В. Н.): Предистория литературы у славян: Опыт реконструкции: Введение к курсу истории славянских литератур. Москва : Российский государственный гуманитарный университет, 1998.
5. WEST, M. L.: Indo-European Poetry and Myth. Oxford University Press, 2007
6. WATKINS, C.: How to kill a dragon: aspects of Indoeropean poetics. New York – Oxford: Oxford University Press, 1995.
6. MALLORY, J. P. – ADAMS, D. Q.: The Oxford Introduction to Proto-Indo-European and the Proto-Indo-European World. Oxford : OUP, 2006.
7. MALLORY, J. P. – ADAMS, D. Q.: Encyclopedia of Indo-European Culture. London & Chicago : Fitzroy Dearborn Publishers, 1997.
8. GAMKRELIDZE, T. – IVANOV, V. V. (Гамкрелидзе, Т. – Иванов, В. В.): Индоевропейский язык и индоевропейцы: реконструкция и историко-типологический анализ праязыка и протокультуры. С предисловием Романа Якобсона. Тбилиси : Изд-во Тбилисского университета, 1984.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hod., z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
samoštúdium: 124 hod.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
80.0	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.10.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-pci-25	**Názov predmetu:** Profesionálne čítanie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
10 pravidelných praktických cvičení (0 – 5 bodov), odborné diskusie (0 – 10 bodov),
b) záverečné hodnotenie:
analýza (0 – 10 bodov), finálne kolokvium (0 – 30 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
študent
1. je schopný kompetentne nadobudnúť efektívne teoretické poznatky o vizuálne spracovanom (písanom – tlačenom – elektronicky podmienenom) komunikáte,
2. rozumie súvislostiam medzi súčasťami písaného textu v jeho hĺbkovej (motivicko-tematickej) a povrchovej (výrazovej) rovine,
3. ovláda žánrové charakteristiky vizuálneho textu,
4. dokáže zvoliť účinný metodický postup na pohotové prijatie a využitie obsahu, formy a významu komunikátu,
5. vie účelne aplikovať nadobudnuté poznatky v praktickom dorozumievaní prostredníctvom vizuálnych komunikátov.

Stručná osnova predmetu:
Vstupný samotest: čo chceme a čo potrebujeme? Ako študovať v praxi. Profesionálne čítanie a číselné údaje. Vizuálne komunikáty v praxi. Komunikát = obsah + forma. Komunikát = forma + obsah. Psychosociálne osobitosti profesionálneho čítania. Čítanie A: informačné (orientačné), kurzorické čítanie. Čítanie B: selektívne, štatarické čítanie. Čítanie C: oddychovo-relaxačné, kombinované čítanie. Rôznosť lektúry a profesionálna práca s informáciami. Čítanie ako kľúčová jazyková kompetencia v jazykovom vzdelávaní. Syntézy a konzekvencie.

Odporúčaná literatúra:
1. ADAIR, J.: Efektivní komunikace. Praha : Alfa Publishing, 2004.
2. ČMEJRKOVÁ, S. – DANEŠ, F. – SVĚTLÁ, J.: Jak napsat odborný text. Praha : Leda, 1999.
3. FINDRA, J.: Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin : Osveta, 2013.

4. GRUBER, D.: Inteligentní čtení v internetovém věku. Ostrava : Gruber TDP, 2017.
5. HÖRNER, G.: Rychlé čtení. Brno : Computer Press, 2007.
6. KAHN, N. B.: Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi. Praha : Portál, 2001.
7. KIKA, M.: Efektívne vysokoškolské štúdium. Banská Bystrica : Belianum, 2020.
8. MAKULOVÁ, S. – BUZOVÁ, K.: Manažment informačných zdrojov a knižnično-informačných služieb. Bratislava : ELET, 2011. 174 s.
9. MISTRÍK, J.: Efektívne čítanie. Bratislava : Veda, 1996.
10. PAPÍK, R.: Strategie vyhledávání informací a elektronické informační zdroje. 1. vyd. Praha : Velryba, 2011.
11. PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná : OPF, 2009.
12. PATRÁŠ, V.: Pohotové čítanie a myšlienkové spracovanie textu. Banská Bystrica : UMB, 2011.
13. ZIELKE, W.: Jak číst rychleji a lépe. Praha : Svoboda, 1988.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26
samoštúdium: 13
aktualizácia informácií, práca s legislatívou: 12
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné: prípadové štúdie – 26, e-learning – 13

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 103

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
50.49	18.45	10.68	8.74	9.71	1.94	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 23.04.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-kom-050	**Názov predmetu:** Príprava na medzinárodný certifikát z nemeckého jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie písomný a ústny test – 0-40 bodov b) záverečné hodnotenie Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94%), B (93 – 87%), C (86 – 80%), D (79 – 73%), E (72 – 65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent je schopný porozumieť prečítanému a počutému textu, vytvoriť súvislý písomný a ústny komunikát a aktívne sa podieľať na rozhovoroch k všeobecným témam v rozsahu prispôsobenom danej jazykovej úrovni definovanej Spoločným európskym referenčným rámcom (A1 - C2).	
Stručná osnova predmetu: Seminár je zameraný na zdokonaľovanie jazykovej kompencie v rámci štyroch základných jazykových zručností (čítanie s porozumením, počúvanie s porozumením, písanie a hovorenie) s cieľom pripraviť účastníkov na medzinárodnú certifikátnu skúšku, ktorá osvedčuje znalosť nemeckého jazyka na príslušnej jazykovej úrovni definovanej Spoločným európskym referenčným rámcom (A1 - C2).	
Odporúčaná literatúra: HELBIG, G. - BUSCHA, J. Übungsgrammatik Deutsch. Langenscheidt, 1992. ISBN 3-324-00379-2 HILPERT, S. - SCHÜMANN, A. - GOTTSTEIN-SCHRAMM, B. - KALENDER, S. – ROBERT, A. -SPECHT, F. 2008. Schritte international 1, 2, 3. München : Hueber-Verlag. KANISOVÁ, Z. – RICHTER, M. Sprache im Alltag. Ein Konversationsbuch für Fortgeschrittene. Nové prepracované vydanie, Bratislava, Remedium, 2005 WITZLINGER, H: Deutsch. Aber Hallo! A2, B1, B2. Online: www.deutschkurse- passau.de. www.mein-deutschbuch.de www.lingolia.dehttp://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/ a1_uebungen_index_z.htm 1.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
nemecký jazyk A1 - C2

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
75.0	25.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jana Štefaňáková, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 25.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-KRE-402	**Názov predmetu:** Psychológia kreativity

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Dosahovanie výsledkov vzdelávania v rámci disciplíny bude priebežne hodnotené (PH) na základe seminárov. Na seminári môže študent získať maximálne 40 bodov za tieto konkrétne úlohy: prezentácia seminárnej práce na určenú tému (adekvátnosť literárneho zdroja – 10 bodov, úroveň prezentácie – 10 bodov, adekvátnosť obsahu – 10 bodov, aktivizácia poslucháčov – 10 bodov), pričom vyučujúci predmetu môže modifikovať tieto úlohy. Konkretizácia úloh a počtu bodov je vždy aktualizovaná v sylabách predmetu. Pre udelenie kreditov za hodnotenie predmetu je taktiež nutné, aby študent neabsentoval na seminároch viac ako 2krát. Dosiahnutý počet bodov na seminári tvorí nasledovné celkové hodnotenie predmetu: na hodnotenie A je potrebné získať najmenej 38 bodov, na hodnotenie B je potrebné získať najmenej 35 bodov, na hodnotenie C je potrebné získať najmenej 32 bodov, na hodnotenie D je potrebné získať najmenej 29 bodov, na hodnotenie E je potrebné získať najmenej 26 bodov (65%).

Výsledky vzdelávania:
1. Študent rozumie identifikácii jednotlivých faktorov divergencie.
2. Študent vie vysvetliť metódy a formy rozvoja tvorivosti.
3. Študent je schopný kreovať úlohy rozvíjajúce jednotlivé tvorivé schopnosti vo vzťahu k aprobačnému predmetu.

Stručná osnova predmetu:
1. Predmet psychológie kreativity. Podstata a historické aspekty kreativity.
2. Aktuálne prístupy ku kreativite. Tvorivosť ako proces, produkt, tvorivá osobnosť.
3. Tvorivosť ako trieda schopností. Prístupy J.P. Guilforda a E.P. Torrancea k tvorivosti.
4. Tvorivosť v základných psychologických smeroch - asociačná psychológia, psychoanalýza,behaviorizmu, gestaltpsychológia, humanistická psychológia.
5. Kognitívne procesy a ich vplyv na rozvoj kreativity.
6. Ontogenetické aspekty tvorivosti.
7. Sociálne prostredie a vývin kreativity.
8. Prostredie rozvíjajúce a prostredie brzdiace kreativitu.
9. Determinanty rozvíjania tvorivosti.
10. Tvorivá atmosféra jej znaky a špecifiká.
11. Programy rozvoja tvorivosti.

12. Konštruovanie úloh, formulácia otázok rozvíjajúcich kreativitu.
13. Hodnotenie úrovne kreativity a diagnostické možnosti.

Odporúčaná literatúra:

1. Jurčová, M. (2009). Tvorivosť v každodennom živote a vo výskume. IRIS.
2. Kusá, D., et.al. (2006). Zjavná a skrytá tvorivosť. Ústav experimentálnej psychológie SAV.
3. Salbot, V. & Pašková, L. (2009). Tvorivosť a jej rozvíjanie v škole. OZ Pedagóg.
4. Szobiová, E. (2004). Tvorivosť od záhady k poznaniu. STIMUL.
5. Vašašová, Z. (2012). Tvorivosť v kontexte so zvládaním záťažových situácií. Belianum.
6. Žák, P. (2004). Kreativita a její rozvoj. Computer Press.

Literatúru aktualizuje vyučujúci v sylabe predmetu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho: cvičenia: 26 hodín, reflexia I.: 10 hodín, reflexia II.: 19 hodín, príprava záverečnej štruktúrovanej prezentácie: 5 hodín, samoštúdium: 10 hodín, praktický nácvik: 20 hodín
Poznámky: minimálny počet študentov 8, maximálny počet študentov v skupine 20

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1511

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
59.36	15.75	11.58	6.55	5.36	0.13	1.26	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Lucia Pašková, PhD., PaedDr. Magdaléna Kremnická, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.06.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-RIS-513	**Názov predmetu:** Rod, identita, spoločnosť

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie spočíva vo vypracovaní portfólia úloh, ktoré študent/študentka spracováva počas semestra k jednotlivým témam.

b) záverečné hodnotenie:
Záverečná hodnotenie spočíva vo vypracovaní portfólia úloh, ktoré študent/študentka spracováva počas semestra k jednotlivým témam.
Na záverečné hodnotenie A musí získať 100-94% (výborne), na hodnotenie B 93-87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80% (dobre), na hodnotenie D 79-73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72-65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

Výsledky vzdelávania:
1. Študent/študentka ovláda základné termíny z rodovej problematiky a správne ich používa
2. Študent/študentka identifikuje rodové stereotypy v spoločnosti a ich dôsledky
3. Študent/študentka dokáže aplikovať získané poznatky a skúsenosti vo svojom študijnom programe, budúcej profesii a osobnom živote.

Stručná osnova predmetu:
1. Ľudské práva ako východisko pre rodovú problematiku
2. Základná terminológia v oblasti – rod, rodové stereotypy, predsudky, diskriminácia
3. Rodové stereotypy a rodová identita
4. Rodové aspekty výchovy (rodovo citlivá výchova)
5. Jazyk a rod
6. Rodina a rod
7. Rodová dimenzia vo vede, výskume a inováciách
8. Umenie a rod
9. Rodové roly v kultúrnom kontexte
10. Stratégie pre rodovú rovnosť v podnikaní a verejnom sektore
11. Rod ako politikum
12. Rodovo podmienené násilie

Odporúčaná literatúra:
Odporúčaná literatúra:

1. BIRKNEROVÁ, Z., FRANKOVSKÝ, M. 2014 Rodové diferencie v prejavoch sociálnej, emocionálnej inteligencie a machiavellizmu v manažérskej práci. Praha: Radix, spol. s. r. o.
2. BUTLER, Judith. 1997. O jazyku, ubližovaní a cenzúre. In: ASPEKT. Ženské telo II. 1997, č. 3, s. 50-61.
3. CRISPIN, Jessa. 2018. Prečo nie som feministka. Bratislava : Inaque, 2018
4. CURRAN, D. J – RENZETTI, C. M.,2003: Ženy, muži a společnost . Praha : Karolinum.
5. CVIKOVÁ, J. – JURÁŇOVÁ, J., 2003. Ružový a modrý svet. Rodové stereotypy a ich dôsledky. Bratislava: Aspekt
6. Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácemu násiliu a o boji proti nemu
7. JANEBOVÁ, R. 2006. Sociální problémy z aspektu gender. Hradec Králové: Gaudeamus.
8. KICZKOVÁ, Z., SZAPUOVÁ, M. 2011. Rodové štúdiá, súčasné diskusie, problémy a perspektívy. Bratislava: Vydavateľstvo Univerzity Komenského.
9. MATEJKOVÁ, A. 2019. Výskum SÚ SAV: Tradičné delenie rodových roli u nás stále pretrváva. Dostupné na: https://www.sav.sk/index.php?doc=services-news&source_no=20&news_no=8130
10. OAKLEYOVÁ, A.: 2000. Pohlaví, gender a společnost. Praha: Portál.
11. SOLNIT, Rebecca. 2018. Muži mi to vysvetlia. Bratislava : Inaque, 2018.
12. URBANCOVÁ, L., 2022. Rodovo vyvážená slovenčina v súčasnej spoločnosti. In: Gender a výzkum, roč, 23, 2022, č. 2, s. 41-61.
13. Všeobecná deklarácia ľudských práv
14. Zákon č. 460/1992 Z. z. Ústava SR
15. Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce
16. Zákon č. 365/2004 Z. z. Antidiskriminačný zákon

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
SJL

Poznámky - časová záťaž študenta
Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: semináre: 26 hodín, príprava manuálu: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 223

abs	n	p	v
87.89	12.11	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD., Mgr. Jana Šolcová, PhD., PhDr. Katarína Kurčíková, PhD., PhDr. Lucia Galková, PhD., doc. Mgr. Lívia Nemcová, PhD., doc. PaedDr. Lenka Rovňanová, PhD., Mgr. Zuzana Heinzová, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD., univ. doc., prof. PhDr. Alexandra Bitušíková, CSc., doc. Ing. Kamila Borseková, PhD., PhDr. Kamila Koza Beňová, PhD., RNDr. Elena Kupcová, PhD., Mgr. Lujza Urbancová, PhD., PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-rpi-202	**Názov predmetu:** Rodina, príbuzenstvo a intimita

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie: Vypracovanie zadaných seminárnych prác 60 %
Záverečné hodnotenie: písomná skúška 40%

a) priebežné hodnotenie:
Vypracované zadania úloh na témy prednášok (čítanie a rozbor textových podkladov) 30%
Príprava seminárnej práce 30%
b) záverečné hodnotenie:
písomná skúška 40%

Výsledky vzdelávania:
Študent bude schopný porozumieť funkciám rodiny ako základnej inštitúcie všetkých spoločností. Bude schopný porozumieť vývoju rodiny ako sociálnej inštitúcie v historickom, politickom, kultúrnom aj teoretickom kontexte. Bude schopný vysvetliť vzťah medzi makrosociálnymi premenami a mikrosvetom rodiny, porozumie sociálnej determinácii povahy manželskej lásky, získa vhľad do sociologie intimity, rodičovstva, detstva, genderových rolí, generačného konflitku, fáz rodinného spolužitia, tradičného a moderného príbuzenstva. Získa prehľad o základných konceptoch štúdia príbuzenstva naprieč kultúrami, oboznámi sa so základnými črtami a vývojom tradičnej rodiny vyvíjajúcej sa na území Slovenska. Oboznámi sa s rodinou ako oblasťou sociálno-vedného výskumu, nadobudne odborný terminologický aparát a predpoklady pre odbornú diskusiu. Bude schopný reflektovať stav, problémy a perspektívy rodinného života na Slovensku. Získa prehľad diverzity rodinných foriem v kontexte času a priestoru a bude schopný reflektovať výzvy, ktoré pre rodinu predstavuje postmoderný svet 21. storočia.

Stručná osnova predmetu:
Rodina ako inštitúcia, rodina a spoločnosť.
Antropologické prístupy k výskumu rodiny
Antropológia príbuzenstva a príbuzenských systémov
Tradičná rodina na Slovensku
Historický vývoj európskej rodiny a manželstva
Klasické teórie rodiny.
Premeny rodiny od 60. rokov 20. storočia. Rodina a gender. Manželstvo a rodičovstvo – žena v rodine. Manželstvo a rodičovstvo – muž v rodine.

Rodičia a deti – zmeny v postavení dieťa. Socializácia dieťaťa v rodine. Kult dieťata.
Stabilita rodiny a problematika rozvodovosti. Neúplné rodiny. Jednorodičovstvo. Násilie v rodine.
Slovenská rodina – minulosť a súčasné trendy. Kríza rodiny?
Perspektívy inštitúcie rodiny v 21. storočí. Nové reprodukčné technológie. Rodina ako politikum.

Odporúčaná literatúra:

Bútorová, Z. a kol. 2008. Ona a on na Slovensku: Zaostrené na rod a vek. IVO, Bratislava.
Botíková, M., Švecová, S., Jakubíková, K. 1998. Tradície slovenskej rodiny. Veda, Bratislava
Collins, R. 1988. Sociology of Marriage & the Family. Nelson-Hall, Chicago.
De Singly, F. 1999. Sociologie současné rodiny. Portál, Praha.
Goody, J. 2006. Proměny rodiny v evropské historii. Nakladatelství Lidové noviny, Praha.
Chorvát, I. 2009. Krehké vzťahy? Poznámky k premenám intimity. Sociální studia 6, č. 4, s. 25-42.
Chorvát, I. 1999. Muž – otec v súčasnej rodine. Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica.
Možný, I. 2006. Rodina a společnost. SLON, Praha.
SKUPNIK, Jaroslav. Antropologie příbuzenství: příbuzenství, manželství a rodina v kulturněantropologické perspektivě. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Studijní texty.
Kuchařová, V. a kol. 2019. Česká rodina na počátku 21. století : životní podmínky, vztahy a potřeby. Vydání první. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., 299 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín
kontaktná výučba 26
samoštúdium 65
prírpava seminárnej práce 59

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 88

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
40.91	35.23	13.64	5.68	0.0	3.41	1.14	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. M. A. Ivan Chorvát, CSc., PhDr. Kamila Koza Beňová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 20.09.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 12-RSOA	**Názov predmetu:** Rozvojová spolupráca a občianska angažovanosť

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 0 / 0
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
vypracovanie projektu (vzor SlovakAid): 0-80 bodov
b) záverečné hodnotenie:
prezentácia projektu: 0-20 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študenti:
1. ovládajú základné teoretické koncepty a terminológiu súvisiacu s rozvojovou spoluprácou a medzinárodným rozvojom a rozumejú ich vzájomným súvislostiam a systémovým prepojeniam,
2. dokážu pri skúmaní konkrétnych prípadov z oblasti rozvojovej spolupráce a medzinárodného rozvoja využívať nadobudnuté vedomosti, interpretovať získané poznatky a formulovať relevantné závery,
3. vedia kriticky posudzovať činnosť a úlohu jednotlivých aktérov v daných oblastiach, identifikovať problémové aspekty a navrhovať vhodné riešenia alebo alternatívne prístupy,
4. sú schopní vypracovať návrh rozvojového projektu na zvolenú alebo zadanú tému, pričom pri jeho tvorbe uplatňujú teoretické poznatky, analytické zručnosti a schopnosť navrhovať efektívne riešenia rozvojových problémov.

Stručná osnova predmetu:
1. Základná terminológia, nástroje a formy realizácie rozvojovej pomoci, motívy poskytovania a ekonomický význam medzinárodnej rozvojovej spolupráce
2. Úvod do manažmentu rozvojových projektov
3. Hlavné rozvojové výzvy Afriky, Ázie a Latinskej Ameriky
4. Krajiny poskytujúce rozvojovú pomoc (oficiálni darcovia, emerging donors), medzinárodné organizácie a inštitúcie zamerané na rozvojovú spoluprácu, SDGs
5. Rozvojová politika Európskej únie
6. Úloha mimovládneho a súkromného sektora v oblasti medzinárodnej rozvojovej spolupráce
7. Rozvojová spolupráca Slovenskej republiky – historický prehľad, inštitucionálny rámec, teritoriálne a sektorové zameranie, výzvy rozvojovej politiky Slovenskej republiky
8. Analýza vybraných rozvojových projektov realizovaných pod značkou SlovakAid
9. Rozvojová diplomacia a jej realizácia v praxi

10. Aid for Trade, program podnikateľských partnerstiev a iné iniciatívy rozvojových aktivít
11. Príprava rozvojových projektov
12. Prezentácie rozvojových projektov

Odporúčaná literatúra:

ZHAO, J. (2023): International Development Cooperation: Theory, Practice, and Evaluation. ISBN 978-9811258879.
HASLAM, P. A. – SCHAFER, J. – BEAUDET, P. (2021): Introduction to International Development: Approaches, Actors, Issues, and Practice, 4th Edition. ISBN 978-0199036431.
DEVELTERE, P. – HUYSE, H. – VAN ONGEVALLE, J. (2021): International Development Cooperation Today: A Radical Shift Towards a Global Paradigm. ISBN 978-9462702615.
POTTER, R. et al. (2018): Geographies of Development. An Introduction to Development Studies, 4th Edition. ISBN 978-1138794306.
TODARO, M. P. – SMITH, S. C. (2020): Economic Development, 13th Edition. ISBN 978-1292291154.
KINGSBURY, D. et al. (2016): International Development. Issues and Challenges, 3rd Edition. ISBN 978-1-137-42940-7.
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ A EURÓPSKYCH ZÁLEŽITOSTÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY (2025): Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky 2025 – 2030.
Oficiálne webové stránky SlovakAid, OECD, Organizácie Spojených národov, Európskej únie a ďalších relevantných inštitúcií.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
celková záťaž študenta: 90 hodín - z toho: prezenčné štúdium: 26 hodín; príprava projektu: 50 hodín; príprava na záverečnú prezentáciu: 14 hodín

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

abs	n	p	v
0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Martina Bolečeková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.06.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-rus-233	**Názov predmetu:** Ruský jazyk pre začiatočníkov 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent má právo na 1 opravný termín záverečnej skúšky. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).

a) priebežné hodnotenie:
1. test: 25 bodov
2. test : 25 bodov
b) záverečné hodnotenie:
písomná skúška...: 50 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent je schopný orientovať sa a aplikovať základné rečové zručnosti v rusom jazyku na úrovni A1-A2. Odpovedať na otázky: Kto je to? Čo je to? Ako sa to volá? Ako sa voláš? Kde je to (príslovkové určenie miesta)? Je schopný použiť a správne tvoriť záporové vetné konštrukcie, ovláda skloňovanie, časovanie. Svoje poznatky vie aplikovať pri tvorbe profesijného životopisu. Naučí sa používať lexikálne jednotky rečovej etikety.

Stručná osnova predmetu:
Predmet je zameraný na zvládnutie základných jazykových zručností na úrovni A1-A2. Pozornosť venuje jednoduchým komunikačným situáciám, porozumeniu čítanému a hovorenému textu. Osobité miesto venuje otázke rečovej etikety, formám oslovenia, pozdravu a lúčenia v ruskom jazyku v komparácii so slovenčinou.

Odporúčaná literatúra:
1. ARKADIEVA, E. V., GORBANEVSKAJA, G. V., KIRSANOVA, N. D. MARČUK, I. B. Kogda ne pomagajut slovari... časť 1. Moskva: Flinta, 2011, ISBN 978-5-89349-804-2
2. ARKADIEVA, E. V., GORBANEVSKAJA, G. V., KIRSANOVA, N. D. MARČUK, I. B. Kogda ne pomagajut slovari... časť 2. Moskva: Flinta, Nauka, 2011, ISBN 978-5-89349-938-4
3. BITECHINA, G. A. a kol.: 26 urokov po razvitiu reči. Moskva: Russkij jazyk, 1975
4. DEKANOVÁ, E., ONDREJČEKOVÁ, E.: Да! Ruština, Učebnica a cvičebnica. ENIGMA, 2008, ISBN 80-89132-30-8

5. KAPITANOVA, T. I. a kol.: Testy, testy, testy... Sankt-Peterburg: Zlatoust, 2010, ISBN 978-5-86547-406-7
6. KOVÁČIKOVÁ, T.: Ruština pre samoukov. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2009, ISBN 978-80-10-01588 7. LIZOŇ,
M.: Jazykové cvičenia pre 1. a 2.ročník, FF UMB, Banská Bystrica
8. NEKOLOVÁ, V., CAMUTALIOVÁ, I., VASILJEVOVÁ, A.: Ruština nejen pro samouky. Praha: Leda, 2006, ISBN 8085927969

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
ruský jazyk A1, slovenský jazyk C2

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho: Kombinované štúdium (S, K): 26 h. samoštúdium: 50 h. príprava na 1. priebežný test: 20 h., príprava na 2. priebežný test: 25 h príprava na záverečný test: 25 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 54

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
68.52	9.26	9.26	5.56	0.0	7.41	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Igor Cintula, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.09.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-rus-234	**Názov predmetu:** Ruský jazyk pre začiatočníkov 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent má právo na 1 opravný termín záverečnej skúšky. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).

a) priebežné hodnotenie:
1. test: 25 bodov
2. test : 25 bodov
b) záverečné hodnotenie:
písomná skúška...: 50 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent je schopný orientovať sa a aplikovať základné rečové zručnosti v rusom jazyku na úrovni A2. Orientuje sa v témach: národnosti, štáty, jazyky, profesie, bývanie. Rozumie a dokáže prerozprávať a interpretovať ľahšie texty. Zvláda a aplikuje gramatické kategórie, je schopný rozlíšiť štylistické rozdiely v textoch. Je schopný prekladať jednoduché texty v rámci daných tematických celkov

Stručná osnova predmetu:
Predmet je zameraný na zvládnutie základných jazykových zručností na úrovni A1-A2. Pozornosť venuje jednoduchým komunikačným situáciám, porozumeniu čítanému a hovorenému textu. Osobité miesto venuje otázke rečovej etikety, formám oslovenia, pozdravu a lúčenia v ruskom jazyku v komparácii so slovenčinou

Odporúčaná literatúra:
1. ARKADIEVA, E. V., GORBANEVSKAJA, G. V., KIRSANOVA, N. D. MARČUK, I. B. Kogda ne pomagajut slovari... časť 1. Moskva: Flinta, 2011, ISBN 978-5-89349-804-2
2. ARKADIEVA, E. V., GORBANEVSKAJA, G. V., KIRSANOVA, N. D. MARČUK, I. B. Kogda ne pomagajut slovari... časť 2. Moskva: Flinta, Nauka, 2011, ISBN 978-5-89349-938-4
3. BITECHINA, G. A. a kol.: 26 urokov po razvitiu reči. Moskva: Russkij jazyk, 1975
4. DEKANOVÁ, E., ONDREJČEKOVÁ, E.: Да! Ruština, Učebnica a cvičebnica. ENIGMA, 2008, ISBN 80-89132-30-8

5. KAPITANOVA, T. I. a kol.: Testy, testy, testy... Sankt-Peterburg: Zlatoust, 2010, ISBN 978-5-86547-406-7
6. KOVÁČIKOVÁ, T.: Ruština pre samoukov. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2009, ISBN 978-80-10-01588
7. LIZOŇ, M.: Jazykové cvičenia pre 1. a 2.ročník, FF UMB, Banská Bystrica
8. NEKOLOVÁ, V., CAMUTALIOVÁ, I., VASILJEVOVÁ, A.: Ruština nejen pro samouky. Praha: Leda, 2006, ISBN 8085927969

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
ruský jazyk A2, slovenský jazyk C2

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho: Kombinované štúdium (S, K): 26 h. samoštúdium: 50 h. príprava na 1. priebežný test: 20 h., príprava na 2. priebežný test: 25 h príprava na záverečný test: 25 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 54

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
72.22	12.96	1.85	3.7	0.0	9.26	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Igor Cintula, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.09.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-rli-022	**Názov predmetu:** Rímska literatúra

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: seminárna práca 0 – 40 bodov
b) záverečné hodnotenie: písomný test 0 – 60 bodov.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100.
Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 27 bodov a za písomný test menej ako 38 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. použije odporučenú študijnú literatúru a poznatky rozvinuté v rámci kombinovanej výučby;
2. je schopný orientovať sa v dejinách rímskej literatúry, pozná jej najvýznamnejších predstaviteľov a prečíta vybrané reprezentatívne texty;
3. aplikuje poznatky zo štúdia odbornej literatúry na konkrétne umelecké texty v rámci oboznámenia sa s dobovými recepčnými horizontmi a v rámci súčasného interpretačného porozumenia;
4. pochopí základné súvislosti medzi antickou rímskou kultúrou a vývinom európskej kultúry;
5. vytvorí seminárnu prácu preukazujúcu naplnenie uvedených výkonových štandardov.

Stručná osnova predmetu:
Periodizácia rímskej literatúry, chronológia a rozšírenie písma. Začiatky rímskej literatúry (obdobie ranej a strednej republiky). Literatúra v období neskorej republiky (Cicero, Lucretius, Caesar). Augustovské obdobie – diela významných predstaviteľov (Vergílius, Horatius, Tibullus, Propertius, Ovídius). Literatúra v období raného cisárstva (Seneca, Lucanus, Petronius, Martialis, Apuleius). Neskoré cisárstvo – začiatky kresťanskej literatúry a jej vrchol (Augustínus). Koniec západnej rímskej ríše – úsvit stredoveku a národných literatúr.

Odporúčaná literatúra:
1. CONTE, G. B.: Dějiny římské literatury. Praha : Koniasch Latin Press, 2003.

2. TRONSKIJ, I. M.: Dějiny antické literatury. II. díl. Římská literatura. Praha : Nakladatelství ČSAV, 1955.
3. MARTIN, R. a i.: Slovník řecko-římské mytologie a kultury. Praha : EWA Edition, 1993.
4. ELIADE, M.: Dejiny náboženských predstáv a ideí. I. diel. Bratislava : Agora, 1995.
5. ČERNÝ, V.: Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti : Středověk. Jinočany : H&H, 1996

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
lektúra primárnych literárnych textov: 40 hod.
samoštúdium (analýza odborných textov): 30 hod.
seminárna práca: 30 hod.
príprava na písomný test: 24 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 134

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
57.46	23.88	8.96	6.72	2.24	0.75	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Ivan Jančovič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.10.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1d-biu-209	**Názov predmetu:** Seminár k bakalárskej práci (predmet si zapisuje študent iba na tej katedre, kde robí záverečnú prácu)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť a práca na seminároch
b) záverečné hodnotenie: spracovanie úloh zadaných vedúcim záverečnej práce
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 0/ 100

Výsledky vzdelávania:
Študent získa dôležité informácie pre úspešné spracovanie záverečnej práce tak po odbornej, ako aj formálnej stránke.

Stručná osnova predmetu:
Formou individuálnych, resp. kolektívnych stretnutí konzultovanie problémov pri riešení záverečnej bakalárskej práce, najmä v súvislosti s výberom metód spracovania získaných dát, interpretáciou výsledkov, výberom literatúry a vyhľadávaním ďalších informačných zdrojov.

Odporúčaná literatúra:
Štúdium literatúry v nadväznosti na tému záverečnej práce podľa odporúčania vedúceho záverečnej práce a vlastného uváženia.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 26 hodín
samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 28

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
89.29	7.14	0.0	0.0	0.0	3.57	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 13.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-skz-01	**Názov predmetu:** Slovenská kultúra a zvyky 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na seminároch a písomné vypracovanie úloh (0 − 40 bodov), písomná previerka (0 − 30 bodov), ústna previerka (0 − 30 bodov). b) záverečné hodnotenie: Na základe priebežného hodnotenia. Maximálny celkový počet bodov: 100 (priebežné hodnotenie + skúška). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov, pričom v písomnej aj v ústnej skúške samostatne vyhovel najmenej na 65 %.	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania sú v súlade so Spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky. Zahraničný/á študent/ka: 1. chápe základné kontaktové frázy aj pozdravy, 2. rozumie nápisom v školskom priestore, jednoduchým označeniam v doprave, 3. dokáže sa pozdraviť a predstaviť, položiť jednoduchú otázku aj jednoducho odpovedať, vie sa opýtať na cestu, ospravedlniť sa, poprosiť o pomoc, 4. rozumie niektorým kultúrnym zvyklostiam, dokáže reagovať na základné kultúrne stereotypné prejavy verbálneho i neverbálneho charakteru.	
Stručná osnova predmetu: Tematické vymedzenie: súčasná slovenská kultúra, zvyky a tradície, pozdrav, predstavenie, ospravedlnenie, prosba, prijatie, odmietnutie, osobné údaje, orientácia na univerzite a na ulici.	
Odporúčaná literatúra: Lektorské didaktické materiály rozvíjajúce komunikačné zručnosti prostredníctvom fráz. Böhmerová, A.: Slovak for You. Slovak for Speakers of English for Beginners and Intermediate Students. Bratislava : Perfekt, 2006. 160 s. Kamenárová, E. – Španová, E. – Tichá, H. – Ivoríková, H. – Kleschtová, Z. – Mošaťová, M.: Krížom-krážom. Slovenčina A 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 2007. 187 s. Kamenárová, E. – Španová, E. – Tichá, H. – Ivoríková, H. – Kleschtová, Z. – Mošaťová, M.: Krížom-krážom. Slovenčina. Cvičebnica A 1 + A 2. Bratislava: Univerzita Komenského, 2009. 232 s.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
60 h, z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 13 h,
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 15 h,
príprava na semináre: 18 h,
príprava na záverečné hodnotenie: 14 h.

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Annamária Genčiová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 21.06.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zsj-02	**Názov predmetu:** Slovenská kultúra a zvyky 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13s **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na seminároch a písomné vypracovanie úloh (0 − 40 bodov), písomná previerka (0 − 30 bodov), ústna previerka (0 − 30 bodov). b) záverečné hodnotenie: Na základe priebežného hodnotenia. Maximálny celkový počet bodov: 100 (priebežné hodnotenie + skúška). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov, pričom v písomnej aj v ústnej skúške samostatne vyhovel najmenej na 65 %.	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania sú v súlade so Spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky. Zahraničný/á študent/ka: 1. chápe základné kontaktové frázy aj pozdravy, 2. rozumie nápisom v školskom priestore, jednoduchým označeniam v doprave, 3. dokáže sa pozdraviť a predstaviť, položiť jednoduchú otázku aj jednoducho odpovedať, vie sa opýtať na cestu, ospravedlniť sa, poprosiť o pomoc, 4. rozumie niektorým kultúrnym zvyklostiam, dokáže reagovať na základné kultúrne stereotypné prejavy verbálneho i neverbálneho charakteru.	
Stručná osnova predmetu: Tematické vymedzenie: súčasná slovenská kultúra, zvyky a tradície, pozdrav, predstavenie, ospravedlnenie, prosba, prijatie, odmietnutie, osobné údaje, orientácia na univerzite a na ulici.	
Odporúčaná literatúra: Lektorské didaktické materiály rozvíjajúce komunikačné zručnosti prostredníctvom fráz. Böhmerová, A.: Slovak for You. Slovak for Speakers of English for Beginners and Intermediate Students. Bratislava : Perfekt, 2006. 160 s.	

Kamenárová, E. – Španová, E. – Tichá, H. – Ivoríková, H. – Kleschtová, Z. – Mošaťová, M.: Krížom-krážom. Slovenčina A 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 2007. 187 s.
Kamenárová, E. – Španová, E. – Tichá, H. – Ivoríková, H. – Kleschtová, Z. – Mošaťová, M.: Krížom-krážom. Slovenčina. Cvičebnica A 1 + A 2. Bratislava: Univerzita Komenského, 2009. 232 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
anglický, slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
60 h, z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 13 h,
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 15 h,
príprava na semináre: 18 h,
príprava na záverečné hodnotenie: 14 h.

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Annamária Genčiová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 21.06.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-sso-39	**Názov predmetu:** Slovenská sociolingvistika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
písomný test (0 – 10 bodov), analýzy podkladovej dokumentácie (0 – 10 bodov), praktické cvičenia a pravidelné vyhodnocovanie odborných diskusií (0 – 10 bodov), prípadová štúdia (0 – 20 bodov),
b) záverečné hodnotenie:
písomný teoreticko-praktický test (0 – 50 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
študent
1. pozná zásadné vzťahy a súvislosti medzi lingvistickou a sociologickou súčasťou predmetnej vednej oblasti,
2. je pripravený na všeobecné využitie sociologických výskumných metód a techník s ich kombináciami a variačným potenciálom,
3. je schopný určiť podstatu, zmysluplne absorbovať základné pojmovo-terminologické inštrumentárium a myšlienkovo spracovať problematiku,
4. vie aplikovať teoretické vedomosti a skúsenosti na vybranú problematiku,
5. ovláda metodologické osobitosti konfrontačného a kontrastívneho prístupu k štúdiu a poznávaniu súčasnej slovenskej sociolingvistiky,
6. vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania rovín jazykového systému a výskumov v príbuzných vedných a študijných odboroch v praxi.

Stručná osnova predmetu:
Sociolingvistika ako interdisciplinárna veda. Termín a predmet sociolingvistiky. Sociolingvistika a jej dve smerovania: makrosociolingvistika (stratifikačná sociolingvistika), mikrosociolingvistika (interakčná sociolingvistika): vzťahy a súvislosti. Výskumné zábery slovenskej sociolingvistiky v synchrónnom a kontrastívnom vymedzení. Metodologicko-metodické osobitosti sociolingvistických výskumov – podstata, profil, súčinnosť. Jazyk ako sociálny fenomén: „lingua franca“, prirodzené jazyky, pidžiny, kreolizované jazyky, „eurolingua“. Sociolingvistika a jazyková kultúra. Sociokomunikačná situácia v (euro)regiónoch. Sociolingvistika a jazyková

komunikácia v dnešnom meste. Aktuálne výskumy v slovenskom sociolingvistickom priestore a ich korešpondencia s inými disciplínami.

Odporúčaná literatúra:

1. ČMEJRKOVÁ, S. a kol.: Jazyk - média - politika. Praha 2003.
2. DOLNÍK, J.: Spisovná slovenčina a jej používatelia. Bratislava 2000.
3. DOLNÍK, J.: Teória spisovného jazyka so zreteľom na spisovnú slovenčinu. Bratislava 2010.
4. HOFFMANNOVÁ, J. – MÜLLEROVÁ, O.: Čeština v dialogu generací. Praha 2008.
5. KLINCKOVÁ, J. – ODALOŠ, P. – PATRÁŠ, V.: Jazyk – komunikácia – spoločnosť. Banská Bystrica 1997.
6. KRUPA, V.: Pohyby jazykov v čase a priestore – od globalizácie k revitalizácii. Bratislava 2010.
7. MESTHRIE, R. (ed.): The Cambridge Handbook of Sociolinguistics. Cambridge 2011.
8. MILROYOVÁ, L. – GORDON, M.: Sociolingvistika: metody a interpretace. Praha 2012.
9. ODALOŠ, P. – PATRÁŠ, V. – OČENÁŠ, I. – STEJSKALOVÁ, M.: Jazyk v komunikácii vybraných spoločenských prostredí. Banská Bystrica 1999.
10. ONDREJOVIČ, S.: Jazyk, veda o jazyku, societa. Bratislava 2008.
11. PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná 2009.
12. PATRÁŠ, V.: Interdisciplinárne kooperácie. Banská Bystrica 2002.
13. PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná 2009.
14. PATRÁŠ, V.: Pohotové čítanie a myšlienkové spracovanie textu. Banská Bystrica 2011.
15. PATRÁŠ, V.: Dynamika hovorenej komunikácie v teoretických a aplikačných súvislostiach. Banská Bystrica 2016.
16. PAVLÍK, R.: Elements of Sociolinguistics. Bratislava 2006.
17. Sociolinguistica Slovaca. 1 (Bratislava 1995), 2 (1996), 3 (1997), 4 (1999), 5 (2000), 6 (2007), 7 (2013), 8 (2015).
18. TRUDGILL, P.: Sociolinguistics. 4th ed. London 2000.
19. Zborníky z banskobystrických sociolingvistických konferencií o komunikácii (1991 – 2023).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, iné jazyky (odporúč.)

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26
samoštúdium:
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 40
iné: e-learning, prípadové štúdie, seminárne práce: 44
príprava na záverečné hodnotenie: 40

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 38

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
36.84	23.68	18.42	5.26	10.53	5.26	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc., Mgr. Viera Luptáková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 31.01.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-scl-02	**Názov predmetu:** Slovenčina pre cudzincov L

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hlavným vyučovacím jazykom je slovenský jazyk na úrovni B2 podľa Európskeho referenčného rámca pre jazyky.
a) priebežné hodnotenie: priebežné písomné previerky zo slovnej zásoby a gramatiky (0 – 30 bodov), písomné domáce úlohy (0 – 10 bodov),
b) záverečné hodnotenie: priebežné hodnotenie (0 – 40 bodov), záverečný písomný test (0 – 20 bodov), ústna skúška (0 – 40 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov, pričom v záverečnom teste aj v ústnej skúške vyhovel najmenej na 65 %.

Výsledky vzdelávania:
Zahraničný študent/zahraničná študentka získa vedomosti a zručnosti v závislosti od východiskovej jazykovej úrovne podľa Spoločného európskeho rámca.

Stručná osnova predmetu:
Tematické okruhy: cestovanie; denný program; farby; generačné rozdiely; hospodárstvo a ekonomika; mediálna komunikácia; medziľudské vzťahy; mesto, orientácia v priestore (na ulici aj v interiéri); migrácia a tolerancia; na univerzite, zamestnanie, v práci, škola; nakupovanie; osobné údaje; povaha a charakter človeka; Slovenská republika, slovenské dejiny, politický a administratívny systém, obyvateľstvo, geografia, kultúra, zvyky a obyčaje, menšiny; šport, športové podujatia; v reštaurácii; zločin a trest; život v meste a na vidieku; životné prostredie a ekológia; životný štýl.

Odporúčaná literatúra:
BARKOVÁ, Viera – BUZNOVÁ, Viktória – DRATVA, Tomáš.: Slovenčina pre cudzincov – cvičebnica. Bratislava – SPN – Mladé letá, 2007.
BORTLÍKOVÁ, Alica – MAIEROVÁ, Eva – NAVRÁTILOVÁ, Jana.: Hovorme spolu po slovensky B1. Bratislava – Univerzita Komenského, Centrum ďalšieho vzdelávania, 2016.
BORTLÍKOVÁ, Alica – MAIEROVÁ, Eva – NAVRÁTILOVÁ, Jana.: Hovorme spolu po slovensky B2. Bratislava – Univerzita Komenského, Centrum ďalšieho vzdelávania, 2017.
DRATVA, Tomáš.: Slovenčina pre cudzincov. 4. vyd. Bratislava – SPN – Mladé letá, 2007.

PAPP, Štefan – LIPKOVÁ, Mária.: Prehľadná gramatika – slovenčina. Dubicko – INFOA, 2012.
PEKAROVIČOVÁ, Jana.: Slovenčina pre cudzincov – praktická fonetická príručka. Bratislava – STIMUL, 2005.
ULIČNÁ, Martina – ANDOROVÁ, Iveta – BÁČKAIOVÁ, Klaudia – GABRÍKOVÁ, Adela.: Tri, dva, jeden – slovenčina. Bratislava – Univerzita Komenského, Centrum ďalšieho vzdelávania, 2017.
VAJIČKOVÁ, Mária.: Slovenčina pre cudzincov – gramatické cvičenia. 4. vyd. Bratislava – Univerzita Komenského, 2009.
ŽIGOVÁ, Júlia.: Praktikum zo slovenskej gramatiky a ortografie pre cudzincov. Bratislava – Univerzita Komenského, 2015.
Gramatické tabuľky, slovníky, lektorské didaktické materiály rozvíjajúce lexiku, systematizujúce gramatiku aj ortografiu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 h, z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20 h,
príprava na seminári 30 h,
príprava na záverečné hodnotenie: 14 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 69

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
18.84	17.39	23.19	11.59	10.14	13.04	5.8	0.0

Vyučujúci: PhDr. Annamária Genčiová, PhD., Mgr. Monika Bartošová

Dátum poslednej zmeny: 24.01.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-scz-01	**Názov predmetu:** Slovenčina pre cudzincov Z

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hlavným vyučovacím jazykom je slovenský jazyk na úrovni B2 podľa Európskeho referenčného rámca pre jazyky.
a) priebežné hodnotenie: priebežné písomné previerky zo slovnej zásoby a gramatiky (0 – 30 bodov), písomné domáce úlohy (0 – 10 bodov),
b) záverečné hodnotenie: priebežné hodnotenie (0 – 40 bodov), záverečný písomný test (0 – 20 bodov), ústna skúška (0 – 40 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov, pričom v záverečnom teste aj v ústnej skúške vyhovel najmenej na 65 %.

Výsledky vzdelávania:
Zahraničný študent/zahraničná študentka získa vedomosti a zručnosti v závislosti od východiskovej jazykovej úrovne podľa Spoločného európskeho rámca.

Stručná osnova predmetu:
Tematické okruhy: cestovanie; denný program; farby; generačné rozdiely; hospodárstvo a ekonomika; mediálna komunikácia; medziľudské vzťahy; mesto, orientácia v priestore (na ulici aj v interiéri); migrácia a tolerancia; na univerzite, zamestnanie, v práci, škola; nakupovanie; osobné údaje; povaha a charakter človeka; Slovenská republika, slovenské dejiny, politický a administratívny systém, obyvateľstvo, geografia, kultúra, zvyky a obyčaje, menšiny; šport, športové podujatia; v reštaurácii; zločin a trest; život v meste a na vidieku; životné prostredie a ekológia; životný štýl.

Odporúčaná literatúra:
BARKOVÁ, Viera – BUZNOVÁ, Viktória – DRATVA, Tomáš.: Slovenčina pre cudzincov – cvičebnica. Bratislava – SPN – Mladé letá, 2007.
BORTLÍKOVÁ, Alica – MAIEROVÁ, Eva – NAVRÁTILOVÁ, Jana.: Hovorme spolu po slovensky B1. Bratislava – Univerzita Komenského, Centrum ďalšieho vzdelávania, 2016.
BORTLÍKOVÁ, Alica – MAIEROVÁ, Eva – NAVRÁTILOVÁ, Jana.: Hovorme spolu po slovensky B2. Bratislava – Univerzita Komenského, Centrum ďalšieho vzdelávania, 2017.
DRATVA, Tomáš.: Slovenčina pre cudzincov. 4. vyd. Bratislava – SPN – Mladé letá, 2007.

PAPP, Štefan – LIPKOVÁ, Mária.: Prehľadná gramatika – slovenčina. Dubicko – INFOA, 2012.
PEKAROVIČOVÁ, Jana.: Slovenčina pre cudzincov – praktická fonetická príručka. Bratislava – STIMUL, 2005.
ULIČNÁ, Martina – ANDOROVÁ, Iveta – BÁČKAIOVÁ, Klaudia – GABRÍKOVÁ, Adela.: Tri, dva, jeden – slovenčina. Bratislava – Univerzita Komenského, Centrum ďalšieho vzdelávania, 2017.
VAJIČKOVÁ, Mária.: Slovenčina pre cudzincov – gramatické cvičenia. 4. vyd. Bratislava – Univerzita Komenského, 2009.
ŽIGOVÁ, Júlia.: Praktikum zo slovenskej gramatiky a ortografie pre cudzincov. Bratislava – Univerzita Komenského, 2015.
Gramatické tabuľky, slovníky, lektorské didaktické materiály rozvíjajúce lexiku, systematizujúce gramatiku aj ortografiu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 h, z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20 h,
príprava na seminár 30 h,
príprava na záverečné hodnotenie: 14 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 110

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
20.0	6.36	6.36	16.36	22.73	7.27	20.91	0.0

Vyučujúci: PhDr. Annamária Genčiová, PhD., Mgr. Monika Bartošová, Mgr. Miroslava Kyseľová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 25.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-sko-34	**Názov predmetu:** Sociolekty v komunikácii

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
prezentácia projektu Sociolekt v určitej sociálnej skupiny v istom meste/ určitej oblasti Slovenska, napr. Hokejový sociolekt v Banskej Bystrici (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov),
b) záverečné hodnotenie:
seminárna práca (0 – 70 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
študent:
1. Je schopný kognitívne obsiahnuť terminologicko-pojmový aparát problematiky sociolektov.
2. Je schopný kognitívne spracovať problematiku sociolektov v slovenských podmienkach.
3. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi sociolektami a spisovnou lexikou, resp. dynamickému chápaniu lexiky ako synchrónno-diachrónnej kategórie.
4. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania v rámci výskumných aktivít v sociolektických prostrediach.
5. Vie zhodnotiť metodologický prínos sociolektov pri štúdiu slovnej zásoby.

Stručná osnova predmetu:
Teoreticko-metodologické vymedzenie sociolektov. Prístupy k výskumu sociolektov. Charakteristika sociolektov – slang, profesionalizmy a argot v kontexte názorov slovenskej a zahraničnej lingvistiky, vymedzenie základných pojmov. Metodické otázky výskumu. Sociolekty v komunikácii – typy komunikačných situácií profilujúcich vznik sociolektizmov v basketbalovom a penitenciárnom prostredí, slovotvorno-sémantická charakteristika sociolektizmov v basketbalovom a penitenciárnom prostredí. Korešpondencia jazykových javov so sociálnymi a psychosociálnymi parametrami – vplyv sociálnych a psychosociálnych parametrov na priebeh komunikácie a na status sociolektizmov v basketbalovom a penitenciárnom prostredí, hierarchia sociálnych a psychosociálnych faktorov v procese distribúcie sociolektizmov do skupinovej komunikácie.

Odporúčaná literatúra:

1. HOCHEL, B.: Slovník slovenského slangu. Bratislava Hevi, 1993.
2. HUBÁČEK, J.: Onomaziologické postupy ve slovní zásobě slangu. Spisy PF v Ostravě, svazek 17. Praha 1971.
3. HUBÁČEK, J.: Malý slovník českých slangů. Ostrava 1988.
4. KLIMEŠ, L.: Komentovaný přehled výzkumu slangu v Československu, v České republice a ve Slovenské republice v létech 1920 – 1996. Plzeň1997.
5. OBERPFALZER, F.: Argot a slangy. In: Československá vlastivěda. 3. zv. Jazyk. Red. V. Dědina. Praha, Masarykova akademie práce 1934, s. 312 – 375.
6. ODALOŠ, P.: Lexikálno-sémantická charakteristika argotu drotárov z obce Vysoká nad Kysucou. In: Lexikálna sémantika a derivatológia. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej pri príležitosti životného jubilea prof. PhDr. Juraja Furdíka, CSc. Prešov, 5. december 2000. Košice: Vydavateľstvo LG, 2007, s. 159 – 164.
7. ODALOŠ, P.: Motúziarčina - tajná reč podomových a trhových obchodníkov okresu Banská Bystrica. In: Acta Universitatis Mathaei Belii Banská Bystrica. Zborník vedeckovýskumných prác. Séria spoločenskovedná č. 1. Literárna veda a jazykoveda. Red. M. Jurčo. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 1992, s. 105 – 112.
8. ODALOŠ, P.. Sociolekty v basketbalovom a penitenciárnom prostredí. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 1997. 92 s.
9. ODALOŠ, Pavol: Problematika sociolektu v slovenskej a českej literatúre. In: Języki slowiańske w ujęciu socjolingwistycznym. Red. Halina Kurel. Prace przygotowane na XV. Międzynarodowy Kongres Slawistów. Mińsk 2013. Kraków: Księngarnia Akademicka, 2012, s. 161 – 170. ISBN 978-83-7638-237-1
10. Sborník přednášek z I.konference o slangu a argotu v Plzni v září 1977. Plzeň 1978; Sborník přednášek z II. konference o slangu a argotu v Plzni 23. – 26. září 1980. Plzeň 1982; Sborník přednášek z III. konference o slangu a argotu v Plzni 24. – 27. ledna 1984. Plzeň 1987; Sborník přednášek z IV. konference o slangu a argotu v Plzni 9. – 12. února 1988. 2 svazky. Plzeň 1989; Sborník přednášek z V. konference o slangu a argotu v Plzni 7. – 9. února 1995. Plzeň 1995; Sborník přednášek z VI. konference o slangu a argotu v Plzni. 15. –17. září 1998. Plzeň 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K):26 h,
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi:13 h,
-príprava na semináre:13 h,
-realizácia výskumu 26 h,
-príprava na prezentáciu projektu,26 h,
-vyhotovenie seminárnej práce:46 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 26

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
26.92	53.85	7.69	0.0	0.0	7.69	3.85	0.0

Vyučujúci: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 14.11.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-spr-193	**Názov predmetu:** Sociológia: praktické poznanie spoločnosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 20. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 12 z 20 bodov.

b) záverečné hodnotenie:
Esej: 0 – 20 bodov
Tému eseje si študent zvolí podľa tematizovanej problematiky.

Výsledky vzdelávania:
Vedomosti- študent/ka sa prostredníctvom príkladov zo sociologických výskumov a verejne dostupných dát oboznámi s informáciami o sociologickej analýze kultúry, o pôsobení sociálnych nerovností na rôzne oblasti nášho života, o analýze deviácií a o dynamike sociálneho vývoja v modernej spoločnosti. Získa taktiež vedomosti o elementárnych metodologických princípoch v sociologickom výskume.
Zručnosti - študent/ka bude vedieť použiť hlavné sociologické koncepty pri analýze prebiehajúcich procesov.
Kompetencie – absolvent kurzu bude rozumieť štruktúrnym súvislostiam ľudských aktivít, bude schopný použiť základný sociologický prístup pri vysvetľovaní aktuálnych problémov.

Stručná osnova predmetu:
1 : Sociológia ako poznávanie modernej spoločnosti?
2: Analýza hodôt ako okno do kultúry spoločnosti.
3: Sociálne triedy: ako ovplyvňujú vkus, zdravie a vzdelanie.
4: Iný pohľad na sociálne siete.
5: Nezamýšľané dôsledky organizovaného života
6: Rodina a intimita v modernej spoločnosti
7: Dôvera ako tmel modernej spoločnosti
8: Utváranie normálnosti – analýza deviácii
9: Ako a kde nájdeme sociologické dáta

Odporúčaná literatúra:
BAUMAN, Z, May, T., 2004: Myslet sociologicky: netradiční uvedení do sociologie. Praha: SLON.

BERGER, P. 1992 2007: Pozvání do sociologie. Praha.
GIDDENS, A. 1999: Sociologie. Praha: Argo.
CHORVÁT, I., 2000: Sociológia. Banská Bystrica: EF UMB.
JANDOUREK, J., 2003: Úvod do sociologie. Praha: Portál.
JANDOUREK, J., 2008: Průvodce sociologií. Praha: Grada.
KELLER, J. 1992 (resp. novšie vydania): Úvod do sociologie. Praha: SLON.
MUCHA, I. Sociologie: Základní texty. Praha.
PETRUSEK, M., 2009: Základy sociologie. Praha: Akademie veřejné zprávy.
REICHEL, J. 2008: Kapitoly systematické sociologie. Praha: Grada.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod
príprava na vyučovanie a záverečné hodnotenie 64 hod

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 274

abs	n	p	v
99.27	0.73	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Roman Hofreiter, PhD., univ. doc., doc. Mgr. M. A. Ivan Chorvát, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 27.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-SOP-401	**Názov predmetu:** Sociálna psychológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Dosahované výsledky vzdelávania v rámci disciplíny budú hodnotené na základe seminárov a záverečnej skúšky. Na seminári môže študent získať maximálne 20 bodov za nasledovné úlohy: seminárna práca a priebežné úlohy, pričom vyučujúci predmetu môže modifikovať tieto úlohy. Konkretizácia úloh a počtu bodov je vždy aktualizovaná v sylabách predmetu. Aby bolo možné body zo seminárov započítať do celkového hodnotenia predmetu je ďalej nutné, aby študent splnil minimálnu požiadavku na výsledok (13 bodov = 65%) a neabsentoval na seminároch viac ako 2krát.
Za záverečnú skúšku vo forme písomného testu môže študent získať maximálne 40 bodov. Aby bolo možné body zo skúšky započítať do celkového hodnotenia disciplíny je nutné, aby študent splnil minimálnu požiadavku na výsledok zo záverečnej skúšky (26 bodov = 65%).Dosiahnutý počet bodov zo seminárov a zo skúšky sa spočítava a tvorí nasledovné celkové hodnotenie predmetu: na hodnotenie A je potrebné získať najmenej 56 bodov, na hodnotenie B je potrebné získať najmenej 51 bodov, na hodnotenie C je potrebné získať najmenej 47 bodov, na hodnotenie D je potrebné získať najmenej 43 bodov, na hodnotenie E je potrebné získať najmenej 39 bodov.

Výsledky vzdelávania:
1. Študent ovláda základné pojmy z oblasti sociálnej psychológie.
2. Študent vie zdôvodniť podstatu niektorých sociálno-psychologických fenoménov (By-stander effect, asertivita vs. manipulatívne správanie, rodové stereotypy, konformizmus a tlak skupiny, predsudky, chyby sociálnej percepcie a pod).
3. Študent vie zostaviť sociometrický dotazník a analyzovať jeho výsledky.
4. Študent vie uplatniť základné princípy ovplyvňovania dynamiky sociálnej skupiny.

Stručná osnova predmetu:
1. Predmet sociálnej psychológie. Základné pojmy sociálnej psychológie. Význam poznatkov sociálnej psychológie v práci pedagóga. Oblasti aplikácií sociálnej psychológie.
2. Metodológia sociálnej psychológie. Metódy skúmania vzájomných vzťahov v malých skupinách - sociometria (Porovnávacie bodovanie, Plebiscit náklonnosti, Hádaj kto?, SORAD)
3. Postojové škály, sémantický diferenciál.
4. Sociálne súvislosti života osobnosti. Sociálna determinácia s osobnosti : Druhí ľudia, socio – ekonomické a politické pomery, kultúra a pôsobenie médií. Socializácia, enkulturácia, akulturácia.

Mechanizmy socializácie - formy sociálneho učenia. Modely a vzory v sociálnom učení. Problematika rodovosti v socializácii jedinca.
5. Sociálno – psychologická charakteristika osobnosti. Sociálna inteligencia a kompetencia osobnosti. Sociálne dimenzie osobnosti – vlastnosti, konformita, poslušnosť, deindividuácia. Sociálna motivácia (H. Murray).
6. Sociálne postoje. Zložky, druhy, zdroje. Postoje a správanie, zmeny postojov. Predsudky, stereotypy, diskriminácia. Teória kognitívnej disonancie L. Festingera.
7. Sociálna kognícia. Sociálna percepcia. Činitele ovplyvňujúce sociálne poznanie.
8. Chyby sociálnej percepcie (haló-efekt, projekcia, chyba prísnosti, chyba miernosti, súkromná teória osobnosti, stereotypy).
9. Sociálna interakcia. Sociálna komunikácia. Verbálna a neverbálna komunikácia. Asertivita v komunikácii.
10. Sociálne správanie. Prosociálnosť, empatia, hostilita a agresivita, manipulácia, kooperácia a súperenie.
11. Charakteristika sociálneho prostredia. Sociálna skupina, klasifikácia a znaky sociálnych skupín. Dynamika sociálnej skupiny (K. Lewin). Vodca a vodcovstvo. Typy vodcovských osobností. Funkcie vodcu v skupine. Postavenie jednotlivca v skupine (sociálna pozícia, sociálna rola, sociálny status).
12. Záťažové situácie a ich zvládanie. Definovanie ZŽS, frustračná tolerancia, zvládanie záťažových situácií. Frustrácia. Deprivácia. Stres. Konflikty. Typy, druhy, zdroje konfliktov.

Odporúčaná literatúra:

1. Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). Sociální psychologie. Portál.
2. Kollárik, T. et al. (2004). Sociálna psychológia. UK.
3. Myers, D. (2016). Sociální psychologie. Albatros Media a. s
4. Oravcová, J. (2012). Sociálna psychológia. PF UMB.
5. Výrost, J., Slaměník, I., & Sollárová, E. (2019). Sociální psychologie. Teorie, metody, aplikace. Grada.
Literatúra sa aktualizuje každý rok v sylabe predmetu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín, z toho: prednášky: 26 hodín, semináre: 13 hodín, vypracovanie seminárnej práce: 15 hodín, príprava prezentácie seminárnej práce: 5 hodín, vypracovanie priebežných úloh: 15 hodín, samoštúdium: 46 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1342

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
25.19	22.21	25.04	17.29	6.78	0.97	2.53	0.0

Vyučujúci: Mgr. Matúš Kubíny

Dátum poslednej zmeny: 17.06.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-sta-26	**Názov predmetu:** Staroslovienčina

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) v priebehu semestra študent absolvuje tri práce zamerané na interpretáciu, čítanie a písanie staroslovienskeho textu v rozsahu 70 bodov;
b) absolvuje záverečný test v hodnote 30 bodov
Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 94 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 87 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 73 bodov a na hodnotenie E najmenej 65 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa menej ako 65% bodového hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:
študent:
1. pozná základnú charakteristiku staroslovienskeho jazyka, získa vedomosti o význame misie Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu, pozná základné staroslovienske literárne pamiatky,
2. ovláda cyrilskú abecedu, členenie indoeurópskeho prajazyka na základné jazykové vetvy a základné dejiny európskej a slovanskej slavistiky,
3. dokáže charakterizovať praslovanský prajazyk,
4. je schopný čítať a písať texty v cyrilike a interpretovať vybrané gramatické a lexikálne javy staroslovienskych textov,
5. vie účelne aplikovať základné poznatky o praslovanskom jazyku v ďalšom štúdiu vývinu slovenského jazyka.

Stručná osnova predmetu:
Vznik staroslovienčiny − najstaršieho spisovného jazyka, staroslovienska literárna tvorba v 9. – 11. storočí, historicko-spoločenské podmienky príchodu Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu, vznik slovanského písma, morfológia staroslovienčiny, charakteristika slovnej zásoby, vplyv cudzích jazykov na stavbu slovnej zásoby staroslovienčiny.

Odporúčaná literatúra:
1. VEČERKA, R.: Staroslověnština, Praha : SPN, 1984.
2. KURZ, J.: Jazyk staroslověnský, Praha : SPN, 1969.
3. KROŠLÁKOVÁ, E. – HABOVŠTIAKOVÁ, K.: Z tvorby solúnskych bratov a ich žiakov. Trnava : Spolok svätého Vojtecha, 1993. 151 s.

4. ŠTEC, M.: Cirkevná slovančina. 1. vyd. Prešov : Prešovská univerzita, Pravoslávna bohoslovecká fakulta 2005. 465 s.
5. VEČERKA, R.: Základy slovanské filologie a staroslověnštiny, Praha : SPN, 1980.
6. STANISLAV, J.: Starosloviensky jazyk, Bratislava : SPN, 1978.
7. PUKANEC, M.: Praslovanská lexika v nárečiach slovanských kmeňov. Brno : Tribun EU, 2008. 177 s.
8. KRALČÁK, Ľ.: Pôvod hlaholiky a Konštantínov kód. Martin : Matica slovenská, 2014. 207 s.
9. VEČERKA, R. Staroslověnština v kontextu slovanských jazyků. Olomouc – Praha, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
150 h, z toho: prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h, práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20 h, samoštúdium: 44 h, príprava na písanie a čítanie v cyrilike: 15 h, príprava na priebežné hodnotenie: 15 h, príprava na záverečné hodnotenie: 30 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 21

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
14.29	42.86	33.33	0.0	4.76	4.76	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-uSDP	**Názov predmetu:** Stručné dejiny práva

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predpokladom pre absolvovanie predmetu je účasť na min. 90% vyučovania a aktívna participácia študentov na hodine. Hodnotenie je v súlade s klasifikačnou stupnicou podľa Študijného poriadku UMB.

a) priebežné hodnotenie:
Priebežné hodnotenie sa nevykonáva.
b) záverečné hodnotenie:
Podkladom pre udelenie záverečného hodnotenia je preukázanie osvojenia si vedomostí z prednášanej matérie, ktoré preukáže pri aktívnom dialógu s vyučujúcim v rámci výučby predmetu.

Výsledky vzdelávania:
Predmet má za cieľ v základných rysoch predstaviť vývoj štátu a práva od čias antiky až po 20. storočie. Má študentovi ozrejmiť, ako sa rodilo právo, akými vývojovými fázami prechádzalo z hľadiska formy i obsahu, s dôrazom na vývoj verejného i súkromného práva (v základoch) v krajinách Európy a USA. Po absolvovaní predmetu by mal študent byť schopný chápať dejinné súvislosti, rozumieť autentickému významu a obsahu dobových pojmov, objasniť význam a obsah právnych inštitútov, kriticky hodnotiť historické právne inštitúty, filozofické a hodnotové korene práva a na ich podklade by mal byť schopný kreovať vlastný názor na súčasné právo a právne systémy (nielen) v európskom priestore.

Stručná osnova predmetu:
Základná charakteristika štátneho zriadenia v gréckych poleis. Grécke antické právo. Staroveký Rím – ústavný vývoj v jednotlivých obdobiach. Stručné základy rímskeho práva - vybrané inštitúty. Stredoveký štát a právo; feudalizmus a lénny systém. Pramene stredovekého práva v Európe. Recepcia rímskeho práva. Stredoveké právo verejné a súkromné. Špecifiká anglo-saského právneho systému. Novovek - protifeudálne revolúcie, konštitucionalizmus, novoveké kodifikácie práva. Vznik a vývoj Spojených štátov Amerických. Právo USA. Francúzska revolúcia, kodifikácia práva za vlády Napoleona, vplyv na vývoj moderného práva.

Odporúčaná literatúra:
ŠOŠKOVÁ, I.: Praktikum k štúdiu dejín práva štátov Európy a USA. 2. dopl. a preprac. vydanie. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2022. 132 s.

ISBN 978-80-557-1968-9; SKALOŠ, M. – ŠOŠKOVÁ, I.: Vývoj inštitútov súkromného práva (vybrané problémy). 1. vyd. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2023. 224 s. ISBN 978-80-557-2081-4
ŠOŠKOVÁ, I. - LETKOVÁ, A.: Dejiny práva štátov Európy a USA. Banská Bystrica : Belianum - Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2021. ISBN 978-80-557-1869-9.
Kol. autorů Právnické fakulty UK: Dějiny evropského kontinentálního práva. 3. vydání. Praha : Leges, 2010. 808 s. ISBN 978-80-87212-54-7. SELTENREICH, R. – KUKLÍK, J.: Dějiny angloamerického práva. 2.vydání. Praha : Leges, 2011. 872 s. ISBN 978-80-87212-87-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, K): 26 hodín
samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 486

abs	n	p	v
89.51	10.49	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. JUDr. Ivana Šošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 05.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-sl1	**Názov predmetu:** Svetová literatúra 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Vypracovanie seminárnej práce zameranej na analýzu a interpretáciu vybraného diela z predmetného obdobia, maximálny celkový počet bodov získaný za záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent získa zodpovedajúci prehľad o vzniku a fungovaní vybraných reprezentatívnych literárnych diel z viacerých civilizačných a kultúrnych okruhov od obdobia stredoveku po koniec 19. storočia; zdokonalí sa v odbornej terminológii. Osvojí/rozvinie si špecifické interpretačné zručnosti potrebné pri práci s literárnym textom ukotveným v radikálne odlišnom kultúrnom prostredí, posilní si tým toleranciu voči kultúrnym rozdielom i vôľu rešpektovať právo na odlišnosť. Dokáže viesť výskum k zadanej téme, dokáže identifikovať spoľahlivé zdroje, vybrať z nich relevantné informácie a podať ich v jasnej a užitočnej forme iným. Popri usporiadanej sume poznatkov získa i širšie aplikovateľný súbor užitočných návykov, metód, prístupov, kompetencií použiteľných pri interpretovaní literárnych i neliterárnych textov či iných kultúrnych fenoménov z rôznych kultúrnych okruhov.

Stručná osnova predmetu:
1. Pojem stredovek, periodizácia, východiská stredoveku. Poetika stredovekej literatúry.
2. Vybrané stredoveké literatúry (anglická, francúzska, španielska, germánska, ruská).
3. Pojem humanizmus, renesancia, reformácia. Charakteristika obdobia. Poetika humanizmu a renesancie v porovnaní so stredovekom.
4. Vybrané renesančné literatúry (anglická, francúzska, španielska).
5. Pojem barok, charakteristika obdobia, poetika barokovej literatúry v porovnaní s renesanciou a stredovekom.
6. Vybrané barokové literatúry (anglická, španielska, germánska).
7. Pojem klasicizmus a osvietenstvo, charakteristika obdobia, poetika klasicistickej literatúry.
8. Typologické odlišnosti v rámci jednotlivých smerov. Francúzsky klasicizmus (N. Boileau, P. Corneille, J. Racine, J. B. P. Moliére) a preromantizmus (J. J. Rousseau). Nemecká klasika (F. Schiller, J. W. Goethe).
9. Pojem romantizmus a poetika romantickej literatúry.

10. Typologické odlišnosti v rámci jednotlivých smerov. Anglický romantizmus a preromantizmus (G. G. Byron, M. Shelly, Básnici cintorína, Jazerní básnici). Nemecký romantizmus (F. W. J. Schelling). Ruský romantizmus a postava zbytočného človeka (A. S. Puškin, M. J. Lermontov).
11. Teoretické vymedzenie a filozofické zdroje realizmu. Špecifické črty realizmu v anglickej a francúzskej literatúre. Typológia veľkých rozprávačov (Ch. Dickens a H. de Balzac, Stendhal, G. Flaubert). Ruský realizmus – Gogoľov smiech cez slzy, Dostojevskij a moderný psychologický román.
12. Osobitosti americkej realistickej literatúry (M. Twain, J. London). Nástup naturalizmu a francúzska literatúra: Zolova metóda šoku a realistické korene G. de Maupassanta.

Odporúčaná literatúra:

1. BAŠTÍN, Š. at al.: Dejiny anglickej a americkej literatúry. Bratislava, 1993.
2. Dejiny svetovej literatúry I. Bratislava, 1963.
3. CHABÁS, J.: Dějiny španělské literatury. Praha, 1960.
4. MILIČKA, K.: Od realismu po modernu (Světová literatura 3). Praha, 2002.
5. VANTUCH, A. et al.: Dejiny francúzskej literatúry. Bratislava, 1995.
6. PAŠTEKA, J.: Svet literatúry, literatúra sveta. Bratislava, 2005.
7. STROMŠÍK, J.: Od Grimmelshausena k Dürenmattovi – Kapitoly z německé literatury. Praha, 1999.
Literatúra viažuca sa k vybraným autorom, tvorba vybraných autorov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26
samoštúdium: 60
práca s odbornou literatúrou: 34
vypracovanie seminárnej práce: 30

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Martina Kubealaková, PhD., univ. doc., Mgr. Eva Urbanová Šimková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.03.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-sl2	**Názov predmetu:** Svetová literatúra 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Vypracovanie seminárnej práce zameranej na analýzu a interpretáciu vybraného diela z predmetného obdobia, maximálny celkový počet bodov získaný za záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent získa zodpovedajúci prehľad o vzniku a fungovaní vybraných reprezentatívnych literárnych diel z viacerých civilizačných a kultúrnych okruhov od obdobia 20. storočia po súčasnosť; zdokonalí sa v odbornej terminológii. Rozvinie si špecifické interpretačné zručnosti potrebné pri práci s literárnym textom ukotveným v radikálne odlišnom kultúrnom prostredí, posilní si tým toleranciu voči kultúrnym rozdielom i vôľu rešpektovať právo na odlišnosť. Dokáže viesť výskum k zadanej téme, dokáže identifikovať spoľahlivé zdroje, vybrať z nich relevantné informácie a podať ich v jasnej a užitočnej forme iným. Popri usporiadanej sume poznatkov získa i širšie aplikovateľný súbor užitočných návykov, metód, prístupov, kompetencií použiteľných pri interpretovaní literárnych i neliterárnych textov či iných kultúrnych fenoménov z rôznych kultúrnych okruhov.

Stručná osnova predmetu:
1. Literárna moderna: 1855 – 1918; symbolizmus a impresionizmus (Ch. Baudelaire, P. Verlaine, J. A. Rimbaud); predvojnové umelecké avantgardy (futurizmus – F. T. Marinetti, kubofuturizmus – G. Apollinaire, expresionizmus)
2. Literatúra medzi dvoma svetovými vojnami: 1918 – 1945; stratená generácia: R. Rolland, E. Hemingway, E. M. Remarque)
3. Medzivojnové avantgardy – dadaizmus, sürrealizmus, poetizmus, imaginizmus a ďalšie (E. Pound, M. Cvetajevová, A. Achmatovová); analytická próza (V. Woolfová, M. Proust, J. Joyce, F. Kafka)
4. Nórska moderná literatúra (H. Ibsen). Novoromantizmus (K. Hamsun). Francúzsky a švajčiarsky regionalizmus (J. Giono, Ch. F. Ramuz).
5. Krízové 30. roky 20. storočia v americkej literatúre – sociálna problematika a vysťahovalectvo: John Steinbeck)
6. Literatúra po roku 1945: existencializmus (A. Camus, J. P. Sartre, S. de Beauvoir)

7. Absurdné divadlo (E. Ionesco, S. Beckett) a jeho predchodca A. Jarry.
8. „Beat generation“ (A. Ginsberg, J. Kerouac, L. Ferlinghetti); neorealizmus (A. Moravia); magický realizmus (G. G. Márquez, J. L. Borges, A. Carpentier); spovedná poézia (confessional poetry – S. Plath)
9. Postmodernizmus v literatúre: významné osobnosti európskych i neeurópskych literatúr (P. Süskind, U. Eco, M. Kundera)

Odporúčaná literatúra:

1. CVRKAL, I.: Z dejín európskych literatúr 20. storočia. Bratislava, 2002.
2. CVRKAL, I.: Kapitoly z moderny, avantgardy a postmoderny. Bratislava, 1996.
3. GABLIK, S.: Selhala moderna? Olomouc, 1995.
4. NEZVAL, V.: Moderní básnické směry. Praha, 1979.
5. KASÁČ, Z.: Svetová literatúra 20. storočia. Banská Bystrica, 1998.
6. Spisovatelia. Život a dielo. Bratislava, 2021.
7. http://encyclopedia.thefreedictionary.com/Literature
8. https://www.etaktik.cz/UserFiles/Image/1587126801nova-literatura-1-metodika.pdf
Literatúra viažuca sa k vybraným autorom, tvorba vybraných autorov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26
samoštúdium: 60
práca s odbornou literatúrou: 34
vypracovanie seminárnej práce: 30

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD., Mgr. Eva Urbanová Šimková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.03.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ldm-022	**Názov predmetu:** Svetová literatúra pre deti a mládež

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: čitateľské portfólio 12 profilových kníh zo svetovej literatúry z ponuky v predmete: 60 bodov (minimálne 40),
písomná skúška.: 40 bodov (minimálne 25 bodov)
b) záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia: 100 bodov (minimálne 65 bodov).
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent úspešným absolvovaním predmetu:
1. osvojí si a vie použiť základné literárnohistorické poznatky o svetovej (prekladovej) literatúre pre deti a mládež,
2. orientuje sa v druhovej a žánrovej oblasti skúmaného predmetu, je schopný pracovať s teoretickou a pojmovou bázou pri interpretácii profilových textov,
3. aplikuje získané poznatky v rôznych interpretačných aktivitách a na rôznych typoch textov,
4. dokáže posúdiť estetickú a myšlienkovú hodnotu textov, komparovať texty rôznych úrovní a zaraďovať ich do recepčnej sféry detí a mládeže,
5. dokáže analyzovať a hodnotiť význam a účinok slovesného umenia so zameraním na prekladovú literatúru ako prostriedku rozvoja čitateľskej a kultúrnej kompetencie čitateľov,
6. vytvorí čitateľské záznamy profilových textov a dokáže ich interpretovať na základe predchádzajúcich poznatkov a zručností práce s textom.

Stručná osnova predmetu:
Reprezentatívne diela svetovej literatúry pre deti a mládež s rešpektovaním čítankového a mimočítankového čítania na ZŠ. Žánrová a tematická báza lit. pre deti a mládež. Svetová literatúra pre mládež v preklade. Klasické dedičstvo svetovej literatúry v čítaní detí. Hodnoty, ktoré pretrvali. Dobrodružná próza (D. Defoe, J. Swift, A. Dumas, J. Verne, J. London...). Románová, novelistická a poviedková tvorba pre deti a mládež (Ch. Dickens, M. Twain, Ch. a E. Bronteové, L. M. Montgomeryová, F. Molnár, A. Gajdar, E. Kästner, W. Saroyan, N. Dumbadze, J. D. Salinger, S. Towsendová, J. Wilsonová, J. Boyne, D. Walliams, A. Nanetti a i.). Rozprávka bez vekového určenia (H. Ch. Andersen, O. Wilde, L. Carroll, M. Maeterlinck, A. de S. Exupéry, R. Dahl, J. R. Tolkien, J. Rowlingová, L. Besson, R. Bach...). Reprezentatívne zbierky poézie pre deti a mládež

(E. Lear, R. Desnos, J. Tuwim, S. Maršak, J. Skácel ...). Sci-fi, fantasy literatúra. Problematika komercie, konzumu a bestseleru a jej vplyv na čitateľstvo mládeže.

Odporúčaná literatúra:

1. ČEŇKOVÁ, J. Vývoj literatury pro děti a mládež a její žánrové struktury. Praha : Portál, 2006.
2. DOROVSKÝ, I. – ŘEŘICHOVÁ, V. a kol.: Slovník autorů literatury pro děti a mládež I. Praha : Nakladatelství LIBRI, 2007. 847 s. ISBN 978-80-7277-314-5.
3. KLÁTIK, Z.: Svetová literatúra pre mládež. Bratislava : SPN, 1978. 308 s.
4. PRŠOVÁ, E. Obraz domova a rodiny v literatúre pre deti a mládež. Banská Bystrica, 2015.
5. RUSŇÁK, R.: Svetová literatúra pre deti a mládež v didaktickej komunikácii. Prešov: Prešovská univerzita, Pedagogická fakulta, 2009.
6. ŘEŘICHOVÁ, V. – SLADOVÁ, J. – VÁŇOVÁ, K. – HOMOLOVÁ, K.: Literatura pro děti a mládež anglicky mluvících zemí. Olomouc : Hanex, 2008. 490 s. ISBN 978-80-7409-019-6.
7. SEDLÁK, J.: Epické žánre v literatúre pre mládež. 2. preprac. a rozš. vyd. Bratislava : SPN, 1981. 356 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
samoštúdium: 50 hod.
príprava čitateľského portfólia: 40 hod.
príprava na písomný test: 34 hod.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 63

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
52.38	25.4	12.7	4.76	4.76	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Eva Pršová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.10.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-sls1-18	**Názov predmetu:** Synchrónna lingvistická slovakistika I (fonetika, fonológia, lexikológia)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
Fonetika a fonológia (25 bodov)
časť A: priebežné hodnotenie č. 1: dva písomné testy (každý po 0 – 10 bodov), pravidelné praktické cvičenia a hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov).
Lexikológia (25 bodov)
časť B: priebežné hodnotenie č. 2: seminárna práca z morfematického rozboru (0 - 7 bodov), seminárna práca zo slovotvorného rozboru, lexikálnej motivácie a paradigmatiky (0 - 13 b), pravidelné praktické cvičenia a hodnotenie odborných diskusií (0 - 5 bodov).
b) záverečné hodnotenie:
Fonetika a fonológia (25 bodov)
časť A: záverečné hodnotenie, časť A: písomná skúška – finálny test (0 – 25 bodov).
Lexikológia (25 bodov)
časť B: záverečné hodnotenie, časť B: písomná skúška – finálny test (0 – 25 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
študent:
1. je schopný jednoznačne identifikovať podstatu, efektívne absorbovať pojmovo-terminologické inštrumentárium a kognitívne spracovať problematiku zvukovej a lexikálnej stránky prirodzeného jazyka,
2. rozumie zásadným vzťahom a súvislostiam medzi fónickou a lexikálnou rovinou v jazyku/reči,
3. vie aplikovať teoretické vedomosti s cieľom realizovať fónicko-fonematický, morfematický a slovotvorný rozbor lingvistických jednotiek,
4. vie primerane posúdiť metodologické osobitosti konfrontačného a kontrastívneho prístupu k štúdiu a poznávaniu súčasnej slovenčiny,
5. dokáže hodnotiť úlohy fónickej a lexikálnej roviny jazyka pre interdisciplinárne a zovšeobecňujúce odborné myslenie,
6. vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania rovín jazykového systému a výskumov v príbuzných vedných a študijných odboroch v praxi.

Stručná osnova predmetu:

Teoreticko-metodologické, kontrastívne a interdisciplinárne vymedzenie fonetiky a fonológie. Vzťah akusticko-auditívnej a opticko-vizuálnej podoby komunikácie. Základná jednotka zvukovej roviny jazyka/reči. Artikulácia a artikulačné orgány – podstata a význam v rečovom prejave. Systém slovenských hlások, porovnanie s inými jazykmi. Rámce akustickej fonetiky. Elektronická podpora výskumov zvukovej roviny. Fonéma a fonologická štruktúra, fonologické protiklady. Inventár spisovných slovenských foném. Intonačná sústava slovenčiny v synergickom predstavení. Zvukové variácie morfém a morf. Problematika slabiky.

Teoreticko-metodologické vymedzenie lexikológie. Výskumné pole lexikológie. Slovo v systéme slovnej zásoby. Charakteristika slova. Kritériá na vymedzenie slova. Varianty slova. Pomenovacia funkcia. Vlastnosti slova. Morfematická štruktúra slova. Slovotvorná štruktúra slova. Teória tvorenia slov. Derivatológia. Derivatéma. Slovotvorná forma derivatémy. Obsahové štruktúra derivatémy. Slovotvorné spôsoby a postupy. Slovotvorné útvary. Lexikálna sémantika. Polysémia. Systémové vzťahy v lexike. Lexikografia.

Odporúčaná literatúra:

1. BAILLY, G. – PERRIER, P. – VATIKIOTIS-BATESON, E. (eds.): Audiovisual Speech Processing. Cambridge : Cambridge University Press, 2012.
2. DOLNÍK, J.: Lexikológia. Bratislava: Univerzita Komenského, 2003. 236 s.
3. FURDÍK, J.: Slovenská slovotvorba. Bratislava: Náuka, 2004. 200 s.
4. KRÁĽ, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Bratislava : Vydavateľstvo MS, 2005.
5. KRÁĽ, Á. – SABOL, J.: Fonetika a fonológia. Bratislava : SPN, 1989.
6. OČENÁŠ, I.: Fonetika so základmi fonológie a morfológia slovenského jazyka. Banská Bystrica : PdF UMB, 2003.
7. ODALOŠ, P.: Sociolekty v basketbalovom a penitenciárnom prostredí. Banská Bystrica: UMB, 1997. 92 s.
8. ONDRUS, P. – HORECKÝ, J. – FURDÍK, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Lexikológia. Bratislava: SPN, 1980. 232 .
9. ONDRUS, P.: Slovenská lexikológia. 2. Náuka o slovnej zásobe. Bratislava: SPN, 1972.
10. PALKOVÁ, Z.: Fonetika a fonologie češtiny. Praha : Karolinum, 1994.
11. SABOL, J. – ZIMMERMANN, J.: Akusticko-auditívna komunikácia. Košice : Filozofická fakulta UPJŠ, 2014.
12. SKARNITZL, R. – ŠTURM, P. – VOLÍN, J.: 2019. Zvuková báze řečové komunikace. Fonetický a fonologický popis řeči. Praha : Karolinum, 2019.
13. VOLÍN, J.: Statistické metody ve fonetickém výzkumu. Praha : Epocha, 2008.
14. ZIMMERMANN, J. – KIKTOVÁ, E.: Adaptívne maticové testy a ich využitie v rečovej audiometrii rómčiny. Košice : Filozofická fakulta UPJŠ, 2020.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h, z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 52
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 16
príprava na semináre,
e-learning, prípadová štúdia, seminárne práce: 32
príprava na záverečné hodnotenie: 50

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 376							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
7.98	16.22	26.6	31.65	6.38	0.53	10.64	0.0
Vyučujúci: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc., Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., Mgr. Gabriel Rožai, PhD., univ. doc., Mgr. Viera Luptáková, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 31.01.2024							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-sls2-20	**Názov predmetu:** Synchrónna lingvistická slovakistika II (morfosyntax I)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Získanie 65 % z dvoch písomných previerok počas semestra.
Absolvovanie záverečnej skúšky minimálne na 65 %.

Výsledky vzdelávania:
Študentka/študent:
1. pamätá si morfologické a syntaktické termíny;
2. adekvátne aplikuje osvojené hodnotiace kritériá z gramatiky súčasného slovenského jazyka pri produkcii a percepcii komunikátov;
3. vie hodnotiť jazykové prvky podľa ich morfologického a syntaktického významu a formy;
4. pozná aktuálne prístupy k hodnoteniu spisovných a frekventovaných gramatických tvarov.

Stručná osnova predmetu:
Morfosyntax ako vedecká disciplína, systémová lingvistika verzus interdisciplinárny prístup k jazykovým javom. Systémovolingvistická morfológia a prirodzená morfológia. Prístupy k jazykovým zmenám. Slovenský národný korpus v morfologickom a syntaktickom výskume a v jazykovej praxi.
Gramatický tvar ako konkrétna realizácia lexémy. Systém slovných druhov v slovenčine. Systém morfologických kategórií. Verbum ako centrum sémantickej a gramatickej štruktúry vety. Tradičný a nový/otvorený deklinačný systém slovenských substantív.
Syntaktické princípy a kategórie. Syntagmatika. Veta ako formálna, gramatická, významová, intonačná a komunikačná jednotka. Typy viet. Vetné členy. Polopredikatívne konštrukcie, ich postavenie a funkcia v texte. Gramatické a významové vymedzenie súvetia. Vzťahy medzi vetami v súvetí. Slovosled. Expresívne syntaktické konštrukcie.

Odporúčaná literatúra:
DOLNÍK, J.: Všeobecná jazykoveda. Opis a vysvetľovanie jazyka. Bratislava : Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2009.
DOLNÍK, J,: Teória spisovného jazyka (so zreteľom na spisovnú slovenčinu). Bratislava : Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2010.
FINDRA, J.: Expresívne syntaktické konštrukcie. Banská Bystrica : FHV UMB 2004.
IVANOVÁ, M.: Syntax slovenského jazyka. Prešov : Vydavateľstvo PU, 2011.

KAČALA, J.: Syntaktický systém jazyka. Pezinok : Formát, 1998.
KAČALA, J.: Dvojčlenné a jednočlenné vety v slovenčine. Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2009.
KAČALA, J.: K podstate vety. Syntetický pohľad. Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2012.
KAČALA, J.: Skladba slovenského jazyka. Martin : Matica slovenská, 2025.
Kolektív: Morfológia slovenského jazyka. Bratislava : vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1966.
MOŠKO, G. Príručka vetného rozboru. Prešov : Náuka, 2006.
ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1984.
SOKOLOVÁ, M.: Kapitolky zo slovenskej morfológie. Prešov : Slovacontact, 1995.
SOKOLOVÁ, M.: Nový deklinačný systém slovenských substantív. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity; 2007.
Kodifikačné príručky, Slovník súčasného slovenského jazyka, Slovenský národný korpus – dostupné na stránke www.juls.savba.sk.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 52
samoštúdium: 98
iné:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 297

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
5.72	8.08	10.77	21.89	31.31	3.03	19.19	0.0

Vyučujúci: Mgr. Viera Luptáková, PhD., Mgr. Gabriel Rožai, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 04.09.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-sls3-20	**Názov predmetu:** Synchrónna lingvistická slovakistika III (štylistika)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
dva písomné testy (každý po 0 – 20 bodov), pravidelné praktické cvičenia a hodnotenie odborných diskusií (0 – 10 bodov). Spolu: 50 bodov.
b) záverečné hodnotenie:
ústna skúška (0 – 50 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100.
Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
študent
1. je schopný identifikovať podstatu, efektívne si osvojiť pojmovo-terminologické inštrumentárium a vzťahovo spracovať problematiku štylistického potenciálu prirodzeného jazyka,
2. vie aplikovať teoretické vedomosti s cieľom realizovať štylistické rozbory textov rozmanitej proveniencie,
3. vie primerane posúdiť metodologické osobitosti konfrontačného a kontrastívneho prístupu k štúdiu a poznávaniu súčasnej slovenčiny,
4. dokáže argumentačne hodnotiť úlohy štýlového priestoru jazyka pre interdisciplinárne a zovšeobecňujúce odborné myslenie,
5. ovláda účelné metodické a aplikačné postupy pri uvádzaní výsledkov vedeckého poznania rovín jazykového systému a výskumov v korešpondujúcich vedných a študijných odboroch do praxe.

Stručná osnova predmetu:
(Lingvistická) štylistika ako interdisciplinárna a integratívna vedná a študijná disciplína – jazykovedná podstata, sociopragmatické kontexty, pedagogické aspekty. Predmet, akčný priestor, úlohy a zmysel štylistiky v jazyku, jazykovede a komunikovaní. Štylistická terminológia v systémovom vymedzení a hierarchickom usporiadaní. Štyléma – základná jednotka v štýlovom priestore komunikátu. Štylistické využitie potenciálu jednotlivých rovín jazykového systému. Kinetické prostriedky v jazykovej komunikácii a ich pragmaštylistika. Nadvetné (kontextové) prostriedky textu – odsek, kapitola, rámcové zložky. Odraz autorskej kreativity v členení umeleckého diela. Modelová podstata a modelové štruktúry v texte. Obsahové modelové štruktúry

textu. Slohový postup ako výslednica individuálnych a sociálnych stránok komunikátu. Modelová podstata, účel a variácie slohovopostupových štruktúr. Formálne modelové štruktúry textu – pojem „štýl“, jazykové štýly a ich genéza. Žánrové modelové štruktúry (odborno-metodický exkurz). O štylistike elektronicky podmieneného textu a o konštituovaní „e-štýlu“.

Odporúčaná literatúra:

a) základná:

FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin : Osveta, 2005.
FINDRA, J.: Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin : Osveta, 2013.
FINDRA, J.: Jazyk v kontextoch a v textoch. Banská Bystrica : UMB, 2009.
HOFFMANNOVÁ, J.: Stylistika a... Praha : Trizonia, 1997.
HOFFMANNOVÁ, J. a kol.: Stylistika mluvené a psané češtiny. Praha : Academia, 2016.
HOMOLÁČ, J. a kol.: Míšení žánrů, stylů a diskurzů v internetové komunikaci. Praha : Academia, 2022.
MISTRÍK, J.: Štylistika. Bratislava : SPN, 1997 (príp. novšie vydanie 2021).
ORGOŇOVÁ, O. – BOHUNICKÁ, A.: Interakčná štylistika. Bratislava : Univerzita Komenského, 2018.
PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná : OPF SU, 2009.
PATRÁŠ, V.: Dynamika hovorenej komunikácie v teoretických a aplikačných náhľadoch. Banská Bystrica : Belianum, 2016.
PATRÁŠ, V. (ed.): Sociokultúrne aspekty v slovanských jazykoch. Banská Bystrica : UMB, 2017.
SLANČOVÁ, D. a kol.: Úvod do štúdia interaktívnej štylistiky I, II. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2022.
Online (1. diel): https://www.pulib.sk/web/pdf/web/viewer.html?file=/web/kniznica/elpub/dokument/Slancova6/subor/9788055530871.pdf

b) odporúčaná:

BOČÁK, M.: Východiská a metódy analýzy diskurzu. Prešov : Prešovská univerzita, 2022.
Online: https://www.pulib.sk/web/pdf/web/viewer.html?file=/web/kniznica/elpub/dokument/Bocak7/subor/9788055530321.pdf
ČMEJRKOVÁ, S. – DANEŠ, F. – SVĚTLÁ, J.: Jak napsat odborný text. Praha : Leda, 1999.
ČMEJRKOVÁ, S. – HOFFMANNOVÁ, J.: Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí. Praha : Academia, 2011.
FINDRA, J.: Jazyková komunikácia a kultúra vyjadrovania. Martin : Osveta, 2013.
HORVÁTH, M.: Štylistika súčasného slovenského jazyka. Bratislava : UK, 2016.
Online: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/ksj/publikacie/Stylistika_SSJ.pdf
MINÁŘOVÁ, E.: Stylistika pro žurnalisty. Praha : Grada, 2011.
PATRÁŠ, V.: Interdisciplinárne kooperácie. Banská Bystrica : UMB, 2002.
Zborníky z vedeckých konferencií o komunikácii (Banská Bystrica 1991 - 2023)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský iné jazyky (odporúč.)

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 52
samoštúdium: 20
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 13
iné: e-learning, prípadové štúdie, seminárne práce: 25
príprava na záverečné hodnotenie: 40

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 272							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
24.26	11.4	23.16	19.85	16.18	1.84	3.31	0.0
Vyučujúci: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc., doc. PhDr. Anita Huťková, PhD., Mgr. Viera Luptáková, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 31.01.2024							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 12-SKS	**Názov predmetu:** Súčasné konflikty vo svete:ekonomické, politické, sociálne a právne dimenzie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 0
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením absolvoval/neabsolvoval. Podmienkou získania hodnotenia absolvoval je účasť študenta najmenej na 8 z celkového počtu 13 výučbových stretnutí a aktívne zapojenie do výučby a odborných diskusií. Predmet sa neukončuje záverečnou skúškou.

a) priebežné hodnotenie:
.

b) záverečné hodnotenie:
absolvoval

Výsledky vzdelávania:
Po úspešnom absolvovaní predmetu bude študent schopný:
vysvetliť základné príčiny, charakteristiky a typológiu súčasných konfliktov,
identifikovať politické, ekonomické, sociálne, bezpečnostné a právne dimenzie konfliktov,
analyzovať vybrané súčasné konflikty z interdisciplinárnej perspektívy,
posúdiť vplyv konfliktov na medzinárodnú bezpečnosť, hospodárstvo, migráciu, spoločenskú stabilitu a ľudské práva,
charakterizovať úlohu štátov, medzinárodných organizácií a neštátnych aktérov pri vzniku, priebehu a riešení konfliktov,
rozlišovať medzi faktami, odbornými interpretáciami, propagandou a dezinformáciami,
využívať relevantné odborné zdroje a kriticky vyhodnocovať informácie o konfliktoch,
formulovať a vecne obhajovať vlastné stanovisko k vybraným otázkam súčasných konfliktov,
navrhovať základné možnosti prevencie, zmierňovania a mierového riešenia konfliktov.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do štúdia súčasných konfliktov – základné pojmy, príčiny a typológia konfliktov.
Vývoj ozbrojených konfliktov a meniaci sa charakter vojny v 21. storočí.
Štátni a neštátni aktéri súčasných konfliktov.
Politické a geopolitické dimenzie konfliktov.
Ekonomické príčiny a dôsledky konfliktov – sankcie, obchod a financovanie vojny.
Energetická, surovinová a potravinová bezpečnosť v podmienkach konfliktu.
Sociálne dôsledky konfliktov – migrácia, chudoba, radikalizácia a polarizácia spoločnosti.
Medzinárodnoprávne aspekty konfliktov a medzinárodné humanitárne právo.

Ochrana ľudských práv a medzinárodná trestná zodpovednosť.
Hybridné hrozby, informačné operácie, propaganda a dezinformácie.
Analýza vybraných súčasných konfliktov v Európe a jej susedstve.
Analýza vybraných konfliktov na Blízkom východe, v Afrike a Ázii.
Prevencia, riadenie a mierové riešenie konfliktov – záverečná diskusia a syntéza poznatkov.

Odporúčaná literatúra:

Základná literatúra

KAZANSKÝ, Rastislav – BUDVESELOVÁ, Alena – CSÉFALVAY, Juraj. Mocenské záujmy Spojených štátov a Ruska v európskom prostredí a ich vplyv na stabilitu európskej bezpečnostnej architektúry. Banská Bystrica, 2025. ISBN 978-80-557-2319-8.
RAMSBOTHAM, Oliver – WOODHOUSE, Tom – MIALL, Hugh – TOROS, Harmonie. Contemporary Conflict Resolution. 5th ed. Cambridge: Polity Press, 2024.
WALLENSTEEN, Peter. Understanding Conflict Resolution. 5th ed. London: SAGE Publications, 2019.
COLLINS, Alan, ed. Contemporary Security Studies. 6th ed. Oxford: Oxford University Press, 2022.
BAYLIS, John – WIRTZ, James J. – JOHNSON, Jeannie L., eds. Strategy in the Contemporary World. 7th ed. Oxford: Oxford University Press, 2022.
KALDOR, Mary. New and Old Wars: Organized Violence in a Global Era. 3rd ed. Cambridge: Polity Press, 2012.

Doplňujúca literatúra a informačné zdroje

SASSÒLI, Marco. International Humanitarian Law: Rules, Controversies, and Solutions to Problems Arising in Warfare. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2019.
UNITED NATIONS. Charter of the United Nations. San Francisco, 1945.
INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS. The Geneva Conventions of 1949 and Their Additional Protocols. Geneva: ICRC.
STOCKHOLM INTERNATIONAL PEACE RESEARCH INSTITUTE. SIPRI Yearbook: Armaments, Disarmament and International Security. Aktuálne vydanie.
UPPSALA CONFLICT DATA PROGRAMME. UCDP Conflict Encyclopedia a aktuálne údaje o ozbrojených konfliktoch.
INSTITUTE FOR ECONOMICS & PEACE. Global Peace Index. Aktuálne vydanie.
UNITED NATIONS HIGH COMMISSIONER FOR REFUGEES. Global Trends: Forced Displacement. Aktuálne vydanie.

Aktuálne vedecké články, strategické dokumenty, analytické správy a prípadové štúdie odporúčané vyučujúcim v priebehu semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

Základná literatúra

KAZANSKÝ, Rastislav – BUDVESELOVÁ, Alena – CSÉFALVAY, Juraj. Mocenské záujmy Spojených štátov a Ruska v európskom prostredí a ich vplyv na stabilitu európskej bezpečnostnej architektúry. Banská Bystrica, 2025. ISBN 978-80-557-2319-8.
RAMSBOTHAM, Oliver – WOODHOUSE, Tom – MIALL, Hugh – TOROS, Harmonie. Contemporary Conflict Resolution. 5th ed. Cambridge: Polity Press, 2024.
WALLENSTEEN, Peter. Understanding Conflict Resolution. 5th ed. London: SAGE Publications, 2019.
COLLINS, Alan, ed. Contemporary Security Studies. 6th ed. Oxford: Oxford University Press, 2022.

BAYLIS, John – WIRTZ, James J. – JOHNSON, Jeannie L., eds. Strategy in the Contemporary World. 7th ed. Oxford: Oxford University Press, 2022.
KALDOR, Mary. New and Old Wars: Organized Violence in a Global Era. 3rd ed. Cambridge: Polity Press, 2012.
Doplňujúca literatúra a informačné zdroje
SASSÒLI, Marco. International Humanitarian Law: Rules, Controversies, and Solutions to Problems Arising in Warfare. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2019.
UNITED NATIONS. Charter of the United Nations. San Francisco, 1945.
INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS. The Geneva Conventions of 1949 and Their Additional Protocols. Geneva: ICRC.
STOCKHOLM INTERNATIONAL PEACE RESEARCH INSTITUTE. SIPRI Yearbook: Armaments, Disarmament and International Security. Aktuálne vydanie.
UPPSALA CONFLICT DATA PROGRAMME. UCDP Conflict Encyclopedia a aktuálne údaje o ozbrojených konfliktoch.
INSTITUTE FOR ECONOMICS & PEACE. Global Peace Index. Aktuálne vydanie.
UNITED NATIONS HIGH COMMISSIONER FOR REFUGEES. Global Trends: Forced Displacement. Aktuálne vydanie.
Aktuálne vedecké články, strategické dokumenty, analytické správy a prípadové štúdie odporúčané vyučujúcim v priebehu semestra.

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

abs	n	p	v
0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Rastislav Kazanský, PhD., EMBA

Dátum poslednej zmeny: 07.09.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-vstv-101	**Názov predmetu:** Telesná výchova 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Upozornenie: Predmet nie je určený pre študentov v študijných programoch: učiteľstvo telesnej výchovy a trénerstvo, trénerstvo, učiteľstvo telesnej výchovy, učiteľstvo telesnej výchovy v kombinácii.
V priebehu semestra sa študent aktívne zúčastní vyučovania v rozsahu minimálne 65% z celkovej dotácie prezenčného vyučovania. Hodnotenie absolvoval získa študent pri aktívnej účasti na vyučovaní v rozsahu 100 % - 65%. Hodnotenie neabsolvoval získa študent pri aktívnej účasti na vyučovaní nižšej ako 65%.

b) záverečné hodnotenie:
Na základe aktívnej účasti na vyučovaní.

Výsledky vzdelávania:
Študent:
- je schopný správne používať terminológiu vo zvolenom športe,
- vie správne pomenovať a popísať obsah zvoleného športu,
- ovláda pravidlá vo zvolenom športe,
- vie posúdiť reálnu hodnotu svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti,
- chápe význam športu pre zdravie, regeneráciu, telesný a duševný rozvoj,
- vie aplikovať získané vedomosti a praktické zručnosti z oblasti športu vo svojom aktívnom voľnom čase,
- vie využiť získané vedomosti ako prevenciu proti civilizačným ochoreniam.

Stručná osnova predmetu:
Význam a postavenie športu v živote človeka (škola a voľný čas).
Význam športu z pohľadu zdravia, regenerácie, telesného a duševného rozvoja.
Systematika a názvoslovie vo zvolenom športe.
Pravidlá a terminológia vo zvolenom športe.
Herný výkon vo zvolenom športe.
Rozhodovanie vo zvolenom športe.
Sebahodnotenie pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.

Odporúčaná literatúra:

ARGAJ, G. - REHÁK, M. 2007. Teória a didaktika basketbalu II. Bratislava : UK, 2007. 137s.
KOMPÁN, J., a kol. 2017. Outdoorové aktivity, športy a špecifiká pobytu v prírode. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2017. ISBN: 978-80-557-1342-7
LIU, W. 2018. Studies of Wushu Specialized Course Teaching Reform of Physical Education Specialty in Ordinary Universities. Advances in Social Science, Education and Humanities Research, 250, s. 122-128, 8th International Conference on Education, Management, Information and Management Society (EMIM 2018)
MANDZÁK, P. et al. 2011. Nácvik plaveckých spôsobov v praxi. FHV UMB, 2011. 115 s. ISBN 978-80-557-0310-7
MICHAL, J. 2001. Teória a didaktika lyžovania. Banská Bystrica: PDF UMB v Banskej Bystrici, 2001. 94 s. ISBN 80-8055-591-5.NEMEC, M. a kol. 2013. Športové hry 1. časť. Banská Bystrica : UMB FHV - Belianum, 2013. 202 s. ISBN 978-80-557-0608-5.
NEMEC, M. - KOLLÁR, R. 2009. Teória a didaktika futbalu. Banská Bystrica : Kollár Rastislav, 2009. 200s.
SUN, Y., ZHANG, B., Ji, A., SUN, W. 2022. A Study on the Impact of Wushu Sports Health on College Students' Mental Health. Journal of Environmental and Public Health, 5841017. https://doi.org/10.1155/2022/5841017
ONDRUŠ, D. 2010. Florbal, ako trénovať a hrať. Žilina : ŠK Juventa Žilina, 2010. 117s.
ZAPLETALOVÁ, L. - PŘIDAL, V. – LAUREN, T. 2007. VOLEJBAL. Základy techniky, taktiky a výučby. UK Bratislava, 2007. 158 s. ISBN 978-80-223-2280-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský/český

Poznámky - časová záťaž študenta
Celková časová náročnosť práce študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné štúdium: 26 hodín
Samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 531

abs	n	p	v
72.32	27.68	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Popelka, PhD., PaedDr. Jaroslav Kompán, PhD., doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD., Mgr. Andrea Izáková, PhD., PaedDr. Mgr. Lukáš Opáth, PhD., doc. PaedDr. Pavol Pivovarniček, PhD., Mgr. Michal Hlávek, PhD., Mgr. Marián Škorik, PhD., Mgr. Andrej Dibdiak, Mgr. Bc. Lukáš Karabín, Mgr. Olívia Mudráková, Mgr. Marek Janík, Mgr. Dominik Klimek

Dátum poslednej zmeny: 08.09.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-vstv-102	**Názov predmetu:** Telesná výchova 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Upozornenie: Predmet nie je určený pre študentov v študijných programoch: učiteľstvo telesnej výchovy a trénerstvo, trénerstvo, učiteľstvo telesnej výchovy, učiteľstvo telesnej výchovy v kombinácii.
V priebehu semestra sa študent aktívne zúčastní vyučovania v rozsahu minimálne 65% z celkovej dotácie prezenčného vyučovania. Hodnotenie absolvoval získa študent pri aktívnej účasti na vyučovaní v rozsahu 100 % - 65%. Hodnotenie neabsolvoval získa študent pri aktívnej účasti na vyučovaní nižšej ako 65%.

b) záverečné hodnotenie:
Na základe aktívnej účasti na vyučovaní.

Výsledky vzdelávania:
Študent:
- je schopný správne používať terminológiu vo zvolenom športe,
- vie správne pomenovať a popísať obsah zvoleného športu,
- ovláda pravidlá vo zvolenom športe,
- vie posúdiť reálnu hodnotu svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti,
- chápe význam športu pre zdravie, regeneráciu, telesný a duševný rozvoj,
- vie aplikovať získané vedomosti a praktické zručnosti z oblasti športu vo svojom aktívnom voľnom čase,
- vie využiť získané vedomosti ako prevenciu proti civilizačným ochoreniam.

Stručná osnova predmetu:
Význam a postavenie športu v živote človeka (škola a voľný čas).
Význam športu z pohľadu zdravia, regenerácie, telesného a duševného rozvoja.
Systematika a názvoslovie vo zvolenom športe.
Pravidlá a terminológia vo zvolenom športe.
Herný výkon vo zvolenom športe.
Rozhodovanie vo zvolenom športe.
Sebahodnotenie pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.

Odporúčaná literatúra:

ARGAJ, G. - REHÁK, M. 2007. Teória a didaktika basketbalu II. Bratislava : UK, 2007. 137s.
KOMPÁN, J., a kol. 2017. Outdoorové aktivity, športy a špecifiká pobytu v prírode. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2017. ISBN: 978-80-557-1342-7
LIU, W. 2018. Studies of Wushu Specialized Course Teaching Reform of Physical Education Specialty in Ordinary Universities. Advances in Social Science, Education and Humanities Research, 250, s. 122-128, 8th International Conference on Education, Management, Information and Management Society (EMIM 2018)
MANDZÁK, P. et al. 2011. Nácvik plaveckých spôsobov v praxi. FHV UMB, 2011. 115 s. ISBN 978-80-557-0310-7
MICHAL, J. 2001. Teória a didaktika lyžovania. Banská Bystrica: PDF UMB v Banskej Bystrici, 2001. 94 s. ISBN 80-8055-591-5.NEMEC, M. a kol. 2013. Športové hry 1. časť. Banská Bystrica : UMB FHV - Belianum, 2013. 202 s. ISBN 978-80-557-0608-5.
NEMEC, M. - KOLLÁR, R. 2009. Teória a didaktika futbalu. Banská Bystrica : Kollár Rastislav, 2009. 200s.
SUN, Y., ZHANG, B., Ji, A., SUN, W. 2022. A Study on the Impact of Wushu Sports Health on College Students' Mental Health. Journal of Environmental and Public Health, 5841017. https://doi.org/10.1155/2022/5841017
ONDRUŠ, D. 2010. Florbal, ako trénovať a hrať. Žilina : ŠK Juventa Žilina, 2010. 117s.
ZAPLETALOVÁ, L. - PŘIDAL, V. – LAUREN, T. 2007. VOLEJBAL. Základy techniky, taktiky a výučby. UK Bratislava, 2007. 158 s. ISBN 978-80-223-2280-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský/český

Poznámky - časová záťaž študenta
Celková časová náročnosť práce študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné štúdium: 26 hodín
Samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 551

abs	n	p	v
79.31	20.69	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Popelka, PhD., PaedDr. Jaroslav Kompán, PhD., Mgr. Andrea Izáková, PhD., doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD., PaedDr. Mgr. Lukáš Opáth, PhD., doc. PaedDr. Pavol Pivovarniček, PhD., Mgr. Michal Hlávek, PhD., Mgr. Marián Škorik, PhD., Mgr. Andrej Dibdiak, Mgr. Bc. Lukáš Karabín, Mgr. Olívia Mudráková, Mgr. Marek Janík, Mgr. Dominik Klimek

Dátum poslednej zmeny: 08.09.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-vstv-103	**Názov predmetu:** Telesná výchova 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Upozornenie: Predmet nie je určený pre študentov v študijných programoch: učiteľstvo telesnej výchovy a trénerstvo, trénerstvo, učiteľstvo telesnej výchovy, učiteľstvo telesnej výchovy v kombinácii.
V priebehu semestra sa študent aktívne zúčastní vyučovania v rozsahu minimálne 65% z celkovej dotácie prezenčného vyučovania. Hodnotenie absolvoval získa študent pri aktívnej účasti na vyučovaní v rozsahu 100 % - 65%. Hodnotenie neabsolvoval získa študent pri aktívnej účasti na vyučovaní nižšej ako 65%.

b) záverečné hodnotenie:
Na základe aktívnej účasti na vyučovaní.

Výsledky vzdelávania:
Študent:
- je schopný správne používať terminológiu vo zvolenom športe,
- vie správne pomenovať a popísať obsah zvoleného športu,
- ovláda pravidlá vo zvolenom športe,
- vie posúdiť reálnu hodnotu svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti,
- chápe význam športu pre zdravie, regeneráciu, telesný a duševný rozvoj,
- vie aplikovať získané vedomosti a praktické zručnosti z oblasti športu vo svojom aktívnom voľnom čase,
- vie využiť získané vedomosti ako prevenciu proti civilizačným ochoreniam.

Stručná osnova predmetu:
Význam a postavenie športu v živote človeka (škola a voľný čas).
Význam športu z pohľadu zdravia, regenerácie, telesného a duševného rozvoja.
Systematika a názvoslovie vo zvolenom športe.
Pravidlá a terminológia vo zvolenom športe.
Herný výkon vo zvolenom športe.
Rozhodovanie vo zvolenom športe.
Sebahodnotenie pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.

Odporúčaná literatúra:

ARGAJ, G. - REHÁK, M. 2007. Teória a didaktika basketbalu II. Bratislava : UK, 2007. 137s.
KOMPÁN, J., a kol. 2017. Outdoorové aktivity, športy a špecifiká pobytu v prírode. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2017. ISBN: 978-80-557-1342-7
LIU, W. 2018. Studies of Wushu Specialized Course Teaching Reform of Physical Education Specialty in Ordinary Universities. Advances in Social Science, Education and Humanities Research, 250, s. 122-128, 8th International Conference on Education, Management, Information and Management Society (EMIM 2018)
MANDZÁK, P. et al. 2011. Nácvik plaveckých spôsobov v praxi. FHV UMB, 2011. 115 s. ISBN 978-80-557-0310-7
MICHAL, J. 2001. Teória a didaktika lyžovania. Banská Bystrica: PDF UMB v Banskej Bystrici, 2001. 94 s. ISBN 80-8055-591-5.NEMEC, M. a kol. 2013. Športové hry 1. časť. Banská Bystrica : UMB FHV - Belianum, 2013. 202 s. ISBN 978-80-557-0608-5.
NEMEC, M. - KOLLÁR, R. 2009. Teória a didaktika futbalu. Banská Bystrica : Kollár Rastislav, 2009. 200s.
SUN, Y., ZHANG, B., Ji, A., SUN, W. 2022. A Study on the Impact of Wushu Sports Health on College Students' Mental Health. Journal of Environmental and Public Health, 5841017. https://doi.org/10.1155/2022/5841017
ONDRUŠ, D. 2010. Florbal, ako trénovať a hrať. Žilina : ŠK Juventa Žilina, 2010. 117s.
ZAPLETALOVÁ, L. - PŘIDAL, V. – LAUREN, T. 2007. VOLEJBAL. Základy techniky, taktiky a výučby. UK Bratislava, 2007. 158 s. ISBN 978-80-223-2280-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský/český

Poznámky - časová záťaž študenta
Celková časová náročnosť práce študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné štúdium: 26 hodín
Samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 322

abs	n	p	v
83.23	16.77	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Popelka, PhD., PaedDr. Jaroslav Kompán, PhD., Mgr. Andrea Izáková, PhD., doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD., PaedDr. Mgr. Lukáš Opáth, PhD., doc. PaedDr. Pavol Pivovarniček, PhD., Mgr. Michal Hlávek, PhD., Mgr. Marián Škorik, PhD., Mgr. Bc. Lukáš Karabín, Mgr. Andrej Dibdiak, Mgr. Olívia Mudráková, Mgr. Marek Janík, Mgr. Dominik Klimek

Dátum poslednej zmeny: 08.09.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-vstv-104	**Názov predmetu:** Telesná výchova 4

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Upozornenie: Predmet nie je určený pre študentov v študijných programoch: učiteľstvo telesnej výchovy a trénerstvo, trénerstvo, učiteľstvo telesnej výchovy, učiteľstvo telesnej výchovy v kombinácii.
V priebehu semestra sa študent aktívne zúčastní vyučovania v rozsahu minimálne 65% z celkovej dotácie prezenčného vyučovania. Hodnotenie absolvoval získa študent pri aktívnej účasti na vyučovaní v rozsahu 100 % - 65%. Hodnotenie neabsolvoval získa študent pri aktívnej účasti na vyučovaní nižšej ako 65%.

b) záverečné hodnotenie:
Na základe aktívnej účasti na vyučovaní.

Výsledky vzdelávania:
Študent:
- je schopný správne používať terminológiu vo zvolenom športe,
- vie správne pomenovať a popísať obsah zvoleného športu,
- ovláda pravidlá vo zvolenom športe,
- vie posúdiť reálnu hodnotu svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti,
- chápe význam športu pre zdravie, regeneráciu, telesný a duševný rozvoj,
- vie aplikovať získané vedomosti a praktické zručnosti z oblasti športu vo svojom aktívnom voľnom čase,
- vie využiť získané vedomosti ako prevenciu proti civilizačným ochoreniam.

Stručná osnova predmetu:
Význam a postavenie športu v živote človeka (škola a voľný čas).
Význam športu z pohľadu zdravia, regenerácie, telesného a duševného rozvoja.
Systematika a názvoslovie vo zvolenom športe.
Pravidlá a terminológia vo zvolenom športe.
Herný výkon vo zvolenom športe.
Rozhodovanie vo zvolenom športe.
Sebahodnotenie pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.

Odporúčaná literatúra:

ARGAJ, G. - REHÁK, M. 2007. Teória a didaktika basketbalu II. Bratislava : UK, 2007. 137s.
KOMPÁN, J., a kol. 2017. Outdoorové aktivity, športy a špecifiká pobytu v prírode. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2017. ISBN: 978-80-557-1342-7
LIU, W. 2018. Studies of Wushu Specialized Course Teaching Reform of Physical Education Specialty in Ordinary Universities. Advances in Social Science, Education and Humanities Research, 250, s. 122-128, 8th International Conference on Education, Management, Information and Management Society (EMIM 2018)
MANDZÁK, P. et al. 2011. Nácvik plaveckých spôsobov v praxi. FHV UMB, 2011. 115 s. ISBN 978-80-557-0310-7
MICHAL, J. 2001. Teória a didaktika lyžovania. Banská Bystrica: PDF UMB v Banskej Bystrici, 2001. 94 s. ISBN 80-8055-591-5.NEMEC, M. a kol. 2013. Športové hry 1. časť. Banská Bystrica : UMB FHV - Belianum, 2013. 202 s. ISBN 978-80-557-0608-5.
NEMEC, M. - KOLLÁR, R. 2009. Teória a didaktika futbalu. Banská Bystrica : Kollár Rastislav, 2009. 200s.
SUN, Y., ZHANG, B., Ji, A., SUN, W. 2022. A Study on the Impact of Wushu Sports Health on College Students' Mental Health. Journal of Environmental and Public Health, 5841017. https://doi.org/10.1155/2022/5841017
ONDRUŠ, D. 2010. Florbal, ako trénovať a hrať. Žilina : ŠK Juventa Žilina, 2010. 117s.
ZAPLETALOVÁ, L. - PŘIDAL, V. – LAUREN, T. 2007. VOLEJBAL. Základy techniky, taktiky a výučby. UK Bratislava, 2007. 158 s. ISBN 978-80-223-2280-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský/český

Poznámky - časová záťaž študenta
Celková časová náročnosť práce študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné štúdium: 26 hodín
Samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 253

abs	n	p	v
82.21	17.79	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Popelka, PhD., PaedDr. Jaroslav Kompán, PhD., Mgr. Andrea Izáková, PhD., doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD., PaedDr. Mgr. Lukáš Opáth, PhD., doc. PaedDr. Pavol Pivovarniček, PhD., Mgr. Michal Hlávek, PhD., Mgr. Marián Škorik, PhD., Mgr. Bc. Lukáš Karabín, Mgr. Andrej Dibdiak, Mgr. Olívia Mudráková, Mgr. Marek Janík, Mgr. Dominik Klimek

Dátum poslednej zmeny: 08.09.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-vstv-105	**Názov predmetu:** Telesná výchova 5

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Upozornenie: Predmet nie je určený pre študentov v študijných programoch: učiteľstvo telesnej výchovy a trénerstvo, trénerstvo, učiteľstvo telesnej výchovy, učiteľstvo telesnej výchovy v kombinácii.
V priebehu semestra sa študent aktívne zúčastní vyučovania v rozsahu minimálne 65% z celkovej dotácie prezenčného vyučovania. Hodnotenie absolvoval získa študent pri aktívnej účasti na vyučovaní v rozsahu 100 % - 65%. Hodnotenie neabsolvoval získa študent pri aktívnej účasti na vyučovaní nižšej ako 65%.

b) záverečné hodnotenie:
Na základe aktívnej účasti na vyučovaní.

Výsledky vzdelávania:
Študent:
- je schopný správne používať terminológiu vo zvolenom športe,
- vie správne pomenovať a popísať obsah zvoleného športu,
- ovláda pravidlá vo zvolenom športe,
- vie posúdiť reálnu hodnotu svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti,
- chápe význam športu pre zdravie, regeneráciu, telesný a duševný rozvoj,
- vie aplikovať získané vedomosti a praktické zručnosti z oblasti športu vo svojom aktívnom voľnom čase,
- vie využiť získané vedomosti ako prevenciu proti civilizačným ochoreniam.

Stručná osnova predmetu:
Význam a postavenie športu v živote človeka (škola a voľný čas).
Význam športu z pohľadu zdravia, regenerácie, telesného a duševného rozvoja.
Systematika a názvoslovie vo zvolenom športe.
Pravidlá a terminológia vo zvolenom športe.
Herný výkon vo zvolenom športe.
Rozhodovanie vo zvolenom športe.
Sebahodnotenie pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.

Odporúčaná literatúra:

ARGAJ, G. - REHÁK, M. 2007. Teória a didaktika basketbalu II. Bratislava : UK, 2007. 137s.
KOMPÁN, J., a kol. 2017. Outdoorové aktivity, športy a špecifiká pobytu v prírode. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2017. ISBN: 978-80-557-1342-7
LIU, W. 2018. Studies of Wushu Specialized Course Teaching Reform of Physical Education Specialty in Ordinary Universities. Advances in Social Science, Education and Humanities Research, 250, s. 122-128, 8th International Conference on Education, Management, Information and Management Society (EMIM 2018)
MANDZÁK, P. et al. 2011. Nácvik plaveckých spôsobov v praxi. FHV UMB, 2011. 115 s. ISBN 978-80-557-0310-7
MICHAL, J. 2001. Teória a didaktika lyžovania. Banská Bystrica: PDF UMB v Banskej Bystrici, 2001. 94 s. ISBN 80-8055-591-5.NEMEC, M. a kol. 2013. Športové hry 1. časť. Banská Bystrica : UMB FHV - Belianum, 2013. 202 s. ISBN 978-80-557-0608-5.
NEMEC, M. - KOLLÁR, R. 2009. Teória a didaktika futbalu. Banská Bystrica : Kollár Rastislav, 2009. 200s.
SUN, Y., ZHANG, B., Ji, A., SUN, W. 2022. A Study on the Impact of Wushu Sports Health on College Students' Mental Health. Journal of Environmental and Public Health, 5841017. https://doi.org/10.1155/2022/5841017
ONDRUŠ, D. 2010. Florbal, ako trénovať a hrať. Žilina : ŠK Juventa Žilina, 2010. 117s.
ZAPLETALOVÁ, L. - PŘIDAL, V. – LAUREN, T. 2007. VOLEJBAL. Základy techniky, taktiky a výučby. UK Bratislava, 2007. 158 s. ISBN 978-80-223-2280-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský/český

Poznámky - časová záťaž študenta
Celková časová náročnosť práce študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné štúdium: 26 hodín
Samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 88

abs	n	p	v
87.5	12.5	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Popelka, PhD., PaedDr. Jaroslav Kompán, PhD., Mgr. Andrea Izáková, PhD., doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD., PaedDr. Mgr. Lukáš Opáth, PhD., doc. PaedDr. Pavol Pivovarniček, PhD., Mgr. Michal Hlávek, PhD., Mgr. Marián Škorik, PhD., Mgr. Bc. Lukáš Karabín, Mgr. Andrej Dibdiak, Mgr. Olívia Mudráková, Mgr. Marek Janík, Mgr. Dominik Klimek

Dátum poslednej zmeny: 08.09.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fpv-211	**Názov predmetu:** Terénne cvičenia v zahraničí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 120s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 6

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na terénnych cvičeniach organizovaných Katedrou geografie a geológie FPV UMB s trvaním 10 až 12 dní vo vybranej krajine alebo regióne (každý rok sa cieľová destinácia mení). Pre prihlásenie sa na predmet je potrebné sledovať oznamy na webstránke katedry a prihlásiť sa tam prostredníctvom online formulára v stanovenom časovom termíne. Vyučujúci potvrdí alebo nepotvrdí účasť emailovou formou. Finančné náklady spojené s účasťou na terénnych cvičeniach si hradí študent. Podmienky pre absolvovanie sú špecifikované s ohľadom na navštívenú krajinu a regióny.
Aktívna účasť na terénnych cvičeniach zahŕňa: prípravu vybranej témy, účasť na diskusiách o vybraných problémoch, tvorba fotodokumentácie, využívanie prostriedkov pre orientáciu v teréne, zdieľanie skúseností z navštívených lokalít s ostatnými účastníkmi terénnych cvičení, participácia na workshopoch organizovaných v spolupráci s navštívenými univerzitami.

a) priebežné hodnotenie:
I. príprava a prezentácia vybranej témy 40 %.
Podmienkou na ďalšie hodnotenie je 65 % zvládnutie I.
II. orientácia v urbánnom priestore podľa mapy 10 %.
Podmienkou na záverečné hodnotenie je získanie minimálne 65 % z II.
b) záverečné hodnotenie:
III. prezentácia záverečného projektu 50 %.

Výsledky vzdelávania:
Študent:
• je schopný pripraviť sa na prácu v teréne štúdiom literatúry, použitím mapových a internetových zdrojov,
• je schopný orientovať sa v neznámom teréne,
• používa orientačné vybavenie (mapy, schémy, plány, prístroje GPS),
• aplikuje získané vedomosti v konkrétnom geografickom priestore,
• aplikuje a rozvíja kritickú analýzu a výslednú syntézu,
• hodnotí príčinné súvislosti rozdielnej ekonomickej úrovne regiónov a zovšeobecňuje získané poznatky,

• používa cudzí jazyk pri rešeršných úlohách, ako aj pri kontakte s obyvateľstvom, úradmi a inštitúciami,
• posúdi získané poznatky a vytvorí nové východiská smerujúce ku komplexným syntézam,
• vytvorí textový a obrazový materiál v elektronickej podobe,
• je schopný obhájiť si svoje názory a argumentovať ich predloženou prácou.

Stručná osnova predmetu:
Krajinný typ európskeho, príp. mimoeurópskeho regiónu
• Špecifický rurálny a urbánny priestor, ktorý sa nevyskytuje na Slovensku
• Krajinný priestor prímorský, vysokohorský, arídny, humídny
• Obyvateľstvo a sídla vybraných regiónov
• Historický, spoločenský a politický vývoj oblasti
• Ekonomické aktivity a ekonomická vyspelosť regiónu

Odporúčaná literatúra:
1. GAJDOŠ, A. a kol., 2014. Regionálna geografia Európy. Bratislava: VEDA. 592 s. ISBN 978-80-224-1304-6
2. GAJDOŠ, A., MADLEŇÁK, T., 2020: Geografia regiónov Európy. Južná Európa. 1.vyd. Banská Bystrica : Fakulta prírodných vied Univerzity Mateja Bela, 2020, 127 s. ISBN 978-80-557-1796-8. VI
3. GAJDOŠ, A., MADLEŇÁK, T., 2022: Geografia regiónov Európy : Juhovýchodná Európa 1. časť. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2022, 73 s. ISBN 978-80-557-2013-5. Dostupné na: https://www.fpv.umb.sk/katedry/katedra-geografie-a-geologie/veda-a-vyskum/publikacie/book-19586/geografia-regionov-europy-juhovychodna-europa-1-cast.html
4. Professional textual and cartographic sources on individual European regions and countries, or non-European territories.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, anglický jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
príprava a samostatná práca v teréne: 120 hodín
samoštúdium a príprava vybranej témy: 30 hodín
spracovanie fotodokumentácie a pracovných listov: 30 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 66

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
56.06	0.0	0.0	0.0	0.0	42.42	0.0	1.52

Vyučujúci: RNDr. Tibor Madleňák, PhD., doc. RNDr. Alfonz Gajdoš, PhD., RNDr. Michaela Žoncová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.02.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-110	**Názov predmetu:** Terénne cvičenia z botaniky a zoológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 100s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: nie je
b) záverečné hodnotenie: aktívna 100% účasť na terénnych cvičeniach, odovzdanie protokolov so zoznamom determinovaných rastlín za jednotlivé terénne dni, spracovanie a odovzdanie herbára
(50% podielu na celkovom hodnotení). Vypracovanie krátkeho projektu na tému didaktického a manažmentového využitia navštívených lokalít (50% podielu na celkovom hodnotení).
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 0/ 100

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. je schopný pomocou kľúčov a vizuálne pomocou charakteristických diagnostických znakov určiť vybrané taxóny rastlín a živočíchov na miestach ich prirodzeného výskytu a následne ich aplikovať do pedagogickej praxe;
2. je schopný zvládnuť základné metodiky herbarizovania rastlín;
3. je schopný pochopiť základné odchytové metodiky živočíchov.

Stručná osnova predmetu:
Praktické poznávanie rastlín rôznych taxonomických kategórií in situ na ich prirodzených a antropogénne ovplyvnených stanovištiach, v rôznych typoch biotopov. Demonštrovanie hlavných determinačných znakov na úrovni čeľadí, rodov a druhov. Práca s botanickými kľúčmi a atlasmi. Zber rastlín do študentských herbárov s demonštráciou odoberania rastlín (bylín a drevín).
Práca so zoologickým materiálom v teréne – ukážky individuálnych i hromadných zberných metód (smýkanie, sklepávanie a presievanie, metóda CMR). Spoznávanie živočíšnych spoločenstiev vodných, mokradných, nelesných, lesných, urbánnych a vysokohorských biotopov. Ornitologické exkurzie na špecifické lokality nenachádzajúce sa na našom území – slaniská, puszta, step (Rakúsko, Maďarsko, Poľsko).

Odporúčaná literatúra:
1. Buchar J., Ducháč V., Hůrka K. & Lellák J. 1995: Klíč k určování bezobratlých. Scientia, Praha.

2. Dostál J. & Červenka M. 1991 - 1992: Veľký kľúč na určovanie vyšších rastlín I., II. SPN, Bratislava.
3. Dungel J. & Gaisler J. 2002: Atlas savců České a Slovenské republiky. Academia, Praha.
4. Dungel J. & Řehák Z. 2005: Atlas ryb, obojživelníků a plazů České a Slovenské republiky, Academia, Praha.
5. Dungel J. & Hudec K. 2011: Atlas ptaků České a Slovenské republiky. Academia, Praha.
6. Jäger E. J. (ed.). 2016: Rothmaler – Exkursionsflora von Deutschland. Gefäßpflanzen: Grundband, 20. Springer-Verlag, Berlin.
7. Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. & Štěpánek J. (eds). 2019: Klíč ke květeně České republiky. 2. vyd. Academia, Praha.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
60 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 40 hodín
samoštúdium: 20 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 202

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
90.1	6.93	0.0	0.99	0.0	1.98	0.0

Vyučujúci: Mgr. Marcela Adamcová, PhD., doc. RNDr. Ingrid Turisová, PhD., univ. prof., prof. RNDr. Peter Bitušík, PhD., RNDr. Peter Turis, PhD., Mgr. Tímea Chamutiová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-tka-37	**Názov predmetu:** Teória komunikácie a praktické aplikácie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
(2/0 študijný program v kombinácii dvoch študijných odborov, P;)
priebežné hodnotenie: prezentácia projektu (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov),
b) záverečné hodnotenie:
(2/0 študijný program v kombinácii dvoch študijných odborov, P;)
záverečné hodnotenie: priebežné hodnotenie (0-30 bodov) plus seminárna práca (0 – 70 bodov)
(2/0 jednoodborové, P; učiteľstvo, PV)
záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 100 bodov)

Výsledky vzdelávania:
študent:
1. je schopný kognitívne obsiahnuť terminologicko-pojmový aparát teórie komunikácie,
2. vie schopný kognitívne spracovať problematiku teórie komunikácie a jej praktických aplikácií,
3. rozumie vzťahom a súvislostiam medzi teóriou komunikácie a systémovou lingvistkou, resp. medzi teóriou komunikácie a interdisciplinárnymi jazykovednými disciplínami,
3. dokáže účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania teórie komunikácie do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na komunikáciu v jednotlivých sférach spoločenskej komunikácie,
4. zvládne požiadavku kriticky zhodnotiť prínos výskumu teórie komunikácie a praktických aplikácií pre rozvoj lingvistiky, vedy a všeobecného vedeckého myslenia.

Stručná osnova predmetu:
Vznik jazyka. Jazyk a myslenie. Jazykové funkcie. Jazyk v dotyku a prieniku s inými semiotickými systémami. Jazyková komunikácia v spoločnosti. Fungovanie národného jazyka. Diferenciácia slovenského národného jazyka, dichotomické a trichotomické členenia národného jazyka. Norma a kodifikácia. Fungovanie jazyka v medzinárodných súvislostiach. Východiská verbálnej komunikácie. Typy komunikácie podľa sféry. Komunikačné modely – pojem, podstata. Komunikačné modely – druhy, vzťahy, význam pre teóriu komunikácie. Komunikácia v oficiálnom

a neoficiálnom prostredí. Komunikácia v krajanskom prostredí. Komunikácia v politickom prostredí. Komunikácia v športovom prostredí. Komunikácia v penitenciárnom prostredí.

Odporúčaná literatúra:

1. DeVITO, J. A.: Základy mezilidské komunikace. Praha : Grada Publishing, 2001.
2. HORECKÝ, Ján: Spoločnosť a jazyk. 1. vyd. Bratislava : Veda, 1982. 106 s.
3. HORECKÝ, J. – SOKOLOVÁ, J.: Modelovanie v jazykovede. Nitra : Garmond, 2003.
4. KLINCKOVÁ, J.: Verbálna komunikácia z pohľadu lingvist(i)ky. Banská Bystrica : UMB – Fakulta humanitných vied, 2008.
5. KRALČÁK, Ľubomír: Dynamika súčasnej slovenčiny: sociolingvistické aspekty dynamiky jazyka. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2009, 144 s.
6. MISTRÍK, J.: Vektory komunikácie. Bratislava : Univerzita Komenského, 1999.
7. ODALOŠ, Pavol: Dynamika špecifických sfér komunikácie. 1. vyd. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta, UMB 2002. 160 s.
8. ODALOŠ, Pavol: Lexika slovenčiny versus zahraniční Slováci. In: Sociolingustica Slovaca 4. Slovenčina v kontaktoch a konfliktoch. Ed. S. Ondrejovič. Bratislava: Veda, 1999, s. 98 – 104.
9. ODALOŠ, Pavol: Sociolekty v basketbalovom a penitenciárnom prostredí. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 1997. 92 s.
10. SLANČOVÁ, D.: Praktická štylistika. Štylistická príručka. Prešov: Slovacontact, 1994.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K): 26
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 13
-príprava na semináre: 13
-realizácia výskumu: 26
-príprava na prezentáciu projektu: 26
-vyhotovenie seminárnej práce: 46

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
36.0	48.0	8.0	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-tl-5	**Názov predmetu:** Teória literatúry

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
seminárna práca: 0 - 20 bodov
b) záverečné hodnotenie:
písomná záverečná skúška: 0 - 80 bodov
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 12 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín záverečnej písomnej skúšky.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. použije odporučenú študijnú literatúru a poznatky rozvinuté v rámci kombinovanej výučby;
2. je schopný pochopiť podstatu a funkcie umeleckej literatúry, orientovať sa v základných možnostiach jej vedeckého skúmania, osvojiť si literárnoteoretické pojmové inštrumentárium;
3. aplikuje teoretické poznatky na konkrétne umelecké texty;
4. posúdi vhodnosť zvoleného teoretického prístupu s ohľadom na rozličné aspekty umeleckého textu;
5. hodnotí vybrané literárnej texty z hľadiska uplatneného explanačného rámca; zároveň hodnotí možnosti a limity vybraných metodologických konceptov literárnej vedy;
6. vytvorí seminárnu prácu preukazujúcu naplnenie uvedených výkonových štandardov.

Stručná osnova predmetu:
Podstata a výskum literatúry. Literárnovedné disciplíny. Základné metodologické smery v literárnej vedy. Výrazová sústava prostriedkov umeleckého textu, ich funkčné uplatnenie („pragmatická estetika"). Teória literárnych druhov a žánrov. Klasifikácia výrazových prostriedkov slovenského umeleckého diela. Básnická obraznosť. Poznávanie a metafora, antropopetálne a antropofugálne metafory, relativita jazykových prostriedkov, metafora ako negácia konvenčnosti. Štruktúra metafory, sémantické artikulačné mechanizmy metafory, metaforické formy. Alegória, symbol. Prirovnanie v systéme výrazových prostriedkov. Metonymická skupina výrazových prostriedkov.

Teória verša. Sylabotonický, sylabický, časomerný veršový systém, voľný verš. Slovenský rým. Významné tradičné verše a strofy. Poetika prozaického diela – látka, téma, problém, tvar. Fabula a sujet. Typy rozprávača. Postava v próze. Pásmo postáv, pásmo rozprávača. Kompozícia v sujetových textoch.

Odporúčaná literatúra:

1. HARPÁŇ, Michal: Teória literatúry. Bratislava : LB – Story, 2009.
2. PECHLIVANOS, Miltos (ed.): Úvod do literární vědy. Praha : Herrmann & synové, 1999.
3. RAKÚS, Stanislav: Poetika prozaického textu. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1995.
4. ŠTRAUS, František: Základy slovenskej verzológie. Bratislava : LIC, 2003.
5. TURČÁNY, Viliam: Rým v slovenskej poézii. Bratislava : VEDA, 1975.
6. ZAMBOR, Ján: Tvarovanie básne, tvarovanie zmyslu. Bratislava : VEDA, 2010.
7. ZAMBOR, Ján: Stavebnosť básne. Bratislava : LIC, 2018.
8. ŽILKA, Tibor: Vademecum poetiky. Nitra : UKF, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 52 hod.
individuálne štúdium (analýza odb. textov): 38 hod.
príprava seminárnej práce: 20 hod.
príprava na písomnú skúšku: 40 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 411

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
9.98	20.68	17.27	17.76	25.3	4.87	4.14	0.0

Vyučujúci: doc. Ivan Jančovič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajm-309	**Názov predmetu:** Turecký jazyk 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra absolvujú študenti písomnú skúšku, ktorou sa overí praktické používanie prebraného učiva, napíšu písomný test s variabilným zadaním úloh na praktickú aplikáciu teoretických znalostí a po ukončení semestra absolvujú písomnú záverečnú skúšku.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a jeden opravný termín písomnej záverečnej skúšky.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).

a) priebežné hodnotenie:
a) písomný test – 40 bodov
b) záverečné hodnotenie:
b) záverečná písomná skúška: 0 – 60 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent bude schopný:
1. komunikovať na rôzne témy v tureckom jazyku jazyku (rodina, práca, orientácia v meste),
2. porozumieť krátkym dialógom v tureckom jazyku,
3. prečítať jednoduché texty v tureckom jazyku,
4. napísať základné písomné útvary v tureckom jazyku.

Stručná osnova predmetu:
1. Greeting
2. Daily Life
3. Our family and our relatives
4. Time is passing
5. Enjoy your mail
6. Bureaucracy everywhere
7. The future wıll come some day also
8. He said something
9. Different worlds and lifes

10. Our media
11. Healthy living
12. Travel

Odporúčaná literatúra:

1. Gökkuşağı Türkçe Eğitim Kitabı (Rainbow Turkish Education Book), Mgr Öztürk TUNCAY, Dilset, 2014.
2. Yeni Hayat (New Life), Gedik Enver, Mevsimler, 2015.
3. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Prof Dr. Güzel Abdurrahman, Akçağ, 2002.
4. Etkinliklerle Türkçe Öğretimi, Aslan Derya and Doğan Birsen, Ekin, 2013.
5. Haydi Türkçe Öğrenelim, commision, Yunus Emre enstitüsü, 2015.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk B2

Poznámky - časová záťaž študenta
časová záťaž študenta: 90 hod
seminár (S): 13 hod.
príprava na priebežný písomný test: 30 hod
príprava na ústnu skúšku: 47 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 243

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
38.27	14.81	18.93	20.99	2.47	4.12	0.41	0.0

Vyučujúci: Dr. İsmail Aydo#du

Dátum poslednej zmeny: 16.08.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajm-310	**Názov predmetu:** Turecký jazyk 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra absolvujú študenti písomnú skúšku, ktorou sa overí praktické používanie prebraného učiva, napíšu písomný test s variabilným zadaním úloh na praktickú aplikáciu teoretických znalostí a po ukončení semestra absolvujú písomnú záverečnú skúšku.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a jeden opravný termín písomnej záverečnej skúšky.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).

a) priebežné hodnotenie:
a) písomný test – 40 bodov
b) záverečné hodnotenie:
b) záverečná písomná skúška: 0 – 60 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent bude schopný:
1. komunikovať na rôzne témy v tureckom jazyku jazyku (rodina, práca, orientácia v meste),
2. porozumieť krátkym dialógom v tureckom jazyku,
3. prečítať jednoduché texty v tureckom jazyku,
4. napísať základné písomné útvary v tureckom jazyku.

Stručná osnova predmetu:
1. Greeting
2. Daily Life
3. Our family and our relatives
4. Time is passing
5. Enjoy your mail
6. Bureaucracy everywhere
7. The future wıll come some day also
8. He said something
9. Different worlds and lifes

10. Our media
11. Healthy living
12. Travel
13. Turkish culture and identity
14. Lifestyle

Odporúčaná literatúra:
1. Gökkuşağı Türkçe Eğitim Kitabı (Rainbow Turkish Education Book), Mgr Öztürk TUNCAY, Dilset, 2014.
2. Yeni Hayat (New Life), Gedik Enver, Mevsimler, 2015.
3. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Prof Dr. Güzel Abdurrahman, Akçağ, 2002.
4. Etkinliklerle Türkçe Öğretimi, Aslan Derya and Doğan Birsen, Ekin, 2013.
5. Haydi Türkçe Öğrenelim, commision, Yunus Emre enstitüsü, 2015.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk B2

Poznámky - časová záťaž študenta
časová záťaž študenta: 90 hod
seminár (S): 13 hod.
príprava na priebežný písomný test: 30 hod
príprava na ústnu skúšku: 47 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 168

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
38.1	12.5	18.45	18.45	7.74	2.38	2.38	0.0

Vyučujúci: Dr. İsmail Aydo#du

Dátum poslednej zmeny: 16.08.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajm-311	**Názov predmetu:** Turecký jazyk 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra absolvujú študenti písomnú skúšku, ktorou sa overí praktické používanie prebraného učiva, napíšu písomný test s variabilným zadaním úloh na praktickú aplikáciu teoretických znalostí a po ukončení semestra absolvujú písomnú záverečnú skúšku.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a jeden opravný termín písomnej záverečnej skúšky.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).

a) priebežné hodnotenie:
a) písomný test – 40 bodov
b) záverečné hodnotenie:
b) záverečná písomná skúška: 0 – 60 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent bude schopný:
1. komunikovať na rôzne témy v tureckom jazyku jazyku (rodina, práca, orientácia v meste),
2. porozumieť krátkym dialógom v tureckom jazyku,
3. prečítať jednoduché texty v tureckom jazyku,
4. napísať základné písomné útvary v tureckom jazyku.

Stručná osnova predmetu:
1. Greeting
2. Daily Life
3. Our family and our relatives
4. Time is passing
5. Enjoy your mail
6. Bureaucracy everywhere
7. The future wıll come some day also
8. He said something
9. Different worlds and lifes

10. Our media
11. Healthy living
12. Travel
13. Turkish culture and identity
14. Lifestyle

Odporúčaná literatúra:
1. Gökkuşağı Türkçe Eğitim Kitabı (Rainbow Turkish Education Book), Mgr Öztürk TUNCAY, Dilset, 2014.
2. Yeni Hayat (New Life), Gedik Enver, Mevsimler, 2015.
3. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Prof Dr. Güzel Abdurrahman, Akçağ, 2002.
4. Etkinliklerle Türkçe Öğretimi, Aslan Derya and Doğan Birsen, Ekin, 2013.
5. Haydi Türkçe Öğrenelim, commision, Yunus Emre enstitüsü, 2015.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk B2

Poznámky - časová záťaž študenta
časová záťaž študenta: 90 hod
seminár (S): 13 hod.
príprava na priebežný písomný test: 30 hod
príprava na ústnu skúšku: 47 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 54

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
46.3	14.81	16.67	12.96	1.85	7.41	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. İsmail Aydo#du

Dátum poslednej zmeny: 16.08.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajm-312	**Názov predmetu:** Turecký jazyk 4

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra absolvujú študenti písomnú skúšku, ktorou sa overí praktické používanie prebraného učiva, napíšu písomný test s variabilným zadaním úloh na praktickú aplikáciu teoretických znalostí a po ukončení semestra absolvujú písomnú záverečnú skúšku.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a jeden opravný termín písomnej záverečnej skúšky.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).

a) priebežné hodnotenie:
a) písomný test – 40 bodov
b) záverečné hodnotenie:
b) záverečná písomná skúška: 0 – 60 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent bude schopný:
1. komunikovať na rôzne témy v tureckom jazyku jazyku (rodina, práca, orientácia v meste),
2. porozumieť krátkym dialógom v tureckom jazyku,
3. prečítať jednoduché texty v tureckom jazyku,
4. napísať základné písomné útvary v tureckom jazyku.

Stručná osnova predmetu:
1. Greeting
2. Daily Life
3. Our family and our relatives
4. Time is passing
5. Enjoy your mail
6. Bureaucracy everywhere
7. The future wıll come some day also
8. He said something
9. Different worlds and lifes

10. Our media
11. Healthy living
12. Travel
13. Turkish culture and identity
14. Lifestyle

Odporúčaná literatúra:
1. Gökkuşağı Türkçe Eğitim Kitabı (Rainbow Turkish Education Book), Mgr Öztürk TUNCAY, Dilset, 2014.
2. Yeni Hayat (New Life), Gedik Enver, Mevsimler, 2015.
3. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Prof Dr. Güzel Abdurrahman, Akçağ, 2002.
4. Etkinliklerle Türkçe Öğretimi, Aslan Derya and Doğan Birsen, Ekin, 2013.
5. Haydi Türkçe Öğrenelim, commision, Yunus Emre enstitüsü, 2015.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk B2

Poznámky - časová záťaž študenta
časová záťaž študenta: 90 hod
seminár (S): 13 hod.
príprava na priebežný písomný test: 30 hod
príprava na ústnu skúšku: 47 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 35

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
40.0	14.29	11.43	25.71	2.86	5.71	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. İsmail Aydo#du

Dátum poslednej zmeny: 11.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-tpzp-101	**Názov predmetu:** Tvorba a prezentácia záverečných prác
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Seminár **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: vypracovanie seminárnej práce: 30% b) záverečné hodnotenie: písomná skúška: 70%	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. je schopný samostatne tvoriť akademické texty a kvalifikačné práce 2. dokáže aplikovať bibliografické zásady a normy 3. vie aplikovať základné princípy pri vytváraní a prezentácii svojho výskumu 4. rozumie etike a technike citovania 5. dokáže úspešne komunikovať a prezentovať vlastné vedomosti a zručnosti v hovorenom i písomnom prejave.	
Stručná osnova predmetu: Text, druhy textov, vecné texty, písané texty. Obsahovo-tematická a jazykovo-kompozičná stavba odborného textu. Vysokoškolské záverečné a kvalifikačné práce, ich tvorba. Bibliografia a bibliografická norma. Primárne pramene – tlačené a digitálne/elektronické. Citát, citácia, bibliografický odkaz. Copyright, autorská a akademická etika. Abstrakt - Ako sa rieši problém? Ako bol problém vyriešený? Aké sú konkrétne výsledky? Čím je to užitočné? Prezentácia - hlavné zásady snímky.	
Odporúčaná literatúra: 1. Čmejrková, Světla – Daneš, František – Světlá Jindra: Jak napsat odborný text. Praha: Leda 1999. 2. Katuščák, Dušan. Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Enigma, 2004. 3. Meško, Dušan – Katuščák, Dušan – Findra, Ján a kol.: Akademická príručka. 2., dopl. vyd. Martin : Osveta, 2005. 4. Šanderová, Jadwiga, Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách. Několik zásad pro začátečníky, Praha, Slon, 2007.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:	
Poznámky - časová záťaž študenta	

90 hod., z toho:
kontaktná výučba (P, S, K): 26
samoštúdium: 42
príprava seminárnej práce: 22

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 291

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
11.0	22.34	20.27	16.15	14.43	15.46	0.34	0.0

Vyučujúci: Mgr. Roman Hofreiter, PhD., univ. doc., doc. Mgr. M. A. Ivan Chorvát, CSc., Mgr. Ivan Souček, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-FS1-003	**Názov predmetu:** Univerzitný folklórny súbor 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: cvičenie s pravidelnou periodicitou (40, minimum 26)
b) záverečné hodnotenie: repertoár UFS Mladosť:
seminárna práca z analýzy zdrojov vybraného (domovského) regiónu (20, minimum 13)
individuálny umelecký výkon (40, minimum 26)
Záverečné hodnotenie pozostáva zo súčtu bodov v priebežnom hodnotení a záverečnej skúšky. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať v súčte najmenej 94 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 87 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 73 bodov a na hodnotenie E najmenej 65 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
cvičenie s pravidelnou periodicitou (40, minimum 26)
b) záverečné hodnotenie:
repertoár UFS Mladosť:
seminárna práca z analýzy zdrojov vybraného (domovského) regiónu (20, minimum 13)
individuálny umelecký výkon (40, minimum 26)

Výsledky vzdelávania:
1. Študent vie rozlíšiť a klasifikovať teoretické zdroje tradičnej ľudovej kultúry a štýlové charakteristiky.
2. Študent vie aplikovať teoretické poznatky z oblasti techniky tanečnej, speváckej a inštrumentálnej oblasti do praktického nácviku repertoáru a tréningu s využitím požadovaných psychomotorických kompetencií.
3. Vie individuálne a skupinovo trénovať a upevňovať potrebné kompetencie v hudobnej a hudobno-tanečnej oblasti.
4. Zrealizuje požadované prezentácie, koncerty a vystúpenia.

Stručná osnova predmetu:
S ohľadom na špecifickosť obsahu predmetu a cyklického dizajnu realizácie procesu napĺňania edukačných cieľov uvádzame tieto obsahy: výber a špecifikácia súborového zamerania, základy činnosti hudobno-tanečného súboru v teórii a praxi, dramaturgia portfólia nácviku – metakognícia dramaturgie súboru, nácvik skladieb a hudobných celkov podľa určenia, základy etnochoreológie a hudobno-tanečného zemepisu Slovenska, samostatná tréningová aktivita, skupinový tréningový

proces so zameraním na zvládnutie vybraných artefaktov tradičnej ľudovej kultúry a ich aplikovanie do vedomostnej výbavy, skupinový tréning zameraný na aplikáciu analytického procesu pre naštudovanie vybranej skupiny hudobno-tanečných artefaktov, základy pedagogiky tanca/spevu/ hudby aplikované v skupine, didaktické procesy v tanečnom súbore, naštudovanie vybraného repertoáru UFS Mladosť so zameraním na zvládnutie štýlových charakteristík, tanečný dom, škola tanca, riadená tanečná zábava a pravidlá komunikácie s ľudovou hudbou, naštudovanie vybraného repertoáru UFS Mladosť a scénická prax.

Odporúčaná literatúra:

1. Baranová, E. (1997). Pohybové činnosti v HV procese a ich vplyv na rozvoj hudobnosti žiakov.
2. Felix, B. &Langsteinová, E. (2008). Učebnice hudobnej výchovy pre 1.-4. ročník ZŠ. Bratislava. SPN.
3. Mázorová, M. a kol. (1991). Slovenské ľudové tance. Bratislava: SPN-Mladé letá. 383 s.
4. Medvecká, E. (1997). Detské hry a tance. Bratislava: ASCO Art&Science. 234 s.
5. Mitchel, D.(2012). Learning through movement and music: exercise your smarts.
6. Payne, H. (2011). Kreativní pohyb a tanec. Praha: Portál.
7. Poláková, M.(2010). Sloboda objavovať tanec. Divadelný ústav, Bratislava.
8. Shotwell, R. (1984). Rhythm and movement activities for early childhood
9. Šimoneková, H.(2000). Hudobno pohybová- rytmika. Bratislava: AT Publishing.164 s.
10. Trunečková, E. (2005). Hudobno - pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica. PDF UMB.
11. Urban, M. (2019). Hra v tanci. Nadlac - Vydavateľstvo Ivan Krasko. 208 s.
12. Urban, M. (2012). Iniciačné hry ako prostriedok rozvoja kompetencií interpretov. Banská Bystrica: PDF UMB.
13. Urban, M. & Žitniaková-Gurgová, B. (2020). (E)motion alebo cez pohyb a tanec k zážitku - základné teoretické východiská. Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae : Universitas Catholica Ružomberok. Verbum - vydavateľstvo KU.
14. Urban, M.(2021). Using the elements of traditional culture in the teaching process from the perspective of ethnopedagogy and ethnology. [et al.]. In Journal of education culture and society. - Wrocław : Foundation Pro Scientia Publica.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
60 hodín, z toho: semináre: 26 hodín, konzultácie: 19 hodín, samoštúdium: 14 hodín, záverečný výstup: 1 hodina.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 52

abs	n	p	v
96.15	3.85	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. art. Martin Urban, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-UKO1-003	**Názov predmetu:** Univerzitný komorný orchester 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na seminároch, štúdium a interpretácia svojho partu(35 bodov).
Záverečné hodnotenie: Záverečný výstup – hudobná ansámblová interpretácia a performancia (65 bodov).
Na získanie hodnotenia A je potrebné získať v súčte najmenej 94 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 87 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 73 bodov a na hodnotenie E najmenej 65 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
Aktívna účasť na seminároch, štúdium a interpretácia svojho partu(35 bodov).
b) záverečné hodnotenie:
Záverečný výstup – hudobná ansámblová interpretácia a performancia (65 bodov).

Výsledky vzdelávania:
1. Študent získa základy interpretačnej a koncertnej praxe v ansámblovej hre komorného hudobného telesa.
2. Študent komunikuje verbálne i neverbálne hudobné obsahy v rámci ansámblovej hry.
3. Študent interpretuje svoj part na technicky správne v kontexte výkonov spoluhráčov s cieľom dosiahnuť interpretačný estetický ideál.
4. Študent ovláda hru z listu v ansámblovej hre.

Stručná osnova predmetu:
S ohľadom na špecifickosť obsahu predmetu a cyklického dizajnu realizácie procesu napĺňania edukačných cieľov uvádzame tieto obsahy:
Interpretácia skladieb rôznych štýlov klasickej a salónnej hudby. Inštrumentálna interpretácia hudby a jej aplikácia v edukačnom procese. Význam, zmysel inštrumentálnej interpretácie hudby a kolektívneho muzicírovania z historického, sociologického, psychologického a didaktického aspektu. Interpretačné prístupy a ich reflexia v hudobno-edukačnej praxi. Pochopenie a správna interpretácia rytmiky a metriky, tempa, agogiky, melódie, homofónnej a polyfónnej faktúry v orchestrálnej sadzbe. Štýlová interpretácia vybraného obdobia dejín hudby. Štúdium, kolektívny nácvik a príprava na výstupy.

Odporúčaná literatúra:

1. Abraham, G.(2004). Stručné dejiny hudby. Bratislava : Hudobné centrum,.
2. Albrecht, J.(1982). Podoby a premeny barokovej hudby. Bratislava.
3. Brodniansky, M. & Martinka, P. (2019). The Impact of musicmaking on music prefferences of students of teaching. Recenzovaný sborník příspěvku mezinárodní vědecké konference MMK 2019. Hradec Králové : Magnanimitas, s 1072 - 1080.
4. Dobrodinský, J. M. (1991). Interpretácia barokových orchestrálnych a vokálno-inštrumentálnych skladieb. Bratislava.
5. Elschek, O. (eds)(1996). Dejiny slovenskej hudby. Bratislava. SAV.
6. Faust, J. & Hradil, F. M. (1961). Hrajeme v souboru. Praha : Státní hudební vydavatelství.
7. Grác, R.: Náuka o hudobných nástrojoch. SPN Bratislava.
8. Hoppin, R. H. (2020). Antológia stredovekej hudby. Bratislava. Hudobné centrum.
9. Hrdina, L.(1963). Práca so sláčikovým orchestrom. Bratislava : Osvetový ústav.
10. Janeková, J.(2007, 2008). Inštrumentálne činnosti v hudobnej výchove I-II Banská Bystrica : OZ Pedagóg,
11. Kočišová, R.(2017). Stredoveké hudobné pamiatky z územia Slovenska. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.
12. Kručayová, A./2017).Ornamentika v inštrumentálnej hudbe. Bratislava : OZ Konfrontácie,
13. Martinka, P. (2019). 10 rokov Univerzitného komorného orchestra Mladosť. Ars et educatio V, Ružomberok : Katolícka univerzita v Ružomberku. s 34 - 38.
14. Martinka, P. (2019). Tvorba a tvorivosť v hudobnej edukácii. Múzy v škole. Banská Bystrica. OZ Múzy v škole. s. 58-65.
15. Martinka, P. (2020). Ave Maria pre miešaný zbor a komorný orchester. Autoreflexia. Aura Musica. Ústí nad Labem : Univerzita Jana Evangelistu Purkyně v Ústí nad Labem. s. 135-141.
16. Muntág, E. (eds.) (1974). Uhrovská zbierka piesní a tancov z roku 1730. Martin : Matica Slovenská.
17. Parík, I. & Režucha, B. (1998). Ako čítať partitúru. Bratislava : Národné hudobné centrum.
18. Parík, I. – Režucha, B.(2006). Ako dirigovať. Bratislava. Hudobné centrum.
19. Kolektív. (2012). Pramene slovenskej hudby I-II, Slovenská národná knižnica.
20. Rybarič, R. (1982).Vývoj európskeho notopisu. Bratislava : Opus.
21. Šebesta, O. (2001). Tvorivá interpretácia komornej hry. Banská Bystrica : Akadémia umení.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho: semináre 26 hodín, 64 hodín samoštúdium a príprava na záverečný výstup

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 14

abs	n	p	v
85.71	14.29	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Pavel Martinka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-SPZ1-003	**Názov predmetu:** Univerzitný spevácky zbor 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na seminároch, individuálne štúdium a vokálna interpretácia svojho partu. Záverečné hodnotenie: zborová interpretácia vybraných skladieb, koncert

a) priebežné hodnotenie:
Priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na seminároch, individuálne štúdium a vokálna interpretácia svojho partu.
b) záverečné hodnotenie:
Záverečné hodnotenie: zborová interpretácia vybraných skladieb, koncert .

Výsledky vzdelávania:
1. Študent je schopný orientovať sa v zborových partoch a v problematike zborového spevu.
2. Študent vie tvorivo realizovať nadobudnuté hudobno-spevácke zručnosti, schopnosti a skúsenosti v zborovom telese.
3. Študent vie aplikovať nadobudnuté vedomosti v oblasti organizácie a riadenia vokálneho telesa.
4. Študent je schopný kultivovať svoj spevný hlas, zmysel pre primeraný výraz a estetický vkus a interpretovať skladby rôznych štýlových období a žánrov.
5. Študent je schopný hodnotiť nadobudnuté spôsobilosti v oblasti vokálnych činností pri práci s hudobným materiálom v zborových ansámbloch a rozvíjať svoju muzikálnosť.
6. Študent je schopný upevňovať potrebné kompetencie v otázkach dramaturgie koncertu.

Stručná osnova predmetu:
Nácvik a interpretácia skladieb rôznych štýlových období. Riešenie intonačno-technických, výrazových a iných problémov pri interpretácii jednotlivých skladieb. Cibrenie čistej intonácie, vnímanie viachlasnej harmónie a rytmu. Nadobúdanie skúseností v nonverbálnej komunikácii medzi telesom a dirigentom. Získavanie a zdokonaľovanie pohybovo-speváckych schopností. Prehlbovanie schopnosti verejného vystupovania na pódiu. Príprava budúcich pedagógov na prácu s jednohlasnou či viachlasnou piesňou, organizácia nácviku, tvorba dramaturgie koncertu.

Odporúčaná literatúra:
1. Banáry, B. (2008). Zborová tvorba zakladateľa slovenskej národnej hudby. Cantus Choralis Slovaca Banská Bystrica. Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela. s. 12-19

2. Bažíková, M. (2007). Sacred themes in choral works of the youngest Slovak's composers. TRANSCOM. Žilinská univerzita v Žiline, s. 9-11.
3. Bažíková, M. (2008). Sakrálna zborová tvorba Pavla Kršku (nielen) v kontexte regionálnej hudobnej kultúry. Aktuální trendy hudební psychologie, hudební pedagogiky a didaktiky hudební výchovy. Region, regionální hudební kultura a regionální umělec v kontextu vývojových proměn společnosti II.s. 23-28.
4. Bažíková, M. (2007). Špecifiká práce s akademickým speváckym zborom. Acta humanica. Kontexty edukačných vied v dimenziách informačnej spoločnosti. Turčianske Teplice. s. 217-219.
5. Bill, D. (2004). Sakrálna zborová tvorba a jej interpretácia. Cantus choralis Slovaca. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB. s. 79-82.
6. Čížik, V. (1986). Slovenskí dirigenti a zbormajstri. Bratislava. OPUS.
7. Hrušovský, I. (1998). Autoreferát. Cantus Choralis Slovaca. Banská Bystrica. Pedagogická fakulta. Univerzity Mateja Bela. s. 37-39
8. Kološtová M. (1997). Zborová tvorba Bela Felixa. Cantus Choralis Slovaca Banská Bystrica. Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela. s. 144-146.
9. Kudriová V.(2008). Retrospektívno – perspektívny pohľad na vývoj zborového spevu na Slovensku. Cantus Choralis Slovaca Banská Bystrica. Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela.s. 112-116
10. Lengová J. (2001). Duchovná hudba v premenách času. Zborník príspevkov z muzikologickej konferencie. Prešov. SÚZVUK. s. 65 –71
11. Medňanská I. (2003). Detská zborová tvorba Milana Nováka. Cantus Choralis Slovaca Banská Bystrica. Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela.s. 57-69
12. Melicher A. (1997). Zborová tvorba hudobného skladateľa Vojtecha Didiho. Cantus Choralis Slovaca. Banská Bystrica. Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela, s. 136-138
13. Pazúrik M. 1996). Spevácky zbor ako mimoškolská hudobná aktivita v príprave učiteľa. Banská Bystrica. Univerzita Mateja Bela.
14. Sedlický, T. & Pazúrik, M. (2003). Festivaly (súťaže) sakrálnych skladieb. K dejinám zborového spevu na Slovensku – 6. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. s. 110-118.
15. Chultz, J. (2004). Sakrálna zborová tvorba na Slovensku. Cantus choralis Slovaca. Banská Bystrica. Pedagogická fakulta UMB. s. 69-78.
16. Špilák P. (2008). Zborový spev z pohľadu mladej slovenskej skladateľskej generácie. Cantus Choralis Slovaca. Banská Bystrica. Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela, s. 56-59
17. Zborové diela všetkých štýlových období.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho: 26 hodín prezenčnej výučby, 43 hodín individuálnych cvičení vokálnych partov, 13 hodín konzultácií, 8 hodín skupinové umelecké výkony

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 59

abs	n	p	v
94.92	5.08	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Pavel Martinka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 04.04.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-VAV1-613	**Názov predmetu:** Veda a viera 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 39
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie: Esej na zadanú tému a jej prezentácia – 40 bodov (min. 30). Záverečné hodnotenie: Kolokvium na témy v rozsahu obsahovej osnovy predmetu – 60 bodov (min. 35). Študent neabsolvuje predmet, ak z niektorej časti nezíska minimálny počet bodov.

a) priebežné hodnotenie:
Aktívna účasť na prednáškach, vypracovanie zadania/dotazníka 100 bodov (minimálne 65 bodov).
b) záverečné hodnotenie:
Hodnotenie je súčtom dosiahnutých bodov v jednotlivých súčastiach hodnotenia. Na získanie hodnotenia absolvoval je potrebné získať najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent si absolvovaním predmetu rozšíri a prehĺbi vedomosti o úlohách vedy a viery v živote jednotlivca a v spoločnosti. Získa zručnosti v apologetike a verejnej teológii.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do predmetu – niektoré veriace osobnosti vedy
2. Svetonázor – 4 otázky
3. Svetonázor – dejiny
4. Filozofia – delenie
5. Veda – idea vedy (vied, myslenia)
6. Veda – dejiny vedeckého myslenia
7. Veda – vedecké metódy
8. Univerzita – dejiny
9. Univerzita – dnešné výzvy (scientizmus)
10. Psychológia – J. Freud a jeho vplyv na západnú civilizáciu
11. Politika – utópie a eschatológia
12. Umenie – kresťanská estetika
13. Moderné technológie (AI a pod.)

Odporúčaná literatúra:
ALISTAIR E. MCGRATH: Dialog přírodních věd a teologie. Vyšehrad, 2003. 288 str.
Strana: 2

CHARLES B. THAXTON A NANCY R. PEARCEYOVÁ: Duše vědy. Návrat domů, 1997. 302 str
JOHN C. LENNOX: Boh a Stephen Hawking. Slovenská biblická spoločnosť, 2019. 93 str.
TONY LANE: Dějiny křesťanského myšlení. Návrat domů, 1996. 288 str.
ALISTAIR MCGRATH: Dějiny křesťanství – úvod. Volvox Globator, 2014. 600 str.
GREGORY KOUKL: Příběh reality : jak svět začal, jak skončí a všechno důležité, co se stalo mezi tím. 360 Rethink, 2022. 258 str.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho kombinované štúdium (S, Konzultácie) 30 hodín, samoštúdium 30 hodín, esej 30 hodín.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 14

abs	n	p	v
28.57	71.43	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. ThDr. Pavel Hanes, PhD., Mgr. Benjamin Uhrin, ThD.

Dátum poslednej zmeny: 17.09.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-kup-24	**Názov predmetu:** Verejný odborný prejav

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
kritické čítanie a hodnotenie vybraných odborných zdrojov (0 – 20 bodov), prípadové štúdie (0 – 10 bodov), odborné etudy (0 – 20 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
verejné predstavenie vybraného motívu a diskusia (0 – 50 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
študent:
1. diferencuje medzi ústnou a písanou verziou verejného odborného prejavu,
2. pozná základné ohraničenie, rozlišuje hĺbkovú a povrchovú rovinu odborného textu,
3. rešpektuje zásady prípravy a pravidlá vedenia úspešného verejného dialógu,
4. zručne aplikuje nadobudnuté schopnosti v odbornom komunikovaní tak, aby jeho verejná odborná komunikácia bola presná, presvedčivá, zrozumiteľná a jazykovo-komunikačne kultivovaná.

Stručná osnova predmetu:
Podstata, poslanie a ciele verejnej odbornej komunikácie. Nosné trendy v odbornej komunikácii. Odborný prejav ako efektívny prienik zodpovednej prípravy a tvorivej realizácie. Členenie odborných prejavov. Techniky reči, psychokomunikačné podložie a metodicko-didaktické črty verejného vystupovania. Zrozumiteľnosť a presvedčivosť prejavu: téma a jej štruktúrovanie. Argumentovanie ako myšlienkovo-koncepčný základ odborného prejavu. Predstavenie odborného textu ako komplexná záležitosť.

Odporúčaná literatúra:
1. COHEN, R. F. – MILLER, J. L.: Reason to Write: Strategies for Success in Academic Writing. (Intermediate.) London : Oxford University Press, 2003.
2. ČMEJRKOVÁ, S. – DANEŠ, F. – SVĚTLÁ, J.: Jak napsat odborný text. Praha : Leda, 1999.
3. GÁLISOVÁ, A.: Verejný odborný prejav a prezentácia. Banská Bystrica : UMB, 2011.

4. GERŠLOVÁ, J.: Vádemékum vědecké a odborné práce. Šenov : Professional Publishing, 2009.
5. HIERHOLD, E.: Rétorika a prezentace. Praha : Grada, 2005.
6. JELÍNEK, M. – ŠVANDOVÁ, B.: Argumentace a umění komunikovat. Brno : MU, 1999.
7. KAHN/ová, N. B.: Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi. Praha : Portál, 2001.
8. KOLKA, M. – PAVLÍČKOVÁ, I. – VEČEŘA, M.: Píšeme seminární a diplomové práce na počítači. 2., doplň. a rozšíř. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2011.
9. KRAUS, J. a kol.: Člověk mluvící. Voznice : Leda, 2011.
10. KŘIVOHLAVÝ, J.: Jak si navzájem lépe porozumíme. Praha : Svoboda, 1988.
11. MIKULÁŠTÍK, M.: Komunikační dovednosti v praxi. Praha : Grada, 2003.
12. PATRÁŠ, V.: Pohotové čítanie a myšlienkové spracovanie textu. Banská Bystrica : UMB, 2011.
13. SLANČOVÁ, D.: Základy praktickej rétoriky. Prešov : Náuka, 2001.
14. SPOUSTA, V.: Vádemékum autora odborné a vědecké práce humanitního a sociálního zaměření. Brno : Akademické nakladatelství CERM, 2009.
15. ŠIROKÝ, J. a kol.: Tvoříme a publikujeme odborné texty. Brno : Computer Press, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, iné jazyky (odporúč.)

Poznámky - časová záťaž študenta
90 h
prezenčné štúdium (P, S, K): 26
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 15
príprava na semináre, e-learning, prípadové štúdie: 15
príprava na záverečné hodnotenie: 14
príprava na verejnú prezentáciu: 20

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 154

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
47.4	35.06	11.04	0.65	0.0	5.84	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-vdsl-01	**Názov predmetu:** Veľké diela svetovej literatúry I

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent/študentka vypracuje esej, v ktorej zaujme stanovisko k preberanej problematike.
Na záverečné hodnotenie absolvoval/neabsolvoval.

Výsledky vzdelávania:
1. Študent/študentka získa zodpovedajúci prehľad o vzniku a fungovaní vybraných reprezentatívnych literárnych diel z viacerých civilizačných a kultúrnych okruhov starovekej literatúry; zdokonalí sa v odbornej terminológii.
2. Študent/študentka si osvojí špecifické interpretačné zručnosti potrebné pri práci s literárnym textom ukotveným i v radikálne odlišnom kultúrnom prostredí, posilní si tým toleranciu voči kultúrnym rozdielom i vôľu rešpektovať právo na odlišnosť.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu (obsahový štandard):
Veľké diela starovekej Mezopotámie. Sumerská literatúra, sumersko-akkadská syntéza v literatúre. Staroegyptská literatúra – vybrané literárne pamiatky z obdobia starej ríše, prvého prechodného obdobia, strednej a novej ríše. Staročínska literatúra; základné konfuciánske a taoistické texty, stará čínska poézia. Staroindická literatúra – najvýznamnejšie písomné pamiatky z doby védskej a z tzv. historického obdobia, staroindické eposy. Hebrejská (starožidovská) literatúra. Biblia. Staroarabská literatúra; poézia predislamskej doby, Korán ako náboženský text a literárna pamiatka. Staroveká grécka literatúra (veľké diela archaickej epiky, lyriky a drámy). Staroveká rímska literatúra, veľké diela básnikov klasického obdobia (Vergilius, Horatius, Ovidius).

Odporúčaná literatúra:
1. BURKE, Peter. Kulturní historie. Dokořán, 2011.
2. MACURA, V. a kol.: Slovník světových literárních děl 1. – 2. Praha : Odeon, 1989.
3. ELIADE, M.: Dejiny náboženských predstáv a ideí 1. – 3. Bratislava : Agora, 1995, 1997,
4. 1997.
5. Velké postavy východního myšlení: slovník myslitelů. Uspořádal Ian P. McGreal. Praha :
6. Prostor, 1998.
7. ASSMANN, J.: Kultura a paměť. Písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých
8. kulturách starověku. Praha : PROSTOR, 2001.

9. Duchovní prameny života: stvoření světa ve starých mýtech a náboženstvích. Praha : Vyšehrad,1997.
10. PUTNA, M. C.: Homér 21, http://www.fhs.cuni.cz/homer21/main.html
11. CANFORA, Luciano: Dějiny řecké literatury
12. CONTE, Gian Biagio: Dějiny římské literatury.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho 26 hodín prezenčne, 64 hodín samoštúdium

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 98

abs	n	p	v
98.98	1.02	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., doc. Ivan Jančovič, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD., univ. doc., Mgr. Eva Pršová, PhD., doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-vml-33	**Názov predmetu:** Vlastné mená v literatúre

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Vlastné mená v diele konkrétneho slovenského spisovateľa (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov).
b) záverečné hodnotenie:
seminárna práca (0 – 70 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
študent:
1. Je schopný kognitívne obsiahnuť terminologicko-pojmový aparát literárnej onomastiky.
2. Je schopný kognitívne spracovať problematiku literárnej onomastiky v slovenských a českých podmienkach.
3. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi literárnou onomastikou a antroponomastikou, toponomastikou a chrématonomastikou.
4. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania v rámci literárne onomastiky s dôrazom na diela a tvorbu slovenských spisovateľov.
5. Vie zhodnotiť metodologický prínos literárnej onomastiky pri štúdiu vlastných mien.

Stručná osnova predmetu:
Teoretické-metodologické vymedzenie literároným. Prístupy k výskumu literároným. Status literároným. Typy literároným. Funkcie literároným. Spôsoby tvorenia literároným. Nominačný systém literároným. Centrum a periféria onymického systému. Onymický systém prózy/ lyrického diela, literárneho obdobia, celej literárnej tvorby. Onymické mikropole, onymické makropole. Transformácia literároným. Transformácia slovenských literároným v makropodmienkach. Transformácia slovenských literároným v mikropodmienkach.

Odporúčaná literatúra:
1. BUFFA, F.: K charakteristike vlastných mien v Kukučínových drobných prózach. In: Jazykovedné štúdie. V. K jazyku a dielu Martina Kukučína. Bratislava: 1960, s. 29 – 39.

2. HABOVŠTIAK, A.: Osobné mená vo Hviezdoslavovej epike. In: VIII. slovenská onomastická konferencia. Banská Bystrica – Dedinky 2. – 6. júna 1980. Zborník materiálov. Zost. M. Majtán. Bratislava – Banská Bystrica – Prešov: Pedagogická fakulta UPJŠ, 1983, s. 339 – 344.
3. KNAPOVÁ, M.: Funkce vlastních jmen v literárních textech. In: Zborník Acta Facultatis Paedagogicae Universitatis Šafarikanae. Annus XXVII. Volúmen 3. Slavistika. Onomastika a škola. Materiály zo IV. celoštátneho onomastického seminára konaného v Prešove 12. – 13. septembra 1990. Prešov: Pedagogická fakulta Univerzity P. J. Šafárika, 1992, s. 12 – 17.
4. KROŠLÁKOVÁ, E.: Mená postáv v súčasnej autorskej rozprávke. In: Onomastika a škola. Materiály zo IV. celoslovenského onomastického seminára konaného v Prešove 12. –13. 9. 1990. Red. M. Blicha. Slavistika. Acta Facultatis Paedagogicae Universitatis Šafarikanae. An. XXVII. Vol. 3. Prešov, 1992, s. 18 – 23.
5. MAJTÁN, M.: Mená literárnych postáv a satira Jána Chalupku. In: Slovenská reč, roč. 37, 1972, s. 290 – 295.
6. MAJTÁN, M.: Zdroje, tvorenie a spoločenské pôsobenie literárnych vlastných mien. In: Slovenská reč, roč. 48, 1983, s. 71 – 75.
7. MATEJČÍK, J.: Onymia v Jarošovej Tisícročnej včele. In: Zborník Acta Facultatis Paedagogicae Universitatis Šafarikanae. Annus XXVII. Volúmen 3. Slavistika. Onomastika a škola. Materiály zo IV. celoštátneho onomastického seminára konaného v Prešove 12. – 13. septembra 1990. Prešov: Pedagogická fakulta Univerzity P. J. Šafárika, 1992, s. 52 – 61.
8. ODALOŠ, Pavol: Literáronymá v slovenskej literatúre. Banská Bystrica: UMB, 2012. 162 s., 2. vyd. 2020, 220 s.
9. PASTYŘÍK, S.: Vlastní jména v literatuře a škola. Hradec Králové: Vysoká škola pedagogická, 2000. 111 s.
10.. PALKOVIČ, K.: Slovanské mená u Jána Hollého. In: Kultúra slova, roč. 4, 1970, s. 108 – 111.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K): 26
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 35
-príprava na semináre: 13
-príprava a prezentácia projektu: 26
-vyhotovenie seminárnej práce: 50

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 30

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
40.0	46.67	3.33	3.33	0.0	3.33	3.33	0.0

Vyučujúci: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 14.11.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-VA1-003	**Názov predmetu:** Výtvarný ateliér I.

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie: Študentka/študent odovzdá priebežné výstupy zo zrealizovaných výtvarných workshopov.
Záverečné hodnotenie: Študentka/študent prezentuje v elektronickej podobe postup jedného vybraného výtvarného postupu s ukážkami vlastnej výtvarnej práce.

a) priebežné hodnotenie:
Študentka/študent odovzdá priebežné výstupy zo zrealizovaných výtvarných workshopov.
b) záverečné hodnotenie:
Študentka/študent prezentuje v elektronickej podobe postup jedného vybraného výtvarného postupu s ukážkami vlastnej výtvarnej práce.

Výsledky vzdelávania:
1. Študentka/študent dokáže pomenovať základné princípy tvorby digitálnej fotografie.
2. Študentka/študent dokáže použiť digitálny fotoaparát pre vytvorenie fotografie a následne fotografiu dokáže upraviť v PC.
3. Študentka/študent dokáže pomenovať výtvarné materiály a nástroje.
4. Študentka/študent dokáže aplikovať výtvarné materiály a použiť výtvarné nástroje pre vlastnú výtvarnú výpoveď.
5. Študentka/študent dokáže kriticky zhodnotiť vlastné výtvarné postupy a navrhnúť inovatívne tvorivé riešenia.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do digitálnej fotografie.
2. Alternatívne fotografické techniky.
3. Textilné techniky – batika, tkanie
4. Alternatívne grafické techniky.

Odporúčaná literatúra:
1. Pondelíková, R. (2012). Tvorba a využitie digitálnej fotografie v edukačnom procese. Banská Bystrica: MPC.
2. Rybánska, J., Némethová, D. (2021). Textilné techniky I., Bratislava: ÚĽUV.
3. Michálek, O. (2016). Magie otisku. Brno: Barrister & Principal

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho: semináre: 26 hodín, príprava na výstup: 20 hodín, tvorba interaktívnych materiálov: 20 hodín, aktivita v Moodle priestore: 14 hodín, samoštúdium: 10 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 205

abs	n	p	v
74.63	25.37	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Renáta Pondelíková, PhD., Mgr. Lenka Lipárová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-VVP-401	**Názov predmetu:** Všeobecná a vývinová psychológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Záverečné hodnotenie: Písomný test po ukončení prednášok v rozsahu obsahovej osnovy predmetu 40 bodov (minimálne 26 bodov). Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 94%, na získanie hodnotenia B najmenej 87%, na hodnotenie C najmenej 80%, na hodnotenie D najmenej 73% a na hodnotenie E najmenej 65%. Požiadavky a odporúčaná literatúra sa aktualizujú každoročne v sylabách predmetu.

Výsledky vzdelávania:
1. Osvojí si základnú odbornú terminológiu a obsahové zameranie oblastí všeobecnej a vývinovej psychológie, ako základných psychologických disciplín.
2. Je schopný orientovať sa v odbornej literatúre, vie rozlíšiť a diferencovať jednotlivé vývinové štádiá so zameraním na obdobia mladšieho školského veku a dospievania.
3. Je schopný vysvetliť základné pojmy zo všeobecnej a vývinovej psychológie.
4. Aplikuje a spája teoretické poznatky zo všeobecnej psychológie a vývinovej psychológie a pedagogiky tak, aby tvorili základ jeho edukačného pôsobenia.
5. Dokáže posúdiť vhodnosť stratégií a metód edukačného pôsobenia vzhľadom na všeobecnopsychologické zákonitosti a vývinové obdobia mladšieho školského veku a dospievania.
6. Dokáže analyzovať a hodnotiť výsledky edukačného procesu vzhľadom na uvedené vývinové obdobia.
7. Vytvorí si základnú predstavu vzdelávania s ohľadom na špecifiká jednotlivých vývinových období a všeobecných zákonitostí psychiky.

Stručná osnova predmetu:
1. Všeobecná psychológia: Predmet psychológie, základné pojmy psychológie.
2. Psychika, vedomie, nevedomie, prežívanie a správanie, osobnosť. Psychika ako prostriedok najvyššej úrovne sebariadenia živej bytosti.
3. Biologická, sociálna a psychická regulácia správania.
4. Výskumné metódy psychológie. Systém psychologických vied. Psychologické smery: psychoanalýza, behaviorizmus, gestalt psychológia, humanistická psychológia, kognitívna psychológia.
5. Kognitívne poznávacie procesy (pociťovanie, vnímanie, pamäť, myslenie, predstavivosť, pozornosť).

6. Terminológia emocionality a motivácie (emócie, potreby, hodnoty, záujmy, ciele).
7. Vývinová psychológia: Predmet vývinovej psychológie, jej postavenie v systéme psychologických vied a význam pre pedagóga.
8. Základné pojmy: vývin, vývinové zmeny, mechanizmy vývinu, zákony vývinu psychiky.
9. Metódy vývinovej psychológie.
10. Determinácia psychiky a vzťah determinačných činiteľov, teórie determinácie.
11. Periodizácia psychického vývinu s popisom vývinových medzníkov.
12. Základné vývinové teórie charakterizujúce oblasť kognitívneho vývinu (J. Piaget), oblasť psychosociálneho vývinu (E. Erikson), oblasť morálneho vývinu (L. Kohlberg).
13. Podrobná charakteristika vývinových období so zameraním na kognitívny, sociálny, emocionálny a osobnostný vývin v obdobiach mladšieho školského veku, v období puberty a adolescencie.

Odporúčaná literatúra:

1. Atkonsonová, R.L. et.al. (2003). Psychologie. Portál.
2. Boroš, J. (2002). Úvod do psychológie. Iris.
3. Daniel, J., et al. (2010). Prehľad všeobecnej psychológie. Enigma.
4. Hill, G. (2004). Moderní psychologie. Portál.
5. Langmeier, J., & Krejčírová, D. (2006). Vývojová psychologie. Grada.
6. Niedenthal, P.M. & Ric, F. (2017). Psychology of Emotion. Taylor & Francis Ltd.
7. Nakonečný, M. (1998). Základy psychologie. Academia.
8. Nakonečný, M. (1998). Základy obecné psychologie. Academia.
9. Oravcová, J. (2010). Vývinová psychológia. PF UMB.
10. Oravcová, J. (2015). Vybrané kapitoly z vývinovej psychológie. PF UMB.
11. Plháková, A. (2007). Učebnice obecné psychologie. Academia.
12. Sternberg, R.J., & Sternberg, K. (2015). Cognitive psychology. Cengage.
13. Vašašová, Z. (2009). Kapitoly zo všeobecnej psychológie. PF UMB.
14. Vašašová, Z., & Salbot, V. (2010). Kapitoly zo všeobecnej psychológie. PF UMB.
15. Vágnerová, M. (2006). Vývojová psychologie. Portál.

Literatúru aktualizuje vyučujúci v sylabe predmetu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín, z toho: prednášky: 26 hodín, samoštúdium: 94

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1954

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
7.22	10.9	20.73	21.6	31.06	1.33	7.16	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Lucia Pašková, PhD., doc. Mgr. Lenka Ďuricová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 03.06.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-VDI-101	**Názov predmetu:** Všeobecná didaktika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
Počas semestra majú študenti možnosť získať z plnenia priebežných aktivít (max 50 bodov). Z toho:
40 bodov za priebežné písomné úlohy (4 časti: 4 x 10 bodov):
• časť 1: súbor cieľov a učebných požiadaviek pre všetky tri oblasti rozvoja (10 bodov)
• časť 2: výber vhodných úloh k formulovaným učebným požiadavkám + výber vhodných metód a ich kombinácia (10 bodov)
• časť 3: návrh učebných zdrojov + IKT podpora (10 bodov)
• časť 4: návrh spôsobu overovania a hodnotenia (10 bodov)
10 bodov za vzájomné hodnotenie a sebahodnotenie v závere výučby. Študenti a študentky sú povinní vypracovať a odovzdať v seminárnych skupinách na hodnotenie všetky súčasti priebežného hodnotenia. Podmienka pre prihlásenie sa na skúšku – min. počet bodov z 50: 35 bodov
b) záverečné hodnotenie:
Skúška prebieha v písomnej forme testu (max. 50 bodov). Pre uznanie bodov do sumatívneho hodnotenia (spolu 100 bodov=100%) je potrebné získať z testu min. 30 bodov. Záverečné sumatívne hodnotenie je súčtom dosiahnutých výsledkov v priebežnom hodnotení a v skúške.
Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100-94 bodov (výborne), na hodnotenie B 93-87 bodov (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80 bodov (dobre), na hodnotenie D 79-73 bodov (uspokojivo), na hodnotenie E 72-65 bodov (dostatočne). Za 64 bodov a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa menej ako 64 bodov.

Výsledky vzdelávania:
1. Osvojiť si základné poznatky, porozumieť dôležitosti a významu všeobecnej didaktiky a jej psycho-didaktickej podstaty cez jednotlivé premenné didaktického systému pre úspešný výkon v učiteľskej profesii.
2. Správne používať didaktické pojmy, odbornú terminológiu a psychodidaktické premenné v širších edukačných súvislostiach.
3. Charakterizovať osobnosť žiaka a učiteľa v edukačných súvislostiach.

4. Vymedziť požiadavky na profesijné kompetencie učiteľa na základe analýzy návrhu profesijného štandardu začínajúceho učiteľa.
5. Charakterizovať, analyzovať základné školské dokumenty, vysvetliť ich vzájomný vzťah, porovnať ich štruktúru; správne ich používať v modelovaní určených organizačných foriem.
6. Aplikovať osvojené postupy v procesoch výberu a formulácie (a) obsahu, (b) špecifických cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov vo vlastných aprobačných predmetoch, (c) metód a organizačných foriem a ich vhodnej kombinácie v rôznych edukačných kontextoch a podmienkach, (d) didaktických zásad
7. Aktívne sledovať, kriticky hodnotiť a posudzovať, reflektovať moderné trendy v didaktike v procese konceptualizácie vlastného chápania cieľov, zmyslu a hodnôt edukácie.
8. V skupinovej práci dodržiavať pravidlá efektívnej komunikácie. Kriticky, vecne a korektne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných. Hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce a práce iných na základe vopred určených kritérií.
9. Vytvoriť priebežne portfólio vlastných výstupov podľa zadaní v súlade s nadobudnutými vedomosťami a požadovanými kritériami.

Stručná osnova predmetu:
1. Súčasné významné a vplyvné smery v didaktike a ich podoby. Zmysel, hodnoty a ciele edukácie.
2. Edukácia obratu. Všeobecná komparácia základných didaktických premenných v transmisívnom a konštruktivistickom prístupe. Didaktické zásady.
3. Psychodidaktické a neurodidaktické výzvy pre súčasnú didaktiku.
4. Osobnosť učiteľa a osobnosť žiaka v ich vzájomnej podmienenosti a ich chápanie výučby; kontext prorofesijných kompetencií v profesijnom štandarde (začínajúceho) učiteľa.
5. Inkluzívne vzdelávanie alebo vzdelávanie pre všetkých. Diferenciácia, personalizácia a individualizácia edukácie podľa potrieb žiakov.
6. Obsah a ciele vzdelávania. Vymedzenie pojmov. Konkretizácia obsahu a cieľov vzdelávania v školských dokumentoch. Učivo, druhy učiva. Kľúčové kompetencie a funkčná gramotnosť. Kompetenčný model kurikula a prierezové kompetencie.
7. Ciele vyučovacieho procesu. Špecifické ciele vyučovacieho procesu, taxonómie cieľov, vlastnosti cieľov. Chyby vo formulácii vyučovacích cieľov. Postup pri určovaní cieľov.
8. Teoretické základy vyučovacieho procesu. Vyučovací proces, jeho zákonitosti, prístupy.
9. Didaktické metódy ako vyučovacie stratégie podporujúce rozvoj osobnosti žiaka. Metakognitívne stratégie a ich význam pre rozvoj funkčnej gramotnosti a kritického myslenia.
10. Organizačné formy vyučovania. Diferenciácia organizačných foriem podľa potrieb žiakov.
11. Materiálne didaktické prostriedky a tvorba učebných zdrojov s využívaním moderných IKT.
12. Diagnostické metódy, preverovanie vedomostí, zručností, spôsobilostí žiakov. Práca so spätnou väzbou – monitoring a evaluácia vyučovacieho procesu. Zmysel kontroly,(seba) hodnotenia.
13. Riadenie vyučovacieho procesu. Manažérske prostriedky, stratégie udržiavania disciplíny, úloha pravidiel, komunikácia, riešenie konfliktných situácií, rušivé vplyvy.

Odporúčaná literatúra:
1. Bertrand, Y. (1998). Soudobé teorie vzdělávání. Portál.
2. Čapek, R. (2015). Moderní didaktika. Grada Publishing.
3. Feřtek, T. (2015). Co je nového ve vzdělávání. Nová beseda.
4. Helus, Z. (2006).Sociální psychologie pro pedagogy. Grada Publishing.
5. Kalaš, I. et al. (2013). Premeny školy v digitálnom veku. SPN.
6. Kalhous, Z., & Obst, O. (2002). Školní didaktika. Portál.
7. Kotrba, L., & Lacina, T. (2007). Praktické využití aktivizačních metod ve výuce. Barrister & Principal.
8. László, K., & Osvaldová, Z. (2014). Didaktika. PF UMB, Belianum.

9. Mertin, V. (2012). Metody a postupy poznávaní žáka. Pedagogická diagnostika. Wolters Kluwer ČR.
10. Petlák, E. (2012). Inovácie v didaktike. Dubnický technologický inštitút.
11. Petty, G. (2013). Moderní vyučování. Portál.
12. Prúcha, J. (2017). Moderní pedagogika. 6. vyd. Portál.
13. Rovňanová, L. (2015). Profesijné kompetencie učiteľov. PF UMB, Belianum.
14. Rovňanová, L. (2015). Učebné štýly žiakov a vyučovacie štýly učiteľov. MPC.
15. Sieglová, D. (2019). Konec školní nudy: didaktické metody pro 21.století. Grada Publishing.
16. Sitná, D. (2013). Metody aktivního vyučování. Portál.
17. Slavík, J. (1999). Hodnocení v současné škole. Východiská a nové metody pro praxi. Portál.
18. Škoda, J., & Doulík, P. (2011). Psychodidaktika. Metody efektivního a smysluplného učení a vyučování. Grada Publishing.
19. Inovovaný štátny vzdelávací program pre ISCED 2, 3. (aktuálna verzia dostupná na internete)
20. Turek, I. (2014). Didaktika. 3. prepr. vyd. Wolters Kluwer.
21. Zormanová, L. (2012). Výukové metody v pedagogice. Grada Publishing.
22. Odborné časopisy a noviny, aj v e-podobe.
23. Odkazy na e-zdroje v Moodli
24.
25. Internetový portál rezortu školstva a s ním súvisiace web stránky relevantných inštitúcií: www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.nucem.sk, www.casopisdobraskola.sk
Zoznam odporúčaných študijných zdrojov sa aktualizuje na začiatku AR v sylabách.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
120 hodín, z toho:
Prednášky: 26 hodín,
semináre: 26 hodín;
spracovanie zadaní s prezentáciou s podporou IKT: 30 hodín,
príprava na prezentáciu zadaní: 6 hodín;
konzultácie k zadaniam a záverečným prezentáciám: 6 hodín;
samoštúdium: 16 hodín;
supervízia cez platformu Moodle: 10 hodín
Poznámka: maximálny počet študentov v seminárnej skupine by nemal byť vyšší ako 25

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 965

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
23.21	20.1	23.21	19.38	11.81	0.62	1.66	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Lenka Rovňanová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-114	**Názov predmetu:** Všeobecná didaktika biológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie: príprava portfólia: 0-30 bodov (min. 65%), písomná skúška: 0-30 bodov (min. 65%)
b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0-40 bodov (min. 65%)
Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 60/ 40

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. vie vysvetliť, ako jednotlivé faktory (historické aj súčasné) ovplyvňujú vyučovanie biológie
2. je schopný sformulovať ciele vyučovacej jednotky a naplánovať overenie ich naplnenia. Ciele vníma komplexne, dôraz kladie na všetky zložky prírodovednej gramotnosti.
3. vie pomocou konkrétnych príkladov ilustrovať možnosti formatívneho hodnotenia v biologickom vzdelávaní
4. pri obsahovej analýze učiva aplikuje vedomosti o pojmotvornom procese, grafických nástrojoch práce s pojmami a miskoncepciách a prekoceptoch
5. vie pripraviť podklady ku kvalitnému vysvetľovaniu a opisu biologickej témy. Po vlastnej realizácii vysvetľovania a opisu vie zhodnotiť svoj výkon a pomenovať svoje silné a slabé stránky.
6. vie uviesť príklady využitia rôznych typov vyučovacích prostriedkov, ktoré sú pre vyučovanie biológie špecifické
7. vie porovnať transmisívny a konštruktivistický prístup k biologickému vzdelávaniu a argumentovať výhody a nevýhody prístupov
8. vie charakterizovať obsah jednotlivých kurikulárnych dokumentov a ich previazanie na vyučovanie biológie
9. vie vytvoriť modelovú prípravu na vyučovaciu hodinu a argumentuje výber jednotlivých vyučovacích metód a prostriedkov

Stručná osnova predmetu:
História vyučovania biológie. Didaktika biológie ako vedná disciplína. Ciele biologického vzdelávania. Spôsobilosti vedeckej práce. Didaktické zásady vo vyučovaní biológie. Pojmotvorný proces. Grafické nástroje práce s pojmami. Miskoncepcie a prekoncepty

v biologickom vzdelávaní. Pokus a pozorovanie. Klasické slovné metódy vo vyučovaní biológie. Organizačné formy a vyučovacie prostriedky v biologickom vzdelávaní. Formatívne a sumatívne hodnotenie biologického vzdelávania. Kurikulárne dokumenty biologického vzdelávania. Konštruktivistický a transmisívny prístup k biologickému vzdelávaniu. Trojfázový model vo vyučovaní biológie. Výskumne ladená koncepcia vzdelávania v biológii. Plánovanie školského roka a vyučovacej jednotky.

Odporúčaná literatúra:

1. Kimáková K. 2008: Úvod do štúdia didaktiky biológie. UPJŠ, Košice.
2. Kimáková K. 2022: Sprievodca didaktikou biológie. UPJŠ, Košice.
3. Held Ľ. et al. 2011: Výskumne ladená koncepcia prírodovedného vzdelávania (IBSE v slovenskom kontexte). Typi Universitatis Tyrnaviensis, Trnava.
4. Pavlasová, L. 2022: Přehled didaktiky biológie. PedF UK, Praha.
5. Petty G. 1996: Moderní vyučování. Portál, Praha.
6. Sieglová, D. 2019: Konec školní nudy. GRADA, Praha.
7. aktuálne Štátne vzdelávacie programy (https://nivam.sk)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 52 hodín
samoštúdium: 18 hodín
príprava portfólia: 20 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 137

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
35.04	27.01	20.44	10.22	5.11	2.19	0.0

Vyučujúci: doc. RNDr. Svetlana Gáperová, PhD., Mgr. Marek Vydra, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-201x	**Názov predmetu:** Zoologická technika a kresba
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Cvičenie / Seminár **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: aktívna účasť na cvičeniach b) záverečné hodnotenie: študent odovzdá aspoň 3 kresby vybraných bezstavovcov Podiel priebežného a záverečného hodnotenia 0 / 100	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. má prehľad o štandardných mikroskopických a preparačných technikách; 2. vie sa orientovať v základnej anatomickej terminológii; 3. dokáže vyhotoviť schematickú kresbu vybraných bezstavovcov, najmä hmyzu pomocou stereomikroskopu.	
Stručná osnova predmetu: Úvodné informácie o metódach a technikách zberu, deponovania zoologického materiálu. Práca s mikroskopom a stereoskopickou binokulárnou lupou. Konštrukcia a použitie týchto prístrojov, demonštrácia na vybraných skupinách fauny. Vstupné informácie o práci s obrazovými atlasmi, determinačnými kľúčmi, ako i multimediálnymi určovacími pomôckami. Špecifiká zoologickej kresby – schematický, didaktický a vedecký náčrt. Demonštrácia na vybraných skupinách fauny.	
Odporúčaná literatúra: Kratochvíl J. (ed.) 1957: Klíč zvířeny ČSR II. Nakladatelsví ČSAV, Praha. Kratochvíl J. (ed.) 1959: Klíč zvířeny ČSR III. Nakladatelsví ČSAV, Praha. Kratochvíl J. (ed.) 1971: Klíč zvířeny ČSR IV. Nakladatelsví ČSAV, Praha. Krejča J. & Korbel L., 1983. Veľká kniha živočíchov. Príroda, Bratislava. Stichmann W. & Kretchmar E. 1998: Nový sprievodca živočíšnou ríšou. Slovo, Bratislava. Winkler J. R. 1974: Sbíráme hmyz a zakládáme entomologickou sbírku. SZN, Praha. (najnovšie tituly literatúry vrátane vlastnej literatúry vyučujúcich)	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský, český	
Poznámky - časová záťaž študenta	

90 hodín
kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 26 hodín
samoštúdium: 64 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 45

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
20.0	62.22	15.56	0.0	0.0	2.22	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 13.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: D_1_ZpUzUdP_cup	**Názov predmetu:** Zručnosti pre úspech: z univerzity do praxe

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) prítomnosť na hodinách a aktívna participácia (max. povolená absencia 1x160 min) – 30 %
b) odovzdané parciálne úlohy na každý z tematických okruhov – 10 %
c) záverečná skupinová prezentácia vybranej témy zo sylabu kurzu o schopnosti aplikovať zručnosti na konkrétne životné situácie + spätná väzba svojim členom tímu – 60%
V prípade, ak študent neuspeje v riadnom termíne, bude musieť vypracovať individuálne zadanie a následne svoju prácu odprezentovať formou určenou skúšajúcim za 100% hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:
Predmet je zameraný na rozvoj kľúčových prenositeľných (soft a power) zručností potrebných pre uplatnenie absolventov v praxi – v podnikoch, centrách zdieľaných služieb, konzultačných spoločnostiach, finančných inštitúciách a verejnom sektore.
V spolupráci s Americkou obchodnou komorou na Slovensku (AmCham) a participujúci podnikateľskými subjektami predmet reflektuje aktuálne požiadavky zamestnávateľov na absolventov ekonomických študijných programov, najmä v oblastiach komunikácie v biznis prostredí, tímovej spolupráce, riešenia problémov, práce s informáciami a rozhodovania v podmienkach neistoty.
Po absolvovaní predmetu budú študenti schopní:
• efektívne komunikovať v profesionálnom a multikultúrnom pracovnom prostredí (vrátane práce v angličtine),
• pracovať v tíme a prispievať k riešeniu praktických problémov z podnikovej praxe (napr. procesné zlepšovania, zákaznícke situácie, projektové úlohy),
• argumentovať, prezentovať návrhy riešení a obhajovať svoje stanoviská na základe dát a faktov,
• zvládať spätnú väzbu, konfliktné situácie a tlak na výkon v pracovnom prostredí,
• aplikovať základné princípy kritického myslenia, rozhodovania a time managementu v ekonomickej a manažérskej praxi,
• fungovať v prostredí centier zdieľaných služieb (Shared Services, BSC) a korporátnej kultúre medzinárodných firiem.
Predmet bol vytvorený v spolupráci s Americkou obchodnou komorou na Slovensku (AmCham) a Banskobystrickým samosprávnym krajom. Predmet v slovenskom jazyku budú vyučovať profesionálni lektori na oblasť mäkkých zručností (Learning & Development Managers, Education

Specialists, Certified Coaches, atď.) z firiem asociovaných v rámci Business Service Center Forum (BSCF) pri Americkej obchodnej komore na Slovensku - Accenture, IBM, GAMO, GlobalLogic, KPMG a prípadne iný.

Stručná osnova predmetu:

Kritické myslenie a rozhodovanie
• kritické myslenie pri práci s informáciami a dátami
• rozhodovanie v podmienkach neistoty a rizika
• manažérske vs. analytické rozhodovanie
• kognitívne skreslenia v ekonomických rozhodnutiach
• krátke case studies z praxe (reálne situácie z firiem)
Komunikácia, tímová spolupráca a riešenie konfliktov
• profesionálna a biznis komunikácia (SK/EN)
• komunikácia v multikultúrnom prostredí
• tímové roly a spolupráca v projektoch
• riešenie konfliktov v tíme
• asertivita a argumentácia
• simulácie pracovných situácií
Fungovanie firiem a centier zdieľaných služieb a práca na diaľku
• ako fungujú centrá zdieľaných služieb (BSC/SSC)
• očakávania zamestnávateľov (kompetencie, správanie, výkon)
• práca v medzinárodnom a vzdialenom tíme
• korporátna kultúra a „nepísané pravidlá“ vo firmách
Time management, výkon a zvládanie záťaže
• manažment času a priorít
• zvládanie stresu a tlaku na výkon
• work-life balance v praxi
• produktivita v prostredí projektov a deadlinov
• sebarozvoj a osobná efektivita
Spätná väzba, sebareflexia a profesijný rozvoj
• dávanie a prijímanie spätnej väzby
• sebareflexia a osobné silné/slabé stránky
• práca na vlastnom rozvoji (skill gap)
• základy design thinking v kontexte riešenia praktických problémov
• finálne tímové prezentácie riešení z praxe

Odporúčaná literatúra:

Základná literatúra:

1. FISHER, J. 2025. The Next Conversation: Argue Less, Talk More. New York: TarcherPerigee. 2025, 304 s. ISBN: 978-0-593-71872-8.
2. URY, W. 2024. Possible: How We Survive (and Thrive) in an Age of Conflict. New York: Harper Business. 2024, 368 s. ISBN: 978-0-06-328690-0.
3. HELGBIG, K. – NORMAN, M. 2023. The Psychological Safety Playbook: Lead More Powerfully by Being More Human. Vancouver: Page Two Books. 2023, 166 s. ISBN: 978-1-77458-309-8.
4. MILLER, K. Q. – WAHL, S. T. 2023. Business and Professional Communication: KEYS for Workplace Excellence. Thousand Oaks: SAGE Publications. 2023, 456 s. ISBN: 978-1-07182-526-5.
5. BOWMAN, S. 2023. Safe to Great: The New Psychology of Leadership. Figure 1 Publishing. 2023, 160 s. ISBN: 978-1-77327-230-6.

6. KONČITÍKOVÁ, G. 2021. Inspirace Baťa. Zlín: Inspirace Baťa. 2021, 366 s. ISBN: 978-80-908183-0-9.
7. KONČITÍKOVÁ, G. 2024. Inspirace Baťa 2: Růst Tomáše Bati. Zlín: Inspirace Baťa. 2024, 360 s. ISBN: 978-80-908183-3-0.
8. COVEY, S. R. 2004. The 7 Habits of Highly Effective People: Powerful Lessons in Personal Change. New York: Free Press. 2004, 381 s. ISBN: 978-0-7432-6951-3.
9. HAMILTON, C. 2012. Communication for Results: A Guide for Business and the Professions. 9th ed. Boston: Wadsworth Cengage Learning. 2012, 512 s. ISBN: 978-1-111-34145-1.
10. FISHER, R. – URY, W. L. – PATTON, B. 2011. Getting to Yes: Negotiating Agreement Without Giving In. 3rd ed. New York: Penguin Books. 2011, 208 s. ISBN: 978-0-14-311875-6.
11. PATTERSON, K. – GRENNY, J. – McMILLAN, R. – SWITZLER, A. 2011. Crucial Confrontations: Tools for Resolving Broken Promises, Violated Expectations, and Bad Behavior. 2nd ed. New York: McGraw-Hill Education. 2011, 256 s. ISBN: 978-0-07-177132-0.
Doplnková literatúra:
1. REYNOLDS, G. 2014. Presentation Zen: Simple Ideas on Presentation Design and Delivery. 2nd ed. Berkeley: New Riders. 2014, 288 s. ISBN: 978-0-321-81635-9.
2. WEISSMAN, J. 2009. Presenting to Win: The Art of Telling Your Story. 2nd ed. New York: FT Press. 2009, 256 s. ISBN: 978-0-13-700906-5.
3. BOOHER, D. 1994. Confrontational Communication: Delivering Negative Feedback, Bad News, and Other Straight Talk. New York: Houghton Mifflin. 1994, 224 s. ISBN: 978-0-395-63500-6.
4. STONE, D. – HEEN, S. 2014. Thanks for the Feedback: The Science and Art of Receiving Feedback Well. New York: Viking. 2014, 368 s. ISBN: 978-0-670-02578-9.
Literárne zdroje budú doplnené o korporátne tréningové materiály využívané pri interných vzdelávacích aktivitách jednotlivých spoločnosti asociovaných v rámci Business Service Center Fóra (BSCF) Americkej obchodnej komory.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín – z toho:
Kombinované štúdium (P,S,K): 26 hodín
Samoštúdium: 34 hodín
Príprava na priebežné hodnotenie: 10 hodín
Príprava na skúšku a záverečného hodnotenie: 20 hodín

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Ing. Michal Mešťan, PhD., MBA

Dátum poslednej zmeny: 11.05.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zmj-17	**Názov predmetu:** Základy a metodológia jazykovedy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
seminárna práca č. 1 zameraná na dejiny lingvistiky (0 – 20 bodov), seminárna práca č. 2 zameraná na metodológiu lingvistiky (0 – 20 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 10 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
priebežné hodnotenie (0 – 50 bodov) + písomná skúška – finálny test (0 – 50 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100 (priebežné hodnotenie /0 - 50 bodov/, záverečná hodnotenie /0-50 bodov/). Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
študent:
1. si pamätá základné obdobia vo vývoji lingvistiky, vie obdobia charakterizovať na základe typických znakov, ktorými obdobie prispelo k rozvoju lingvistiky,
2. si pamätá základné znaky, ktorými sa charakterizuje systémová lingvistika, kognitívna lingvistika, pragmatika, analýza rozhovoru a sociolingvistika,
3. rozumie základnej odbornej lingvistickej terminológii/ pojmom, vie ich charakterizovať, konfrontovať, efektívne a pregnantne používať, vie pracovať s odbornou literatúrou a periodikami,
4. je schopný na základe osvojených vedomostí zhodnotiť prínos jednotlivých smerov v lingvistike a následne komparovať jednotlivé lingvistické obdobia a lingvistické smery/ prúdy/ školy,
5. je schopný na základe osvojených vedomostí pracovať s metodológiami lingvistických škôl v zmysle vymenovania a porovnania metód skúmania.
6. je schopný zhodnotiť možnosti uplatnenia metodológií lingvistických škôl v súčasnosti, resp. ich prínos pre dejiny lingvistiky.

Stručná osnova predmetu:
Dejiny lingvistiky. Všeobecná synchrónna jazykoveda. Predmet všeobecnej synchrónnej lingvistiky. Systémová lingvistika. Základné metodologické problémy. Jazyk ako systém znakov. Semiotika. Jazykový znak. Rečové jednotky a ich triedy. Jazykové jednotky. Dynamika jazyka. Textová lingvistika. Triedenia jazykov. Areálová, typologická a genetická klasifikácia jazykov. Od deskripcie k explanácii. Explanácia jazyka na základe princípov. Princíp ekvivalencie. Princíp prirodzenej preferencie. Princíp prirodzenej dominancie. Princíp orientačnej preferencie.

Prístupy k vysvetľovaniu jazykových zmien. Kognitívna lingvistika – generatívna gramatika Jazykový systém ako kognitívna realita. Generatívna gramatika. Pragmatika. Vstup do lingvistickej pragmatiky. Teória intencie a konverzačných implikatúr. Teória rečových aktov. Teória komunikačnej funkcie výpovede. Kognitívna teória gramatiky. Analýza rozhovoru. Diskurzná analýza. Zrozumiteľnosť textu. Persuázia. Manipulácia. Jazyková intelingencia. Sociolingvistika. Stratifikačná sociolingvistika. Variabilnosť jazyka. Spisovný jazyk. Jazyková politika a jazyková kultúra. Empirický výskum. Interakčná sociolingvistika.

Odporúčaná literatúra:

1.ČERMÁK, František: Jazyk a jazykověda. Přehled a slovníky. Praha: Univerzita Karlova, 2001. 341s.
2.ČERNÝ, Jiří: Úvod do studia jazyka. Olomouc: Rubico, 1998. 248 s.
3.ČERNÝ, Jiří: Dějiny lingvistiky. Olomouc: Votabia, 1996.
4.DOLNÍK, Juraj: Všeobecná jazykoveda. Opis a vysvetľovanie jazyka. Bratislava: Veda, 2009. 375 s.
5.DOLNÍK, Juraj: Základy lingvistiky. Bratislava: Stimul, 1990. 228 s.
6.Encyklopédia jazykovedy. Zost. J. Mistrík a kol. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1993. 514 s.
7.HORECKÝ, Ján: Základy jazykovedy. Bratislava: SPN, 1978.
8. Nový encyklopedický slovník češtiny. Ed. P. Karlík. Praha, Nakladatelství Lidové noviny, 2020. 2150 s.
9.ODALOŠ, Pavol a kol. Manipulačno-komunikačné a persuazívno-komunikačné koncepcie. Banská Bystrica: Belianum, 2017. 204 s.
10.ONDRUŠ, Šimon – SABOL, Ján: Úvod do štúdia jazykov. Bratislava: SPN, 1984. 344 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 52 hodín
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 16 hodín
vypracovanie seminárnej práce č. 1: 16 hodín
vypracovanie seminárnej práce č. 2: 16 hodín
príprava na záverečné hodnotenie: 50 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 401

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
13.72	20.45	24.19	19.2	13.72	4.99	3.74	0.0

Vyučujúci: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., Mgr. Gabriel Rožai, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 14.11.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ZEV-101	**Názov predmetu:** Základy edukačných vied

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
Priebežné hodnotenie (max. 50 bodov)
z toho priebežný písomný test (max. 30 bodov, min. 19,5b);
- portfólio - aktivity podľa výberu študenta z ponúkaných zadaní konkretizovaných každoročne v sylabách predmetu (max. 20 bodov, min. 13 b).
- Študent/ka musí v priebežnom hodnotení získať min. 32 bodov ako podmienku pre účasť na záverečnej písomnej skúške.

b) záverečné hodnotenie:
Záverečné hodnotenie:
- písomná skúška v skúškovom období (max. 50 bodov, min 33 bodov).

Celkové hodnotenie pozostáva zo súčtu získaných bodov v priebežnom hodnotení a v záverečnej písomnej skúške (študent/ka musí získať spolu za priebežné a záverečné hodnotenie 65 b).
Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100-94% (výborne), na hodnotenie B 93-87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80% (dobre), na hodnotenie D 79-73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72-65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

Výsledky vzdelávania:
1. Študent pozná východiská edukácie, vie vyjadriť vlastnými slovami spoločenskú podmienenosť edukácie. Študent si uvedomuje význam edukácie pre človeka, vie zdôvodniť význam edukácie pre spoločnosť.
2. Študent vie vysvetliť čím sa zaoberá pedagogika ako veda.
3. Študent vie používať pedagogickú terminológiu, je schopný analyzovať a reflektovať (pojmovo uchopiť) všeobecno-pedagogické aspekty edukácie.
4. Študent pozná a chápe koncept inštitucionálneho vzdelávania v širších sociálnych súvislostiach.
5. Študent sa vie orientovať v pedagogických periodikách.
6. Študent prejaví záujem k rozvíjaniu vlastných učiteľských kompetencií.

Stručná osnova predmetu:
1. Historický vývoj výchovy a vzdelávania.
2. Historický vývoj teórie výchovy a vzdelávania.

3. Sociálne a filozofické východiská vied o edukácii (filozofické východiská edukácie, spoločenská podmienenosť edukácie, sociálne aspekty edukácie, globálne súvislosti edukácie).
4. Súčasný systém vied o výchove a vzdelávaní človeka (pedagogika ako veda, pojem pedagogika, stručný vývoj pedagogiky, predmet, pramene pedagogiky, jej význam a postavenie medzi antropologickými vedami, vnútorná štruktúra pedagogiky).
5. Interdisciplinárny prístup v skúmaní edukačných javov a procesov (vzťah pedagogiky k iným vedám).
6. Výchova a vývin človeka, socializácia, sociálna determinácia vývinu, faktory ovplyvňujúce vývin človeka.
7. Pedagogické terminológia, pedagogické kategórie – edukácia, cieľ, obsah, prostriedky a podmienky edukácie, pedagogické pojmy.
8. Socializačné činitele – rodina a škola.
9. Škola a jej funkcie, súčasný školský systém na Slovensku.
10. Integrované vzdelávanie.
11. Alternatívne školstvo.
12. Aktuálne otázky výchovy a vzdelávania.
13. Pedagogické časopisy.

Odporúčaná literatúra:

1. Hroncová, J. & Emmerová, I. a kol. (2010). Sociológia výchovy a vzdelávania. PF UMB.
2. Kováčiková, D. & Sámelová, S. (2016). Filozofické, sociálne a pedagogické základy edukácie. Belianum.
3. Kosová, B. & Kasáčová, B. (2009). základné pojmy a vzťahy v edukácii. PF UMB.
4. Kosová, B. (2013). Filozofické a globálne súvislosti edukácie. PF UMB.
5. Porubský, Š. (2012). Úryvky z dejín pedagogického myslenia. Belianum.
6. Porubský, Š. (2012). Škola v súčasnom svete. Skrytý obraz budúcnosti. PF UMB.
7. Průcha, J. (2000). Přehled pedagogiky. Úvod do studia oboru. Portál.
8. Průcha, J. (2009). Moderní pedagogika. Portál.
9. Rovňanová, L. (2015). Profesijné kompetencie učiteľov. Belianum.
10. Švec, Š. (2005). Základné pojmy v pedagogike a andragogike. IRIS.
11. Vančíková, K. (2011). Výchova a spoločnosť. Belianum.

Literatúru aktualizuje vyučujúci v sylabách predmetu

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hodín, z toho:
prednášky: 26 hodín,
semináre: 26 hodín,
vypracovanie seminárnej práce: 20 hodín,
príprava prezentácie seminárnej práce: 20 hodín,
priebežná príprava na semináre: 10 hodín,
samoštúdium: 18 hodín.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1781

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
11.17	13.36	22.91	23.13	18.53	3.54	7.36	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Dana Hanesová, PhD., PhDr. Patrícia Zólyomiová, PhD., doc. Mgr. Lívia Nemcová, PhD., doc. PaedDr. Lenka Rovňanová, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 08.02.2024
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1d-zfj-003	**Názov predmetu:** Základy francúzštiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra sa študent zúčastňuje aktivít na hodine (30%). Vyhotoví seminárnu prácu podľa zadania (30%). Po ukončení semestra absolvuje písomný záverečný test z francúzskeho jazyka (40%).
Študent má právo na jeden opravný písomný záverečný test. Maximálny celkový počet percent získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100%. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
účasť na ústnych aktivitách (30%)
seminárna práca (30%)
b) písomný záverečný test (40%)

a) priebežné hodnotenie:
účasť na ústnych aktivitách (30%)
seminárna práca (30%)
b) záverečné hodnotenie:
test (40%)

Výsledky vzdelávania:
Študent
1. je schopný povedať základné informácie o sebe a jeho blízkom okolí
2. je schopný reagovať v základných situáciách (pozdraviť, poďakovať, predstaviť sa, vyjadriť svoj vkus)
3. rozumie audio a písomné základné informácie (oznamy, základný rozhovor)
4. má základné vedomosti z francúzskych reálií

Stručná osnova predmetu:
1. Zoznámenie sa s francúzskym jazykom, s pozdravmi, abecedou a zdvorilostnými slovami.
2. Predstavovanie seba a člena rodiny.
3. Názvy štátov a národností.
4. Číslovky.

5. Aktivity vo voľnom čase

Odporúčaná literatúra:

1. Grand-Clément, O. 2000. Co dělat co říkat? Savoir-vivre français aneb umět žít s Francouzi. Plzeň: Fraus
2. Mérieux, R. - Loiseau, Y. 2008. Latitudes A1-A2. Paris : Didier
3. Pravda, M. - Pravdová, M. 2006. Francúzština pre samoukov. Bratislava: SPN
4. Štorcel, T. 2007. Francúzska konverzácia. Bratislava: Príroda
5. Pecníková, J. - Ráčková, L. 2023. Základy francúzštiny. Guide de survie dans les pays francophones. Banská Bystrica: Belianum. (dostupné v https://repo.umb.sk/)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26
samoštúdium: 14
príprava na pravidelné aktivity: 10
príprava seminárnej práce: 20
príprava na záverečný písomný test: 20

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 159

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
50.31	22.64	11.95	4.4	6.92	3.14	0.63	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Jana Pecníková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 20.11.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zku-40	**Názov predmetu:** Základy jazykovej kultúry slovenčiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežné hodnotenie:
pravidelné praktické cvičenia (0 – 20 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 10 bodov),
b) záverečné hodnotenie:
projekt vybraného problému z jazykovej kultúry a jeho prezentácia (0 – 70 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. získa základné teoretické vedomosti z oblasti jazykovej kultúry a teórie spisovného jazyka,
2. je schopný kvalifikovane vysvetliť javy spojené s jazykovou kultúrou,
3. vie účelne aplikovať získané teoretické poznatky vo vlastnom kultivovanom jazykovom prejave,
4. dokáže hodnotiť dané jazykové javy a argumentovať v uprednostňovaní istého jazykového prostriedku, čiže v prospech istého názoru, postoja,
5. vytvorí a prezentuje projekt vybraného problému jazykovej kultúry s poukázaním na úlohu pedagóga vo vzťahu k jazykovej kultúre v edukačnom procese.

Stručná osnova predmetu:
Miesto teórie spisovného jazyka v systéme jazykovedných disciplín. Kritériá spisovnosti v kodifikačnej praxi. Znalosti o základných kritériách jazykovej kultúry. Hodnotenie jazykových prostriedkov. Jazyková kritika. Jazykový úzus a spisovná norma. Sociolingvistický prístup. Ústrojnosť a funkčnosť jazykových prostriedkov. Móda a logika v jazyku. Pedagóg a jazyková kultúra.

Odporúčaná literatúra:
KRÁĽ, Á. – RÝZKOVÁ, A.: Základy jazykovej kultúry. Bratislava : SPN, 1989.
2. DOLNÍK, J.: Spisovná slovenčina a jej používatelia. Bratislava : Stimul, 2000.
3. DOLNÍK, J.: Učiteľ a jazyková kultúra. Banská Bystrica : Metodické centrum, 2000.
4. Spisovná slovenčina a jazyková kultúra. Red. J. Doruľa. Bratislava : Veda, 1995.
5. FINDRA, J.: Jazyk v kontextoch a v textoch. Banská Bystrica : UMB, 2009.
6. FINDRA, J.: Jazyková komunikácia a kultúra vyjadrovania. Martin : Osveta, 2013.

7. FINDRA, J.: Jazyk – reč – človek. Bratislava : Q 111, 1998.
8. LOMENČÍK, J.: Kultivovanie jazyka si vyžaduje lingvistický i etický rozmer : jazyková kultúra v škole. In Učiteľské noviny, 60, č. 12 (2012, s. 4.
Kultúra slova : vedecko-popularizačný časopis pre jazykovú kultúru a terminológiu.
Slovenská reč : časopis pre výskum slovenského jazyka.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 h, z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h
práca s odbornou literatúrou a prameňmi:24 h
príprava na hodnotenie praktických zručností: 35 h
príprava na záverečné hodnotenie: 65 h

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 29

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
48.28	41.38	6.9	3.45	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-his-201	**Názov predmetu:** Základy latinčiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Absolvovanie kontaktných hodín a priebežného hodnotenia: kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
2 čiastkové písomné práce v priebehu semestra, každá s bodovým ohodnotením: 0 – 50 bodov.
b) záverečné hodnotenie:
Len na základe priebežného hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:
Absolvent kurzu:
1. použije gramatické príručky a slovníky k prvotnej analýze latinských výrazov
2. je schopný vyslovovať a s pomocou slovníka významovo identifikovať jednoduché latinské spojenia
3. správne aplikuje latinskú terminológiu v odbornej komunikácii
4. posúdi a hodnotí ortografiu a adekvátnosť používania latinských výrazov v odborných textoch
5. vytvorí preklady a slovníky k latinským odborným výrazom

Stručná osnova predmetu:
1. Historický kontext vývinu latinského jazyka, jeho nositelia a kultúra s nimi spojená, formovanie latinčiny do komunikačného nástroja vedy
2. Latinská abeceda, výslovnosť, stavba jazyka, príbuznosť s inými jazykmi, gramatická terminológia, práca so slovníkom
3. Flexia mien – prehľad deklinácií, suffixov, prirodzený a gramatický rod substantív
4. Adjektíva, ich funkcia a väzba, stupňovanie adjektív – význam a použitie komparatívu a superlatívu, odvodzovanie adverbií a substantív od adjektív
5. Prehľad adverbií – funkcie osobného a zvratného zámena, používanie privlastňovacích zámen, rozlíšenie významu ukazovacích a neurčitých zámen
6. Prehľad numerálií – základné, radové, násobné a podielové, počítanie času v latinčine, latinské číslice, rímsky kalendár

7. Základy morfológie latinského slovesa – jeho flexia (4 konjugácie), prehľad časov, prehľad slovesných kmeňov
8. Nepravidelné slovesá a ich flexia – sloveso esse a jeho odvodeniny, menné tvary slovesné (infinitív, particípium, gerundium a gerundívum) a ich využitie
9. Prehľad spôsobov slovesa – indikatív, imperatív a konjunktív – funkcie a význam konjunktívu v latinskej vete
10. Predložky a ich väzby, úvod do pádovej syntaxe (vyjadrenie miesta, času, nástroja), význam akuzatívu a ablatívu vo väzbách
11. Štruktúra latinskej vety, postavenie slovesa vo vete, latinské súvetia a ich prehľad
12. Pravidlo súslednosti časov a jeho uplatňovanie vo vedľajších vetách
13. Loci communes alebo žriedla argumentácie – latinské výroky a ich univerzálna platnosť v odbornej spisbe

Odporúčaná literatúra:

1. NAGY, I.: Náčrt latinskej gramatiky. Banská Bystrica : FiF UMB, 1998.
2. NAGY, I.: Učebný materiál pre vzdelávací kurz Latinčina. Banská Bystrica : UMB, 2011.
3. STROH, W. R.: Latina je mrtvá, až žije latina. Praha : Oioymenh, 2016.
4. HRABOVSKÝ, J.: Latinsko-slovenský a slovensko-latinský slovník. Bratislava : SPN, 1987 a ďalšie vydania.
5. KEPARTOVÁ, J.: Římané a Evropa. Praha : Karolinum, 2005.
6. PANHUIS, D.: Gramatika latiny. Praha : Academia, 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hod., z toho: kombinované štúdium (P, S): 39 hod.(1/2); samoštúdium: 30 hod.; príprava materiálov na seminárne cvičenia (identifikovanie slovnej zásoby a preklad viet): 21 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 72

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
48.61	13.89	6.94	6.94	13.89	2.78	6.94	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.11.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zaknj-001	**Názov predmetu:** Základy nemčiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie:
aktívna účasť na seminároch: 0-40b,
vypracovanie súboru úloh a cvičení: 0-20b
Záverečné hodnotenie
absolvovanie záverečného písomného testu: 0-40b
Celkové hodnotenie študent získa na základe zohľadnenia aktívnej účasti na seminári, vypracovania súboru úloh a cvičení a absolvovania záverečného písomného testu.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent si osvojí pravidlá výslovnosti, ortografie, základy gramatiky systému nemeckého jazyka a slovnú zásobu podľa vybraných tém na úrovni A1–A2 a je schopný ich použiť v bežných komunikačných situáciách.
Po úspešnom ukončení vzdelávania študent bude:
1. poznať lexiku používanú v základných komunikačných situáciách na úrovni A1–A2
2. ovládať (na elementárnej úrovni) pravidlá gramatiky
3. schopný čítať a písať slová správne s uplatnením základných ortografických pravidiel v nemeckom jazyku

Stručná osnova predmetu:
Seminár je zameraný na rozvíjanie komunikačnej kompetencie na vybrané témy, na osvojovanie gramatických pravidiel nemčiny a ich správnej aplikácie v písomnej aj ústnej forme na úrovni A1–A2
1. Gramatika - časovanie pomocných, slabých a silných slovies, modálne slovesá, skloňovanie podstatných mien, osobných a privlastňovacích zámen, zápor, slovosled v oznamovacích, opytovacích a zvolacích vetách, budúci čas
2. Témy: Nemčina v základných komunikačných situáciách: predstavovanie, zoznamovanie, práca, rodina, bývanie, aktivity voľného času atď.
3. Nácvik receptívnych a produktívnych jazykových zručností - stupeň A1–A2

Odporúčaná literatúra:

1. ALBRECHT, U. – DANE, D. – FANDRYCH, CH. 2014. Passwort Deutsch neu 1 – Kurs/ Übungsbuch mit CD. Stuttgart: Klett Verlag.
2. WITZLINGER, H: Deutsch. Aber Hallo! Grundstufe I A1. Online: www.deutschkurse-passau.de.
3. KRENN, W. – PUCHTA, H. 2008. Ideen 1. Deutsch ales Fremdsprache. Kursbuch. München: Hueber-Verlag.
4. KRENN, W. – PUCHTA, H. 2008. Ideen 1. Deutsch ales Fremdsprache. Arbeitsbuch. München: Hueber-Verlag.
5. www.mein-deutschbuch.de
6. www.lingolia.dehttp://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/ a1_uebungen_index_z.htm

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín;
kombinované štúdium (S, K): 26 hodín,
vypracovanie zadaných úloh a cvičení, štúdium odporúčanej literatúry: 34 hodín,
príprava na záverečnú skúšku v písomnej podobe: 30 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 194

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
61.86	22.68	9.28	2.58	2.58	1.03	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jana Štefaňáková, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 25.03.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-che-509	**Názov predmetu:** Základy organickej chémie a biochémie (okrem kombinácií s chémiou)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie / Seminár / Laboratórne cvičenie **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 0 / 13 / 0 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: **b) záverečné hodnotenie:** Absolvovanie záverečného testu na min. 65 %. Hodnotenie predmetu (A-FX) je v súlade s klasifikačnou stupnicou určenou Študijným poriadkom UMB.	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu: Názvoslovie organických zlúčenín. Typy organických reakcií, substitúcie, adície, eliminácie. Oxidačno-redukčné reakcie. Uhľovodíky, nasýtené, nenasýtené, aromatické. Organické zlúčeniny halogénov, kyslíka, dusíka. Vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami organických zlúčenín a ich identifikácia. Aminokyseliny, bielkoviny. Sacharidy, monosacharidy, disacharidy, polysacharidy. Jednoduché lipidy, mastné kyseliny, zložené lipidy, lipoproteíny. Enzýmy. Nukleové kyseliny, dusíkaté bázy, štruktúra a typy DNA, štruktúra a typy RNA. Vitamíny. Hormóny.	
Odporúčaná literatúra: 1. KMEŤOVÁ, J. et al. 2012: Chémia pre 2. ročník gymnázia so štvorročným štúdiom a 6. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Bratislava : Expol Pedagogika, 978-80-8091-585-8 2. KMEŤOVÁ, J. et al. 2011: Chémia pre 3. ročník gymnázia so štvorročným štúdiom a 7. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 978-80-8115-042-5 3. ZÁHRADNÍK, P., KOLLÁROVÁ, M. 2002: Prehľad chémie 2. Bratislava: SPN, 80-08-03349-5	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	
Poznámky - časová záťaž študenta 90 hodín DFŠ kombinované štúdium (P, S, C/L, konzultácia): 39 hodín samoštúdium: 51 hodín	

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 85						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
24.71	17.65	23.53	12.94	14.12	7.06	0.0
Vyučujúci: RNDr. Matej Šuránek, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 27.08.2024						
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zakpj-002	**Názov predmetu:** Základy poľštiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra bude študent priebežne odovzdávať vypracované cvičenia, ktoré si pripraví doma. Po ukončení semestra absolvuje študent záverečnú skúšku skladajúcu sa z písomnej časti (test) a ústnej časti. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za vypracované cvičenia získa menej ako 19,5 boda, za písomnú časť záverečnej skúšky získa menej ako 22,5 boda a za ústnu časť záverečnej skúšky získa tiež menej ako 22,5 boda. Študent má právo na 1 opravný termín každej zo súčastí záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
Vypracovanie zadaných cvičení – 0 – 30 bodov
b) záverečné hodnotenie:
Písomná časť záverečnej skúšky (test) – 0 – 35 bodov
Ústna časť záverečnej skúšky – 0 – 35 bodov
Spolu záverečná skúška – 0 – 70 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent rozumie najdôležitejšiemu obsahu a intenciám písaných textov a ústnych výpovedí, ktoré sa týkajú tém spojených s každodenným životom. Plynulo a spontánne používa poľský jazyk. Má komunikačnú kompetenciu rozvinutú na takej úrovni, že dokáže komunikovať s nositeľmi poľského jazyka vo väčšine bežných situácií.

Stručná osnova predmetu:
Nadväzovanie kontaktu. Uvítacie a rozlúčkové formulky. Otázky a vyjadrovanie pocitov. Opis vlastností a vzhľadu osôb. Číslovky. Vek. Rodina a osobné vzťahy. Hobby. Názvy potravín, jedál a nápojov. Situácia v kaviarni a reštaurácii. Vyjadrovanie pozitívneho vzťahu k veciam a javom. Názvy mesiacov a dní v týždni. Časti dňa, hodiny. Vyjadrovanie časových súvislostí. Bežné činnosti.. Komunikačné prostriedky. Cestovanie. Stretnutia. Zisťovanie informácií: stanica, letisko, hotel, cestovná kancelária. Obchody, služby. Nakupovanie. Pomenovania mier, množstva, častí oblečania. Vyjadrovanie preferencií, negácie, uznania. Skladanie komplimentov. Zemepisná poloha. Svetové strany, určenie lokalizácie. Objekty, pamätihodnosti v meste. Zariadenie a vybavenie. Typy miestností. Prenájom. Vyjadrovanie priestorových vzťahov. Atmosférické javy.

Časti ľudského tela, príznaky chorôb. Návšteva u lekára. Poskytovanie rád. Trávenie voľného času. Šport. Vzdelávanie, kurzy, školenia. Sviatky a tradície. Blahoželania. V práci. Slovná zásoba súvisiaca s prevádzkou firmy. Hľadanie zamestnania.

Odporúčaná literatúra:

1. STEMPEK, I. – STELMACH, A. a kol.: Polski. Krok po kroku A1. Podręcznik. Kraków: Glossa 2011.
2. STEMPEK, I. – STELMACH, A. a kol.: Polski. Krok po kroku A1. Zeszyt ćwiczeń. Kraków: Glossa 2011.
3. MACHOWSKA, J.: Gramatyka? Dlaczego nie?! Kraków: Universitas 2014.
4. MACHOWSKA, J.: Gramatyka? Ależ tak! Kraków: Universitas 2014.
5. Po polsku po Polsce – kurs języka polskiego on line. Dostupné na: http://www.popolskupopolsce.edu.pl

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, poľský A1

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
kombinované štúdium (S, K): 26 hodín
príprava cvičení: 24 hodín
príprava na záverečnú ústnu skúšku: 20 hodín
príprava na záverečnú skúšku v písomnej podobe: 20 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 158

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
42.41	28.48	12.03	6.33	0.63	9.49	0.63	0.0

Vyučujúci: Mgr. Anita Račáková, PhD., doc. Mgr. Gabriela Olchowa, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.09.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zakrj-001	**Názov predmetu:** Základy ruštiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra študent absolvuje 2 písomné testy a po ukončení semestra absolvuje študent záverečnú písomnú skúšku Študent má právo na 1 opravný termín záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
1. test – 0 – 25 bodov
2. test – 0 – 25 bodov

b) záverečné hodnotenie:
Písomná skúška – 0 – 50 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent si osvojí azbuku, oboznámi sa s hlavnými zákonitosťami ruskej výslovnosti. V priebehu semestra zvládne základné gramatické a pravopisné pravidlá. Na požadovanej úrovni dokáže komunikovať, využívajúc osvojenú lexiku jednotlivých tematických okruhov.

Stručná osnova predmetu:
Azbuka.
Základné pravidlá ruskej výslovnosti. Samohlásky a spoluhlásky. Ruská intonácia.
Rečové konštrukcie na tému pomenúvania vecí, predmetov: Kto je to? Čo je to? Rodina, členovia rodiny.
Ako sa Rusi zdravia pri stretnutí? Aké formuly sa používajú pri zoznámení? Ako pozvať niekoho na návštevu? Ako si dohodnúť stretnutie?
Dni v týždni. Aký je dnes deň? Koľko je hodín? Počasie, ročné obdobia.
Čo robíte? Kde bývate? Kde sa učíte/študujete? Aký jazyk študujete? Voľný čas, záujmy.

Odporúčaná literatúra:
1. АВАНЕСОВ, Р.: Русское литературное произношение. Moskva: 1972.
2. БРЫЗГУНОВА, Е. А.: Практическая фонетика и интонация русского языка. Moskva: 1963.

3. РЕПОНЬ, А. – СИРОТКИНА, Т.: Русский язык как иностранный: чтение и аудирование текста. Surgut: 2018.
4. LIZOŇ, M. – BREUSOVÁ, E.: Jazykové cvičenia z ruského jazyka 1. Banská Bystrica: Belianum 2018.
5. SVETLÍK, J. a kol.: Príručná gramatika ruského jazyka pre stredné školy. Bratislava: SPN 1974.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, ruský A1

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (S, K): 26 hodín
samoštúdium: 13 hodín
príprava na semináre: 13 hodín
príprava na priebežné testy: 16 hodín
príprava na záverečnú skúšku: 22 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 117

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
48.72	22.22	9.4	8.55	1.71	6.84	2.56	0.0

Vyučujúci: Svitlana Shekhavtsova, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.09.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zas-25	**Názov predmetu:** Základy slavistiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Seminár **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) v priebehu semestra študent vypracuje a odprezentuje prípadovú štúdiu (porovnanie dvoch slovanských jazykov) a seminárnu prácu v hodnote 50 bodov b) absolvuje záverečný test v hodnote 50 bodov Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 94 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 87 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 73 bodov a na hodnotenie E najmenej 65 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa menej ako 65% bodového hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: študent: 1. pozná základnú charakteristiku štiepenia indoeurópskych jazykov, 2. ovláda členenie indoeurópskeho prajazyka na základné jazykové vetvy a základné dejiny európskej a slovanskej slavistiky, 3. dokáže charakterizovať praslovanský prajazyk, 4. je schopný interpretovať základné zmeny na vybraných slovanských jazykoch, 5. vie účelne aplikovať základné fonologické zmeny v praslovančine (metatéza a palatalizácia velár) v ďalšom štúdiu vývinu slovenského jazyka.	
Stručná osnova predmetu: Dejiny slavistiky, základné vedecké metódy skúmania jazykového systému slovanských jazykov. Indoeurópsky prajazyk, balto-slovanská jazyková jednota, praslovančina. Gramatický systém praslovančiny – samohlásková sústava praslovančiny, vznik jerov a nosoviek, metatéza likvíd, zákon otvorených slabík. Spoluhlásková sústava praslovančiny, palatalizácia velár, gramatická stavba praslovančiny a praslovanská slovná zásoba.	
Odporúčaná literatúra: 1. DUDÁŠOVÁ, J.: Kapitoly zo slavistiky. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2001. 2. PUKANEC, M.: Praslovanská lexika v nárečiach slovanských kmeňov. Brno: Tribun EU, 2008.	

3. KROŠLÁKOVÁ, E. – HABOVŠTIAKOVÁ, K.: Základy slavistiky (textová príručka), Nitra: FHV VŠPg, 1994.
4. PETR, J.: Základy slavistiky, Praha: SPN, 1984.
5. MATEJČÍK, J.: K základom slavistiky, Banská Bystrica: Pedagogická fakulta, 1982.
6. ONDRUŠ, Š.: Úvod do slavistiky, Bratislava: SPN, 1959.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h, vypracovanie rešerše a práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 60 h, samoštúdium: 16 h, vypracovanie prípadovej štúdie a semestrálnej práce: 40 h, príprava prezentácie semestrálnej práce: 6 h, prezentácia semestrálnej práce: 2 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
6.25	25.0	31.25	18.75	12.5	6.25	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD., Mgr. Gabriel Rožai, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zso-201	**Názov predmetu:** Základy sociológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška / Seminár **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: Vypracovanie zadaných seminárnych prác 60 % Záverečné hodnotenie: písomná skúška 40% **a) priebežné hodnotenie:** Vypracované zadania úloh na témy prednášok (čítanie a rozbor textových podkladov) 30% Príprava seminárnej práce 30%	
Výsledky vzdelávania: vedomosti- študent/ka sa oboznámi so základnými pojmami sociologickej analýzy, bude rozumieť termínu sociálna štruktúra v jej mikro rozmere (primárne sociálne skupiny, rodina), na strednej úrovni (organizácie, sociálne siete) a v makrosociálnom rozmere (inštitúcie, stratifikácia). Získa vedomosti o sociologickej analýze kultúry, o analýze deviácií a o dynamike sociálneho vývoja v modernej spoločnosti. zručnosti - študent/ka bude vedieť použiť hlavne sociologické koncepty pri analýze prebiehajúcich procesov a na základe porozumenia konceptu umiestnenia bude rozumieť pozícii sociálneho aktéra v sociálnej realite. kompetencie - študent/ka na základe absolvovaného kurzu bude rozumieť štruktúrnym súvislostiam ľudských aktivít, bude vedieť vysvetliť základné vzťahy medzi konaním a sociálnou štruktúrou, bude schopný použiť základný sociologický prístup pri vysvetľovaní aktuálnych problémov a bude vedieť tieto základné koncepty vysvetliť v primeranej miere inému publiku.	
Stručná osnova predmetu: 1 : Sociológia ako analýza modernej spoločnosti 2: Kultúra a spoločnosť, socializácia 3: Masová kultúra 4: Skupinová štruktúra spoločnosti a sociálne siete 5: Nerovnosti a sociálna stratifikácia 6: Práca a organizácie 7: sociálna kontrola a deviácie 8: politická moc, štát a demokracia 9: Ako a kde nájdeme sociologické dáta	

Odporúčaná literatúra:

BAUMAN, Z, May, T., 2004: Myslet sociologicky: netradiční uvedení do sociologie. Praha: SLON.
BERGER, P. 1992 2007: Pozvání do sociologie. Praha.
GIDDENS, A. 1999: Sociologie. Praha: Argo.
CHORVÁT, I., 2000: Sociológia. Banská Bystrica: EF UMB.
JANDOUREK, J., 2003: Úvod do sociologie. Praha: Portál.
JANDOUREK, J., 2008: Průvodce sociologií. Praha: Grada.
KELLER, J. 1992 (resp. novšie vydania): Úvod do sociologie. Praha: SLON.
MUCHA, I. Sociologie: Základní texty. Praha.
PETRUSEK, M., 2009: Základy sociologie. Praha: Akademie veřejné zprávy.
REICHEL, J. 2008: Kapitoly systematické sociologie. Praha: Grada.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín
kontaktná výučba 26
samoštúdium 65
prírpava seminárnej práce 59

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 101

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
24.75	20.79	26.73	19.8	1.98	2.97	2.97	0.0

Vyučujúci: Mgr. Roman Hofreiter, PhD., univ. doc., doc. Mgr. M. A. Ivan Chorvát, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-che-508	**Názov predmetu:** Základy všeobecnej a anorganickej chémie (okrem kombinácií s chémiou)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Cvičenie / Seminár / Laboratórne cvičenie
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 0 / 13 / 0
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné hodnotenie:
Aktívna účasť na seminároch a úspešné absolvovanie dvoch kontrolných písomiek, dosiahnutie minimálnej úspešnosti 65 % v priemere z obidvoch písomiek.
b) záverečné hodnotenie: ústna skúška (preukázať požadovanú úroveň vedomostí odprednášaného učiva, učiva získaného absolvovaním seminárov a získaného samoštúdiom).
Záverečné hodnotenie (podiel skúšky a seminárov na výslednom hodnotení predmetu):
P - 70%, S - 30%. Hodnotenie predmetu je v súlade s klasifikačnou stupnicou určenou Študijným poriadkom UMB.

Výsledky vzdelávania:
Po úspešnom ukončení štúdia predmetu študent:
1. rozumie základným pojmom všeobecnej a anorganickej chémie, pozná súvislosti medzi pojmami, ktoré dokáže interpretovať v kontexte na obsah a rozsah týchto pojmov,
2. pochopí súvis medzi postavením prvkov v periodickom systéme prvkov a ich vlastnosťami,
3. aplikuje získané vedomosti pri riešení zadaní úloh týkajúcich sa základných chemických výpočtov,
ktorých obsah vychádza z tém všeobecnej chémie,
4. pozná algoritmus tvorby vzorcov a názvov anorganických zlúčenín,
5. je schopný posúdiť reálnosť základných chemických dejov a predpovedať ich priebeh a výsledok.

Stručná osnova predmetu:
Nomenklatúra anorganických zlúčenín. Základné pojmy, veličiny a zákony v chémii. Štruktúra atómu.
Periodický zákon, periodická sústava prvkov. Chemická väzba. Skupenské stavy látok. Roztoky. Chemické reakcie a ich klasifikácia. Základy elektrochémie a chemickej termodynamiky.
Systematická anorganická chémia - vlastnosti, výskyt, príprava, použitie a biogenita vybraných prvkov a ich zlúčenín (H, O, S, N, P, C, Si, Al, Fe, alkalické kovy, kovy alkalických zemín, halogény).

Odporúčaná literatúra:

1. SEGĽA, P. et al. 2019: ANORGANICKÁ CHÉMIA, Základy anorganickej chémie. Bratislava :
FChPT STU. 602 s. ISBN 978-80-8208-029-5.
2. ŠIMA, J. et al. 2016: Anorganická chémia. Bratislava: FChPT STU. 499 s. ISBN 978-80-227-4630-4 7.
3. KMEŤOVÁ, J. et al.2010: Chémia pre 1. roč. gymnázií. Bratislava: Expol Pedagogika. 220 s. ISBN 978-80-8091-174-4.
4. KMEŤOVÁ, J. et al. 2020: Úlohy z chémie pre gymnáziá 1. Bratislava: Expol Pedagogika. 156 s. ISBN 978-80-809-1546-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín
samoštúdium: 81 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 153

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
10.46	9.15	20.92	20.92	23.53	3.27	11.76

Vyučujúci: doc. RNDr. Zuzana Melichová, PhD., RNDr. Barbora Benická, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.08.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zsj-002	**Názov predmetu:** Základy španielčiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška / Seminár
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Absolvovanie kontaktných hodín a záverečného hodnotenia (písomného testu). Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
-
b) záverečné hodnotenie:
záverečný písomný test

Výsledky vzdelávania:
Absolvent kurzu: 1. dokáže samostatne používať gramatické príručky a slovníky, 2. je schopný správne vyslovovať a čítať súvislý text v španielskom jazyku, 3. je schopný predstaviť sa, podať základné informácie o sebe, svojej rodine, priateľoch a známych, 4. dokáže komunikovať v prítomnom, čase, 5. pozná princípy španielskej gramatiky v rámci jazykovej úrovne A1 – úplný začiatočník; rozumie výrazom základnej slovnej zásoby a vie ich adekvátne použiť., 6. pozná základné kultúrne špecifiká hispanofónnych krajín.

Stručná osnova predmetu:
1. Prezentácia, zoznamovanie, pozdravy
2. Španielska abeceda, španielska a latinskoamerická výslovnosť, príbuznosť španielčiny s inými románskymi jazykmi
3. Španielčina ako svetový jazyk; kultúrne špecifiká hispanofónnych krajín
4. Rod a číslo podstatných a prídavných mien, zámen, čísloviek
5. Zamestnanie a štúdium
6. Rodina
7. Časovanie pravidelných slovies v prítomnom čase
8. Pravidelné versus nepravidelné slovesá, zvratné slovesá v španielčine
9. Vyjadrovanie času v španielčine
10. Predložky na vyjadrenie miesta
11. Stupňovanie adjektív, význam a použitie komparatívu a superlatívu
12. Rozkazovací spôsob kladný

Odporúčaná literatúra:

1. CASTRO VIÚDEZ, F. et al. (2014). Nuevo Español en marcha. Madrid: SGEL. 2014.
2. Španielsko-slovenský a slovensko-španielsky slovník, Lingea (online: https://slovniky.lingea.sk/spanielsko-slovensky)
3. ULAŠIN, B. (2009) Španielčina pre samoukov + mp3 audio CD. Bratislava: Eastone Books, 2009.
4. CHOVANCOVÁ, K – MEŠKOVÁ, Ľ. eds. (2015) Multilingválne spracovanie informácií. Interkomprehenzia v cudzích jazykoch. Banská Bystrica: Belianum, 2015.
5. BALEA, A., RAMOS, P. (2010) ¡Viva la cultura! Madrid: enCLAVE-ELE, 2010.
6. BRANCOVÁ, T. et al. (2010). Španělská profesmí a jazyková etiketa. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2010.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hod., z toho: kombinované štúdium (P, S): 26 hod.(1/1); samoštúdium: 20 hod.; príprava materiálov na seminárne cvičenia (identifikovanie slovnej zásoby, cvičenia z gramatiky a preklad viet): 24 hod.; príprava na záverečný test: 20 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 385

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
31.17	15.84	18.96	13.51	11.43	5.97	3.12	0.0

Vyučujúci: Mgr. Eva Reichwalderová, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 19.11.2021

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajs-306	**Názov predmetu:** Írsky jazyk 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Známka
V priebehu semestra študenti absolvujú priebežný písomný test. Po ukončení semestra absolvujú písomnú záverečnú skúšku (písomný test).
Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za priebežný písomný test získa menej ako 10 bodov.
Maximálny počet bodov je 100.
Študent má právo na jeden opravný termín písomnej záverečnej skúšky.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86–80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Záverečnú písomnú skúšku absolvujú študenti v stanovenom termíne pre ukončenie študijných povinností.
a) priebežné hodnotenie:
Priebežné hodnotenie
Priebežný test – 0 – 40 bodov
Spolu – 0 - 40 bodov
b) záverečné hodnotenie:
Záverečný písomný test – 0 – 60 bodov
Študent má právo na jeden opravný termín.Minimálny počet bodov pre udelenie hodnotenia je 65 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent
-ovláda základy čítania a výslovnosti v írskom jazyku
-pozná základy medzinárodnej fonetickej abecedy a vie ich aplikovať na írsky jazyk
-využíva základy írskej slovnej zásoby
-pozná základy írskej gramatiky a terminológie
-dokáže vytvoriť základné gramatické vety s rôznymi slovnými druhmi (predložky, zámená, slovesá, podstatné mená príslovky, atď.)

Stručná osnova predmetu:
Vymedzenie predmetu Írsky jazyk, úvod do problematiky
Írsky jazyk a jeho postavenie v Írskej republike

Charakteristika írskeho jazyka ako keltského jazyka
Základné špecifiká írskeho jazyka
Základné frázy v írskom jazyku
Predstavenie sa v írskom jazyku
Časy v írskom jazyku
Postavenie vetných členov v írskom jazyku
Vetná skladba v írskom jazyku
Záverečné zhodnotenie predmetu
Jednotlivé stretnutia pozostávajú z prezentácie danej témy a následnej diskusie.

Odporúčaná literatúra:
Irish dictionaries;
- https://www.teanglann.ie/en/fgb/
- https://en.wiktionary.org/wiki/Category:Irish_lemmas
- Dineen's Dictionary (pre-standardised spelling) - http://www.scriobh.ie/page.aspx?id=26&l=2
General Irish-language resources;
- http://nualeargais.ie/foghlaim/
- Bibliography of Irish Linguistics and Literature; https://bill.celt.dias.ie/vol4/index2.html
Irish grammar;
- http://nualeargais.ie/gnag/gram.htm
- Graiméar na Gaedhilge (1906) - https://en.wikisource.org/wiki/Graim %C3%A9ar_na_Gaedhilge
Resources for Munster Irish;
- Myles Dillon & Donncha Ó Cróinín; 1961, Teach Yourself Irish (https:// ia801608.us.archive.org/34/items/TeachYourselfIrish/TYI1961.pdf)
(in French)
- Marie-Louise Sjoestedt-Jonval; 1931, Phonétique d'un parler irlandais de Kerry https://fr.wikisource.org/wiki/Phon%C3%A9tique_d%E2%80%99un_parler_irlandais_de_Kerry
- Marie-Louise Sjoedest-Jonval; 1938, Description de un parler irlandais de Kerry https://fr.wikisource.org/wiki/Description_d%E2%80%99un_parler_irlandais_de_Kerry
Irish-language History;
- Doyle, Aidan; 2015, A History of the Irish Language: From the Norman Invasion to Independence. Oxford.
- The Story of English (effect on Irish language) – Episode 8 "The Loaded Weapon" (in 7 parts) https://www.youtube.com/watch?v=hsOduU-20qk&list=PL1DAC7C41112A9B3E
Authors of Munster Irish;
"The Blasket-Island Writers"; Tomás Ó Criomhthain, Muiris Ó Súilleabháin, Peig Sayers https://www.youtube.com/watch?v=DM166JoI-Us - Oileán Eile ("Another Island")
- Tomás Ó Criomhthain; https://wikisource.org/wiki/Author:Tom%C3%A1s_ %C3%93_Criomhthain
An t-Oileánach ("The Islandman")
- Muiris Ó Súilleabháin;
Fiche Blia[dha]n ag Fás ("Twenty Years a-Growing")
- Peig Sayers;
Peig – A Scéal Féin (Peg – Her Own Story)
Machtnamh Seanamhná (The Reflections of an Old Woman)
- Peadar Ua Laoghaire; https://wikisource.org/wiki/Author:Peadar_Ua_Laoghaire
Mo Sgéal Féin ("My Own Story");
https://wikisource.org/wiki/Mo_Sg%C3%A9al_F%C3%A9in (with audio of native speaker)
Irish-Language Media;

- Raidio na Gaeltachta, https://www.rte.ie/rnag/
- TG4, https://www.tg4.ie/ga/
BILOVESKÝ, V. 2012. Globalizácia ako negatívum rozvoja. In: Studia russico-slovaca 1. Ružomberok : UC Rosenbergensis. s. 119 – 122. ISBN 978-8080-8497-02.
BILOVESKÝ, V. 2013. Does Integrating Europe Need Polylingualism and Multiculturalism? In: European Researcher. Vol. 42, no. 2-3, s. 455-461.
DE PAOR. 1988. The People of Ireland. In: The People of Ireland. 1988. Dublin : The Appletree Press.ISBN 0-86281-198-8.
MHIC MHATHÚNA, M. 2008. Supporting children´s participation in second-language stories in an Irish-language preschool. In: Early Years: An International Research Journal. 2008. vol, 28, no. 3. s. 299-309. ISSN 0957-5146.
MORIARTY, M. 2009. Normalising language through television: the case of the Irish language television channel, TG4. In: Journal of Multicultural Discourses. 2009. vol. 4, no. 2, s. 137-149. ISSN 1744-7143.
Ó HIFEARNÁIN, T. 2008. Raising Children to be Bilingual in the Gaeltacht: Language Preference and Practice. In: International Journal of Bilingual Education and Bilingualism. 2008. vol. 10, no. 4, s. 510-528. ISSN 1367-0050.
Ó LAOIRE, M. 2012. Language policy and minority language education in Ireland: re-exploring the issues. In: Language, Culture and Curriculum. 2012. vol 25, no. 1, s. 17-25. ISSN 0790-8318.
Ó RIAIN, S. 2010. Irish and Scottish Gaelic. A European Perspective. In: Naukovij visnik Volinskogo nacionaľnogo universitetu imeni Lesi Ukrainki. 2010. s. 262-267.
Ó TUATHAIGH, G. 1988. The Celts II. In: BBC, The People of Ireland. Dublin: The Appletree Press, 1988. pp. 40-54. ISBN 0-86281-198-8.
Ó TOOLE, C, FLETCHER, P. 2010. Validity of a Parent Report Instrument for Irish-Speaking Toddlers. In: First Language. 2010. s. 199-217.
SLATINSKÁ, A. 2014. Irish language as a part of cultural identity of the Irish.
In European journal of social and human sciences. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta, 2014. - ISSN 1339-6773. - Vol. 3, no. 3 (2014), pp.151-155.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk B2

Poznámky - časová záťaž študenta
časová záťaž študenta: 90 hodín
kombinované štúdium (S): 13 hodín
príprava na priebežný písomný test: 37 hodín
príprava na záverečný písomný test: 40 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
18.92	27.03	2.7	24.32	16.22	5.41	5.41	0.0

Vyučujúci: Mgr. Anna Slatinská, PhD., univ. doc., M.A. James Ó Conaill

Dátum poslednej zmeny: 29.04.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajs-316	**Názov predmetu:** Írsky jazyk 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Známka V priebehu semestra študenti absolvujú priebežný písomný test. Po ukončení semestra absolvujú písomnú záverečnú skúšku (písomný test). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za priebežný písomný test získa menej ako 10 bodov. Maximálny počet bodov je 100. Študent má právo na jeden opravný termín písomnej záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86–80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Záverečnú písomnú skúšku absolvujú študenti v stanovenom termíne pre ukončenie študijných povinností. a) priebežné hodnotenie: Priebežné hodnotenie Priebežný test – 0 – 40 bodov Spolu – 0 - 40 bodov b) záverečné hodnotenie: Záverečný písomný test – 0 – 60 bodov Študent má právo na jeden opravný termín.Minimálny počet bodov pre udelenie hodnotenia je 65 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent -ovláda základy čítania a výslovnosti v írskom jazyku -pozná základy medzinárodnej fonetickej abecedy a vie ich aplikovať na írsky jazyk -využíva základy írskej slovnej zásoby -pozná základy írskej gramatiky a terminológie -dokáže vytvoriť základné gramatické vety s rôznymi slovnými druhmi (predložky, zámená, slovesá, podstatné mená príslovky, atď.)	
Stručná osnova predmetu: Vymedzenie predmetu Írsky jazyk, úvod do problematiky Írsky jazyk a jeho postavenie v Írskej republike	

Charakteristika írskeho jazyka ako keltského jazyka
Základné špecifiká írskeho jazyka
Základné frázy v írskom jazyku
Predstavenie sa v írskom jazyku
Časy v írskom jazyku
Postavenie vetných členov v írskom jazyku
Vetná skladba v írskom jazyku
Záverečné zhodnotenie predmetu
Jednotlivé stretnutia pozostávajú z prezentácie danej témy a následnej diskusie.

Odporúčaná literatúra:

Irish dictionaries;
- https://www.teanglann.ie/en/fgb/
- https://en.wiktionary.org/wiki/Category:Irish_lemmas
- Dineen's Dictionary (pre-standardised spelling) - http://www.scriobh.ie/page.aspx?id=26&l=2
General Irish-language resources;
- http://nualeargais.ie/foghlaim/
- Bibliography of Irish Linguistics and Literature; https://bill.celt.dias.ie/vol4/index2.html
Irish grammar;
- http://nualeargais.ie/gnag/gram.htm
- Graiméar na Gaedhilge (1906) - https://en.wikisource.org/wiki/Graim %C3%A9ar_na_Gaedhilge
Resources for Munster Irish;
- Myles Dillon & Donncha Ó Cróinín; 1961, Teach Yourself Irish (https:// ia801608.us.archive.org/34/items/TeachYourselfIrish/TYI1961.pdf)
(in French)
- Marie-Louise Sjoestedt-Jonval; 1931, Phonétique d'un parler irlandais de Kerry https://fr.wikisource.org/wiki/Phon%C3%A9tique_d%E2%80%99un_parler_irlandais_de_Kerry
- Marie-Louise Sjoedest-Jonval; 1938, Description de un parler irlandais de Kerry https://fr.wikisource.org/wiki/Description_d%E2%80%99un_parler_irlandais_de_Kerry
Irish-language History;
- Doyle, Aidan; 2015, A History of the Irish Language: From the Norman Invasion to Independence. Oxford.
- The Story of English (effect on Irish language) – Episode 8 "The Loaded Weapon" (in 7 parts) https://www.youtube.com/watch?v=hsOduU-20qk&list=PL1DAC7C41112A9B3E
Authors of Munster Irish;
"The Blasket-Island Writers"; Tomás Ó Criomhthain, Muiris Ó Súilleabháin, Peig Sayers https://www.youtube.com/watch?v=DM166JoI-Us - Oileán Eile ("Another Island")
- Tomás Ó Criomhthain; https://wikisource.org/wiki/Author:Tom%C3%A1s_ %C3%93_Criomhthain
An t-Oileánach ("The Islandman")
- Muiris Ó Súilleabháin;
Fiche Blia[dha]n ag Fás ("Twenty Years a-Growing")
- Peig Sayers;
Peig – A Scéal Féin (Peg – Her Own Story)
Machtnamh Seanamhná (The Reflections of an Old Woman)
- Peadar Ua Laoghaire; https://wikisource.org/wiki/Author:Peadar_Ua_Laoghaire
Mo Sgéal Féin ("My Own Story");
https://wikisource.org/wiki/Mo_Sg%C3%A9al_F%C3%A9in (with audio of native speaker)
Irish-Language Media;

- Raidio na Gaeltachta, https://www.rte.ie/rnag/
- TG4, https://www.tg4.ie/ga/
BILOVESKÝ, V. 2012. Globalizácia ako negatívum rozvoja. In: Studia russico-slovaca 1. Ružomberok : UC Rosenbergensis. s. 119 – 122. ISBN 978-8080-8497-02.
BILOVESKÝ, V. 2013. Does Integrating Europe Need Polylingualism and Multiculturalism? In: European Researcher. Vol. 42, no. 2-3, s. 455-461.
DE PAOR. 1988. The People of Ireland. In: The People of Ireland. 1988. Dublin : The Appletree Press.ISBN 0-86281-198-8.
MHIC MHATHÚNA, M. 2008. Supporting children´s participation in second-language stories in an Irish-language preschool. In: Early Years: An International Research Journal. 2008. vol, 28, no. 3. s. 299-309. ISSN 0957-5146.
MORIARTY, M. 2009. Normalising language through television: the case of the Irish language television channel, TG4. In: Journal of Multicultural Discourses. 2009. vol. 4, no. 2, s. 137-149. ISSN 1744-7143.
Ó HIFEARNÁIN, T. 2008. Raising Children to be Bilingual in the Gaeltacht: Language Preference and Practice. In: International Journal of Bilingual Education and Bilingualism. 2008. vol. 10, no. 4, s. 510-528. ISSN 1367-0050.
Ó LAOIRE, M. 2012. Language policy and minority language education in Ireland: re-exploring the issues. In: Language, Culture and Curriculum. 2012. vol 25, no. 1, s. 17-25. ISSN 0790-8318.
Ó RIAIN, S. 2010. Irish and Scottish Gaelic. A European Perspective. In: Naukovij visnik Volinskogo nacionaľnogo universitetu imeni Lesi Ukrainki. 2010. s. 262-267.
Ó TUATHAIGH, G. 1988. The Celts II. In: BBC, The People of Ireland. Dublin: The Appletree Press, 1988. pp. 40-54. ISBN 0-86281-198-8.
Ó TOOLE, C, FLETCHER, P. 2010. Validity of a Parent Report Instrument for Irish-Speaking Toddlers. In: First Language. 2010. s. 199-217.
SLATINSKÁ, A. 2014. Irish language as a part of cultural identity of the Irish.
In European journal of social and human sciences. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta, 2014. - ISSN 1339-6773. - Vol. 3, no. 3 (2014), pp.151-155.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk B2

Poznámky - časová záťaž študenta
časová záťaž študenta: 90 hodín
kombinované štúdium (S): 13 hodín
príprava na priebežný písomný test: 37 hodín
príprava na záverečný písomný test: 40 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
66.67	16.67	16.67	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Anna Slatinská, PhD., univ. doc., M.A. James Ó Conaill

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajs-308	**Názov predmetu:** Írsky jazyk 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Seminár
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na konci kurzu každý študent absolvuje písomnú a ústnu skúšku v triede.
Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získa minimálne 65 bodov zo 100 bodov za splnenie daných podmienok. Kredity nebudú pridelené študentovi, ktorý neodovzdá seminárnu prácu počas semestra alebo získa menej ako 65 %. Študent má právo upraviť seminárnu prácu, ak ju považuje za nedostatočnú a/alebo ju predložiť druhýkrát. Hodnotenie bude založené na klasifikačnej stupnici ECTS: A (100-94 %), B (93-87 %), C (86-80 %), D (79- 73 %), E (72- 65 %).

Výsledky vzdelávania:
Írsky jazyk 2 bude ďalej skúmať základné konverzačné írske frázy, bežnú slovnú zásobu, ako aj základnú gramatiku a fonológiu, s ktorými sa študenti oboznámili počas Írskeho jazyka 1. Študenti budú môcť ďalej rozvíjať svoje komunikačné zručnosti v írskom jazyku smerom k dosiahnutiu úrovne A1 podľa CEFR.
Cieľom Írskeho jazyka 2 je poskytnúť študentom:
- schopnosť čítať a vyslovovať írsky tak, ako vyslovujú rodení írski hovoriaci,
- ďalej rozvíjať slovnú zásobu v súlade s úrovňou A1 podľa CEFR,
- znalosť základov írskej gramatiky a gramatickej terminológie,
- schopnosť tvoriť základné gramatické vety zahŕňajúce rôzne slovné druhy (predložky, zámená, podstatné mená, prídavné mená, slovesá, príslovky atď.),
- schopnosť viesť jednoduché dialógy a komunikovať o základných témach, ako je rodina, jedlo, cestovanie.

Stručná osnova predmetu:
1. týždeň: Zopakovanie učiva z predmetu Írsky jazyk 1.
2. týždeň: An tAinm Briathartha. Rozprávanie o súčasných činnostiach a zábavách I.
3. týždeň: An tAinm Briathartha. Rozprávanie o súčasných činnostiach a zábavách II.
4. týždeň: An tAinm Briathartha. Rozprávanie o súčasných činnostiach a zábavách III.
5. týždeň: Záľuby a neobľúbené činnosti. Predložkové zámeno: le
6. týždeň: Záľuby a neobľúbené činnosti II.
7. týždeň: Rozprávanie o chorobe. Návšteva u lekára.
8. týždeň: An tAinm Briathartha IV. Cieľ a príčina.

9. týždeň: An Aimsir Láithreach (Prítomný čas). Opakovanie.
10. týždeň: Opakovanie tém.
11. týždeň: Jedlo a nápoje.
12. týždeň: Opakovanie.
13. týždeň: Skúška.

Odporúčaná literatúra:

• Ó Domhnalláin, T. 1967, Buntús cainte: a first step in spoken Irish, Oifig an tSoláthair, Baile Átha Cliath.
• Teastas Eorpach na Gaeilge (European Certificate of Irish) Welcome to Teastas Eorpach na Gaeilge (teg.ie)
• Bibliography of Irish Linguistics and Literature: https://bill.celt.dias.ie/vol4/index2.html
• Irish grammar; - http://nualeargais.ie/gnag/gram.htm
• Raidio na Gaeltachta, https://www.rte.ie/rnag/
• TG4, https://www.tg4.ie/ga/
• SLATINSKÁ, A. 2014. Irish language as a part of cultural identity of the Irish. In European journal of social and human sciences. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta, 2014. - ISSN 1339-6773. - Vol. 3, no. 3 (2014), pp.151-155

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk B2

Poznámky - časová záťaž študenta
časová záťaž študenta: 90 hodín
kombinované štúdium (S): 13 hodín
samoštúdium: 77 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
46.67	20.0	20.0	6.67	0.0	6.67	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Anna Slatinská, PhD., univ. doc., M.A. James Ó Conaill

Dátum poslednej zmeny: 31.01.2024

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-ajs-310	**Názov predmetu:** Írsky jazyk 3
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Známka V priebehu semestra študenti absolvujú priebežný písomný test. Po ukončení semestra absolvujú písomnú záverečnú skúšku (písomný test). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za priebežný písomný test získa menej ako 10 bodov. Maximálny počet bodov je 100. Študent má právo na jeden opravný termín písomnej záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86–80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Záverečnú písomnú skúšku absolvujú študenti v stanovenom termíne pre ukončenie študijných povinností. a) priebežné hodnotenie: Priebežné hodnotenie Priebežný test – 0 – 40 bodov Spolu – 0 - 40 bodov b) záverečné hodnotenie: Záverečný písomný test – 0 – 60 bodov Študent má právo na jeden opravný termín.Minimálny počet bodov pre udelenie hodnotenia je 65 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent -ovláda základy čítania a výslovnosti v írskom jazyku -pozná základy medzinárodnej fonetickej abecedy a vie ich aplikovať na írsky jazyk -využíva základy írskej slovnej zásoby -pozná základy írskej gramatiky a terminológie -dokáže vytvoriť základné gramatické vety s rôznymi slovnými druhmi (predložky, zámená, slovesá, podstatné mená príslovky, atď.) -dokáže vytvoriť jednoduché dialógy nadväzujúc na írsky jazyk 1 a vie komunikovať o bežných témach (rodina, cestovanie, jedlo, atď.) -je schopný komunikovať na zložitejšie témy v írskom jazyku	

-dokáže porozumieť pokročilým formám dialógu a odpovedať na otázky na vybranú tému na základe prečítaného textu

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Irish dictionaries;
- https://www.teanglann.ie/en/fgb/
- https://en.wiktionary.org/wiki/Category:Irish_lemmas
- Dineen's Dictionary (pre-standardised spelling) - http://www.scriobh.ie/page.aspx?id=26&l=2
General Irish-language resources;
- http://nualeargais.ie/foghlaim/
- Bibliography of Irish Linguistics and Literature; https://bill.celt.dias.ie/vol4/index2.html
Irish grammar;
- http://nualeargais.ie/gnag/gram.htm
- Graiméar na Gaedhilge (1906) - https://en.wikisource.org/wiki/Graim %C3%A9ar_na_Gaedhilge
Resources for Munster Irish;
- Myles Dillon & Donncha Ó Cróinín; 1961, Teach Yourself Irish (https:// ia801608.us.archive.org/34/items/TeachYourselfIrish/TYI1961.pdf)
(in French)
- Marie-Louise Sjoestedt-Jonval; 1931, Phonétique d'un parler irlandais de Kerry https://fr.wikisource.org/wiki/Phon%C3%A9tique_d%E2%80%99un_parler_irlandais_de_Kerry
- Marie-Louise Sjoedest-Jonval; 1938, Description de un parler irlandais de Kerry https://fr.wikisource.org/wiki/Description_d%E2%80%99un_parler_irlandais_de_Kerry
Irish-language History;
- Doyle, Aidan; 2015, A History of the Irish Language: From the Norman Invasion to Independence. Oxford.
- The Story of English (effect on Irish language) – Episode 8 "The Loaded Weapon" (in 7 parts) https://www.youtube.com/watch?v=hsOduU-20qk&list=PL1DAC7C41112A9B3E
Authors of Munster Irish;
"The Blasket-Island Writers"; Tomás Ó Criomhthain, Muiris Ó Súilleabháin, Peig Sayers https://www.youtube.com/watch?v=DM166JoI-Us - Oileán Eile ("Another Island")
- Tomás Ó Criomhthain; https://wikisource.org/wiki/Author:Tom%C3%A1s_ %C3%93_Criomhthain
An t-Oileánach ("The Islandman")
- Muiris Ó Súilleabháin;
Fiche Blia[dha]n ag Fás ("Twenty Years a-Growing")
- Peig Sayers;
Peig – A Scéal Féin (Peg – Her Own Story)
Machtnamh Seanamhná (The Reflections of an Old Woman)
- Peadar Ua Laoghaire; https://wikisource.org/wiki/Author:Peadar_Ua_Laoghaire
Mo Sgéal Féin ("My Own Story");
https://wikisource.org/wiki/Mo_Sg%C3%A9al_F%C3%A9in (with audio of native speaker)
Irish-Language Media;
- Raidio na Gaeltachta, https://www.rte.ie/rnag/
- TG4, https://www.tg4.ie/ga/
BILOVESKÝ, V. 2012. Globalizácia ako negatívum rozvoja. In: Studia russico-slovaca 1. Ružomberok : UC Rosenbergensis. s. 119 – 122. ISBN 978-8080-8497-02.

BILOVESKÝ, V. 2013. Does Integrating Europe Need Polylingualism and Multiculturalism? In: European Researcher. Vol. 42, no. 2-3, s. 455-461.
DE PAOR. 1988. The People of Ireland. In: The People of Ireland. 1988. Dublin : The Appletree Press.ISBN 0-86281-198-8.
MHIC MHATHÚNA, M. 2008. Supporting children´s participation in second-language stories in an Irish-language preschool. In: Early Years: An International Research Journal. 2008. vol, 28, no. 3. s. 299-309. ISSN 0957-5146.
MORIARTY, M. 2009. Normalising language through television: the case of the Irish language television channel, TG4. In: Journal of Multicultural Discourses. 2009. vol. 4, no. 2, s. 137-149. ISSN 1744-7143.
Ó HIFEARNÁIN, T. 2008. Raising Children to be Bilingual in the Gaeltacht: Language Preference and Practice. In: International Journal of Bilingual Education and Bilingualism. 2008. vol. 10, no. 4, s. 510-528. ISSN 1367-0050.
Ó LAOIRE, M. 2012. Language policy and minority language education in Ireland: re-exploring the issues. In: Language, Culture and Curriculum. 2012. vol 25, no. 1, s. 17-25. ISSN 0790-8318.
Ó RIAIN, S. 2010. Irish and Scottish Gaelic. A European Perspective. In: Naukovij visnik Volinskogo nacionaľnogo universitetu imeni Lesi Ukrainki. 2010. s. 262-267.
Ó TUATHAIGH, G. 1988. The Celts II. In: BBC, The People of Ireland. Dublin: The Appletree Press, 1988. pp. 40-54. ISBN 0-86281-198-8.
Ó TOOLE, C, FLETCHER, P. 2010. Validity of a Parent Report Instrument for Irish-Speaking Toddlers. In: First Language. 2010. s. 199-217.
SLATINSKÁ, A. 2014. Irish language as a part of cultural identity of the Irish.
In European journal of social and human sciences. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta, 2014. - ISSN 1339-6773. - Vol. 3, no. 3 (2014), pp.151-155.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk B2

Poznámky - časová záťaž študenta
časová záťaž študenta: 90 hodín
kombinované štúdium (S): 13 hodín
príprava na priebežný písomný test: 37 hodín
príprava na záverečný písomný test: 40 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
20.0	60.0	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Anna Slatinská, PhD., univ. doc., M.A. James Ó Conaill

Dátum poslednej zmeny: 29.04.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fil-001	**Názov predmetu:** Úvod do filozofie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Prednáška
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent počas semestra absolvuje dva vedomostné testy, jeden v polovici semestra a druhý na konci semestra. Po ukončení semestra odovzdá písomnú prácu na vybranú tému. Súčet bodov za uvedené tri povinnosti predstavuje výsledné hodnotenie študenta. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

a) priebežné hodnotenie:
Test 1 (témy 1-6)..... 0-30 bodov
Test 2 (témy 7-13).....: 0-30 bodov
b) záverečné hodnotenie:
Písomná práca .....: 0-40 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent:
1. Vie vymedziť miesto filozofie vo vzťahu k špeciálnym vedám,
2. Pozná klasifikáciu vied a rozdiel v ich metódach skúmania,
3. Pozná periodizáciu dejín filozofie, dominantné problémy a kľúčové postavy v dejinách filozofie,
4. Pozná jednotlivé disciplíny systematickej filozofie a základné problémy, ktoré skúmajú,
5. Dokáže identifikovať miesto filozofického problému v systéme filozofie a v dejinách filozofie (do ktorých oblastí môže spadať jeho riešenie)
6. Rozumie úrovniam študijnej literatúry a pozná elementárne základy práce s odbornou literatúrou

Stručná osnova predmetu:
1. Štruktúra vied, miesto filozofie
2. Dejiny filozofie a filozofia
3. Dejiny filozofie (periodizácia, hlavné postavy a diela západnej filozofie)
4. Logika
5. Ontológia – z čoho je zložený svet?
6. Epistemológia – čo môžeme spoznať?
7. Filozofia jazyka – čo je možné povedať?
8. Filozofia mysle – čo je to myseľ?
9. Filozofia vedy – ako poznáva veda?

10. Sociálna a právna filozofia – človek, štát a právo
11. Eika - dobro a zlo, čo máme robiť?
12. Estetika a filozofia umenia– škaredé a krásne
13. Filozofická antropológia – čo je človek?

Odporúčaná literatúra:

ANZENBACHER, A. (2004): Úvod do filozofie. Praha : Portál.
PEREGRIN, J. (2008): Filozofie pro normální lidi. Praha : Dokořán.
NAGEL, T. (1991): Čo to všetko znamená? Prel. F. Novosad. Bratislava : Bradlo.
RUSSELL, B. (1992): Problémy filozofie. Bratislava : P and K.
STRAWSON, P. F. (2001): Analýza a metafyzika . Úvod do filozofie. Bratislava : Kalligram.
LIESSMANN, K., ZENATY, G. (1994): O myšlení. Úvod do filosofie. Olomouc : Votobia.
MOORE, G. E. (1955): Some main problems of Philosophy. Leicester : The Blackfriars Press.
SCRUTON, R. (2003): Průvodce inteligentního člověka filosofií. Brno : Barrister & Principal.
LEŠKO, V. (1992): Úvod do filozofie. Košice : UPJŠ.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský,český a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hod z toho:.
kombinované štúdium (P, S, K): ..... 26 hod.
príprava na vyučovanie ..... 39 hod.
príprava na test 1..... 12 hod
príprava na test 2 ..... 25 hod
práca v knižnici – príprava na pís. prácu ..... 28 hod
písanie práce: ..... 20 hod

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 210

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
14.76	20.0	20.0	14.29	14.76	2.86	13.33	0.0

Vyučujúci: Mgr. Michal Šedík, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 07.07.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-fil-003	**Názov predmetu:** Úvod do filozofie jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: **a) priebežné hodnotenie:** Test k okruhom č. 1-3 ...: 0-20 bodov Test k okruhom č. 4-5 ...: 0-20 bodov **b) záverečné hodnotenie:** Záverečná esej: 0-60 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. pozná základné témy filozofie jazyka, 2. rozumie vzťahu filozofie jazyka k iným jazykovedným disciplínam, 3. dokáže analyzovať vybrané jazykové fenomény, 4. orientuje sa v základných problémoch disciplíny, 5. dokáže kriticky prehodnocovať a porovnávať rôzne riešenia jazykových fenoménov.	
Stručná osnova predmetu: 1. G. Frege: objekt a pojem, zmysel a referencia, 2. B. Russell: deskripcie a existencia, teória typov, 3. Wittgenstein 1: zmysluplné výroky, výroky bez zmyslu, nezmyselné výroky, 4. Verifikačná teória významu: status verifikácie, silná/slabá, analytické a syntetické výroky, 5. L. Wittgenstein 2: jazykové hry, argument proti privátnemu jazyku, ostenzívne definície, použitie a význam.	
Odporúčaná literatúra: 1. CARNAP, R. Testovateľnosť a význam. In: Antológia z diel filozofov. Logický empirizmus a filozofia prírodných vied IX. Str. 307-317, Bratislava 1968. 2. KOLMAN, V. (2002): Logika Gottloba Frega. Filosofia, Praha. 3. RUSSELL, B. (2003): Analýza poznania. Bratislava 2003, Kalligram. 4. WITTGENSTEIN, L. Tractatus logico - philosophicus. (1993), OIKOYMENH, Praha. 5. WITTGENSTEIN, L. Filozofické skúmania. (1979) Bratislava.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: Slovenský	

Poznámky - časová záťaž študenta
celková časová záťaž: 150 hod.
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod
práca v knižnici: 35 hod
príprava eseje a písanie eseje: 40 hod.
príprava ne testy: 49 hod:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 128

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
20.31	29.69	28.13	7.03	11.72	0.0	3.13	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Schmidt, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.07.2025

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-rus-218	**Názov predmetu:** Čítanie a počúvanie s porozumením 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: Cvičenie
Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V 12. týždni semestra študent absolvuje písomný test a po ukončení semestra záverečnú ústnu skúšku. Maximálny celkový počet bodov získaných za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Študent má právo na 1 opravný termín záverečnej skúšky. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).

a) priebežné hodnotenie:
Písomný test v 12. týždni semestra - 0 - 50 bodov
b) záverečné hodnotenie:
Ústna skúška - 0 - 50 bodov

Výsledky vzdelávania:
Študent rozumie rozsahu a intencii hovorených slov ako aj odborných výrazov, idiómov, hovorovej reči a dialektov. Študent rozumie hovorenému slovu v rozsahu, ktorý umožňuje bežný dialóg. Je schopný zúčastniť sa v rozhovore a diskusii s rodeným používateľom jazyka. Študent je schopný porozumieť písomný a počúvaný text v ruštine, pričom prejav môže byť hovorený v prirodzenom, individuálnom tempe, ako aj v rôznych iných komunikačných podmienkach. Rozumie ruské tematické prejavy, slávnostné príhovory, rozhlasové a televízne programy, filmy, satirické prejavy. Študent si pamätá základné pravidlá čítania. Použije svoje vedomosti na čítanie so správnym ruským prízvukom pri známych slovách. Je schopný správne, uvedomele a plynule čítať a porozumieť rozsahu a intencii hovorených slov. Aplikuje svoje poznatky v iných komunikačných podmienkach, vie odhadnúť význam doposiaľ neosvojených slov, napríklad pri literárnom čítaní a porozumení dlhšieho umeleckého textu. Hodnotí objektívne svoje schopnosti na základe známych kritérií.

Stručná osnova predmetu:
Dlhšie tematické celky: v reštaurácii, na letisku, na colnici, blahoželania, sviatky, jedálny lístok, príslovia a porekadlá, žartovné situácie, ruská ľudová rozprávka, detská literatúra (tlačená, písaná a zvuková podoba);
Nácviky čítania nového článku;
Analytické, syntetické čítanie;

Zisťovanie porozumenia s odhadom významu neznámych slov - práca s rusko-slovenským slovníkom;
Nácvik porozumenia ústneho prejavu učiteľa, texty predčítané učiteľom;
Audioorálne cvičenia, rozširovanie znalosti lexikálnych jednotiek;
Počúvanie a porozumenie rusky hovoriacich expedientov a prerozprávanie vypočutých textov;
Písomné dokončenie príbehu zvukových nahrávok.

Odporúčaná literatúra:

1. REPOŇ, A. – SIROTKINA, T. : Russkij jazyk kak inostrannyj: Učebnik dlja slovackich studentov. Surgut, 2018.
2. AKSENOVA, M. P.: Russkij jazyk po-novomu. Sankt Petersburg: Zlatoust, 2000.
3. GLAZUNOVA, O. I.: Davajte govoriť po-russki. Učebnik po russkomu jazyku. Moskva: Russkij jazyk, 2004.
4. ŽIVKOVIČ, I. : Russkaja grammatika v upražnenijach. Moskva: Flinta, Nauka, 2014.
5. MOSKVITINA, L. I. : V mire novostej. Učebnoje posobije po razvitiju navykov audirovanija na materiale jazyka sredstv massovoj informacii. Sankt Petersburg: Zlatoust, 2013.
7. ESMANTOVA, T.: Russkij jazyk: 5 elementov. Uroveň A1 (elementarnyj). Učebnik. Sankt Petersburg: Zlatoust, 2016.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, ruský B1

Poznámky - časová záťaž študenta
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (S, K): 26 h.
samoštúdium: 20 h.
čítanie textov: 24 h.
príprava seminárnej práce: 20 h.
príprava na písomný test: 20 h.
príprava na ústnu skúšku: 40 h.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 57

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
43.86	19.3	15.79	5.26	15.79	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Anton Repoň, PhD., univ. doc.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-sju-001	**Názov predmetu:** Španielčina 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Seminár **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. **a) priebežné hodnotenie:** účasť a aktivity na hodinách (0-20 bodov) **b) záverečné hodnotenie:** záverečný test (0-80 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Na konci kurzu je študent schopný podať informácie o sebe a svojej rodine, priblížiť svoj študijný odbor a školu, na ktorej študuje, hovoriť o svojich zvykoch, opísať svoju izbu/byt/dom; dokáže komunikovať v prítomnom, čase, rozoznáva oznamovací a rozkazovací spôsob; pozná princípy španielskej gramatiky v rámci jazykovej úrovne A1; rozumie výrazom základnej slovnej zásoby a vie ich použiť v správnej situácii; dokáže porozumieť jednoduchému textu zameranému na bežné témy, porozumieť jednoduchým pokynom a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi.	
Stručná osnova predmetu: 1. Rodina, 2. Dni v týždni, mesiace, 3. Každodenné opakujúce sa činnosti, 4. Zvratné slovesá v prítomnom čase, 5. Rozkazovací spôsob záporný, 6. Opis domu/bytu a zariadenia, 7. Stravovacie zvyky v Španielsku a na Slovensku, 8. Časovanie nepravidelných slovies v prítomnom čase, 9. Voľný čas	
Odporúčaná literatúra: 1. CASTRO VIÚDEZ, F. et al. 2012. Español en marcha. Madrid: SGEL. 2012 2. CORPAS, J. et al. 2013. Aula internacional 1 Nueva edición. Barcelona: difusión.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: Španielčina A1	
Poznámky - časová záťaž študenta 120 hod., z toho: prezenčné štúdium: 26 hod. príprava na skúšku + písomná skúška: 94 hod.	

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 103							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
38.83	14.56	14.56	9.71	7.77	13.59	0.97	0.0
Vyučujúci: Mgr. Eva Reichwalderová, PhD., univ. doc.							
Dátum poslednej zmeny: 14.09.2023							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-biu-203	**Názov predmetu:** Štatistické metódy v biológii
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** Prednáška **Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: písomný test (n/a) b) záverečné hodnotenie: samostatné detailné vyhodnotenie a prezentácia 2 biologických úloh (0-10 bodov) Podiel priebežného/ záverečného hodnotenia: 0/100	
Výsledky vzdelávania: Študent získa poznatky 1. zo základnej štatistickej terminológie a o základných štatistických softvéroch 2. o základných štatistických konceptoch a testoch v analýze kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov 3. o špecifikách, výhodách a limitácii štatistických testov Študent dokáže 1. naplánovať experiment a stanoviť pracovné hypotézy 2. vybrať vhodný štatistický postup v závislosti od dizajnu experimentu 3. triediť, analyzovať, štatisticky vyhodnotiť a interpretovať dáta získané v biologických pokusoch, 4. aktívne používať základné štatistické softvéry, 5. zaujať kritické stanovisko k publikovaným štatistickým dátam.	
Stručná osnova predmetu: Úloha štatistiky v biológii. Rozdelenie a typy dát. Popisná štatistika. Teória pravdepodobnosti. Distribúcia normálna, logaritmická a binomická. Základný súbor a náhodný výber. Testy normality. Testovanie hypotéz. Kontingenčné 2 x 2 a viacrozmerné tabuľky. t-test pre závislé a nezávislé súbory. Neparametrické testy. Jedno- a dvojfaktorová, hierarchická ANOVA. Lineárna regresia. Korelačná analýza. Zhluková analýza.	
Odporúčaná literatúra: 1. Altman D. G. 1990: Practical statistics for medical research. Taylor & Francis Ltd., Londýn 2. Fowler J., Cohen L. & Jarvis P. 1998: Practical statistics for field biology. John Wiley and Sons Ltd., Chichester. 3. Lepš, J. 1996.: Biostatistika. Vydavateľstvo JU, České Budějovice. 4. Vácha, J. 1998: Problém normálnosti v biologii a lékařství. Avicenum, Praha.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
90 hodín
kombinované štúdium: 26 hodín
samoštúdium: 59 hodín
príprava projektu: 5 hod.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 105

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
58.1	20.95	9.52	10.48	0.0	0.0	0.95

Vyučujúci: doc. RNDr. Roman Alberty, CSc., doc. Ing. Ján Tomaškin, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.09.2023

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-SVA-06	**Názov predmetu:** Študentská vedecká aktivita Li
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu:	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu:	
Odporúčaná literatúra:	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:	
Poznámky - časová záťaž študenta	
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 2	

abs	n	p	v
100.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD., univ. doc.	
Dátum poslednej zmeny:	
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-SVA-02	**Názov predmetu:** Študentská vedecká aktivita Sj
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu:	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu:	
Odporúčaná literatúra:	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:	
Poznámky - časová záťaž študenta	

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 10

abs	n	p	v
100.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD.	
Dátum poslednej zmeny:	
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-stu-801	**Názov predmetu:** Študentské túторstvo Sj 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby:
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na začiatku semestra si študent naštuduje študijné predpisy a zmapuje potreby okruhu študentov, nad ktorými prevzal túторstvo. Po konzultáciách s katedrovým študijným poradcom pripraví plán tvorivých aktivít s cieľom zvýšenia informovanosti študentov. V priebehu semestra realizuje informačné aktivity, ktoré v závere semestra vyhodnotí formou hodnotiacej správy a sebareflexie.

a) priebežné hodnotenie:
analýza a vyhodnotenie podnetov/potrieb/problémov: 0 – 20 bodov,
príprava aktivít: 0 – 25 bodov,
realizácia aktivít: 0 – 25 bodov,
spolu: 0 – 70 bodov
b) záverečné hodnotenie:
vypracovanie záverečnej sebahodnotiacej správy o zrealizovaných aktivitách a ich výsledkoch s relevantnými prílohami (plán aktivít, propagácia, zoznam zúčastnených, fotodokumentácia) a odporúčaniami
0 – 30 bodov
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent/študentka:
1. je schopný/schopná identifikovať potreby a problémy okruhu študentov, nad ktorým má túторstvo;
2. je schopný/schopná primerane komunikovať v študentskej komunite;
3. dokáže samostatne organizovať poradenské aktivity;
4. pri poradenstve aplikuje znalosť akademického prostredia;
5. vytvorí komunikačnú platformu na sociálnej sieti a efektívne ju využíva;
6. je schopný/schopná vyhodnotiť študentské podnety;
7. dokáže posúdiť vhodné formy propagácie svojich aktivít;
8. dokáže vyhodnotiť prínos svojich tvorivých aktivít a prezentovať ich výsledky.

Stručná osnova predmetu:

Tútor/tútorka spolupracuje s katedrovými koordinátormi ECTS pri študijnom poradenstve a informovaní študentov v študijných záležitostiach vyplývajúcich zo študijného poriadku a platnej legislatívy. V rámci samoštúdia sa oboznámi so študijnými predpismi. V súčinnosti so študijným poradcom zabezpečuje stretnutia s novoprijatými študentmi na začiatku akademického roka. Oboznamuje začínajúcich študentov so životom na univerzite, s ich právami a povinnosťami, objasňuje im princípy kreditového štúdia. Poskytuje študentom poradenstvo pri výbere predmetov a zostavovaní študijného plánu v AiS2. Zdieľa so študentmi svoje skúsenosti s výberom a zabezpečovaním študijnej literatúry, prípravou na skúšky, s možnosťami individuálneho štúdia, získania štipendií alebo zapojenia sa do činnosti študentských organizácií. Mapuje, analyzuje a vyhodnocuje potreby okruhu študentov, nad ktorým má túторstvo (napr. formou on-line dotazníka). V spolupráci s katedrovým študijným poradcom, resp. inými študentskými tútormi pripravuje informačné prezentácie a diskusie, ktoré účinne propaguje. Informuje študentov o dôležitých termínoch harmonogramu štúdia. Zbiera podnety od študentov, vyhodnocuje ich a komunikuje o študijných problémoch so zodpovednými pracovníkmi. Na komunikáciu využíva aj vhodnú platformu na sociálnej sieti.

Odporúčaná literatúra:

KAHN, Norma B. 2001. Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi. Praha : Portál, 2001.
MEŠKO, Dušan – KATUŠČÁK, Dušan – FINDRA, Ján a kol. 2013. Chcete byť úspešní na vysokej škole? Akademická príručka. Martin : Osveta, 2013.
Smernica č. 2/2020 o individuálnom štúdiu na FF UMB. Dostupné na internete: https://www.ff.umb.sk/dokumenty/smernice.html
Smernica č.12/2011 o záverečných, rigoróznych a habilitačných prácach na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Dostupné na internete: https://www.ff.umb.sk/dokumenty/smernice.html
Sprievodca štúdiom pre študentov so špecifickými potrebami na UMB v Banskej Bystrici. Dostupné na internete: https://www.umb.sk/studium/student/student-so-specifickymi-potrebami/informacie-pre-studentov-so-specifickymi-potrebami.html
Sprievodca užívateľa ECTS. 2015. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2015. Dostupné na internete: https://www.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=i&ID=5679
Študijný poriadok Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici pre študentov študijných programov akreditovaných od 1. 1. 2013. Dostupné na internete: https://www.umb.sk/studium/student/know-how-pre-studenta/studijne-predpisy.html
VETRÁKOVÁ, Milota. 2014. Systém kvality vzdelávania na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Banská Bystrica : Belianum, 2014.
Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dostupné na internete: https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-131

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž spolu: 90 hodín, z toho:
samoštúdium: 5
konzultácie plánu aktivít: 5
príprava aktivít: 20
realizácia aktivít: 40
príprava záverečnej správy: 20

Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 5							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Veronika Gondeková, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 14.10.2022							
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1d-stu-802	**Názov predmetu:** Študentské tútorstvo Sj 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby:
Typ predmetu: C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na začiatku semestra si študent naštuduje študijné predpisy a zmapuje potreby okruhu študentov, nad ktorými prevzal tútorstvo. Po konzultáciách s katedrovým študijným poradcom pripraví plán tvorivých aktivít s cieľom zvýšenia informovanosti študentov. V priebehu semestra realizuje informačné aktivity, ktoré v závere semestra vyhodnotí formou hodnotiacej správy a sebareflexie.

a) priebežné hodnotenie:
analýza a vyhodnotenie podnetov/potrieb/problémov: 0 – 20 bodov,
príprava aktivít: 0 – 25 bodov,
realizácia aktivít: 0 – 25 bodov,
spolu: 0 – 70 bodov
b) záverečné hodnotenie:
vypracovanie záverečnej sebahodnotiacej správy o zrealizovaných aktivitách a ich výsledkoch s relevantnými prílohami (plán aktivít, propagácia, zoznam zúčastnených, fotodokumentácia) a odporúčaniami
0 – 30 bodov
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal minimálne 65 zo 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent/študentka:
1. je schopný/schopná identifikovať potreby a problémy okruhu študentov, nad ktorým má tútorstvo;
2. je schopný/schopná primerane komunikovať v študentskej komunite;
3. dokáže samostatne organizovať poradenské aktivity;
4. pri poradenstve aplikuje znalosť akademického prostredia;
5. vytvorí komunikačnú platformu na sociálnej sieti a efektívne ju využíva;
6. je schopný/schopná vyhodnotiť študentské podnety;
7. dokáže posúdiť vhodné formy propagácie svojich aktivít;
8. dokáže vyhodnotiť prínos svojich tvorivých aktivít a prezentovať ich výsledky.

Stručná osnova predmetu:

Tútor/tútorka spolupracuje s katedrovými koordinátormi ECTS pri študijnom poradenstve a informovaní študentov v študijných záležitostiach vyplývajúcich zo študijného poriadku a platnej legislatívy. V rámci samoštúdia sa oboznámi so študijnými predpismi. V súčinnosti so študijným poradcom poskytuje študentom poradenstvo pri výbere predmetov a zostavovaní študijného plánu v AiS2. Zdieľa so študentmi svoje skúsenosti s výberom a zabezpečovaním študijnej literatúry, prípravou na skúšky, s možnosťami individuálneho štúdia, získania štipendií alebo zapojenia sa do činnosti študentských organizácií. Mapuje, analyzuje a vyhodnocuje potreby okruhu študentov, nad ktorým má tútorstvo (napr. formou on-line dotazníka). V spolupráci s katedrovým študijným poradcom, resp. inými študentskými tútormi pripravuje informačné prezentácie a diskusie, ktoré účinne propaguje. Informuje študentov o dôležitých termínoch harmonogramu štúdia. Zbiera podnety od študentov, vyhodnocuje ich a komunikuje o študijných problémoch so zodpovednými pracovníkmi. Na komunikáciu využíva aj vhodnú platformu na sociálnej sieti.

Odporúčaná literatúra:

KAHN, Norma B. 2001. Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi. Praha : Portál, 2001.
MEŠKO, Dušan – KATUŠČÁK, Dušan – FINDRA, Ján a kol. 2013. Chcete byť úspešní na vysokej škole? Akademická príručka. Martin : Osveta, 2013.
Smernica č. 2/2020 o individuálnom štúdiu na FF UMB. Dostupné na internete: https://www.ff.umb.sk/dokumenty/smernice.html
Smernica č.12/2011 o záverečných, rigoróznych a habilitačných prácach na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Dostupné na internete: https://www.ff.umb.sk/dokumenty/smernice.html
Sprievodca štúdiom pre študentov so špecifickými potrebami na UMB v Banskej Bystrici. Dostupné na internete: https://www.umb.sk/studium/student/student-so-specifickymi-potrebami/informacie-pre-studentov-so-specifickymi-potrebami.html
Sprievodca užívateľa ECTS. 2015. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2015. Dostupné na internete: https://www.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=i&ID=5679
Študijný poriadok Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici pre študentov študijných programov akreditovaných od 1. 1. 2013. Dostupné na internete: https://www.umb.sk/studium/student/know-how-pre-studenta/studijne-predpisy.html
VETRÁKOVÁ, Milota. 2014. Systém kvality vzdelávania na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Banská Bystrica : Belianum, 2014.
Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dostupné na internete: https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-131

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
Časová záťaž spolu: 90 hodín, z toho:
samoštúdium: 5
konzultácie plánu aktivít: 5
príprava aktivít: 20
realizácia aktivít: 40
príprava záverečnej správy: 20

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Veronika Gondeková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.10.2022
Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-sbc-01	**Názov predmetu:** Štátna skúška Bakalárska práca s obhajobou

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby:
Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 10

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Absolvovanie všetkých povinných predmetov študijného programu, absolvovanie povinne voliteľných predmetov študijného programu a výberových predmetov v predpísanej skladbe v rozsahu minimálne 170 kreditov.
Záverečné hodnotenie: Štátna skúška má dve časti:
(1) Obhajoba bakalárskej práce. Vedúci bakalárskej práce a oponent vypracujú posudok práce a navrhnú hodnotenie. Komisia pre štátne skúšky komplexne hodnotí kvalitu bakalárskej práce na základe posudkov a študentovej obhajoby práce.
(2) Súčasťou štátnej skúšky Bakalárska práca s obhajobou je kolokviálna rozprava (Metodický pokyn ku štátnej skúške, 2022). V kolokviu študent reaguje na formulované otázky a okruhy v podobe širšie koncipovaného problému, súvisiaceho s bakalárskou prácou, ktorého riešenie od študenta vyžaduje znalosť poznatkov uvedených v tézach ku štátnej skúške. Tieto vychádzajú z odborovo-didaktického základu vo väzbe na širšie psychodidaktické súvislosti edukácie.
Podmienky získania hodnotenia A až E sú zohľadnením obsahu štátnej skúšky, ktoré udelí komisia pre štátne skúšky a ktoré sú uvedené v tézach ku štátnej skúške.

Výsledky vzdelávania:
1. Študent chápe koncipovanie a spracovanie jednotlivých častí bakalárskej práce. Orientuje sa pri výbere tém záverečných prác, je oboznámený s požiadavkami na bakalársku prácu po obsahovej aj formálnej stránke.
2. Študent je schopný pracovať s odbornými literárnymi prameňmi, vie analyzovať myšlienky jednotlivých autorov, parafrázovať, porovnať a zaujať k nim vlastné stanoviská.
3. Študent hodnotí a analyzuje, utvára myšlienky do logických celkov, koncipuje závery a odporúčania pre prax.
4. Študent vytvorí bakalársku prácu zameranú na danú problematiku, podľa stanovených požiadaviek a vie sa úspešne pripraviť na obhajobu.

Stručná osnova predmetu:
Podľa charakteru a zamerania témy záverečnej práce. Voľba témy v spolupráci s vedúcim bakalárskej práce. Základná orientácia v literatúre – rešerš, štúdium literatúry. Vypracovanie základnej osnovy práce a časového plánu práce. Spracovanie bakalárskej práce. Príprava obhajoby bakalárskej práce na základe posudkov oponenta a konzultanta. Integrácia poznania jednotlivých

disciplín absolvovaných v bakalárskom štúdiu, podľa téz ku štátnej skúške. Odborná komunikácia a argumentácia. Práca s literatúrou, bibliografickými a citačnými normami.

Odporúčaná literatúra:

1. Podľa témy bakalárskej práce.
2. Smernica č. 9/2021 o záverečných, rigoróznych a habilitačných prácach na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Dostupné na: https://www.pdf.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=a&ID=22360
3. STN ISO 690:2012. Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.
4. ISO 7144:1986. Documentation – Presentation of theses and similar documents.
5. Metodické usmernenie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 56/2011 o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, uchovávaní a sprístupňovaní.
6. STN ISO 2145:1997. Dokumentácia. Číslovanie oddielov a pododdielov písaných dokumentov.
7. STN ISO 214:1998. Dokumentácia. Abstrakty (referáty) pre publikácie a dokumentáciu.
8. STN ISO 690:2012. Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.
9. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.
10. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 233/2011 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
11. Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov.
12. Zákon č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. 10. Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.
13. Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, cudzí jazyk (v prípade študentov s aprobáciou cudzieho jazyka)

Poznámky - časová záťaž študenta
300 hodín, z toho: konzultácie: 20 hodín, samoštúdium: 100 hodín, spracovanie bakalárskej práce: 150 hodín, príprava obhajoby bakalárskej práce: 30 hodín

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 56

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
33.93	23.21	23.21	5.36	12.5	0.0	1.79

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 14.10.2022

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1d-zl1	**Názov predmetu:** Živá literatúra 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** **Typ predmetu:** C (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia **Metóda štúdia:** kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie minimálne 3 vybraných literárnych podujatí počas semestra (autorské čítania, festivaly, diskusie, krsty kníh a pod.). Odovzdanie 3 písomných reflexií (každá v rozsahu 1 – 2 normostrany), v ktorých študent analyticky a kriticky zhodnotí navštívené podujatie. Účasť na kolokviálnej rozprave v závere semestra, kde študenti prezentujú svoje skúsenosti z „terénu“.	
Výsledky vzdelávania: Študent nadobudne prehľad o aktuálnom literárnom živote na Slovensku. Dokáže identifikovať kľúčových súčasných autorov, autorky a literárne inštitúcie (vydavateľstvá, knižnice, kultúrne centrá). Rozvinie si schopnosť kritickej reflexie kultúrneho podujatia a naučí sa prepájať teoretické poznatky o literatúre s jej živou, performatívnou podobou.	
Stručná osnova predmetu: 1. Úvod do problematiky. Ako sledovať literárny život (portály, sociálne siete, kultúrne rubriky). Rozdiel medzi autorským čítaním, diskusiou, slam poetry a literárnym festivalom. Zoznam podujatí, ktorý sa bude postupne dopĺňať. Informácie budeme uverejňovať prostredníctvom platformy Teams/Moodle. 2. Účasť na vybraných podujatiach. Študent dopredu informuje, ktorého podujatia zo zoznamu sa chystá zúčastniť. Postupne si naplánuje minimálne 3 podujatia z utvoreného zoznamu. 3. Kolokviálna rozprava v závere stretnutia.	
Odporúčaná literatúra: 1. SOUČKOVÁ, M. – GAVURA, J. (eds.): Slovník diel slovenskej literatúry po roku 1989. Fintice, 2024. Aktuálne ročníky literárnych časopisov (Knižná revue, Glosolália, Romboid, Fraktál, Rozum).	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	
Poznámky - časová záťaž študenta 90 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 10 účasť na podujatiach: 20	

štúdium literatúry: 15
portfólio reflexií: 30
príprava na kolokviálnu rozpravu: 15

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Eva Pršová, PhD., PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD., univ. doc., Mgr. Eva Urbanová Šimková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.03.2026

Schválil: prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.